

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9. EGYHORA 3 PÉNZ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VÁSÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERESÉRE. — MEGJELENIK HETFO KIVÉTELESEL MINDEN NAP. KIADÓ A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRÓDALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSEG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

Ki tudna ma új husvétii cikket írni?

Írta: Dr. JUHASZ NAGY SÁNDOR.

Mikor a husvétii harangok a feltámadás örök eszméjének diadalhimnuszát zengenek, az elbűvölt ember döbbenet meghatóttággal találja magát szemben a lét örök titkáiból szívárványszerűen kibontakozó ezzel a magasztos eszménnyel és csodálatos gondolattal. Mikor a rideg tények körülünk mind az elmulást hirdetik, akkor mi mindazzal, amit állandóan látunk és szünet nélkül tapasztalunk a legvakmerőbb ellentétben, álmodunk a feltámadásról.

A felületesen gondolkodó, cinikus és hitetlen elmék lenező gunnyal szokták a feltámadás hitét mesének mondani, pedig ha többet tanulnának és mélyebben gondolkodnának, nem mennének ilyen könnyelmű véleményt nyilvánítani. Spencer, a brit szellemőrís, a legnagyobb filozófusok közt is kiváló, hatalmas bölcsészeti rendszerének megírásakor abból indult ki, hogy minden emberi bölcselkedésnek alapvető tétele, melyen túl az ész terjeszkedni nem képes, az erő fenmaradásának elve. Ime, eljutottunk az örökkévalóság s a feltámadás gondolatához. Eljutottunk oda az ész segítségével is, ha nem vinne el bennünket odáig a hitünk.

Csak hogy a husvétii feltámadás hitét nem szabad hideg ésszel és okfejtéssel boncolgatni. Az intuíció varázserőjével tör az fel az emberi lélekből. A reveláció isteni kisugárzására rezdül meg a lélek. Hiszen az ember a világmindenségnek egy paránya és pedig nem a legérzékenyebb paránya, hát akkor hogy ne élne benne, ha csak mint sejtelen, ábránd, álmokkép, vagy hit mindaz, amit a világmindenség, a végtelenség jelent?

A feltámadás hite örök emberi eszme. Jézus amikor saját példáját élénk állította, nem tett egyebet, minthogy ennek az örök emberi eszmének konkrét formát adott és a keresztény hit emberileg tökéletes keretei közt felőle isteni bizonyosságot nyújtott.

Igy lett az emberiség legszentebb eszménye: a feltámadás és legnagyobb ünnepe: a husvét.

Az ünnepek ünnepe nem lehet másról beszélni, csak a feltámadásról. Ámde embeiri voltunkból következik, hogy nem tudunk megelégedni az elvont eszmék testetlen világával, hanem a feltámadás napján is nézünk magunk körül és szemléljük a testi világot. Csoda-e, ha tekintünk nemcsak a feltámadni kezdő természet tavaszi pompáján pihen meg, hanem emberi társadalmunk problémái is elénk tárulnak?

Az Ur sem akarta azt, hogy az ember válságos lemondással merüljön bele a végtelenség imádásába és átadja magát akarás és cselekvés nélkül az elkövetkező döknek.

Embernek teremtett bennünket Isten, égi eszmények mellett földi célokkal is és rendeltetésünk pályafutását folytatunk kell az élet által kimért utakon.

Mi, akikről az végezetett, hogy magyarok legyünk és ebben az ezeréves hazában éljük le földi életünket, a feltámadás ünnepe, minden véges emberi vágyakozásunkkal, reményünkkel és hitünkkel Magyarország feltámadásának és feltámasztásának ügyét öleljük körül.

Mikor 1865-ben éppen úgy sirban fekiúdt a magyar nemzet, mint ma, a 48-49-i szabadságharc leverése után ránk szakadt Habsburg-elyomás és zsarnokság idejének 16-ik husvétinapján megírta Deák Ferenc azóta történelmi okmányává vált *híres husvétii cikket*, melyben az ország feltámadását sürgette és ezzel a nemzet sirjáról legördített egy nagy követ.

Deák ebben a cikkében, amely akkor egészen prófétai kijelentés erejével hatott, az ország feltámasztását, a béke hirdetésével akarta elérni. Nem felkelésre hívta a népet, nem a forradalom tüzes igéit szórta szét a lázas lelkekbe, hanem a kiengesztelődés szükségét hangoztatta.

Hol van az, aki ma ilyen husvétii cikket meg tudna írni?

Pedig *ma is békére és kiengesztelődésre volna szükségünk, hogy a nemzet feltámasztásának nagy folyamatát megindithassuk.*

Deák akkor a Habsburg- királlyal békitette ki az országot, ami nagy feladat volt, mert hiszen az akkori nemzedék előtt még ott állott az élő Kossuth, kinek szabadságról zengő ihletett szavait még nem felejtette el a nép, háromszáz esztendő sötét tanulságai pedig visszariasztották a nemzetet attól a dinasztától, melytől mindig csak elnyomást és hálátlanságot tapasztalt, sőt az aradi golyó bitói még akkor élénk színekkel rajzolódtak oda a nagypénteki kereszt mellé a riadtan kigyuló képzet előtt.

De békének és kiengesztelődésnek kellett jönnie és a Deák husvétii cikke ezt a történelmi szükségességet meg is tudta teremteni.

Ma, amikor a magyarság úgy a forradalom fellángolásában, mint az ellenforradalom higgadt mérlegelő törvényében egyaránt *leszárt a Habsburgokkal, a nemzet ősi ellenségeivel*, ma amikor nemcsak a magyar nemzet, hanem valóssággal az emberiség egész közvéleménye és minden számottevő nemzetközi fórum megpecsételte a Habsburgok trónfosztottságát, ma nem ellenségével kellene a magyar nemzetnek kibékülnie, amint azt Deák felszólítására annak idején képes volt megtenni, hanem saját magával.

Magyarok, ma magunk között kellene békét szerezni, ma a nemzeti kiengesztelődés saját testvérharcunk nyugvópontja hozását jelentené.

Mert ma mi magyarok egymást gyűlöljük, egymást nyomjuk el, egymás ellen törünk és a pártoskodás szenvedélyei elhomályosítják az ország feltámasztásának közös nagy célját.

A biblia egyik legborzalmasabb és legvisszataszítóbb képe az, midőn a Jézust kivégző zsoldosok a kereszt tövében kockát vetnek az istenember fehér ruháira, hogy azokon megosztozzanak. Ennél csak az lett volna visszataszítóbb és borzalmasabb jelenet, ha a kockát nem az idegen mirtalócok, hanem maguk a tanítványok, Jézusnak népe és testvérei vetették volna. És mi magyarok kockáznak és civédünk hazánk vérző keresztje alatt.

Ha ma előállhatna valaki és pedig olyan nagy tekintélyű államférfi, amilyen Deák volt, ugyan mit írhatna meg az új husvétii cikkben?

Mást nem hangozthatna, mint a békét és kiengesztelődést. Az is világos, hogy a békét és kiengesztelődést belső vonatkozásban értelmezhetné csak, vagyis a *nemzet lelki harmóniájának visszaállítását követelné*, mert ezt ismerné fel Magyarország feltámadásának legelső, alapvető feltételének.

Az új husvétii cikk célkitűzése tehát nem vitás, de annál nehezebb kérdés az, hogy milyen eszközöket javasolna ennek a célnak elérésére, vagyis milyen tanácsokat adna a nemzetnek, hogy a belső békességet meg is lehessen valósítani?

Az új husvétii cikkek nem az akadály meredne az útjába, hogy a mai nemzedék a belső kibékülés gondolatát a lamine visszautasítaná. Ellenkezőleg *abban lenne a legnagyobb nehézség, hogy ma*

mindenki erről a békéről és kiengesztelődésről beszél.

E contradictio in adjecto megvilágítására tüstént állapítsuk meg, hogy a békéről és kiengesztelődésről beszélők legnagyobb része úgy véli ezt a nagy célt elérhetőnek, hogy mindenképp fogadja el az ő álláspontját, vesse magát alá az ő uralmának, szóval a *békesség jelszava alatt valójában önző és egyoldalú hatalmi törekvések húzódnak meg.*

Békét ugyan jelenthet az „unbedingte Unterwerfung”, de nem jelenthetne békességet és kiengesztelődést, mert ennek előfeltétele a *kétoldalú engedékenység.*

Ha most Deák feltámadna, a civődő és gyűlölködő magyarokhoz intézett méltán megérdemelt korholó szavai és atyai intelmei után bizonyára ilyenképpen beszélne: *Feleim! mindenekelőtt legyetek jószándékuak, tiszta kezeik és tiszta lelkeik, törekedjétek az igazságra, bocsásatok meg egymásnak és ne kívánjatok mindent mértéktelenül, hanem kölcsönösen álljatok a mérséklet álláspontjára.*

Bethlen Istvánnak és társainak kétségtelenül azt mondaná az új husvétii cikk, *hogy hagyjanak fel végre a reakciós politikával és a burkolt diktatura közismert fogásaival.*

Az új husvétii cikk egészen bizonyosan a miniszterelnök híres debreceni beszámoló beszédéből indulna ki, melyet 1928 március 6-án tartott. E beszédet a fővárosi sajtó ilyenféle nagy címek alatt közölte le: *„Gróf Bethlen István miniszterelnök Debrecenben bejelentette a kormány kivételes hatalmának teljes megszüntetését.”*

Gróf Bethlen István e beszédében szó szerint ezt mondotta: *„Lehetővé vált a kormány és az ellenzék között egy egészséges együttműködés. Lehetővé vált egy együttműködés, melyben mindenki megtartja a maga elveit, de objektív szempontok alapján kívánja ügyét előbbrevinni, illetőleg a kritikát gyakorolni.”*

Gróf Bethlen István e beszédében mint célt: a *„nemzeti egység megteremtését”* tüzte ki *„a nemzet erőinek összefogását egy nagy egyetemes nemzeti erőfeszítés érdekében”.*

Ámde tovább is ment és mint eszközt meg is jelölte a nagy cél elérésére a *közszabadságok helyreállítását. Szórol szóra ezt mondotta: „Elérkezett az ideje annak, hogy a kormány kivételes hatalmát, amely bizonyos téren még most is fennáll, megszüntessük és visszavezessük a nemzet közéletét a szabadságjogok terén legalább abba az állapotba, amelyben háború előtt volt.”*

Már két esztendő telt el azóta, mikor a miniszterelnök ezeket a súlyos kijelentéseket tette és sajnos, ez alatt a hosszú idő alatt nem történt semmi elhatározó lépés a nemzetnek tett ünnepélyes ígéretek beváltására. Nem vonjuk kétségbe a miniszterelnök jóhiszeműségét és ha kérdőre vonnánk, bizonyára meg tudná indokolni a hosszú halasztást, ámde úgy érezzük, hogy *most már minden huza-vona végzetes lehet és hogy elérkezett a legfőbb ideje a közszabadságok megígért visszaállításának.*

Az új husvétii cikk a miniszterelnök debreceni beszédéből indulna ki, azt alapul elfogadná és a mai kormánytól, a mai hatalmi rendszertől nem is kívánna semmi egyebet, csupán annyit, amennyit gróf Bethlen István saját maga két év előtt önként megígért.

Az új husvétii cikk a nemzeti kiengesztelődés alapjául a közszabadságok visszaállítását jelölné meg. Rámutatna arra,

hogy az emberiség mai gazdasági és kulturális berendezkedése mellett a közszabadságok a társadalmi együttélés számára valóságos *levegőt* jelentik, a levegőt, mely nélkül nincsen élet, nincsen feltámadás, hanem csak fuldoklás és halál.

Hogyan lehetne egészséges közszellemről beszélni, ha a gyűlések és a sajtó szabadsága nem biztosítja az eszméknek és gondolatoknak csirázását és fejlődését? Micsoda rabszolga-nyáj az, mely nem szólhat bele a saját sorsának intézésébe, hanem csak a diktált parancs előtt görnyedezik? Micsoda hanyatló társadalom az, ahol a közvélemény megnyilvánulásában nem az igazság és a tisztesség elvei érvényesülnek?

Már pedig mindez a létfeltétel ma csupán ott képzelhető el, ahol *titkos szavazás és becsületes szabad választások vannak.*

Az új husvétii cikk az engedékenységen egészen odáig menne el, hogy a mai kormánytól megelégedjenek a titkos választói jog törvénybe iktatásával, akár még a mai korlátozott választói jog mellett is és a teljesen tiszta és szabad választás garantálása esetén minden további rá bízna a majdan megnyilatkozó nemzeti közvéleményre.

A hatalomtól tehát csak a minimumot kívánna meg az új husvétii cikk. Az ellenzéki közvéleménytől talán ennél többet követelne. Mindenekelőtt megkivánná azt, hogy mindazok, akik a mai állapotokkal elégedetlenek és ilyenek titokban és belsőleg ugyan hány millióan vannak, elégedjenek meg a kormányhatalomtól ezzel a minimummal.

Az új husvétii cikk elvárna a nemzet-től, hogy a közszabadságok helyreállításának feltétele alatt ösztönös és lojálisan ismerje el a mai állami rendet. Ez a jogrend, mely a közszabadságok visszaállítására esetenként kétségtelenül fejlődésképes, közös gyűjtőponttal szolgálhatna az összes társadalmi és politikai erők számára.

Az új husvétii cikk a forradalmi és ellenforradalmi erőket végleges lecsillapításra szólítaná fel. A legitimitásték a haza egyetemes érdekét állítaná, mely előbbreváló, mint egy családnak érdeke és rámutatna arra, hogy ez a két érdek ma éles ellentétben van egymással.

A közszabadságok megadásával tehát junktimba kellene hozni a mai állami rend, a mai jogrend fentartás nélküli elfogadását.

E két feltétel biztosításával *el lehetne indítani a nemzetet a demokrácia útján, hogy a jövőben legyen ura a saját sorsának.*

Aki pedig az ilyen husvétii cikket meg tudná írni és ezzel a nemzet életében az új korszakot meg tudná nyitni, az nemcsak hazafias, hanem keresztényi feladatot is hajtana végre.

Mert ma, a nyitott husvétii sir képének láttára, a husvétii harangok feltámadásról zengő szavának hallatára magunkba kell szállanunk és be kell ismernünk, hogy nemcsak a békesség és a kiengesztelődés Krisztus urunk parancsolata, hanem a *közszabadságokat magában foglaló demokrácia is egyenes folyománya Krisztus tanításának.*

A keresztény hit pedig nem maradhat csak a bibliában megírva és nem húzóhatik vissza csupán a templomok boltíve alá, hanem szét kell áradnia az emberi életben és *érvényesülnie kell még a politikában is. Husvétnek: az ünnepek ünnepe ezévi visszatérése bárcsak közelebb vinne bennünket ehhez az igazsághoz.*

LENGYEL fest, mos, tisztít kifogástalanul. Agytoll tisztítás gőzzel

Csapó u. 28. Batthyány u. 1.

A május 25-iki megnyitásra teljesen elkészülnek a Déri-muzeum belső elrendezésével



A Déri-gyűjtemény, képtár és a néprajzi osztály már elkészült — Ecsedi István dr. muzeumigazgató nyilatkozata a muzeumi munkálatokról

A Déri-muzeum megnyitása országos ünnepek keretében május 25-én, vasárnap történik meg. A megnyitó ünnepélyen részt vesz Horthy Miklós kormányzó, a kormány több tagja, valamint a magyar tudományos élet számos kitünősége, ezzel is kiemeli a nagyjelentőségű dolgot, hogy a megcsontított Magyarország és éppen a határszélre került Debrecen ebben a szomorú állapotban is európai színvonalú tudományos intézményt létesít.



Dr. Ecsedi István.

A Déri-muzeum belső elrendezési munkái hónapok óta serényen folynak, hogy a május végi ünnepélyes megnyitásra a muzeum teljesen készen állhasson. A *Debreceni Független Újság* tudósítója kérdést intézett a munkálatokról dr. Ecsedi István egyetemi magántanárhoz, a Déri-muzeum kitünő igazgatójához, aki a következőket mondotta:

KÉSZEN ÁLL A DÉRI-GYŰJTEMÉNY
— A rendezési munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a II. emelet, amelyen a Déri-anyag van elhelyezve, valamint a numizmatikai gyűjtemény már teljesen készen van. Itt már a feliratok is fel vannak téve, csak át kell takarítani a termeket és meg lehet nyitni. Itt különösen szép és gazdag a *keletázsiai gyűjtemény, főként a kínai és a japán anyag*, amelyben gyönyörű japán lakk festések, elefántontfaragványok, kő- és bronzszobrok; kínai és japán porcellánok és fayanszdolgozatok vannak gazdagon és változatosan. A gyűjtemény rendkívül tanulságos összeállításban mutat be minden korszakból egy-egy jellegzetes darabot, úgyhogy a gyűjtemény különösen egyetemi hallgatóknak és a művelt közönségnek elsődrendű tanulmányi anyag.

GAZDAG FEGYVER-ÉS ÖTVÖSMUNKAGYŰJTEMÉNY.
— Szép a keresztyén korok kulturájára vonatkozó gyűjtemény is, amely a középkortól a XIX. század elejéig minden kornak a tipikus kulturtermékeit bemutatja. Itt különösen a *fényes fegyverek* érdekesek: a régi magyar fegyverek és a külföldi jellegzetes csata- és díszfegyverek egyaránt megvannak. Rendkívül értékesek és érdekesek a XVII—XVIII. századbeli *ötvösmunkák*, övek, fülöngyűgök, süvegforgók.

EGY BRABANTI GOBELIN A GYŰJTEMÉNY BÜSZKESÉGE.
— Itt állítottuk fel azt a híres gobelint, amelyért Bécs város annyit harcolt, mert Déri Frigyes ől mindenképpen vissza akarta



Nehring, a híres német pilóta, aki több rekordot állított fel, nemrég meteorológiai megfigyelő repülés közben lezuhant és meghalt.

tartani. A hatalmas gobelin XVII. századbeli *brabanti munka, a német fejedelmek hódolatát ábrázolja V. Károly császár előtt.* A gobelin teljesen ép, gyönyörű színezésű, a gyűjtemény egyik legnagyobb büszkesége.

A FEKETE SEREG PAJZSA.

— A magyar dolgok között a legérdekesebb Mátyás király fekete seregének egy pajza. *Nagy lapajzs ez, rajta Mátyás király hollós címere.* Ugy történeti, mint fegyvertani értéke miatt is igen becses darab. Ehez csatlakoznak a magyar *nyergék*, részint magyar, részint erdélyi származásúak, főúri dísznyergék és két brassói tőrök szőnyeg.

AZ EGYIPTOMI ÉS GÖRÖG-RÓMAI GYŰJTEMÉNY.

— A második emelet első szobájában vannak az egyiptomi tárgyak, amilyenek Debrecenben még nem voltak, tehát tanító értékük elsődrendű. Van két mummiánk, istenszobrok, régi szőttesek, sirlövek, hieroglifás felirások.
— Másik szobájában vannak a görög és római emlékek eredeti remek darabjai, főképpen vázák, szobrok és kis házi istenek.

TELJES MAGYAR PÉNZGYŰJTEMÉNY VAN A NUMIZMATIKAI OSZTÁLYON.

— Teljesen rendben van már a numizmatikai gyűjtemény is, csak még a feliratokat kell elhelyezni. Ez egyike Magyarországnak legteljesebb numizmatikai gyűjteményeinek. Rendkívül sok magyar és erdélyi érem, sok aranyéremmel van benne és minden királyának minden pénze. Ezt még kiegészítjük a papír és szűkeppézzekkel és akkor a gyűjtemény teljes lesz.

KITŰNŐEN SIKERÜLT A KÉPTÁR ELRENDEZÉSE.

— Készen van a képtár is. Ez a régi olasz mesterekkel kezdődik, folytatódik a németalföldi és német mesterekkel és egy kis grafikai gyűjtemény átvezet a magyar mesterekhez. *Minden korszak neves reprezentánsának van legalább egy képe.* Munkácsynak, Benczurnak, Fesztynek és másoknak több műve is, úgyhogy tanító szempontból is elsődrendű a gyűjtemény. Az elhelyezés is nagyon sikerült, a képek nagyon szépen kiválóan a faltól, amely kékre van festve, úgyhogy az itt járt bel- és külföldi szakértők egyformán el voltak ragadtatva a képtár berendezésétől.

AZ ECCE HOMO TEREM.

— A képtár legmértőbb befejezése az *Ecce Homo* terem, amelyben Munkácsynak ez a hatalmas remekműve nyert elhelyezést. Most már ez is keretben van. *Rajta kívül itt van tíz nagyobb méretű kép, köztük Munkácsynak is két kitünő műve, Székely Bertalan híres történelmi festménye, Zrinyi kirohanása, egy*

Lotz-kép és mások. Ez a terem valóban megkapó szépségű.

— A képek ki vannak javítva, a keretek rendbe vannak hozva, úgyhogy a kiállításra minden elő van készítve.

— Készen áll a *szoborterem* is; a szobrok mind restaurálva, megfelelő posztamentekre állítva. Ez egyike lesz a legszebb termeknek.

A néprajzi osztály díszes lesz a muzeumnak

— Az első emeleten, a *debreceni részben* a feliratok készülnek, valamint a diapozitívok. Pár hét alatt ezzel is rendbe leszünk, akkor az egész épületet ki kell takarítani és a megnyitásra kész lesz. *Ebben a részben a legmegkapóbb a néprajzi osztály, amelyben a régi debreceni népviseletet örökítettük meg, amely már elmúlt. Részint maga a tárgyi gyűjtemény, részint annak az elhelyezése nagyon érdekes lesz, különösen az idegen részére, mert az idegen itt láthatja meg valójában Debrecennek és a Tiszántulnak a régi népviseletét, amelyet eddig csak rosszul ismert a könyvekből és képekből.*

A DEBRECENI HÁZ.

— Igen érdekes a viseleti részben kívül a *debreceni lakásberendezés.* A maga eredetiségében látható itt a debreceni lakás, a pitar és jobbrol-balról egy-egy szoba. *Maga a berendezés XIX. század eleji, festett, menyezetes ágy, asztal és tölgyfaszékek. A szoba gercendázott, egyszerűen festett, a perendán könyvek, szappan és dohány, kívül pedig a ház falán tengericsövek és paprikafűzék. Két boglyakemence is van, az egyik régi stílusú, kerek, a másik az újabb, gerezdes.*

— A *mesterelemek házában egy-egy szücs, szürszabó, pipás, fazekas műhelyt mutatunk be.* Ezek az iparok Debrecenben már kiveszőfélben vannak, úgyhogy a mesterségbeli számszámok összeállítása már csak itt látható.

RITKA KÜLÖNLEGESSÉG AZ ARANY EGYSZARVU 1772-BELI BERENDEZÉSE.

— Az ipari és kereskedelmi, valamint történelmi rész szintén a régi korszakot tünteti fel. Itt is sikerült szépen megoldani a tárgyak elhelyezését és kiállítását. Különösen megkapó ebben a részben az Arany Egyszarvu patikának 1772-ből való régi berendezése, amely ilyen teljességében ritkaság nemcsak a hazai, hanem a külföldi muzeumokban is és meglepi úgy az idegent, mint a magyar embert.

CSOKONAI-SZOBA.

— Mint ahogy minden nagyváros külön megőrzi a maga sajátos emlékeit, Debrecen nagy költője, Csokonai is külön szobát kap a Déri-muzeumban. A Csokonai-szoba megfelelően ki van képezve és itt van elhelyezve *Ferenczy Csokonai-szobrának* a márványmásolata, tekintettel arra, hogy a Kollégium nem adja az eredetit, valamint Csokonai kéziratát, első kiadású munkái és műveinek későbbi kiadásait.

MAGYARÁZÓ KÉPEK ÉS DIAPOZITÍVEK.

— Ezt a gyűjteményt szervesen egészíti ki a képállomány és az ablakokra kerülő diapozitívok. *Minden szoba a maga tárgyának megfelelő képeket és diapozitíveket kap s ahol némely helyen nem tudtuk kiállítani a tárgyak egy részét, például a mesteremberek műhelyében, ott képeken mutatjuk be. A képek és a diapozitívok tehát részint pótlásul, részint*

STEYR, TIHANY, TRIUMPH, WAFFENRAD stb világmárkás

Kerékpárok

Philips, Standard, Telefunken, Telefongyári stb. modern

Rádiók

Modern csillárok, Varrógépek és Gramofonok

a legnagyobb választékban

6-24 havi részletre

Katz Andornál

Piac ucca 83. sz., Király ucca sarok.

HAAS LIPÓT

Ferenc József ut 58.
Telefon 9-63.

Függöny

művészi kivitelben 2 szárny, 1 drapéria

Pengő 8-20

Padlólinoleum

67 cm. széles, métere P 3 80
200 cm. széles, métere P 12-151

Fulószőnyeg

65 cm. széles, jóminőségű

Pengő 1 80

Mokett asztalterítő

kitünő minőségben

Pengő 26-50

KÉZIMUNKA FÜGGÖNYÖK,
ÁGYTERÍTŐK
nagy választékban.

LINOLEUM

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló 25 szelvény és 1 pengő

lefizetése ellenében egy hónapig használhatja A Debreceni Független Újság KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁT

90

számu szelvény

magyarazatul szolgálnak. Ezeknek az összeállítását és elkészítését természetesen nagy körültekintéssel és nagy munkát igényel, de ez nem hátráltatja a berendezést és a végleges megnyitást.

KULTURKÖZPONT LESZ A DÉRI-MUZEUM.

— A muzeum vezetősége arra törekszik, hogy a muzeumot május 25-én átadja a forgalomnak, hiszen a közönség már így is nagyon türelmetlenül várja a megnyitást. *A nagy számban jövő idegenek mind meg szeretnék nézni a kívülről is szép épületet és az idegenforgalom tudvalegleg most még növekedőben van.*

— Debrecen nagy áldozatot hozott a muzeum felépítésével és berendezésével, de ez visszatérül, mert ez Debrecenben egy kulturközpont, amely az idegeneket is vonzza, *a rengeteg debreceni diáknak pedig nagyon tanulságos, szinte nélkülözhetetlen lesz tanulmányiában, mert azokat a kulturjavakat, amiket eddig csak könyvből és előadásban ismert, megláthatja természetben is.*

— A muzeum körül egyébként nagy erővel folyik a parkozás és az aszfaltozás is, hogy másfél hónap múlva a muzeum környéke is teljesen tiszta legyen a megnyitás idejére.

A MEGNYITÓ ÜNNEPÉSG JUBILÁRIS KEPKIÁLLITÁSAL LESZ KAPCSOLATOS.

— Maga a megnyitó ünnepség rövid lesz és csak kevesen vehetnek rajta részt, mert az előadótérben, ahol az ünnepély lesz, mindössze 238 ülőhely van.

— A megnyitással kapcsolatosan a Műpártoló Egyesület fennállásának ötvenedik évfordulójának megünneplésére kiállítást rendez. Erre a város és a muzeum vezetősége két kiállítási termet bocsátott rendelkezésükre, úgyhogy a kiállítási termeket is ekkor szentelik fel. Erre a kiállításra meghívják azokat a festőket, akik Debrecenből származtak el, így Bosznay Istvánt, Bakoss Tibortó Bors Károlyt és azokat a debreceni festőket is, akik nem tagjai a Műpártoló Egyesületnek, mert a cél az, hogy a kiállítás Debrecen egész képzőművészetét reprezentálja. Ugyancsak részt vesz a tárlaton Medgyessy Ferenc, a debreceni származású szobrászművész is, akinek négy szobra kerül a Déri-muzeum elé.

— A megnyitás napján délután pedig a

Csokonai-szobor
zénylétével el
Petőfi-szimfóni

NEM
A

A Déri-muzeum
vannak látogat
előtt kalauzolt
István igazgató
freiburgi egyet
rát, aki dr. Ors
tanár kíséretél
zeumot, ahol ké
gyűjtemény tet

A vidéki foglalt a til rend

Régi panasz
déli kereskede
viszonyok köve
seny újra meg
hálólok és a t
mít. Az ipartör
ros és kereske
fel a lakóhelye
dőkét előzőli
tiltott házálso
mészetesen kis
a vidéki iparna
félárú utazások
kereskedelme
alig képes mag
Éppen ezért a
sürgött, hogy
véget a vissza
ményben az eg
rossz kihatassa
mestere, János
szánta el magá
a város közö
hálólok és ideg
vényes megáll
nek a követérs
etikai szempont
mert hiszen az
csapadék a tájk
például a keres
elszejtől a szö
a sok visszaél
egész területén
totta.

A közigazgató kaja

Az 1929. év
összegyűjtése
mult hó folyar
bár az 1200-at
nál nagyobb ga
terméseredmé
számláló lapok
talnak felküldt
az adatok meg
Január hónap
cen területén
írása, amit az
mezőőrök, tová
latot teljesít
haszonállat ös
összeírás is t
Március hóna
a sziktalajjavít
kezés február
Szintén az e
dött a hadiköl
jelentkezése is
nizster által a
szabott, a segél
értékhárít fele
tömegben ford
eddig csak min
elfogadni, mive
szénél nem fo
előírt körülmé
Mint hogy a
telenedése foly
rosodás, a káro
re tart igényt,
közö rendeleto
nem lehet. Igy
nyug mindent el
nyugtatósa érde
ki a segélyre j
Ugyancsak j
város egész te
amit február v
A vegyikisér
nek közbejötté
tott az elsőfo
hónapban ötsz
15 tej, 2 vaj,
rika, 2 fahéj,
cukorka és 5
vettek vizsgál
gálat alá vetté

— A Debr
fizetői és pé
kedvezmény
Független Új

Csokonai-színházban a szerző személyes vezényletével előadásra kerül Hubay Jenő Petőfi-szimfóniája.

NÉMET PROFESSZOR A MUZEUMBAN.

A Déri-muzeum még meg sem nyílt, máris vannak látogatói: közvetlenül a beszélgetés előtt kalauzolta végig a termeken dr. Ecsedi István igazgató dr. Aschoff professzort, a freiburgi egyetem világhírű kőrbontani tanárát, aki dr. Orsós Ferenc debreceni egyetemi tanár kíséretében kereste fel a Déri-muzeumot, ahol különösen a nagyszerű néprajzi gyűjtemény tetszett neki.

A vidéki kereskedelem állást foglal a tiltott házalás és megrendelőséggyűjtés ellen

Régi panasza a debreceni és általában a vidéki kereskedelmek, hogy a rossz gazdasági viszonyok következtében kileteztetett üzleti versenyre utra megszorították az engedély nélküli házalók és a tiltott megrendelőséggyűjtők számát. Az ipartörvény értelmében ugyanis az iparos és kereskedő csak vizsgálatot követően kerülhet fel a lakóhelyén, ennek ellenére azonban a vidéket előzönlük a budapesti ügynökök. Az ilyen tiltott házalások és megrendelőséggyűjtések természetesen kiszámíthatatlan károkat okoznak a vidéki iparnak és kereskedelmek, amely a féláru utazásokkal agyontámogatott budapesti kereskedelmekkel szemben már-már amugy is alig képes magát fenntartani.

Epen ezért a vidék kereskedői mindinkább sürgetik, hogy erélyes eszközökkel vessenek véget a visszaéléseknek, amelyek végeredményben az egész vidék közgazdasági életére rossz kihatással vannak. Békéscsaba polgármestere, János Gyula most erélyes lépésre szánta el magát, mert plakátok útján kéri fel a város közönségét, hogy az engedély nélküli házalók és idegen ügynökök működésének törvényes megállítására nyújtsanak segítséget. Ennek a követésre méltó akciónak kereskedő-életi szempontból is nagy jelentősége van, mert hiszen az ilyen futóárúknak rendszerint becsapják a túlközvetlen közönséget, úgy hogy például a kereskedelmi miniszter ez év január elsején a szövettel való házalást — épen a sok visszaélésre tekintettel — az ország egész területén egyszersmindenkorra megtiltotta.

A közigazgatás összeírásai munkája március hóban

Az 1929. évi terméseredmény adatainak összegyűjtése most van folyamatban s még a múlt hó folyamán sem fejeződött be, mert, bár az 1200-at meghaladó 20 katasztrális holdnál nagyobb gazdaságok közül 1150 gazdasági terméseredmény statisztikájáról kitöltött számláló lapokat a központi statisztikai hivatalnak felküldték, de mintegy 70 gazdaságról az adatok még nincsenek meg.

Január hónapban kezdődött meg a Debrecen területén található haszonállatok összeírása, amit az összes kerületi biztosok és mezőőrök, továbbá az erdős részekben szolgálatot teljesítő lovaskézbesítők végeznek. A haszonállat összeírásával egyidejűleg az eb-összeírást is teljesítik.

Március hónap folyamán előkészítést nyert a sziktalajjavítási akció is, amelyre a jelentkezés februárban kezdődött.

Szintén az elmúlt hónap folyamán kezdődött a hadikölcsön károsultak segélyért való jelentkezése is a népjóléti és munkaügyi miniszter által a korábbi rendeletekben megszabott, a segélyezés alapját képező jövedelmi értékhatár felemelésével. A jelentkezők nagy tömegben fordultak a hatóságokhoz, de közülük eddig csak mintegy 60 jelentkezőt lehetett elfogadni, mivel a jelentkezők túlnyomó részénél nem forognak fent a rendeletekben előírt körülmények.

Mínt hogy a hadikölcsönkötvények elértékeltenedése folytán nagyon sok embert ért károsodás, a károsultak közül mindenki segélyre tart igényt, amit természetesen a vonatkozó rendeletek folytán figyelembe venni nem lehet. Így annak ellenére, hogy a hatóság mindent elkövet a visszautasítottak megnyugtató érdekében, mégis elkeseredést vált ki a segélyre jelentkezések el nem fogadása. Ugyancsak január hónapban kezdődött a város egész területén a méhek összeírása, amit február végére kellett befejezni.

A vegyisérletli állomás szakértő vegyészének közbejöttével élelmiszerellenőrzést tartott az elsőfokú közigazgatási hatóság a múlt hónapban ötször, mely alkalmakkor összesen 15 tej, 2 vaj, 1 sajt, 2 méz, 2 korpá, 5 paprika, 2 fahéj, 2 bors, 3 olaj, 4 fogkrém, 8 cukorka és 5 gyanusnak talált hentesáruból vettek vizsgálati mintát és ezeket vegyvizsgálat alá vették.

A Debreceni Független Újság előfizetői és példányonként vásárlói jelentős kedvezménnyel használhatják a Debreceni Független Újság Kölcsonkönyvtárát.

Május 17-én dől el, hogy melyik debreceni leány juthat ki a rio de janeiroi világszépségversenyre

Magyarországon, Angliában és Belgiumban új szépségkirálynőt kell választani, mert az idei szépségkirálynők ragyogó házasságot kötöttek, tehát nem mehetnek Rio de Janeiroba — A „Miss Debrecen“ választást a Debreceni Független Újság rendezi meg — A debreceni közönség szavazás után választja ki a 30 legszebb debreceni leányt, akik közül egy előkelő zsüri jelöli ki Miss Debrecent — Kizárólag fedhetetlen jellemű és kifogástalan leányok vehetnek részt a debreceni versenyen

Ebben az esztendőben ritka esemény lesz három európai országban: Magyarországon, Angliában és Belgiumban: kétszer választják meg az ország legszebb lányát, aki egy évig hazájának nevével viseli. Az új választást az teszi szükségessé, hogy augusztus közepén kezdődnek meg Rio de Janeiroban azok a szépségversenyek, amelyekben a világ minden nemzetének legszebb leányai részt vesznek, hogy közülük válasszák ki a Miss Universet, a világ szépségkirálynőjét. Ezen a világszépségversenyen csak leányok vehetnek részt, már pedig az előbb említett három ország legszebb leánya: a

Miss Hungária, Miss Belgium és Miss Anglia a szépségkirálynő választás óta férjhez mentek, így nemzetüket a rio de janeiroi választáson nem képviselhetik.

A különleges helyzetben a három ország választóbizottsága előterjesztést tett Maurice de Waleffe-nek, az európai szépségverseny elnökének és a világversenyt feljuttató európai megbízottjának, utasítást kérve, hogy mit csináljanak. Maurice de Waleffe kijelentette, hogy bármennyire is örülhetünk Miss Anglia, Miss Belgium és Miss Hungária gyors karrierjének, menyecskeket mégsem küldhet Európa a világszépségversenyre, így nincsen más hátra, mint az előző verseny feltételei szerint megválasztani az új szépségkirálynőket. Egy újítás azonban éppen Maurice de Waleffe kívánsága szerint, lesz ezen a megismételt szépségversenyen: ezután

az egyes nagyobb magyar városok külön-külön választják meg szépségkirálynőiket, akik egyenesen bejutnak a verseny döntőjébe, Budapesten már közülük választják ki a Miss Hungáriát.

Itt kapcsolódik tehát be Debrecen a Miss Hungária megválasztásába. Május 29-ig kell minden városnak megválasztani a maga nevének viselőjét, legszebb leányát, aki előtt végtelen lehetőségek nyílnak meg szépsége révén. Minden városban egy-egy tekintélyes sajtóorgánumot kért fel arra a magyar szépségverseny rendező-bizottsága, hogy bonyolítsa le városában a versenyt.

Debrecenben a Debreceni Független Újság kapta ezt a megtisztelő megbízást, amelynek készsággal tesz eleget s ezennel május 17-re kiírja Miss Debrecen megválasztására a szépségversenyt.

Természetes, hogy a versenyek szabályaihoz híven a Debreceni Független Újság Debrecenben is a lehető legréálisabb keretek között rendezi meg a szépségversenyt.

Harminc debreceni leány kerül bele a döntőbe,

akiket szavazás útján a Debreceni Független Újságnál jelentkeztettek közül olvasóközönségünk választ ki. Jelöltje lehet a választásnak

minden kifogástalan, fedhetetlen életű debreceni leány, aki már tizenhat évét betöltötte és egy évig valamely jótékony intézménynek szentelti majd szépségét és hírnevét.

Husvétől számunktól kezdve minden számban szavazólapot közlünk, amellyel minden olvasónk az általa legszebbnek tartott debreceni leányra adhatja le szavazatát. A szavazatok állását naponként közölni fogjuk.

Ugyancsak közölni fogjuk azoknak a leányoknak a fényképeit, akik azt eljuttatják hozzánk.

Akiknek nincs megfelelő fényképük, azok lapvállalatunk költségére Liener Béla fotóműtermében (Csapó uca 1.) jelentkezhetnek felvételre.

A versenyen résztvenni óhajtó leányok fényképeit szigorúan a beérkezés sorrendjében közöljük.

Miss Debrecent május 17-én egy előkelő szakértő zsüri fogja megválasztani.

A zsüri tagjai között Debrecen társadalmi, művészeti és irodalmi életének legkiválóbb reprezentánsai foglalnak helyet és titkos szavazás útján döntenek el, hogy melyik debreceni leány méltó szépségénél és megjelenésénél fogva arra, hogy a Miss Hungária büszke címéért startolhasson és egy évig viselje a Miss Debrecen nevet.

A zsüri tagjai egyénileg annyira korrekt, uri gondolkodású és hozzáférhetetlen urhölgyek és urak lesznek, kiknél semmiféle protekció nem használ,

csupán a döntő szempont, hogy Miss Debrecen valóban kifogástalan jellemű és kivételes szépségű leány legyen.

Hogy a verseny teljes komolyságát minden oldalról biztosítsuk, olyan formán rendezzük

meg a választást, hogy a zsüri munkáját teatrális külsőségek nélkül, tehát a nagyközönség teljes kizárásával végezzesse.

Május 17-én, a debreceni választás napján egy zárt helyiségben üléselő zsüriink előtt csak a jelöltek s azok legközelebbi női hozzátartozói közül egy, mint kísérő nő jelenhetnek meg.

Tehát a jelöltek minden feszélyezettség nélkül vonulhatnak fel a zsüri elé s nem lesznek kötevések annak, hogy a kíváncsi tömeg zaklassa őket. A nagyközönség csupán a következő napon, május 18-án ünneplheti Miss Debrecent, akinek tiszteletére Németh Nándor az Angol Királynőben bankettet ad.

A szavazólapokat május 15-ig a Hegedűs és Sándor RT könyvkereskedése bejáratánál elhelyezett szekrénybe lehet dobni, avagy egy kétfülleszt bélyeggel ellátott nyitott borítékban posta útján lehet közvetlenül szerkesztőségünkhez eljuttatni.

Egy szavazólapon csak egy jelöltre lehet szavazni és érvényes szavazatnak csupán az számít, amelyet a Debreceni Független Újságban naponként megjelenő szavazószelvényeken küldenek be hozzánk.

Miss Debrecen — amint említettük — május 29-én résztvesz a Miss Hungária-választáson.

A budapesti oda és visszautazás költségeit a Debreceni Független Újság vállalja Miss Debrecen és egy nőhozzátartozója részére, akik a fővárosban az országos versenyt rendező Színházi Élet vendégei lesznek s a lehető legkényesebb igényeket kielégítő ellátásban és a legjobb szórakozásokban lesz részük.

A Miss Debrecen büszke címének elnyerése bizonyára sokszáz szép debreceni leány szívét dobogtatja meg. Ez egyébként érthető is, hiszen egy ilyen nagyszabású és komoly szépségversenyből győztesként kikerülni nem csupán társadalmi sikert jelent, hanem annál esetleg sokkal többet is.

A szépségkirálynők Magyarországon is és a külföldön is eddig majdnem kivétel nélkül pompás karriert csináltak egy-egy nagyszerű házasságok révén.

Már pedig minden leány legszebb álma az, hogy egy remek házasságot kössön, nem is szólván arról, hogy a siker számtalan más előnyt is jelent. Az ideai európai szépségkirálynő

nők közül rövid idő alatt már hárman mentek férjhez: Miss Belgiumot már a párisi választás alkalmával megkérte egy gazdag francia gyáros és a múlt hónapban feleségül is vette; Miss Anglia pedig rövid idő óta egy angol nagybirtokos felesége; Miss Hungária még pompásabb házasságot kötött, hiszen amit köztudomású: férje, Tomanovits István nem-csupán nagybirtokos, hanem gyáros is.

Ha Miss Debrecen Budapesten Miss Hungáriává választják, akkor az új Miss Hungária ezidei elődjének minden jogát élvezti, vagyis kísérelével együtt díjtalan luxusvonat és hajóutazást kap

Rio de Janeiroba, a világszépségverseny színhelyére

és vissza ugyancsak díjtalan utazást s luxus-ellátást kap a hotelekből. A világszépségverseny győztese, a Miss Universe címen felül 250.000 frank (körülbelül 50.000 pengő) készpénzjutalmat kap, amely összeget még meg fog pótolni nagyobb ajándékkal Rio de Janeiro városa. De nagyobb készpénz jutalmakat kapnak

a verseny helyezettei is.

A Miss Hungária 1930 július végén kísérelével együtt

Berlin vendége,

augusztus elején pedig részt vesz azokon az ünnepeken, amelyeket

Páris és Deauville rendez a missek tiszteletére.

Augusztus közepén indul az a luxushajó, amely Délamerikába viszi Európa szépségkirálynőit.

SZAVAZÓ LAP.*

LEGYEN MISS DEBRECEN!

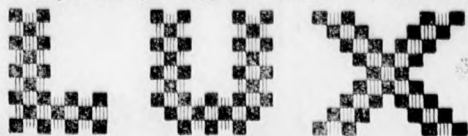
*A jelölt lakását lehetőleg szíveskedjék feltüntetni.



Tökéletes elegancia

titka a gondozottság.

Minden apróságot aprólékosan kell tartósnak mert csak rajtuk keresztül érvényesülhet tartósnak izlés és finomság. Ártolja minden kisebb-nagyobb darabját lux-ban. A Lux enyhe habja lehetővé teszi Önnek, hogy gyakran váltson, mindig újat hordjon-egyszeri beszerzés mellett.



CSAK A KÉK DOBOZBAN, AMIT KIMÉRVE ÁRULNAK AZ NEM LUX!

SZÁZEZREK KÉRİK A HÍRES

CSAK „MARATHON“
védjeggyel valódi.



MARATHON

GUMMITALPU
VÁSZON-
CIPŐT



PARAFATALPBETÉTEL

CSAK PARAFABETÉTES CIPŐT FOGADJON EL,
mert a parafa az izzadság ellen véd!

Debreceni figurák

Írta: ORDAS

A siró Krózus

Krózus doktor nem csupán ügyes és dús-gazdag ember, hanem szerencsés is. Valamikor pedig tényleg szegény volt. Erről azonban nem szeret beszélni, sőt, ezt kifejezetten letakadja, ha lehet. Annak ma már semmi értéke nincs a számára, hogy diákkorában könyvgyűjtésből megőrizte azt sem hozza szóba, hogy a doktorátusig sohasem jutott volna el, ha jószívú emberbarátok garasai és pengői, ebédjei és vacsorái, ruhái és cipői nem segítettek volna az egyik napról a másikra.

Krózus doktor életének a doktorátusig terjedő szakát átmázolta a feledékenység koromfeketé tustentáival. Ugy tesz, mintha huszonöt éves korú lenne is. Eltelték a felét egyszerűen letagadja. Am ez a keserves tagad nem látkos szeszély műve, nem is perverz bolondéria. Krózus doktor elszántan, hidegen, megfontoltan amputálta ki szívéből ifjú és gyermekkorát.

Tudjátok miért? Mert nem akar visszaemlékezni arra, hogy hozzá jők is voltak az emberek. Makacsul kizárja tudatából azt, hogy ő valaha — kapott. Ez a magasabbrendű filozófia. Ez céltudatos öngigazolás.

Kezdetben talán kételkedni voltak. Akkor, amikor a pénz ömleni kezdett hozzá, amikor az első koldus kopogtatott az ajtaján s amikor az első koldust elkergette. De ő nem szerette a kéteket. A második kételet ellen saját külön filozófiát konstruált házi használatra.

Filozófiájának egyetlen és alapvető tétele így hangzik: nekem sem adott senki, tölem is feltordulhat mindenki.

Persze, nem mondja ki hangosan ezt a tételt. Nem leplezi le magát. Gyakorlatilag sűrűvel oldja meg a kérdést.

Keservesebben tud sírni, mint a legkínzóbb bégöröcsben fetregő csecsemő.

Sir, zokog, panaszkodik, jajgat, óbegát, szírog, nyöszörög, lamentál és kesereg.

Kitartóan, makacsul sír, mint az ősi eső. A síráshoz nem keres apropót, nem várja meg, míg kérdéseket tesznek fel hozzá, várattalán rázendít, telesírja a várost, kimeríthetetlen a könnyzacsokól.

Ha találkozom vele az utcán, a kávéházban, a klubban vagy a koncerten, idecsokkolt kanok a rémülettől. Megrohan és letéper, mint az orkán.

— Jaj, drágám, ezt már nem lehet kibírni. Rohanunk a csödbe! El kell mindenkinék puszitni! A buza ára megint esett. Szaporodnak a kenyérszeregyezségek. Nincs közmunka. Emeltek a kutaszadók. Magas a házár. Megergrárua volt ez a nyakkendőm. A talu elvesztette vásárlóképességét. A bankok nem nyitnának hitelt. A kishamnak új ruha kell. Feleségem a fogait kezelteti. Nem fizetnek a kliensek. Éiszakadón át nem hunyom le a szememet. Két pengő egy pár rántami való csirke. Jaj, mi lesz velünk!...

Mohón kap a cigarettatárcám felé és utáin kövér briliánsok szikráznak. És tudom, hogy az egyetlen körül telkeket vásárol, mert most ez a legjobb befektetés: tudom, hogy a múlt héten szereltetett fel egy 1500 pengős luxusrádiót; tudom, hogy a lányait egy előkelő svájci intézetben nevelteti, tudom, hogy villát épített; tudom, hogy autója van; tudom, hogy a pesti bók szeparéjában szórja a pénzt; tudom, hogy antik ékszereket gyűjt; tudom, hogy tavaly Meránban nyaralt és az idén Diéppébe készült; tudom két-három ezrest zabáltat el a vendégeivel egy-egy házbállján; tudom, hogy Párisban egy Munkácsyra alkuszik; tudom, hogy Debrecenben már restelli elhelvezni a bankbetéteit és tudom, hogy villájának a parkjába Hollandiából hozatott virághagyománykat.

Mindent tudok róla. És mindenki mindent tud róla. Ő is tudja, hogy mindenki mindent tud róla. De nem törődik senkivel. Alánív. Sírvá rugdossa ki a koldusokat, bocsánatképpen ragdossa ki a bajajutott barátait, könyveze tagadja meg a jótékonycitra való adakozást. Ha kenyéért kopogtatnak nála, szemrebbenés nélkül jelenti ki, hogy neki sincs kenvere. Ha az árvaszermeknek számára gyűjtene, elárulja, hogy a saját költsékei tandíját is alig tudja összekaparni.

A betétkönyveit és a részvényeit éjszakánként a párnája alá rakja s ha rablókról álmodva felriad, előrántja párnája alól a papírokat, a keblén babusgatja és buja csókokkal halmozza el.

A siró Krózus a világ legszűnyebb embere. Mindamellelt nem irigylem. Csak utádom. Végtelemb!

Sz. nyelvélyesen! Ambár lehet, hogy mégis neki van igazsága...

A henegeő Lázár

A henegeő Lázár már évek óta abból él, ami nincs. A minuszból él. A plusz régen elfogyott. A plusz: pénz jelentett. Rendes kis gazdasági, sima polgári totvogást. Középfinom életstandardot. Memphis cigarettát, idényvenként egy új zakkót, pontosan ízetett házbért, naponkénti borotválkozást, ebédutáni feketét.

nyaranta négy heti külföldi csavargást, évenként két macat új könyvet, szombat este egy butélia bort cizányzene mellett, tiszta inget minden másodnap, reggel-este számosítást (dolal, másodrendű támlázzékat a koncertre és a premierekre, egyszerien, de csinosan ütözöttet) feleséget, benne-t a gyerekek mellé és néha egy-egy új festményt a falra.

Lázárnak sohasem csörgött sok plusz a zsebében, sohasem érezte magát az élet tetején, de a plusz elég volt ahhoz, hogy életének csapdáját megelőztesse, hogy reggel derülten ebédjen, hogy kedve legyen a napi rohothoz, hogy értelmét találja annak a néhány évtizednek, amelyet a bölesőtől a koporsóig itt tölt a földön.

Lázár rendes ember, tiszta az úri középosztálynak, ugyanis ő latiner, kereskedő vagy jobb ipáros. Mikor a plusz csuszni kezdett a talpa alól, könnyedén váltott vonta, kifejtette, hogy ez csak átmenet, nem sokára vége lesz a világháborúnak s aztán ismét kiülhetünk sziesztálni egy kriéli sörre a Gambrius elé. A világháborúból kissé megkopva került ki Lázár, de még birta szusszal és idegekkel, a forradalmakon is átvándulizta magát, azt mondogatta, hogy ez is csak átmenet, a világ nem fog örökké zúlni és újból érteke lesz a szorkalomnak, a becstelének, a forrtinak és újból 24 fil-lér lesz egy zónapörköl és újból érteke lesz az életnek, csak még várni kell egy kicsit türellemmel. Lázár nem profiált a háborúból, a forradalmakból, az oláh megszállásból, a kuzsából, a szandásból és a konzolidációból. Lázár ugy akart élni, mint 1914 előtt. Reggel-től estig gürögött az irodában, vagy a pult mellett, vagy a patikaszága rendelésben. A zakkóit lassanként kifordította, megszorította a könyv-hapénzt, felmondott a bonne-nak, áttért a Princcsásra, majd a Szimphonára, később a mindenesztány helyett is csak bejárónót fogadott. Nyáron 100 füveg belőtt helyett csak 20-ot té-

tetett el, lassanként kimaradt a kávéházból, nem szaporította a házikönyvtárát sem, hanem beiratkozott a kölcsönkönyvtárba, nyáron Tírol helyett Tapoldára utazott, tavaly megelő-gedett a Nagyerdővel is, új szalagot tétegett az cinszozott kalapjára, a haja erősen deresedni kezd, esténként gyakran aszpirinre van szük-sége, a felszen éret nagyobbik lányát nem küldte az egyetemre, hiába állt el, inkább el-bevezte Smuczig & Co-nál havi ötvenért az írózék mellé, a három szobából egyet kiadott egy forgalmiáóellenőrnek, rászokott szeneve-délyes husező léteire a kávévaesorokra, hajnal-tában ideges szivdobogásra ébred, mert sok az adóhátrétek, tavaly váltóval manimult, mikor az asszonyt operátálni kellett és az a dísznő bank a jövő héten óvatolítani akar.

Lázár arca már ráncosodik, szemének fénye illan, de ma is vallja, hogy ez már nem tarthat sokáig, mert ami most van, az csak átmenet és hiába, mégis ki kell várni türellemmel, amikor a szorgalom, a munka és a becsület stb., stb. s amikor a kispörköl ismét stb.

De Lázár rendes ember, a koncertre ő is el-megy, nem enged a negyvennyoléből, kultur-igényei vannak, ragaszkodik a reprezentálás-hoz, társaságban igyekszik kedélyeskedni, ti-zsenhet házikoldusa van, nem tér ki a kultur-célokra való adakozás elől sem, nem hullandó összeronanni, láegnek előtt letagadja bánat-tait, baráti körben is keveset beszél róla, mert ő uriember és mert szemérmes, gőgös, henegeő magyar Lázár.

Henegeő Lázár cigarettával kínálta a siró Krózust, ha taládkoznak és szíve teljes meleg-velé vizagstálja.

— Ne busulj, édes öregem! — mondja neki. Feltétlenül javulni kell a viszonyoknak. Ez a nyomoruság csak átmenet, multó enizód. Parancsolsz még egy cigarettát?

Csókoljunk kezét a henegeő Lázárnak, a szent, naiv, áldott, balek Magyar Polgárnak, aki adój nem hullandó álmból felébredni, amik a siró Krózusok az utolsó nárdiát el nem árvereztetik.

Hatalmas arányban terjed Debrecenben a titkos prostitúció

Már 12 éves leányok is kerülnek rendőrkekre az erkölcsrendészeti razzia során — A fiatalok büntözők listáján a leányok vették át a vezetést

A fiatalok büntözéséről készült statisztika mutatja meg a legélesebb világításban a társadalom retentő nyomorát és azt a nagy nemtörődömséget, amellyel a fiatalok utját kísérik. Az öregek úgy látszik teljesen kimerültek a keserves küzdelemben, melyet a mindennapi kenyér megszerzése jelent és nem jut erejük a fiatalok erkölcsi megvédelmezésére.

A nyomor megdöbbentő arányokat ölt és

egyre többen kerülnek az erkölcsi züllés szennyes mocsarába.

Igaz vannak sokan, kiket nem a gyomor szűrnyű éhsége, hanem a környezet káros hatása taszít a lejtőre, de ezeknek száma elenyésző csekély azokkal szemben, akiket a kenyer éhsége üldöz a bün útjára. Azok előtt, akik figyelemmel kísérik a rendőrség munkáját, a fiatalok erkölcsi megvédelmezésére.



Husvétii olcsó áraink

Női drapp, barna és fekete pántos cipők P 19.50, 17.—, P 14.50
Női antilop cipők minden színben... P 24.50
Férfi fekete félcipők P 22.—, P 19.50 P 14.50
Férfi barna félcipők P 24.50, P 22.— P 19.50
Gyermek varrottalpu pántos cipők
barna P 7.50-tól, drapp 8.50-tól, lakk P 9.80-tól
Leányka és fiú fűzős cipők fekete P 12.50-tól, barna P 13.80-tól
Luxus, tennis és szandálcipők nagy választékban

Turul Cipőgyár Rt. Piac u. 63

Csillárok és üvegernyők

üzletáthelyezés végett beszerzési áron eladatnak. — Villanyszerelés és lámpák át-szerelése legolcsóbban eszközöltetnek

Földes Sándor Hatvan u. 18

sötétebb romlás képe alakul ki. Rohamosan nő a fiatalok büntözők száma és már olyan társadalmi rétegekből is kerülnek százasok áldozatok, amelyek ezideig meg tudták óvni magukat az erkölcsi színvonal lesüljedésétől.

A világháboru pusztításai után bekövetkező inséges idők, a szerete züllött családok ezrei nem adtak annyi büntöző fiatalokot, mint amennyi most kerül a hatóságok kezére. És az a legmegdöbbentőbb, hogy még eredményesnek ígérkező akció sem indul, hogy gátat vessen a pusztításnak.

Régebben a fiatalok büntözőinek listáján a fiúk domináltak, ma nem ez a helyzet. A leányok hatalmas tempóban törtek előre és messze maguk mögött hagyták a fiúkat. Természetes, hogy

a leányok romlása az erkölcsi züllést, a titkos prostitúciót jelenti,

mert csak ritkán fordulnak elő leányok által elkövetett vagyoni elleni bűncselekmények. Azok az erkölcsrendészeti razziaik, melyeket az államrendőrség időnként végrehajt, eredményüket tekintve, vajmi keveset érnek. Talán azt lehetne mondani, hogy a razzia csak a veszedelem terjedési fokának megállapítására alkalmas. Ezen az uton nincs is meg a lehetőség a baj gyökeres orvoslására, hiszen a razzia nyomán csupán a megtorlást alkalmazzák, mely inkább fokozott óvatosságra kényszeríti a büntözőt, mint javulásra. Legjobb igazolják ezt azok a jelentések, melyek a visszaeső büntözők nagy számáról szólnak.

A napokban szép szőke leányka került kézre a razzian.

Keservesen sirt és mindenki elhitte neki, hogy nem azért engedett a csábításnak, mert a kedve úgy tartotta, hanem mert a nyomoruság hátszította. Zokogott a gyermekleány nagyon, szegyelette sorját.

— Ha ilyen nagyon röstelled, amit cselekszel — mondták neki — miért teszed? Hiszen egyszer már voltál itt? Tudod mi a következmény!

— Muszáj volt feláldozni a tisztességet, — sirta, — meztelen nem járhatom az utcán és odahaza még kenyerre sincs pénz soha! Nem tudnak ruhát venni az öregeim, az én két kezem munkája meg nem kell senkinek! Hát mondják meg az urak, mit csináljak, öngyilkos legyek? Gyilkoljak? Itt már minden baj és ha magamat rontom, gyilkolom, akkor is törvény elé kerülök! — kiabálta a szegény, megkínzott lelki leány.

Ez egy eset a sok közül. Itt nem lehet okoskodni az erkölcsről, itt csak segíteni lehetne anyagiakban, a szép szavak csak sebeket hagognak, de nem gyógyítanak.

Vannak, kik betanult mosolygással állanak a bíró vagy a rendőrtisztviselő elé.

A cselekedetüknek lealázó súlyát nem érzik, a büntetést egykedvűen fogadják. Nékik már minden mindegy. Ezekből a szegény páriákból a morál utolsó szikráit is kihengerelte a kegyetlen élet. A legtöbbjük régi ismerőse a razziaó detektiveknek, tudják a hivatali szokásokat és előre jósolják ítéletüket. Ez a rétege a rossz utra tért leányoknak mindig meg volt. Saját könnyelműségük az indító ok és nem terhel annyira másokat a felelősség, mint azoknál, kiket tudatlanságuk, a vén kerítők és a nyomor terel a rossz utra.

Debrecenben gombamódra szaporodnak a titkos találkahelyek.

Serényen dolgoznak a vén kerítők, ruhát, cipőt, selyemharisnyát ígére a tévovázó áldozatnak. A titkos prostitúció hatalmas arányban terjed a városban. Ezt bizonyítja az a tény, hogy a prostituáltak száma több mint ötven százalékkal csökkent. A rendes orvosi ellenőrzést nélkülöző nők serege óriási veszélyt jelent és nyomokban rohamosan terjednek a venerás megbetegedések. A legtöbb büntöző erkölcsrendészeti razzian elfogott leányok mind egyike súlyos fertőzötet volt és az orvosok maguk megdöbbenne konstatalták, hogy

12-13-14 éves leányok kerültek találkahelyekre.

Ezek a fiatal leányok eljártak a lakásokra s orgiákon vettek részt. Elmondták címeit a vídám uraknak, kiknek neve listára került.

A fiatalok birája, Iváncsuk László törvényszéki bíró, azt mondja, hogy nagyon garázdálkodnak a kerítők és több esetben vagyonos családok gyermekeit is lejtőre sodorták.

A rendőrségnek ezen a téren kell erősen kifejteni azokat a bizonyos preventív intézkedéseket és megakadályozni, hogy a nyomoruság által pusztítottak tömegét lelketlen kerítők ne növeljék még nagyobbra. Különösen figyelni kell azokat a könnyűvéru ifjakat, akik csak egy, baráti körben formális leánykereskedés bonyolítanak le.

(b. m.)



Fiu

Benedek I

A magyar i... jelenség, hogy emléket. Elég nunk, aki öss... ket közrebo... tek kísérté...
Ha volt i... gyermekei i... akkor Bened... tott több és... mekeire, ki... bőlecebb utr... családú káté... kor tehát 19... ratlan agyv... nedek Elek... utána hal a... hogy a gyás... megszólal a... bernek írót... tódja, Ben... kettős halál... szának e tr... másrészt, ho... nak utolsó... elvonultasa... irodalmi s e... tikai világo...
Bár a két... tragédia egy... den érző s... kívül egyar... két magánú... Benedek E... életben, a... inneni és t...
Benedek... délbe, ha... földre. Tet... özönlöttek... tisztviselő... uralom ny... de még több... hivatkozva... kezve. Te... negyven é... munkásság... hozzákötve... hoz, hirtl... társaságai... leányai, u... szához ta... zament a... nak, de ma... zérnek. — minden el... földhöz v... fajtája ir... arra is el... önzetlensé... a példáké...
Benedek... költözött... Kisbacon... volna nek... mint meg... kesztői e... visszavon... járt veje... kertjében... De Bene... nem dol... ezer mag... akiket a... lától, va... ben a m... zés és g... annál is... a sok el... nek a ke... tését, e... helyettes... „Jó pajt...
Több... nédek... ősz szal... meki öd... apó, ill... kat, leány... mesélni... mennyiv... gasztos... szépnéke... hogy a... vasója... hanem... sára tá... a helye... írásnak... laján.
Ha v... a bes... mellőző... Elekne... volt. S... fokozt... több a... örömei... kenység... jeit.
Bene... a kicsi... vállal... szólva...
* B... 1929-b...



A PFaff-név évtizedek óta a legtekélyesebb varrógép fogalmát jelenti

Részletfizetésre is kapható.

SCHENKENGEL I.
PFaff varrógépek gyártója
DEBRECEN,
HUNYADI UCCA 17. SZ.

Fiu az apáról

Benedek Marcell Benedek Elekről.*

A magyar irodalomtörténetben nem ritka jelenség, hogy a fiú állít az apának irodalmi emléket. Elég csak Arany Lászlóra hivatkoznunk, aki összeszedte atyjának leveleit, töredék munkáit, kéziratihagyatékát és mindezeket közrebocsátotta rendkívül becses jegyzetek kíséretében.

Ha volt iroápa, aki megérdemelte, hogy gyermekei irodalmi emléket állítsanak neki, akkor Benedek Elek az volt. Hiszen ki árasztott több és melegebb szülei szeretetet gyermekeire, ki adott leszámolókat több és bölcsőbb utaválót az életre, mint ő szinte családi kátévá vált „Testamentum”-ában. Mikor tehát 1929 augusztus 17-én hirtelen, váratlan agyvérzés következtében meghalt Benedek Elek és a szörnyű csapás sulya alatt utána hal a felesége, akkor mindenki várta, hogy a gyász sötét fellegének eloszlásával megszólal a nagy irónak és nemes lelki embernek irói és emberi sajátosságokban méltó utódja, Benedek Marcell, egyrészt, hogy a kettős halálra, a Philemon és Baucis mitoszának e tragikus változatára rávilágítson, másrészt, hogy atyja életének és irói pályájának utolsó szakaszából felidézze s előttünk elvonultassa mindazt, ami belőle a magyar irodalmi s ezzel kapcsolatban a magyar politikai világot érdekli.

Bár a kettős halálban megnyilvánuló családi tragédia egy kész drámai fejezet, amely minden érző szívet irodalmi világon belül és kívül egyaránt megreszkett, mégis hagyjuk ezt magánügynek és nézzük, mit jelentenek Benedek Elek utolsó évei a magyar irodalmi életben, a magyarságnak trianoni határokon inneni és tuli szellemi világában.

Benedek Elek 1921 tavaszán visszament Erdélybe, hazament szülőföldjére, a székely földre. Tette ezt akkor, amikor csak úgy özönlöttek ki az elszakított országrészekből tisztviselők és magánemberek, sokan az új uralom nyomásától és üldözésétől menekülve, de még többen, sokkal többen vélt sérelmekre hivatkozva, az örállás hűségéről megelégedve. Tette ezt az a Benedek Elek, aki negyven évig lakta Budapestet, aki irodalmi munkásságának száz meg száz százával volt hozzákötve a főváros könyvkiadó vállalatához, hírlapjaihoz, folyóirataihoz, irodalmi társaságaihoz, irói köréhez, akinek fiai, leányai, unokái szorosán Csonka-Magyarországhoz tartoztak. — Benedek Elek tehát hazament a székely földre román állampolgárnak, de magyar irónak és magyar irodalmi vezérnek. — Ez az egy cselekedet elég, hogy minden elszakított magyar benne lássa az ősi földhöz való ragaszkodásnak, a testvérei, a fajtája iránti hűségnek a megtestesülését, de az arra is elég, hogy az itthoni magyarság is az önzetlenségnek és nemzeti áldozókészségnek a példaképet tisztelje az ő személyében.

Benedek Elek 62 éves volt, mikor visszaköltözött szülőfaluja, az udvarhelymegyei Kisbaconba. Senki rossz néven nem vehette volna neki, ha abban az életkorban, ha több mint negyven évi szakadatlan hírlapírói, szerkesztői és irói munkásság után mindentől visszavonul és ha részben örökölt, részben saját verejtékével szerzett szép falusi házában, kertjében és birtokán éli le hátralévő éveit. De Benedek Elek nem pihenni ment haza, hanem dolgozni. Dolgozni annak a 10 meg 10 ezer magyar gyermeknek a szellemi javára, akiket a román uralom megfosztott az iskolától, vagy olyan iskolákba terelt, amelyekben a magyar nyelv és szellem, a magyar érzés és gondolat meg volt csonkítva, vagy ami annál is rosszabb, meg volt hamisítva. Ennek a sok elárvult, elhagyott magyar gyermeknek a kedvéért vállalta a „Cimborá” szerkesztését, egy ifjúsági lapét, amely testvére és helyettese lett az Erdélybe be nem bocsátott „Jó pajtás”-nak.

Több, mint hét évig szerkesztette Benedek Elek a „Cimborát” fehér fővel, ősz szakállal, de ifjú lelkesedéssel, gyermeki odaadással. Ha eddig is szeretett Elek apó, illetőleg később Elek nagyapó, kis fiukat, leányokat játszva tanítani, nekik mulatva mesélni, őket tréfás versikékkel szórakoztatni, mennyivel inkább érezte most nemesnek, magasztosnak, nemzetien szentnek és emberien szépségnek a maga hivatását, amikor jól tudta, hogy a „Cimborának” ezer meg ezer kis olvasója nemcsak szórakozik, nemcsak mulat, hanem az ő beszédébe kapaszkodva, az ő írására támaszkodva tudják magukat fentartani a helyes magyar beszédnek, a magyar helyesírásnak lábuk alól mindinkább kiszikló talaján.

Ha valaki nemzetmentő, magyarságvó (azt a beszennyezett fajvédő szót szándékosan mellőzöm) hivatást teljesített, akkor Benedek Eleknak a „Cimborá”-ban végzett munkája az volt. S munkájának az értékét sokszorosan fokozza, hogy az anyagi jutalom alig volt több a semminél, hogy az erkölcsi elismerés öröme is sűrűn hullatta rosszakarát, féltékenység, kenyeririgység a maga ürömcseppjeit.

Benedek Elek azonban nem elégedett meg a kicsinyek lelki táplálásával, vezéri feladatot vállalt a felnőttek irodalmi világában is. Nem szólvá arról, hogy 1922 július 31-én az Erdélyből hazatért, hogy 1922 július 31-én az Erdélyből hazatért, hogy 1922 július 31-én az Erdélyből hazatért.

* Benedek Marcell: „Magyar író tragédiája 1929-ben, Benedek Elek utolsó évei.”

délyországot megmozdító, az elszakított magyarság lelkét felrázó Petőfi-ünnepnek ő az előkészítője és végrehajtója, később 1927-ben valóságos irodalmi apostolságra szánja magát, egy irói csoportnak, az ő ugynevezett „székely fiainak” az élére áll és a „Mégis mozog a föld”-ből ismert irodalmi és színészeti hősi küzdelmet ismétli meg.

Nyáron és télen, hóban és fagyban, városokban és falvakban jár az ősz prófeta, a patriárciai kor küszöbén álló Benedek Elek a maga irói csoportjával, a „lelkes istenfiúk”-kel, hogy az elszakított magyarság körében lángra lobbantsa, vagy legalább ébren tartsa az irodalmi érdeklődést és áldozókészséget, egyszersmind hogy állás nélkül maradt székely irónak, költőnek közönséget szerezzen, kenyeret juttasson. — Fiai méltó tanítványok, hivatott képviselői az elszakított magyarságból kivirult új irodalomnak, Bartalis János, Nyirő József, Szentimrei Jenő, Tamási Áron és a többiek diszeivé válhatnak, sőt máris diszei az egész magyar irodalomnak. Ami erkölcsi és anyagi sikert arat, azt híven megosztja az ő lelkes csoportjával, ami rít bántalom és gonosz támadás éri, mert az is éri székely író testvéreinek a pártolását, azt egészen magára veszi és egymaga szenved el, bár a nemtelen kéz törődése szíve mélyéig hatol.

Nem ismer fáradtságot, nem szán magának pihenést, még az Ady-vitában is hallatja a megértéstől áthatott szavát Makrai Sándor „püspök” mellett Szász Károly „püspökfi”-el.

len és Babitsért is sikra száll, annyira, hogy felajánlja a maga Kisfaludy-társasági helyét a nyugatosok vezér-költője részére, ha ez a megoldás közelebb hozná az irodalom két pártján, a jobb és bal oldalon állókat. Valóban, az a küzdelmes munka, ez a harci készség, ez a lelkes hűv mindent sejtetne inkább, mint a pálya végét, pedig az már fenyegetően közlekedett.

Fia, Benedek Marcell vallja és neki el kell hinnünk, hogy a „Cimborá”-val kapcsolatos csalódások és kudarcok miatt, a székely irói csoport vezetéséért reászakadt méltatlan bántalmak következtében Benedek Eleknak össze kellett roppannia, el kellett véreznie, még a 70-ik év betöltése előtt, pedig az ő családjában a 70 év még nem a halálra éretttség ideje, hiszen apja, anyja, testvérbátyja mind megérték, sőt meg is haladták a 80 évet.

De azért ne panasoljunk, keserű vádat se emeljünk akár a „Cimborá” elbuktatói, akár a székely irói csoport gáncsvetői ellen. Benedek Elek az irodalom harcterén halt meg nemes szép életéhez méltó megrázó, de szép halállal. Most hűsvét ünnepe a feltámadás gondolatai szállanak körülöttünk; azok az eszmék, amelyekért ő harcolt és amelyekért élete utolsó éveit feláldozta, az elszakított magyarság gyermekeinek nemzeti szellemi táplálása, a magyar irodalomnak trianoni határokon áttörő egyetemessége nem szorulnak feltámadásra, azok az eszmék halhatatlank.

1930 április 20.

Kardos Albert.

Négyszáz esztendő óta van a Nagyerdő Debrecen város birtokában

A városi tanács mindig különleges elbánásban részesítette a városhoz legközelebb eső, történelmi nevezetességű Nagyerdőt — Csobán Endre városi főlevéltárnok felkutatva a Nagyerdőre vonatkozó történelmi adatokat

Debrecennek messze földön nevezetessége a Nagyerdő, ez a majdnem két és félezerholdas pompás erdő, amit annyi költő énekel meg és amit annyi regényíró örökített meg. Most, hogy Debrecen város a Nagyerdőből szakitott ki területet a tudománygyetemnek is, még híresebb lett a debreceni erdő. Ez a magyarázata annak, hogy a tudománygyetem rektora nemrég azzal a kéréssel fordult Debrecen városhoz, hogy közölje vele a Nagyerdő történetét. Vászary István dr. polgármester Csobán Endrét, Debrecen város tudós főlevéltárnokát bízta meg a Nagyerdő történetének összeállításával és ezt az érdekes fel-

adatot Csobán Endre a városi levéltár adatai nyomán szép tanulmányban oldotta meg.

A XVI. SZÁZAD ELEJÉN KERÜLT A NAGYERDŐ DEBRECEN BIRTOKÁBA

Csobán Endre főlevéltárnok kutatásai szerint a Nagyerdő neve 1496-ban fordul elő először a város irataiban. A leleszi konvent jelentett egy peres ügyben 1496 szeptember 2-án II. Ulászló királynak és a kérdéses ítéletben benne van az is, hogy a „Nagyerdő, másképp Agherdő” egynevedrészben Kamrás László fiai, háromnegyed részben Zeleméri

Nyakkendő

P 2'80 2'90 4'--től

DIVAT KALAP

P 9'50 11'-- 12'--től

DIVAT SOKNI

P 2'-- 2'50 2'60

Francia zsebkendő

P 1'80

POPLIN ING

P 9'50

Női mosó bőrkesztyű

P 8'--

G. F. B. női harisnya

P 4'--

Keller uri divat, Piac ucca 45. szám.

BÁRTFA GYÓGY-FÜRDŐ

Orvoskapacitások által ajánlott klimatikus gyógyhely, vérzegényesség, női bajok, légzőszervek, ideg kimerültség, gyomor és bél megbetegedéseinek.

Inhalatorium pneumatikus gépekkel.

Fenyves erdőtől üvezett strandfürdő modern szállékkal, penzékkal. Vasúti kedvezmény. Kérjen prospektust a Földigazgatóságtól, Bardlovské Kupole (Slovensko).

Mihály kapta. A következő XVI. század első felében a Nagyerdő valami uton-módon Debrecen birtokába került. Báthory Zsigmond erdélyi fejedelem 1583 március 30-án Gyulafehérváron kelt oklevelével ezt a birtokot az Apafája erdővel és Mátá birtokkal együtt Debrecennek adta azzal a megjegyzéssel, hogy a debreceni polgároknak már ősei is nyugodt és békés tulajdonában voltak ezeknek a birtokoknak. Erre mutat az is, hogy Báthory Kristóf erdélyi fejedelem egy 1577 december 12-én kelt levelében eltiltott egy Szemere nevű embert a „debreceni erdő” pusztításától a debreceni polgárok panasza alapján, még régebben pedig János Zsigmond fejedelem 1569 május 21-én kelt oklevelében, amely a fejedelem debreceni tisztjei számára kiadott közigazgatási utasítás, a 11. pontban a következőket rendeli:

„Az erdeokheoz, sem az Nagy Erdeoheoz, sem az Apaffaiához az tyztartok eggikhez se nywllianak es egy pynz ereo fat is senkinek ne adhasanak, hanem mint ez koraig, az erdeo kerwleok az Byrak gondvyselesewel eorizzek es az erdeoket eppen tachak.”

Ez az adat azt bizonyítja, hogy a Nagyerdő a bírának, tehát a város vezetőinek a gondviselésében állott. Maga az első adománnyozás éve azonban nem állapítható meg.

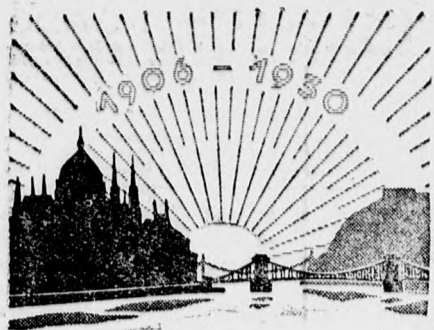
FEJVESZTÉS TERHE ALATT TILOS VOLT TŰZET RAKNI A NAGYERDŐN

A XVI. század végétől kezdve aztán a Nagyerdő állandóan Debrecen város birtokai közé tartozik és a városi tanácsülési jegyzőkönyvekben majdnem minden évről találunk róla bejegyzéseket, amelyek nagy része arra vonatkozik, hogy a tanács vagy az egész erdőt, vagy egy részét „megbocsájtja”, azaz megengedi a polgároknak a fahordást. A XVIII. században már a céltudatos erdőkezelésnek is nyoma található, mert a kivágott területeket a tanács rendszeresen bevetteti makkal. Ugy látszik, hogy a Nagyerdő, mint a város közvetlen közelében levő erdő, mindig külön gondoskodás tárgya volt, mert a XIX. század közepén a Nagyerdő százhusz fordulás beosztást nyert, míg a többi erdőt hatvan vágásfordulóra osztották.

A Nagyerdő, mint a városhoz legközelebb eső erdő, elsősorban volt hivatva minden időben arra, hogy a város lakosságának tüzi- és épületfeszükségletét fedezze. A tanács szabályozta az elszállítható fa és gally mennyiségét. — magától értődvén, hogy ilyen szállításra csak debreceni polgár volt jogosult. Állatok legeltetését, sertések makkoltatását csak felszolgált, vagy egészen felnőtt erdőben engedte meg s különösen tiltja az erdőben a gondatlan tüzelést. A Nagyerdőn, Apafáján, Cserén és Fancsikán teljesen el is tiltja a tüzrakást mindenkinek, akár pásztor, akár vadász, akár városi polgár, akár idegen. A tüzrakást 12 forint büntetéssel sújtja, ami igen nagy pénz volt, azt pedig, akinek a hibájából a tűz az erdőre is áterjed, 1642-ben egyenes fejtétellel fenyegeti meg. Kimondja továbbá, hogy gyümölcsfát egyáltalán nem szabad levágni s egyes jelek arra mutatnak, hogy a XVII—XVIII. században és a XIX. század elején is aránylag sürűbb volt a debreceni erdőkön a gyümölcsfa, mint ma. A Nagyerdő makkterméséből jövedelme is volt a városnak s a jegyzőkönyvekben elég sűrűn van nyoma annak, hogy a tanács megállapítja az egy sertés után járó makkoltatási díjat. Így 1674-ben „kilenc pénzt” kell fizetni egy sertésért a makkoltatás idejére. Amikor a Hortobágyon bármilyen okból nem lehetett legeltetni, a tanács sokszor a Nagyerdőt is kijelölte a legeltető jószágok számára, így 1680-ban is, amikor a december 2-iki tanácsülési jegyzőkönyv szerint „Az Nagyerdőt meg kell bocsátani, egy marhatul három poltura exigaltatik”. Amikor 1720-ban a város egy része megégett, a tanács a Nagyerdőből szakaszt ki területet, ahonnan a polgárok maguknak épületfát szerezhesenek és hasonló intézkedéseket tesz a tanács minden nagyobb tüzvész után egyik vagy másik erdőre nézve.

LOPTAK A NAGYERDŐN A FAT

Sok tekintetben volt tehát hasznára a Nagyerdő a város lakosainak. A letűnt századok faállománya még becsesebb lehetett, mint ma. Ezt bizonyítja az a körülmény, hogy időnkint a szomszéd községek lakosai is onnan igyekeztek fedezni a saját szükségleteiket. A jegyzőkönyvek többször panaszkod-



Jubiláris Nemzetközi Vásár

Budapest, 1930 május 3-12.

A magyar ipar demonstratív bemutatója számos külföldi állam részvételével.

50%-os utazási kedvezmény.

Felvilágosítás és vásárigazolvány kapható: Budapesten, a vásáriródnál, V., Alkotmány u. 8. Debrecenben a kereskedelmi és iparkamaránál.

nak, hogy idegenek, azaz nem debreceni polgárok is hordják, illetve lopják a fát a Nagyerdőről. 1677-ben megtörtént, hogy a bősörményi szomszédok német katonaság fedezete mellett törtek a Nagyerdőre és sok székérre való fát elhordtak onnan.

A NAGYERDŐ TÖRTÉNELMI NEVEZETESSÉGEI

Történelmi nevezetességek is fűződnek a Nagyerdőhöz. Így a Rákóczi-szabadságharc kitörése évében, 1703 augusztus 2-ikán Rákóczi Ferenc Debrecenbe jött s a tanácsi jegyzőkönyv megemlíti, hogy seregével együtt „a Nagyerdő mellett a gátnál” szállott meg. A város fegyvert, élelmiszert és takarmányt küldött a seregnek, másnap pedig Rákóczi fővezére, gróf Bercsényi Miklós bejött a városba és Baranyi Mihály volt főbíró házához szállt.

A Nagyerdőn folyt le Csokonai életének egyik nevezetes mozzanata. Ide, a Nagyerdőre vonult ki tanítványaival Csokonai Vitéz Mihály, ez esküdt diák és publicus praceptor 1794 december 13-án és itt ütközött össze Szilágyi Gábor professzorral, akivel már előzőleg is egyenlenségei voltak. Itt énekelte tanítványaival a professzorra a guny-dalt, aminek következményeképpen aztán az iskolai törvényszék részéről feddésben részesült.

Az 1849-iki szabadságharcban is jutott bizonyos szerep a Nagyerdőnek. A szomorú emlékü debreceni csatában 1849 augusztus 2-án Nagy Sándor tábornok seregének jobbszárnyával a Nagyerdő sarkánál levő Nyulas csapatzékra támaszkodott. A jobbszárny védelmére magában a Nagyerdőben két század honvédség volt elrejtve. Az orosz sereg Paskievich főparancsnok vezérlete alatt éppen itt, ennél a gyengén megerősített pontnál erőszakolta ki a győzelmet. Így a debreceni csata tulajdonképpen a debreceni Nagyerdőnél vezetett el.

1823-24-ben Bősörményi Pál polgármestere és Beck Pál királyi biztossága alatt építette a város az úgynevezett nagyerdei fürdőt, egy gyérvízű forrás felett. Ez a fürdő több, mint száz évig teljesítette hivatását, míg aztán 1930 elején bezárták.

A debreceni gazdasági akadémia megalapítása után 1866 július 5-én kelt adománylevelével Debrecen város 400 katasztrális hold területű földet ajándékozott az intézetnek a Nagyerdőn és ugyanekkor megengedte a Nagyerdő és Monostor erdő tudományos célokból való vizsgálatát.

A NAGYERDŐ JÖVŐJE

A Nagyerdő már régi idők óta kirándulási és üdülőhelye a város lakosságának. Nemcsak Csokonai, hanem őutána a többi magyar költő is szívesen kereste fel. Parkirozása csak a legújabb időkben kezdődött meg. Egészen a XIX. század végéig a maga ter-

mészetes korlátlanágában nőtt és legnagyobb részét ma is csak a kitermelés szempontjából megállapított üzemterv szabályozza fejlődésében. A XX. század második és harmadik évtizedében épült fel a Nagyerdőnek Debrecen várossal közvetlenül érintkező déli részében a debreceni tudományegyetem. Ez az építkezés és ennek a tudományos intézetnek a működése a Nagyerdőnek sok száz holdnyi területét a város integráns részévé tette. Ez a rész most már lakóházakkal is kezd beépülni és előrelátható, hogy itt, a Nagyerdőn fog kiépülni Debrecen város legszébb és legegészségesebb kerülete.

2359 HOLD A NAGYERDŐ TERÜLETE

A Nagyerdő területe egy 1821. évi térkép szerint 2345,5 katasztrális hold. Ezzel szemben Szücs István, Debrecen város történetirója 1871-ben 2642 kat. hold és 787 négyszögölre teszi. A városi birtoknyilvántartó hivatal jelentése szerint 1921-ben 2359 kat. hold és 1142 négyszögöl a terület. Így Szücs István adatát tévedésnek kell minősíteni. Az erdő ugyanis 1821-ben is a Simonyi út északi végéig tartott, mint ma. A Simonyi gát beültetése épen 1821 táján történt s a két oldalán fekvő területtel sem tesz ki többet 50-60 holdnál. Ha Szücs István ezt a területet is a Nagyerdőhöz számította, akkor sem lehet kihozni a 2642 holdat.

A Nagyerdőt észak-déli és kelet-nyugati irányban egymást keresztező két út osztja négy részre. Az észak-déli út 1821 előtt Hadháza vezetett, akkor azonban az erdő



keleti szélre tették át. A kelet-nyugati utnak, úgy látszik, csak a fahordás szempontjából van jelentősége. Meg kell említeni a Nagyerdő délkeleti részén húzódó Ördög Árkát, amely mesterséges medernek látszik. Hogy mikor és milyen célra ásták, arról írott emlék nem maradt fenn.

A Nagyerdőt a régi irások rendszeresen a vele szomszédos Apafája nevével említik. Az Apafájával együtt a Nagyerdőt abban különböztetik Debrecen város többi erdejétől, a Haláptól, Bánktól, Fancsikától és Guttól, hogy sohasem volt megült község, illetve faluszerűen lakott hely.

Visszapillantás az idej debreceni nagyszabású zenei életre

Dr. Kuthi Sándor, dr. Ruzitska István és P. Nagy Zoltán nyilatkoznak Debrecen aktuális zenei problémáiról

Az a három forrás, amelyből Debrecenben a zenei művelészet lehetőségei fakadnak, az idén is többé-kevésbé egyenletesen ontotta a hangversenyeket és amikor most, husvét táján visszatekintünk a szezonra, megelégedéssel látjuk, hogy

a gazdasági helyzet sivarábbra fordulása nem sok nyomot hagyott a zenei életben, annak folytonosságát alig érintette

s legfeljebb azon a kevésszámú, rendkívüli hangversenyen látszott meg, hogy a közönség kimerült, amelyet magánvállalkozók rendeztek. A bérleti rendszer tehát jól bevált nálunk, filharmónikusainknál és a zenekedvelők köri hangversenyeknél egyaránt. Más kérdés aztán az, hogy ezeknek a zenei egyesületeknek a pénztára milyen állapotban zárja le ezt az évet, hogy a látszólagosan telt házak és nagy sikerek milyen mértékben jövedelmeztek vagy okoztak deficitet.

A Zenekedvelők Köre, ez a „békebeli” társadalmi intézmény, elemében volt. Még előtünk avn a szezon egyik legkiemelkedőbb eseménye, a Szigeti József hangversenye, de a művészi teljesítmények mérlegét máris elkeszítethetjük és jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy

az utóbbi évek egyik leggazdagabb és legmagasabb színvonalú hangverseny-sorozatát kaptuk ezidén a Zenekedvelők Körétől.

Megnyitotta ezt a sorozatot a budapesti filharmónikusok tagjaiból alakult zenekar (tehát nem a teljes filharmónikus-zenekar) hangversenye Dohnányi Ernő vezényletével és Lauris Lajos közreműködésével; Beethoven V. szimfóniájának és Mozart Varázsvolányitányának előadása voltak az első est fénypontjai. Sauer Emil zongoraművész játszott a második bérleti hangversenyen; Mondscheinsonatájára felejthetetlen élménye maradt a debreceni hangversenylátogató közönségnek. Ada Sari hangversenyét kaptuk a harmadik bérleti estén, nagyszerű, telivér énekművészet, amely az olasz ég alatt érett és egy mély kultúra áhitatában edződött. Dr. Schipper Emil mint kamaranékes mutatkozott be a debreceni közönségnek a negyedik bérleti estén és talán ez a produkció volt a legkevésbé kielégítő, amiből mindenesetre okulhat a Kör azon számos tagja, aki olyan következetesen kívánja évről-évre, hogy nem is egy, hanem legalább két operaénekes, illetve énekesnő adjon hangversenyt; ez — szinte statisztikai pontossággal kimutatható — a legkockázatosabb vállalkozás, mert kamaranékesnek születni kell és nagyon kevés, nagy drámai énekest lehet kockázat nélkül a pódiumra vinni, ahol a legtöbb úgy érzi magát, mint hal — a szárazon. A Kör bérleti hangversenyein kívül rendkívüli hangversenyeket is rendezett és ezek közül a doni kozák kórus és a drezdai vonósnyégyes koncertje volt kiemelkedő; de különösen az utóbbi (Haydn és

Schubert szavát szólaltatták meg hangszerükön, a Szerelmem poézisét, a tavasz poézisét benünk) — az egyetlen kamarazene-est volt, mégpedig igazán magasrendű.

Meglátogattuk dr. Kuthi Sándor tb. főügyészt, aki a Zenekedvelők Körének intézőbizottsági elnöke, hogy megtudakoljuk, mit tartogat a jövő esztendőre számunkra. Dr. Kuthi Sándor az alábbiakban nyilatkozott:

— A kör legközelebbi programja Szigeti József koncertje, majd a német városszövetség hangversenye következik és végül

májusban, a Déri-múzeum megnyitása napján Hubay Jenő személyesen vezényli Petőfi - szimfóniáját s erre az ünnepi alkalomra a kütünő szömlisták egész gárdája jön Debrecenbe:

Székelyhidy Ferenc, Bodó Erzs, Kreszné Sztójánovits Lilly s Venczell Béla. A jövő évi műsort majd májusban állítjuk össze és erre vonatkozó

terveink mindenesetre függenek azoktól a tárgyalásoktól is, amelyeket a polgármester elnöklete alatt a Máv. filharmónikus zenekar vezetésével megkezdtünk, de még be nem fejeztünk: tudniillik bizonyos közös működést, egységes műsortervezet és általában művészi és gazdasági kooperációt illetően.

A Zenekedvelők Köre, mint ennek a városnak régi és jól megalapozott zenei egyesülete, a maga kétségbe nem vonható társadalmi su-

lyával örömmel és lelkesedéssel karolná fel a Máv. filharmónikus zenekar ügyét és miután ezt a készségeit már ki is fejezte, most már a zenekar részéről várja a közelebbi tervek konkretizálását.

— Azt, hogy az együttműködés gondolata felvetődött, a gazdasági viszonyok tették szükségessé. A Zenekedvelők Köre évtizedes működésére tekinthet vissza és mint ilyen, hosszú és bőséges tapasztalatokkal rendelkezik a közönség teherbíróképességét illetően. A békevilágban is történt kísérlet arra, hogy a közönséget két bérletrendszerrel kössék le, ez azonban akkor sem sikerült.

A Máv. filharmónikus zenekar is újabban bérleti rendszert valósított meg és így a mai viszonyok között amugy is legyengült anyagi erejű közönség két oldalról van igénybevéve, ami csak a zene ügyének rovására esik.

Tisztán a közönség érdeke lebegett a Kör vezetősége előtt, amikor a polgármester kezdeményezésére tárgyalta a filharmónikus zenekarnak vezetésével, hogy az együttműködés lehetőségét megteremtse. Ennek az együttműködésnek nemcsak anyagi, hanem erkölcsi előnyeit is élvezte volna a zenekar, mert

P. Nagy Zoltán igazgató kész lett volna lehetővé tenni, hogy a zenekar a Zeneiskola tanáraival és jelesebb növendékeivel kiegészüljön és így megerősödjék.

Ha most ez az együttműködés bármilyen okból meghusul, a Zenekedvelők Köre össze fogja állítani jövő évi műsorát, tekintet nélkül arra, hogy a filharmónikus zenekarnak mik a szándékai. A Kör vezetőségét fiatal, tetters férfiakkal felrészítjük, intenzíven bekapcsolódunk a Városszövetség programjába és cserével a legjelesebb külföldi művészek felléptét biztosítjuk, ugyanakkor a hazaiaknak lehetővé tesszük a külföldi vendégszereplést. Nagy, internacionális kapcsolata-



Dr. Kuthi Sándor

tainkat Debrecenre fogjuk ha

Szükséges rének és Zenekar

Ez a nyilatkozás és legelőször hasábjain felve Debrecen kért a Máv. filharmónikus zenekar rányi Emil ke művészi szán meg a Zeneke egységes elvek kulturájának közreműködnie

Debrecen köldözatrakés mómikus zen kulturál

Az idej hang észlelhető vol deklódése a z nyein minden kes, fáradhat amatőrzésze különbözött össze annak a a szolgálatba igazi zenekult közönség javá talmás és ter eddig leperget közül kiemel klasszikus est Zathureczky Beethoven h 3-ra tervezett lezárni: erre tagu zenekar hetenként két cenbe próbák igazgató, a z ságát Debrec zitska István



Dr. Ruzitska István

tagjainkat egy erny amely köz munkást, Ma már a alapszabályo működünk é nekar sikere jainkat.

Szívesen e kulturáján lyen elfog lők Köré

és örömmel nyeken is. adminisztrá ket kölcsön kell.

Szeminá hangvers a debrec

Nem voln vetnének sz nyilvános m

KITÜNŐ ZAMATU Ó VAGY UJ
BOR 5 liter vételnél **60** fillér
 FÍNOM KADARKA 76 fillér
 Dénesnál Cegléd ucca 22.

A Philips rádió
 6, 8, 12 havi részletre is kapható
Villany gyorsforralók, vasalók
 és mindennemű villanycikkek nagy raktára
DALLMAN
 Rádiólaboratóriuma
 Piac ucca 72. Cégem a Takarékoság tagja.
 TELEFON: 16-64.

tainkat Debrecen zenekulturájának elmélyítésére fogjuk hasznosítani.

Szükséges a Zenekedvelők Körének és a Máv. Filharmonikus Zenekarnak a kooperálása

Ez a nyilatkozat azt a régen hangoztatott és legelőször a Debreceni Független Újság hasábjain felvetett nézetünket igazolja, hogy Debrecen két fontos zeneéleti tényezőjének, a Máv. Filharmonikus zenekarnak, amely *Ab-rányi* Emil kezei alatt népszerűségben és művészi szándékban évről-évre növekszik, meg a Zenekedvelők Körének, valamiképpen egységes elvek szerint kellene a város zenei kulturájának fejlesztésén és specializálásán közreműködnie.

Debrecen közönsége bebizonyította, hogy áldozatrakészen áll a fejlődésképes filharmonikus zenekar mellett és annak nagy, kulturális jelentőségét felismeri.

Az ideai hangverseny-ciklusban határozottan észlelhető volt a közönség fokozottabb érdeklődése a zenekar iránt, bérleti hangversenyein mindenkor zsúfolt ház ünnepelte a lelkes, fáradhatatlan művészekből és kitűnő amatőrzeneészekből álló gárdát, amely a legkülönbözőbb társadalmi rétegekből tevődött össze annak az összefogó hatású gondolatnak a szolgálatában, hogy lelkes munkájukkal az igazi zenekultura és a debreceni zenekedvelő közönség javát szolgálják. Idei műsoruk tartalmas és tervszerűen összeállított volt; az eddig lepergett három bérleti estét, amelyek közül kiemelkedő élményt adott az első, klasszikus és nagyszerű műsorszámával és *Zathureczky* Ede hegedűművész pompás Beethoven hegedűversenyével, — a május 3-ra tervezett negyedik hangverseny fogja lezárni: erre készül most lázasan a hatvan-tagú zenekar *Ab-rányi* Emil vezetésével, aki hetenként kétszer utazik a fővárosból Debrecenbe próbákat tartani. *Balás* Károly üzletigazgató, a zenekar védőnője husvéti szabadságát Debrecenből távol tölti s így *Dr. Ruzitska* István osztályfőnököt, a zenekar mű-

vezési igazgatóját kéri fel, hogy a közönséget közelről érdeklő problémáról, a zenekar jövő évi terveiről és a felvetődött „együttműködés” ügyéről nyilatkozzék.

— A jövő évi műsort már összeállítottuk.

Egy Goldmark-, egy Liszt-Wagner, egy francia-olasz estét és egy ugynevezett klasszikus estét tervezünk.



Dr. Ruzitska István

Szolistáink mind elsőrangú, hírneves művészek: *Szentgyörgyi* László hegedűművész, *Haydu* István csellós, *Szabó* Lujza és *Laurisán* Lajos énekesek. *Thomas*, *Gounod*, *Delibes*, *Mascagni* és *Verdi* legszébb műveinek részletein kívül *Beethoven VI. szimfóniáját* (*Pastoral*), *Mozart Don Juan nyitányát* és a legjava *Wagner-operarészeket* adjuk elő. Megmaradunk a bérleti rendszer mellett, mert az kitűnően bevált és lehetővé tette, hogy a tetemes költségeket kellő időben folyósíthassuk. Ami a zenekar belső ügyeit illeti:

Tagjainkat a lelkesedés fűzi egymáshoz, egy erényedetlen muzsikuszolidaritás, amely közelhözga egymáshoz az egyszerű munkást, az ügyvédet, orvost és hivatalnokot.

Ma már a belügyminiszterhez felterjesztett alapszabályok jogán, mint autonóm testület működünk és ez az önállóság, valamint a zenekar sikerei, friss öntudattal töltik el tagjainkat.

Szivesen együttműködünk Debrecen zenekulturájának fejlesztése érdekében bármilyen elfogadható formában a Zenekedvelők Körével, amelynek kulturális munkáját nagyrabecsüljük

és örömmel veszünk részt együttes hangversenyeken is. Ennek azonban olyan anyagi és adminisztrációs előfeltételei vannak, amelyeket kölcsönös jóindulattal előzően tisztázni kell.

Szemináriumszerű zenetörténeti hangversenyek rendezését várja a debreceni közönség a Városi Zeneiskolától

Nem volna teljes ez a beszámoló, ha nem vetnénk számot a Városi Zeneiskola ezidei nyilvános működésével, noha a nyilvánosság

felő csak egy kisebb felülete látszik annak a munkának, amely a *P. Nagy Zoltán* igazgató hivatott vezetésével működő intézetben folyik. Ez a munka elsősorban pedagógiai és különösen a volt ezidei, amikor a tanári hangversenyek száma is megritkult, talán éppen az intenzív, pedagógiai munkának feltorlódása miatt. Így is a jól sikerült tanítványi hangversenyeken kívül számtalan irodalmi és társadalmi ünnepély nívós zeneszámait szolgáltatták az intézet tanárai és mindezek fölött kiemelkedően: a nagy, debreceni kultúrnap műsorának gerincét, amelyen a zeneiskolai művésztanárok és tanárművésznők egy *Hubay* Jenő előkelő társaságában, a rádió nagy nyilvánossága előtt muzsikáltak. Ugyancsak méltó, szép tanári hangverseny keretében áldozott a Zeneiskola *Goldmark* Károly emlékének. Talán ha azok a nagy szervezési és pedagógiai problémák, amelyek ma az intézet igazgatóját foglalkoztatják, megoldást nyernek és bizonyos fokig tehermentesítve lesz az intézet tanári kara, megalósal a debreceni zenekedvelő közönségnek az a régi óhaja is, hogy szemináriumszerű zenetörténeti hangversenyek rendeztesse a közönség és az ifjúság zenei műveltségének mélyítésére...



P. Nagy Zoltán

Kérésünkre a következőkben foglalta össze *P. Nagy Zoltán* igazgató azokat az eseményeket és terveket, amelyek a Városi Zeneiskolával kapcsolatosan aktuálisak:

— A tanév eddig főképpen a magvetés munkájával telt el. Eddig a következők eseményekről számolhatunk be: a Goldmark- és Rubinstein-centenárium, a *Brück* Gyula-emlékhangverseny, a zenekari hangverseny, a gyermekopera-est, a hangversenymesteri pályázat. A zenekar két népszerű hangversenyen is igyekezett híveket toborozni az értékesebb zenének. A zenekar a tanév folyamán rendkívüli előhaladást tett, ugyszintén az énekkar

A halhus olcsóbbá tétele érdekében tett előterjesztést a tisztii főorvos a polgármesternek

Láng Sándor dr. egészségügyi főtanácsos, Debrecen város tisztii főorvosa érdekes előterjesztést tett dr. *Vásáry* István polgármesternek. Az előterjesztés egy fontos élelmiszeri kérdésre, Debrecen hallal való ellátásának problémájára hívja fel a polgármester figyelmét.

A tisztii főorvos az előterjesztésben rámutat arra, hogy megütőközéssel látja, hogy a beteg emberek egyik legfőbb fehérje tápláléka, a hal a debreceni halcsarnokban megfizethetetlenül drága. Ómaga 16-ikán délelben 12 órakor személyesen elment a *Simonffy* uccai halcsarnokba és ott a hortobágyi tógazdaság halát árusító kereskedőnél a következő árakat tapasztalta:



Láng Sándor

I. osztályu ponty 3 pengő, II. osztályu ponty 2.60 — 2.80 pengő, III. osztályu ponty 2.40 pengő.

Ezzel szemben a borjúhús ára 2.40—1.80, a bányahúsé 1.40, a marhahúsé 1.80—1.40 és a disznóhúsé 1.80—2.60 pengő.

Már pedig köztudomású, hogy a halmak, főleg a pontynak az elkészítésnél elhulló része

is. Az előbbinek 42-43 utóbbinak közel 100 tagja van. A női kórusnak olyan nagy a repertoárja, hogy négy-öt esti előadáson fog szerepelni.

— A kis énekkar három gyermekoperát adott elő. E három számot — tekintettel a rendkívüli érdeklődésre — május elején megismétli a zeneiskola. Ugye kis daljátékok, mint a nagy énekkar által előadandó három operarészlet előadását koszütmök és díszletek rendelkezésre bocsátásával *Kardoss* Géza színigazgató tette lehetővé.

— Május közepén lesz a magyar tanszak hangversenye. Ezen a magyar zene már-már alig ismert gyöngyszemeit mutatja be az iskola. Ezenkívül még mintegy 15 vizsgálati hangverseny lesz május és június hónapokban. — A Zeneiskola tanárai nemcsak mint pedagógusok arattak sikereket, hanem mint előadó-művészek is. A debreceni nagy zeneünnep után az ország minden részéből kapott az intézet elismerő sorokat. Négy tanárját meghívta a budapesti Rádió s további 4 tanárjának meghívása van küszöbön. Egyik intézeti művész-tanár dr. *Hubay* Jenő művészdélutánján is játszott az ország legmagasabb körei előtt.

A debreceni közönségnek most már csak az az óhaja, hogy az a nemes verseny, amely a város zenei életében a felelős tényezők részéről megindult, végeredményben a kultura színvonalának további emelkedésében nyilvánuljon meg; hiszen

ezekkel az intézményekkel hamarosan a nyugati államok vidéki városainak kulturális életét el lehet érni, ha megfelelő, céltudatos irányító erővel hozzuk összhangba a debreceni három zenei kulturegységünk működését.

Reméljük, hogy ez hamarosan be fog következni, hiszen amint a vezető férfiak nyilatkozatából kiviláglik, szinte kizárólag társadalmi természetű problémák azok, amelyek felszínre vannak és nem szorosan vett zeneiek; ezeket a társadalmi nehézségeket pedig erős akarattal és a kultura iránti szeretettel le kell és le lehet küzdeni.

Fáy Árpád.

Miért legjobb



jelzésű

Bembergsejtem-harisnya?

1. mert rendkívüli rugalmasság folytán jól simul a lábhoz, sohasem vet ráncot és nem térdelődik ki,
2. mert kitűnően és könnyen mosható és minden mosás után szebb lesz,
3. mert diszkrét nemes fényű,
4. mert sima felülete folytán nemcsak rendkívül kellemes viselet, de por és piszok sem tapad hozzá,
5. mert nem szakad és tartósságához képest igen olcsó,
6. mert finomszálu, egyenletes kötésű,
7. mert nem fakul, sem vízben, sem a napon,
8. mert izzadság nem rongálja,
9. mert a talpa, orra és sarka legfinomabb hatszálu erős flórból van,
10. mert minden alkalomra megfelelő kivitelben és színben kapható.

A nő egyénisége a harisnyáján tükröződik vissza és ezért kérjen



harisnyát

A GFB jelzés, mely minden harisnyán látható, garantálja a minőséget.

G. F. B.

harisnyák

legolcsóbb bevásárlási forrása

HAVAS

harisnyaház

Debrecen, Bádogos u. 1.

Ezek az árak az oka annak, hogy a Debrecen részére kontingentált 600 mázsa halhus nem fogy el. **Próbálna meg** a tógazdaság — mondja a főorvos az előterjesztésben — a piaci elárúsításban 2 pengőre levinni a hal árát, biztosítom, hogy 600 mázsa egy-kettőre elfogy. Ezt pedig könnyen megtehetné, mert a csillagfürt képezvén a hal legfőbb táplálékát, 5-7 pengőért vásárolhatja, már pedig a ponty, mint táplálékértékesítő, még a sertésnél is többet rak tároz el a felvett táplálékból. A husarak pedig ugyanazok most, sőt drágábbak, mint amikor a csillagfürt 15-16 pengő volt.

A tisztii főorvos szerint a legfontosabb az lenne, ha a hal árát valamely nagy konzumot képviselő hus árával kötnék össze

és ilyen módon a halárak megállapítását nem bíznák a halárusok szabad tetszésére. A tógazdaság azt szokta érvül felhozni, — mondja

Husvétii ajándéknaK

PARFÜM

KÜLÖNLEGESSÉGEK

KOLNIVIZEK

legolcsóbban beszerezhetők a

Korzó Drogériában

PIAC UCCA 42.

Szines és fehér poplín mellő 6-30
 ing 2 divatos gal-érral — P 1-50
 Divat nyakkendők selyemből P 8-
 Elsőrendű divatkalapok P 1-30
 Igen megbízható valótl
 csernaflór zoknik — — P

Wernernél
 Ferenc József ut 72.

a főorvos, — hogy a halhusnak nagy a kvalita-
 tiv értéke, ezért drágább. Ez az érv elvetendő,
 amennyiben

ezt a kvalitatív értékülönbözetet Debre-
 cen város bőven megfizette a tógazda-
 ságnak

és elvárhatja tőle, hogy ennek a néptáplálás
 szempontjából fontos husanyagának az árát
 nem teszi megfizethetetlené és olyan szerve-
 zetet létesít, hogy nemcsak egy halkereskedő,
 de a többi is hozzájuthat a tógazdaság halához
 és így egészséges konkurrencia fejlődve ki,
 a halhus olcsóbbodik. Természetesen gondosan
 ellenőrizni kellene az árusokat, hogy egyéb
 helyről származó hitvány halanyaggal ne cse-
 rélhessék ki a tógazdaság halát és meg ne
 történjék az az anomália, hogy a debreceni
 halkereskedők a bizományba átvett halat Bu-
 dapestben értékesítsék.

Végül hangoztatja a tisztí főorvos, hogy
 minden halárust kötelezni kellene arra,
 hogy áramló vízmedencét tartson,

mert az egyetlen debreceni halkereskedő, aki-
 nek ilyen medencéje volt, valamilyen okból
 kénytelen volt üzletét megszüntetni és a víz-
 áramlatot szerkezetet szétromboltatni.

Az érdekes előterjesztéssel a polgármester
 rövidesen foglalkozik.

Tere-tere

Az Atlantis rejtelme

Robert Chauvelot, aki az Azori szigetektől
 visszatért, a francia földrajzi társaságban
 előadást tartott az Atlantisról, az elsüllyedt
 világőréről, mely egyre jobban izgatja a
 képzeletet.

Főlsorakoztatta azokat a földrajzi, földtani,
 tengertani érveket, amelyek amellel kardos-
 kodnak, hogy az Atlantis egy borzalmas föld-
 rengés következtében tényleg a tengerbe sü-
 lyedt, 8000 észendővel ezelőtt, minekelőtte
 Solon még törvényeket hozott volna Görög-
 országban.

Rámutatott továbbá arra, hogy meglepő
 hasonlóság van a perui inkák és a fáraók
 alatt élő egyiptomiak között: mind az inkák,
 mind az egyiptomiak gulákat emeltek, be-
 beltszámolták a holttesteket és értékes sir-
 boltokban temették el. A fáraók nemcsak ki-
 rályi címüket és nemességüket emlegetik,
 hanem ezzel a hármassal jelszóval jellemzik ma-
 gukat: „Inca, Ubia, Seb”, ami ezt jelentette:
 „élet, egészség, erő”.

Az egyiptomi nyelvben az inka életet je-
 lentett, viszont a peruiaknál fejedelmet, ural-
 kodót.

Ugyancsak hasonlóság van az inkák karvaly-
 szerű arca és az egyiptomiak arca között. A
 portugál nyelvben ma is acolnak nevezik a
 karvalyt.

1831-ben, amikor Gonzalo Velvo, a portu-
 gál hajós felfedezte az Azori szigeteket,
 azért adta nekik ezt a nevet, mert telistele
 voltak karvalyokkal, melyek az összes álla-
 tok közül egyedül menekülhettek meg a bor-
 zasztó földrengések pusztításától.

Az egyiptomiak a karvalyokat az Isten
 madarainak tartották és a karvalyistenük Ho-
 rus volt, ragadozómadárszerű arcával, jel-
 képe az életnek, a folytonosságnak és az
 örökkévalóságnak.

Amerikai hírek

Az amerikai pénzügyminiszterium nyilván-
 osságra hozta az Egyesült-Államok leggaz-
 dagabb embereinek a névsorát, akik legtöbb
 adót fizetnek. Csupa milliomos és milliárdos
 szerepel itt. A kimutatásból megtudjuk, hogy
 290 amerikai van, szemben a tavalyi 239-cel,
 akiknek jövedelme egy évben meghaladja a
 25 millió frankot. Körülbelül tizenegy ameri-
 kai fizetett tavaly, az 1929. évben 125 millió
 után adót. A nők nagyon nagy számban van-
 nak képviselve ezen a listán. Négyüknek
 70-100 millió jövedelmük van. Természe-
 sen a tengerentúli krözusok zöme New-
 Yorkban lakik, számszerint 136. Pensylvá-
 niában csak 44 milliomos él. A két leggazda-
 gabb amerikai még mindig Ford és Rockfel-
 ler. Ők verhetetlenek.

Egy másik statisztika, amelynek szerzője
 Oscar O'Brien, arról ad számot, hogy évente
 a föld felületére — beleszámítva a tenger fe-
 lületét is — mennyi eső esik. Pontosan
 4.464.179 milliárd és 300 tonna víz zuhog a
 földre egy évben, vagyis 12.091.771 millió
 tonna naponta, 33 milliárd tonna óránként és
 883 millió tonna minden másodpercben. Aki
 nem hiszi el a számítást, ellenőrizze és szá-
 moljon utána.

**A hang, mint magasság-
 mérő**

Los Angelesban P. Gersasso egy érdekes
 találmánnyal kísérletezik, amely már a meg-
 valósulás stádiumában van. Ez a találmány
 arra szolgál, hogy a repülőgépről leadott
 hang terjedési sebességéből megállapíthassuk,
 hogy milyen magasan, hány méterre van a
 földtől.

A hanghullám áthatolhat a vízrtegeken és
 a levegőn is és aztán visszhang gyanánt tér
 vissza a tenger mélyéről és a földről. Miután
 ismerik a hang terjedési sebességét a vízben,
 könnyűszerrel kiszámíthatjuk, hogy mennyi
 időre volt szüksége a hangnak, míg a tenger
 fenekéről visszatért a víz felületéig. Ha ezt
 a számítást gépiesen egy erre a célra alkal-
 mas műszer végzi, amely egy léptékes pa-
 pirra följegyzi a hang indulását és a vissz-
 hang visszatértét, akkor a tengerfenék mély-
 ségét könnyűszerrel és rövidesen kiszámít-
 hatjuk anélkül, hogy sok időt vesztegetnénk
 a mérésére. A hajókat, melyek megteszik a
 különböző utakat, egyszerűen fel kell szerelni

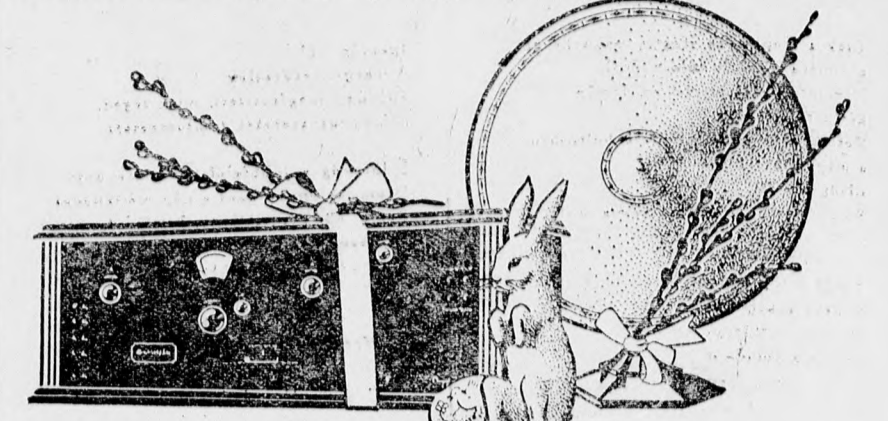
Irodalmi pörök szüretje

Az ugynevezett irodalmi pörök terén las-
 sankint egész szép joggyakorlat fejlődik ki.
 Én kénytelen vagyok eltúrní, hogy listavezetők
 lettem — a szabók fekete könyvében, de min-
 den ember és foglalkozási ág pört indít ellen-
 nem, ha nem rokonszenvesen foglalkozom
 vele.

Már Jókait halálra kereste egy mágnás a
 Facia Negra alakja miatt, Csiky Gergely
 kénytelen volt új nevet adni egy szereplője-
 nek, mert valakit szintén így hívtak, ujabban
 Fodor Lászlót pörölték a fogorvosok s most
 Molnár Ferenc ellen indít kártérítési pört
 egy párisi parfümgyáros, mert az Egy, kettő,
 három című darabjában jobbnak találja más
 gyár illatkreatívóját.

Igy is van ez helyén, legyen végre rend a
 világon. Alulírott hítes ügyvéd adom tudtára

KELLENEK HUSVÉTI ÜNNEPEKET



**Standardijne
 Standard / Western Electric CONUS**

ezzel a készülékkel. A tenger mélységének e
 műszerét lehet alkalmazni a levegőre is, bizo-
 nyos változtatásokkal. Ezeket a változtatáso-
 kon fázadzik most a földaló.

E műszer pontossága kétségtelen, ha szá-
 mba vesszük, hogy a repülő általa rögtön és
 állandóan tájékozódhatik, hogy milyen ma-
 gasságban van még akkor is, ha a földet nem
 láthatja a köd, vagy az éj sötétsége folytán.

nemzetiség, amely nem hajlandó vajon felépi-
 tett kereskedelmi mérlegét veszélyeztetni
 azzal a mondással, hogy „valami büzikl Dá-
 niában”. Be fogom bizonyítani, hogy a vaj-
 gyártás egyike a legesztikusabb foglalko-
 zásoknak.

Shaw ur meg fogja emlegetni, amiért ki-
 kezdett az orvosokkal, de vele együtt ültetek
 a vádlottak padjára bizonyos Moliere urat,
 aki szem elől meri téveszteni, hogy diplomás
 orvos csakis a megfelelő szemeszterek szor-
 galmas elvégzése után lehet valaki, nem pe-
 dig bot segítségével.

Ibsenen Nóra asszony keresi a becsületét,
 mert a legkülönfélébb feltevéseknek tette ki,
 anélkül, hogy közelebbről meghatározta volna
 távozásának az okát. A világ ámulni fog, de
 én bebizonyítom, miért volt a dolog Nóra
 önagyságának olyan sürgős.

Sajnálom, hogy kénytelen vagyok megza-
 varni Katona József ur nyugalmát, de a
 nyulszórkalapkereskedők nem tűrhetik, hogy
 Bánk bán zászlós ur ilyen reklámot csapjon:
 — Nemezt akartam, nemezt!

Azaz inas szóval filc-kalapot. Kérdek már
 most minden hozzáértőt, mennyivel jobb a
 filc a nyulszóról? Ki tetszett már próbálni
 esőben? Nehát!

Madách urral is van leszámolni valóm, itt a
 Csecsemőgondozó intézettől kértem megha-
 talmazást azon kitétel miatt:

Minden újszülött egy-egy Messias,
 Csak később válik a szokott pimasszá.

Nem beszélve a nyilvánvaló vallásnyilatkozá-
 sáról, gondozóintézetünk annak a gyanunak van
 kitéve, hogy a keze alatt álló csecsemőket
 rosszul neveli, azokból pimaszok lesznek,
 esetleg még rosszabbak (mert ezt érti Ma-
 dách ur!), kártevő a jól berendezett társá-
 dalomnak.

Pör tárgyai lesznek Henchel fuvaros (mégis
 csak egy nagy iparág reprezentánsa); a Ki-
 kapós patikárus (hallatlan, hogy a szolidás
 mintaképeit mivel rágalmazták!); a Peleskei
 nótárius (milyen könnyen áthelyezhetik, hi-
 szen szabadságot sem kért); a Szabin nők el-
 rablása (mert hol késik az a rablás?); a
 Szökött ketona (akit ezzel hazááruhással vá-
 dolnak és szigorú hadbírósi eljárásnak tesz-
 nek ki); a Falurossza (Göndör Sándor ur
 példátlan megszegyenyítése az egész falu in-
 telligenciája előtt); a Nagymama (akinek
 koráról hazug híreket terjeszt a szerző, pedig
 a szóban és a szövegen forgó nagymama
 legutóbb is reggel ötig táncolt a Volgabár-
 ban); — egyelőre csak ezeket említem föl,
 mert részint nem káptalan az ügyvéd feje
 sem, hogy mindenre emlékezzék, részint nincs
 a lapban annyi hely, hogy valamennyit el-
 mondja.

Különös hajtóvadászatot indítok a népdal-
 szerzők ellen, akik hosszú évtizedek óta vak-
 merő bátorsággal kompromittálnak derűre-
 borura mindenkit, anélkül, hogy valaki föl
 mert volna lépni ellenük.

Miért tőrje Kis Szekeres és Nagy Szekeres,
 hogy rajta maradjon az idült alkoholizmus
 bélyege?

A Bugaci csárdáról szóló dal ezzel az inszi-
 nuációval végződik:

Korcsmárosné azt hiszi,
 Hogy a lányát elveszi valaki.

Tisztelettel kérem, hogyan lehet előkelő uri
 lányok férjhezmenési lehetőségét ennyire
 csökkenteni?

Hát mit szóljak ahhoz a minősítettten ra-
 vasz rágalomhoz, amely ártatlan pófával és
 félrevezetői szándékkal a káka tövön költő
 rucával kezdű és aztán minden átmenet nélkül
 végiggázol a leánygeneráción, hűtlenséggel
 vádolva meg az egyedeket?

Elviselhetik-e a jogászok, hogy állandóan
 üssék őket, még hozzá padon? Mi lesz az or-
 szág gazdasági jó hírével, ha azt kell uton-
 utfélen hallani, hogy ritka a buza, az árpa,
 meg a rozs? Avagy a holló a világ végéig
 megmaradjon a piszkosság gyanujában s csu-
 pán a nagypétek az esztendő egyetlen napja,
 amikor megmossa a fiát?

Nem, kérem szépen, ezt már nem lehet
 túrní. Vagy lesz rend, vagy nem lesz. Én
 azonban megindítom a pereket épp ugy visz-
 számanóleg minden elkövetett cselekmény
 miatt, mint a jövőben, ha valaki elírja magát.

Dr. P. L.

**NEUMANN MIKSA Debrecen,
 Piac ucca 41.**

**Soha ilyen olcsón
 cipőt
 nem vásárolt!**

**Olcsón veszek és olcsón adok.
 Könyvecskére nem árusítok.
 Csak készpénzért**

Figyelje olcsó áraitam:

Női fél füzőcipő	P 10.—
„ pánoscipő	P 12.—
„ lack pános	P 16.50
„ lack trottör	P 18.50
„ divatcipő	P 14.50
„ divat trottör	P 16.—
Férfi füzős cipő	P 14.50
„ félcipő	P 16.50
„ lackcipő	P 20.—
„ sportcipő	P 24.—
Gyermekcipő	P 3 tól

Gumitalpu cipők legolcsóbb árban!

A cég szenzációs olcsósága: Férfi divatos
 keménykalap selyem béléssel P 10.—

Áruim minőségéről cégem 30 éves fennállása szavatol.

TÉGLA és CSERÉP
 legolcsóbban kapható TÓTH és SEBESTYÉN NY. Töglagyá-
 rából Eladás Hatvan u. 1/3. III. e. Telefon 810

Csak a Kopo
 a simára gya
 Három keres
 kétezer éve
 Kétezer éve
 a megváltá
 Elvégeztett
 Középen a h
 jobbról, balr

Éjjelkor föll
 Ovatos szav
 Én nem betű
 jöttem a tör
 Az alázatost
 a vakokat el
 sutogtam a
 kitéptem a v
 a halomba h
 dolgok uj re
 a Bátorak Vil

Világ
 egye

Golgotai párbeszéd

Csak a Koponyák Hegye magaslik elő a simára gyalult földtekéről. Három kereszt mered az ormán kétezer éve már. Kétezer éve izzik a fekete boltozaton a megváltás ígérete: Elvégeztetett. Középen a halott Isten vézna teste, jobbról, balról egy-egy lator.

Ejfélkor fölkiált a balról fölfeszített: Óvatos szavú, kétértelmű ácslegény! Én nem betölteni, eltörteni jöttem a törvényt. Az alázatost megaláztam, a vakokat elvakítottam, suttoztam a süket fülébe, kitéptem a vének szakállát a halomba hányt korcs hulláik fölé dolgok új rendjét építettem: a Bátrak Világözvetségét.

I.

Igazság ez? A bárgyu csőcselék épp úgy megfeszített, mint téged, hőldkóros szeretet tanítómeistere.

S főlány a jobbfelel keresztrevont: Uram, velem se bánt e nép méltányosan. Pedig, aki utamat állta, beleibe tapostam, látó szemeit tüzes vassal döftem ki a hangyabolyra kötöttem, hogy elevenen rágják le húsát, mert én tisztelem a hagyományt s tudom: kezdettől ez a helyes viselkedési mód a földön. Mi az oka, hogy épp oly irgalom nélkül hőhérképre jutottam, akár te, ki föl akarod forgatni a fűnálló társadalmi rendet?

II.

A halott Istent a Golgotán mosolyra lágyítja a latrok panasza:

Barátaim, kót ezredéve szikkad húsotok, nyár aszalja, zivatar cserzi, tél fagyasztja, s még most is bennetek kísért az öntelt forradalmár sértődése s a magarontó maradiság dolyfe. A testen akartok segíteni? Tekintsetek alá, barátaim, mindenki elérte sorsotokat. Itt a kérelhetetlen óra, mely keresztjére feszített minden lázadót és önmegadót, minden királyt és uccai szónokot, minden színészt, tébolyultat, államférfit, dédanyót, és minden csecsemőt, akinek félnapos húsa van. Tekintsetek szét: milliárd kereszt! Mert a hús arravaló, hogy átüssék rozsdás szögekkel a fákra függesszék nyári zivatar s téli madárcsapatok eledelül. Hadd rázza őket a szél a karón, e tépett, szegényes öltönyöket, orv seregélyek hatástalan ijesztőit, míg a tölük szabadult lélek meztelen ujjongással dobja be magát az örökkévalóság ibolyaszínű áramába.

JUHÁSZ GEZA.



Hans Memling (1453-94): Feltámadás.

Világhírű Styria, Waffnerad kerékpárok
egyedül a **KESZLER** cégnél kaphatók Széchenyi u. 1.
Nagy alkatrésztár és javító műhely.

Százezer meg százezer kilo
gumból gyártják évről-évre a jó PALMA-sarkot.
Öreges és fiatalok, betegek és egészségesek, szegények és gazdagok élvezik a PALMA-sarkon való rugalmas járás jó-teteményét.
És Ön?
Csak nem jár még mindég bőrön vagy megvasalt sarkon?
Meg kellene próbálnia leg-alább egyszer, hogy esik a járás PALMA-sarkon.
Ezt megköveteli a takarékoság, az okosság és a haladás.

PALMA
KAUKSUK SARKOK

Interju Szabó Dezsővel, a magyar irodalmi élet hajszolt vadával

Mennyiben igaz a kivándorlása? — Panaszok, amik csak ritkán jutnak el a közönséghez. — Különvélemény a Bartha Miklós Társaságról. — A nyáron látogatást tesz Debrecenbe és a Hortobágyra.

Budapest, április hó.
Ez év elején páratlanul álló irodalmi botrány pattant ki a napi sajtóban. Arról volt ugyanis szó, hogy Szabó Dezső, a kiváló magyar író megtagadja magyarságát s rövidesen átköltözködjék Romániába, ahol Mille George néven fogja folytatni irodalmi munkásságát. Hogy ezek a hírek mennyiben feleltek meg a valóságnak s mennyire hitelesek, senki sem tudta, mert Szabó Dezsőnek tengersok ellen-sége van. Vannak azonban nagyon sokan olyanok is, akik egyre jobban érezték és érzik, hogy ez a jobbra-balra harcoló író mutatja leg-biztosabban a magyar feltámadásra vezető utat. Szabó Dezsőnek talán tragédiája a nyers szókimondás és az, hogy állandóan harcban állt a különböző irodalmi és politikai klikkekkel. Ezzel magyarázható, hogy Szabó Dezső utmu-tató cikkei alig láthatók a fővárosi sajtóban napvilágot. Sokan tudják a beavatottak közül s akik netalán még nem tudják, azokat fel kell világosítani, hogy Szabó Dezsőnek már évek óta jóformán semmi jövedelme sincs, sőt — mint maga mondta, — az íróasztala, tolla, tintatartója sem az övé már.

Budapesti tartózkodásom alatt felkerestem Szabó Dezsőt — Budán törzskávéházában, a Philadelphia-ban találtam rá. Ott ült az egyik ablak mellett, körülvéve csupa jó barától, akik rendületlenül hisznek és bíznak benne. Az első pillantásra látom, hogy külsőleg pompás szin-ben van. Elegáns barnásfekete zakó van rajta, bizonyára még a jobb időkből s rendkívüli szívélyességgel fogad, amikor lenlök az aszta-lához. A szokásos kérdézősködések után arra terelem a beszélgetést, hogy igaz-e a Magyaror-szágból való kiköltözése?

— Erről az egyről ne kérdezzen — hárítja el a felvilágosítást. Olyan sok hamis hírt közöltek már ezzel az ügygel kapcsolatban rólam az újságok, hogy már torkig vagyok vele. A kiköltözésemről nem akarok beszélni, mert ki tudja, hogy a következő percben nem-e halok meg.

— Erre megjegyzem, hogy a meghalts veszélyének egyelőre nincs kitéve, mert ilyen rav-gogó, pompás szinben még sohasem láttam. Ahogy így beszélgetünk, egyszerre csak tav-aszi zápor lepi el Budapestet és díónyi nagy-ságu jegek kopognak az ablak előtt az uttes-ten. Ezymást érik a villámlások és Szabó Dezső kimondhatatlanul gyönyörködik ezen a fensé-ges természeti jelenségben. Kis idő múlva meg-kérdezem: Hogy van?

— Gimnazista diákkorom óta sohasem csapott rám az életnek olyan fiatal és hatalmas hulláma, mint most — kezdi a beszélgetést. Még a bajuszomat is naponta kétszer kell le-nyíratom s naponta másfél kilo kolozsvári szalonnát eszem meg öt kilogram vöröshagy-mával. Oly széles kedvem van, hogy a kávé-házam ablaka előtt elsétáló leányok tisztán az életem ragyogásának látásától anyai gyöngéd-ségeket éreznek. Kőszálom az erdőket s a na-pokban két csavargóra olyan kapitalista igé-zettel voltam, hogy megtámadtak, de egyetlen-egy köhögéssel felköhögtem őket egy száraz tölgyfa ágára s csak akkor eresztettem le a pasasokat, amikor fejenkint 20 pengő nemzeti hitelt szavaztak meg számomra. Lakásomom is végig táncoltatok mindenkit s az öreg házmest-ernőm még éjjel álmában is foxtrott göröskö-ket rugdos a levegőbe.

— Az a rengeteg támadás, ami a sajtóban érte, nem kuszított? —
— Támadás? Engem? A sajtóban? Micsoda sajtóban?

Egy perc múlva a fejéhez kapott.

— Jaj igaz! A takarítónóm javíthatatlan ké-harisnya és beszélt holmi szomorú dünyögé-sekről, amelyek különböző nyomtatványokban jelentek meg. Már nem emlékszem mindenikre, de egy pár kedves humoru jelentése most mégis visszavizsket belém. Ugy tudom, hogy van itt valami öreg újságíró, akinek a foglal-kozása filozofiaság és aki az ellenkőzhelyek-nek a több évtizedes megírója. Például van egy mondás: „Ki korán kel, aranyat lel.” Erre ő igen súlyos okosságot kiejt, hogy mindenki lelhet aranyat, csak az nem, aki ko-rán kel. Ez a szegény ember, aki minden kul-turáját a Rozsnyai cég 7 krajcáros kiadvá-nyaiból szivta fel, — ha takarítónóm referálása nem téves, — igen mérges dolgokat írt ellenem.

— Aztán egy szerencsétlen félregurult plé-hes legény, akit egy gazdátlanul lelt fekete ing az irodalomba sodort és akinek különböző né-met és olasz folyóiratokból sikkasztott izmusai humorom apróbb csiklandozásai közé tartoztak, szintén rossz véleményeket pötyögött rólam a Teleki-tér és Vidéke című folyóiratban. Jelen-tette Katica azt is, hogy egy másik pesti napi-lapban egy behízott agyu keresztény-zsidó so-cialista Daskal szerencsétlenül elvetélt novellái és versezetei összes bujával ellenem harapdo-sott. Sőt még az is megtörtént, hogy a pécsi temetőből is előmozgott egy svábbogár és rá-mászott a magyar nyomda papírosra, hogy miután Bethlen Pistánál lingvisztikai szolgálato-kat végzett, az én nevemet is megpiszkolja. Az öreg Katica más lelki zökkenésekről is be-szélt, de bizony már nem emlékszem rájuk. Mindaz, amit mondott, nagyszerűen megkaca-gtatott, hiszen már gyerekkoromban is nagy mu-latságomra volt, hogy mikor a szamosfalvi mo-csár szélén játszottam, a varangy békák nagy dühösen megkavartogtak, csak azért, mert fene módon kilátsoztam közülök.

Budapest közönsége az utóbbi hónapok ese-ményeinek hatása alatt hogyan viselkedett ön-nel szemben?

— A tömegszeretnek és tiszteltnek olyan komoly és meleg hulláma még sohasem vett körül, mint ezekben a napokban. Bármerre me-gyek, meghatva tapasztalom, hogy mennyire igyekeznek megmutatni az emberek a szívüket. Különösen az egyszerű emberek: a munkások, a munkájukban megraboltak, mintegy szimbo-lumnak éreznem engemet s minden alkalom-mal megmutatják szimpátiájukat. Ezek a ré-tegek adják belém azt az erős és megfrissítő hitet, hogy nem éltem hiába és hogy lesz ör-ténelmi következménye is írásaimnak.

Mi van a Gémusz ellen folytatott perével?

— Egész megbízható garanciát kaptam arra, hogy a per az első bíróságnál még a jégkor-szak végleges beálta előtt el fog dőlni.

— Ennek egyébként örvendek és mert nem szeretném, ha Lantosék dermedtre fagynának, mielőtt a nekem járó kárpótlást megfizetnék. A porómmal kapcsolatban felhívom a figyelmet a keresztény hazafias lelkiiségnek egy igen ér-dekes esetére. Arra a hirre, hogy én más or-szágha akarok menni, igen nagy hazafias fel-forytanás történt és keresztényül — bár nem egészen dogmatikai alapon — kívánták, hogy inkább puffantsan főbe magamat. És ime: a kiadvállalat Szabó Dezső könyvét most az-zal a reklámmal árulja az erdélyi románok kö-zött, hogy Szabó Dezső odamegy, azért jutal-mul 40.000 lejt adnak neki és erre a magyar nemzeti sajtó nem kap vértolulást, pléhes se-gedek nem írnak zokkikket, a Földünk tár-saság kedves öreg Rusztomja nem ad le ha-



ragidzettek, senkinek sem borzolódik kukkra a lelki sörteje és mindenki hallgat, mint Móricz Zsigmond az optimisztikusan koncentrált Nvz-gubán. Ugy látszik, hogy az üzlet bármint tehet civágya kielégítésére és mégis morális és hazafias marad. De ha egy magyar író leg-
alább az oldalközpontjait számára akar rezerválni egy kis oxigént, akkor már hazatérő és is-
tentelen. Különböző nagy előzetesekre szolgál, hogy most már nem csak az utódállamok, de Magyarország közönségében is hódít az a fel-
adás, hogy a kizsákmányolás megfontolatlan segítségét jelenti az, ha valaki a pör vég-
leges előlre előtt a Genuusz Szabó Dezső ki-
adásait vásárolja.

Es a magyar ifjúság hogy viselte magát? —
kérdésem.

A magyar ifjúság? Mi az? Nem láttam!
Látam külön Nagy Jánosokat, Kiss Pétereket,
kedves vagy kedvetlen felelőleneket, de ezek
egyesek voltak és nem a magyar ifjúság. Ezek-
ből aztán kaptam igen sok szép mondatot, ame-
lyek bár egy kissé öregecskék voltak, a lel-
kesség ismervét azonban nem nélkülözték. És
itt megragadom az alkalmat, hogy tudassam a
közönséggel, hogy az ugynevezett Bartha Mik-
lós Társasághoz alaposan semmi közöm nincs,
az ottani mozgó és mozgó elemeket nem tar-
tom alkalmasoknak arra, hogy a közelében
mozgassanak és mozogjanak és az egészséges
szociális fejlődésre s a társadalmi igazság el-
jövételére veszélyesnek tartanám, ha ezek az
elemek bármi befolyáshoz is jutnának.

Milyen munkán dolgozik jelenleg? Szabó
Dezső arcani irodikus mosoly vonul végig, amik-
or ezeket mondja:

Látva azt, hogy milyen forró sikere van
a miniszterelnökünk körül felsepedő irodalomnak,
most egy két-kötetes munkán dolgozom, mely-
nek „Bethlen István és Munkássága” lesz a
címe. Az első kötetet már befejeztem. A könyv
egyszerre fog megjelenni magyar, olasz és né-
met nyelven és már meglehetősen sok megren-
delés jutott el hozzám.

Az a hír azonban, mintha a mű rekompén-
zálásul az egyik kormánylap élére állítanának
főszerkesztőnek, nem felel meg a valóságnak.
Hiszen tudja, az ellenségeim sok előlre be-
szélnék rólam.

Utóhídra még megkérdezem Szabó Dezsőtől,
hogy mennyiben felel meg a valóságnak —
nyugati európai utazásának híre?

Ez is tulzott alakban kering a közönség
között, legfeljebb annyit igaz lesz belőle, hogy
Kleblsberg Kuno barátommal Németországban
magyar Dürer kutatásokat fogok végezni. Ter-
mészetesen ebben az esetben, Kuno barátom költsé-
geit is én fogom fedezni.

Ezzel a beszélgetésünk véget is ért és el-
húszom tőle. Alig tesztek azonban pár lépést
az asztaltól, utánam kiált:

A viszonylatásra nyáron Debrecenben és
a Hortobágyon!

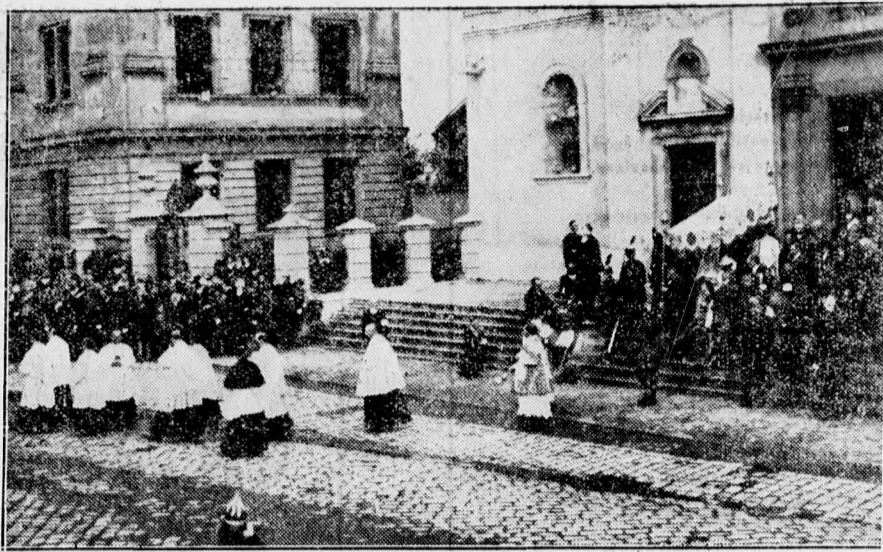
SEKELY MOLNÁR IMRE.

Amatőrök és szakfényképezők a vi-
ághírű „Ilford” londoni gyár készítmé-
nyeit Debrecenben Liener fotolerekatában
zerezhetik be! Ferenc József ut. 34. Tele-
on 10-29. Hegedűs és Sándor-ház.

Begre Albertet öt évi fegyházra ítélték a betörések miatt

A debreceni törvényszéken szombaton dél-
előtt hirdették ki az ítéletet a sorozatos betö-
résekkel vádolt Begre Albert és társai büntü-
nyében. A törvényszék Begre Albertet öt évi
fegyházra ítélte a betörésekért. Csohány An-
talt és Csohány Mihályt felmentették a betö-
rések vádjától, mert nem volt elegendő bizon-
nyíték a vádak igazolására, csupán a bűnpár-
tolásban mondta ki bűnösségüket és ezért 3-3
hónapi fegyházra ítélte őket. Büntetésüket a
vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették és el-
rendelték szabadlábrahelyezésüket. Begre Bé-
lát felmentették a bűnpártolás vádjától.

Az indokolásban kimondta a bíróság, hogy
Begre csak azért kapott öt évet, mert a cso-
haji gyilkosság miatt már 15 évre van elítélve.
A két Csohány testvérnek a bűnpártolásban
való bűnösségét azért kellett kimondani, mert
kétségtelenül igazolást nyert, hogy a szökött
fegyenc Begre rejtgettek tanyájukon, tudták,
hogy szökésben van és mégsem tették feljelen-
tést a csendőrségen. Az ítélet jeterős.



A feltámadás. A Szent Anna ucai római katolikus templomból a hívek óriási töme-
géből álló körmenet elindul.

A homokkerti villamosvonal ügyében április 29-én lesz a közigazgatási bejárás

Vásáry István dr. polgármester nemrég fel-
hívást intézett a Hélyi Vasút R. T.-hez, rámu-
tatva arra, hogy a homokkerti vasúti felüljáró,
az ugynevezett nagyhid bővítési munkálatai be-
fejeződven, most már aktuálissá vált a villa-
mosvonal az a kötelezettsége, hogy megépítse a
homokkerti villamosvonalat. Erre a megkéré-
sésre a Hélyi Vasút azt válaszolta, hogy ő
megkérte a kereskedelmi minisztériumtól a köz-
igazgatási eljárás elrendelését és most azt
várja.

A kereskedelmi minisztériumnak ebben az
ügyben Debrecen város közönségéhez és a

közigazgatási bizottsághoz intézett leirata ma
meg is érkezett. Eszerint a kereskedelmi mi-
nisztérium értesíti a várost, hogy a Hélyi Vasút
R. T. kérelmére a Petőfi téri végállomástól ki-
ágazólag a homokkerti Szabó Kálmán ucaig át
a Galamb ucaig tervezett villamos vasúti vo-
nal közigazgatási bejárását báró Kruchina Ká-
roly miniszteri osztálytanácsos vezetése alatt
elrendelte és az eljárás megkezdésének határ-
idejéül április 29-ikének délutáni fél 10 óráját,
az összejövetel helyéül pedig Debrecen város-
házának tanácstermét tűzte ki.

A debreceni Kereskedelmi és Ipar- kamara állásfoglalása a fővárosba szülő jegykedvezmények ellen

A vidéki kereskedelemnek és iparnak nagy kára származik abból, hogy kedvez-
ményes jegyekkel a fővárosba csábítják a bevőközönséget. — A hétvégi kedvez-
ményes week-end jegyeket országosan általánossá kellene tenni.

A debreceni kereskedők és iparosok körében
már régebben mozgalom indult egy olyan akció
megindítására, melynek célja a fővárosba csábító
kedvezményes vasúti utazások számának
csökkentése.

A vidéki gazdasági érdekek a leghatáro-
zottabban megkövetelik, hogy a fővárosi
utazásra csábító jegykedvezmények terén
történjen végre olyan intézkedés, mely a
vidék iparának és kereskedelmének érde-
keire is tekintettel van.

A sok jegykedvezmény sokkal több kárt okoz,
mint amennyi hasznot jelent esetleg a közön-
ségnek. Évek óta ugyanis az a helyzet, hogy
ugyszólván nincs olyan hónap, amikor a
fővárosban valamilyen címen ne rendezné-
nek vásárokat, kiállításokat, melyekre ki-
adják a félúti utazásra jogosító jegyeket.

A nagy jegykedvezményt akkor is megadják,
ha a kiállítások érdekessége nem az egész kö-
zönséget, hanem csak egy töredéket érdekel és
a kiállítás maga egészen elvont szakmabeli ki-
állítás.

Ez a helyzet tarthatatlan, mert azzal a su-
lyos következménnyel jár, hogy a vidéki ipar
és kereskedelem bevőkörét felszívja a főváros.

Az évek alatt felgyűlt tapasztalat arra kész-
tette a debreceni Kereskedelmi és Iparkama-
rát, hogy ebben a kérdésben a leghatározot-
tabb módon foglaljon állást és memorandummal
forduljon az illetékes minisztériumhoz a jegy-
kedvezmény csökkentése érdekében. A memo-
randumot elkészítették és már elküldték a ke-
reskedelmi minisztériumhoz. A jegykedvezmény
csökkentésén kívül, kéri még a memorandum-
ban a vidéki városok egymásközi forgalmát
nagyban elősegítő hétvégi kedvezményes jegy-
gyek minél nagyobb területen való alkalmazá-
sát.

A memorandum szövege a következő:
„Nagyméltóságú Kereskedelemügyi Miniszter
Ur!

Érdekeltségünk részéről állandó panasz tár-
gyát képezi, hogy azon helyzeti előnyt, amely-
ben a fővárosi fekvésénél fogva a vidékkel
szemben van az állami intézmények egész sora
igyekezik mindenféle kedvezmény nyújtásával

növelni. Ezt az eljárást követi a m. kir. állam-
vasutak is, mely még jelentéktelen fővárosi
események alkalmával is félúti vasúti jegyek
kedvezményének a nyújtásával mozdítja elő a
vidék közönségének a fővárosba való tömeges
utazását.

A m. kir. államvasutak ezen magatartása
közgazdasági életünkben nem elhanyagolható
jelentőséggel bír. Mert komoly tapasztalat
alapján mondhatjuk, hogy

a vidéki közönségnek nemcsak a szegé-
nyebb, hanem a tehetősebb része is fel-
használja a kedvezményes budapesti utazá-
sok alkalmát, sőt annyira felhasználja,
hogy lakhelyén csak a legszükségesebb
használati cikkeket szerzi be, szükségeslet-
nek jelentékeny részét azonban a kedvez-
ményes utazások felhasználásával Buda-
pesten eszközi.

Ezt a körülményt a vidéki ipar és kereskede-
lem nagyon erősen megérinti. Felszeles
rámutatni arra, hogy a mai súlyos gazdasági vi-
szonyok a vidéki iparosok és kereskedők meg-
éltetését különben is a legszükségesebb keretek
közé szorítják, hogy

a vidéki ipar és kereskedelem olyan súlyos
gondokkal küzd, amelyeknek napról-napra
emelkedő hullámai már-már elborították
tenyegetik az iparosok és kereskedők tul-
nyomó részét.

Kamaránk tisztában van azzal, hogy Buda-
pesten vannak országos, sőt nemzetközi jelen-
tőségű vásárok és kiállítások, amelyek alkalm-
ból a kedvezményes félúti vasúti jegyek
biztosítása teljesen indokolt. Szükségesnek
tartjuk azonban arra rámutatni, hogy a ked-
vezményes vasúti utazások túlzása vitele ál-
tal a közönségnek a fővárosba ömlesztése a
vidéki ipar és kereskedelem szempontjából egy-
általán nem kívánatos. Fentiekben rámutattunk
a vidéki gazdasági jólét nagy jelentőségére és
azokra a körülményekre, amelyek alkalmasak
arra, hogy a vidéki gazdasági életet károsan
befolyásolják. Felkérjük Nagyméltóságodat
megtöltöztessék a felhozottakkal komoly és jóindu-
latú megfontolás tárgyává tenni és

a Budapestre szülő kedvezményes félúti
vasúti jegyek nyújtását csak a legindokol-
tabb esetekben (mint pl. Nemzetközi Vá-
sár, Szent István hét) engedélyezni.

Ezzel összefüggő másik kérésünk az, hogy a
vidék forgalmának emelése céljából a hétvégi
(week-end) kedvezményes jegyek kiadását or-
szágszerte rendszeresíteni, illetve azt orszá-
gosan általánossá tenni méltóztatnék. Kétsé-
gtelen ugyanis, hogy a budapesti kedvezményes
utazások korlátozása még nem lesz elegendő
ahhoz, hogy a vidéki gazdasági életet olyan
mértékben kárpótolja, mint amilyen mértékű
támogatásra annak feltétlenül szüksége van.

A vidéki forgalom fellendítésére alkalmas
lenne nagyon a hétvégi kedvezményes je-

gyek intézményes és általános rendszere-
sítése az egész országban.

A hétvégi kedvezményes utazások rendszere-
sítése a hétköznapi forgalmat számbavehető
módon nem fogja érinteni, viszont a hét végén
történő utazásokat rendkívül módon emelni
fogja. Hogy a vidéki fűrdőhelyekre rendszere-
sített hétvégi kedvezményes utazásokhoz fűzött
remények nem váltak egészen valóra, nem
rontja az le kérelmünk helyességét és indo-
koltságát. Mert a fűrdőhelyekre való utazás
többé-kevésbé olyan mérvű kiadásokkal jár,
hogy az a mai viszonyok között szinte luxus-
kiadás számba vehető és amelyeknek súlyos-
ságát nem ellensúlyozza a félúti vasúti jegy
olcsósága. De kétségtelenül fellendítendő az
ilyen szempontú forgalmat az általános hét-
végi utazások rendszeresítése, mint pl. Debre-
cen, Szeged, Miskolc stb., amely városok
száma igen jelentékeny. Ezenkívül

jelentékeny mértékben növelhető ez a gőc-
pontokból a vidékre történő utazások szá-
ma is, amelyeknek következményeit a m.
kir. államvasutak föltétlenül jótékonyan
éreznék.

Különösen indokolt fenti kérelmünk most a
vasúti menetjegyek árainak fellemlése után,
amelynek a nehéz gondokkal küzdő mai mag-
yar közgazdasági életben amugvis csökkentő-
leg kellett hatnia a vasúti forgalomra.

Kérjük azért Nagyméltóságodat, hogy a hét-
végi kedvezményes jegyeket illetve utazáso-
kat országsszerte rendszeresítettül méltóztat-
sék.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevé-
ben:

Sesztina sk., felsőházi tag,
m. kir. kormányfőtanácsos.
Dr. Radó sk., király tanácsos,
kamarai főtitkár.

A Mavart fiókot állított fel Debrecenben

Debrecen és vidékének közgazdasági je-
lentőségét egy újabb vállalat letelepedése
fogja emelni.

A Mavart debreceni kirendeltséget állí-
tott fel, melynek vezetője a kereskedői vi-
lágban ismert Farkas Andor lesz, kinek
személye garancia a pontos kiszolgálásról.

A kirendeltség hivatva van a teherautó
forgalmat Debrecen és a távoleső helysé-
gek között lebonyolítani.

Előnyös Debrecenre nézve a vállalat le-
telepedése, mert üzembiztos, kényelmes
kocsival dolgozik, pontos kiszolgálás, leg-
olcsóbb viteldíjjal számítja, tűz- és baleset-
biztosítást garantál.

Vadász Endre kép- kiállítás

Azok közt a szomorú gazdasági és kulturális
jelenségek között, amelyek manapság szinte
lehetetlenné tesznek minden művészi vállalko-
zást, feltűnően örvendetes dolog Vadász End-
rének, a fiatal festő-tehetségnek nagy és őszinte
sikere. Ma egy hete nyitotta meg kép- és réz-
karé kiállítását s a lefolyt hét alatt nemcsak
nagy számban látogatta a tárlatot a művészet
íránt érdeklődő debreceni közönség, hanem
igen lelkes vételkés is mutatkozott. Vadász
Endrének számos kitűnő alkotása fogja diszi-
teni rövid idő múlva a debreceni úri házak fa-
laát, hogy friss hangulatot, nemes harmóniát
varázsoljon egy-egy izléselesen berendezett szo-
hába.

Ez a szép siker annál figyelemreméltóbb,
mert ezáltal nem valami gicces álánívészt
szédítette el a hozzá nem értő hiszékenyeket,
hanem a legkomolyabb értékű festői és grafikai
alkotások találak megérő méltánylásra az
igazi műértők körében. Vadász tárlatának szá-
mos művészlatogatója is volt s Thorozkay
Oszvald festőművészen kívül, aki a Debreceni
Független Újságban írt a kiállításról a legtelje-
sebb elismeréssel. Medgyessy Ferenc, az or-
szágos híri szobrász, Pálfi József, G. Szabó
Kálmán, Dienes János, Kámpár Miklós festőmű-
vészek mind őszinte örömmel üdvözölték talen-
tumos új művésztszűcsukat.

A kiállítás a húsvéti ünnepek alatt is nyitva
lesz délelőtt 10-től 1-ig, délután 4-től 7-ig, a
Kereskedő Társula dísztermében, Piac uca 8.

PARISIEN GRILL
VI. Paulay Ede uca 35
(Kamara színház épületében)
Budapest legelőkelőbb műsoros mulatója.
Kezdete fél 11 órakor.

Mérsé a kacagó babát
Höfer gyermekhintőpor
gyermekkezem gyermekszappan.
Ára darabonként 90 fillér.

A csehek a magyar kölcsön ellen tak- tikáznak Párisban

A német kölcsön és a magyar kölcsön összefüggése

Páris, április 19. A keleti jóvátételi konferencia hetek óta válságos tárgyalásai — téves hírekkel ellentétben — nem szakadtak meg csütörtökön, sőt Loucheur fárdhatatlanul gyártja az újabb és újabb egyeztetési terveket. A néhánymillió aranykoronára csökkent ellen-
tértek megoldása mindamellett változatlanul ne-
héz, mert mögötte súlyos elvi nehézség van: miképpen kártalanítsák azokat a magyar bir-
tokosokat, akiknek földjeit Csehszlovákia még
ezután sajátítana ki? A nagyhatalmak, elsősor-
ban Franciaország, e célra tetemes áldozatok-
kal új alapot kreálnának.

Cseh számítás szerint e földterület 30,000—
50,000 hold körül mozog s a nagyhatalmak új
alapja 2—300, maximum 400 aranykoronás
holdankénti egységre ezt a területet váltatná
meg a csehekkel. A magyar kormány

a jogi védelemmel fontosabbnak tartja a
birtokosok effektív védelmét, tehát a kár-
talanítást.

Többet ér, ha a további kisajátításokért tör-
ténő perindítások joga helyett a birtokosoknak
per nélkül előre megállapított és lehetőleg
megfelelő kártalanítást sikerül kapniuk. Ehez
azonban a kisajátítandó területek nagyságának
és a fizetendő egységének előzetes megállapí-
tása szükséges és ez ellen támasztanak temér-
dek nehézséget a csehek, akik nem akarják
nemzetközi megállapodással korlátozni egyik
törvényük végrehajtásának kereteit.

Más formulát, amely a 250. §-t megszünt-
etné és mégis garanciát nyújtana, igen ne-
héz volna találni.

Egy hete legfeljebb annyi a haladás, hogy a

cseheknek már meg vannak a statisztikai ada-
tai az esetleg kisajátítás alá kerülő birtokok-
ról, amire a nagyhatalmaknak van szükségük,
amelyek csak számszerűen ismert összegre
akarnak fizetési kötelezettséget vállalni. Diplo-
máciai körökben úgy itélik meg a helyzetet,
hogy a csehszlovák delegáció a 250. szakasz
körüli támasztott nehézségekkel voltaképpen
csak taktikázik és ezzel főképpen az a célja,
hogy a konferenciát minél tovább húzza-
halassa. A csehek azt akarják elérni a kon-
ferencia elhúzásával, hogy

időközben megtörténjen a német kölcsön
kibocsátása, ami azután, felfogásuk sze-
rint, annyira igénybevénné a külföldi
pénzpiacokat, hogy a magyar kölcsönre
csak később kerülhetne a sor.

Ezalatt pedig idejük volna a magyar kölcsön
ellen megindítandó propagandájukat szervezni.
A magyar kormány álláspontja a 250. szakaszt
illetően változatlan. A leghatározottabban ra-
gaskodik e szakasz érvényben maradásához,
már csak azért is, mert a döntőbírásg intéz-
ménye nemcsak csehszlovák, hanem román és
jugoszláv viszonylatban is az egyetlen garan-
cia

200,000 magyar állampolgár jogainak
védelmére.

A magyar kormány a 250. szakaszt illetően
semmiféle engedelményre nem hajlandó, viszont
más módon kész olyan megegyezésre, amely a
csehszlovák delegáció álláspontjának is hono-
rálását jelenti bizonyos mértékig.
Vh. 971—1930. szám.

A Csokonai Színház katasztrófális vi- szonyok között vergődik a közönség résztvéltelensége miatt

Színházi körök szerint a jövő színiévadot az eddig szubvenció mellett nem lehet megkez- deni — Husvét hetében összesen 400 pengő bevétele volt a debreceni színháznak

A Debreceni Független Újság hírt adott egy
hét előtt arról a tervezetről, amelyet a vi-
déki városok színházainak tehermentesítése
érdekében dolgoztak ki Palágyi Lajos és He-
gedűs Gyula. E szerint

a terv szerint a négy nagy vidéki város:
Debrecen, Szeged, Miskolc és Pécs egyet-
len társulatot tartana, amelynek egyes-
részei hónapokint felváltva, staggióne
társulatok módjára vándorolnának a négy
város között.

Az egész társulatot Budapestről részvénytar-
sasági igazgató igazgatná. Azt szeretnék a
terv felvetői, hogy

a városok mindegyike járuljon hozzá az
alapítandó részvénytársasághoz 150—150
ezer pengővel,

a színházgató pedig diszletük értéke szerint
válnának részvényesekké.

Számítlan nehézség oldala van ennek a terv-
nek, amely előttünk most is kivihetetlennek
tetszik. A négy érdekelt igazgató a miskolci

kivételével értekezletre is gyűlt össze most a
nagyon éhított rendszer érdekében, ezen az
értekezleten annál kevésbé határozhattak
valamit, mert az eszme felvetői maguk sem
voltak ott s azt mondják, hogy tervük meg-
valósítása amugy sem aktuális a ráuk jövő
ősz folyamán.

A színházgatókat magukat is jobban ér-
deklí azonban az égetően szomorú jelen kér-
dés, mint az, hogy mi lesz 1931 őszén. Infor-
mációink szerint

a debreceni színháznál egészen remény-
telen a helyzet a közönség résztvéltel-
sége miatt.

A nagyhéten A samariai asszony négy elő-
adásán összesen négyszáz pengő volt a be-
vétel, de egyébként is

lehetetlennek tűnik fel a színház prospe-
rálása a közönség pénztelensége miatt.

A színházi körökben annyira megoldhatatlan-
nak látják a színház kérdését, hogy nem hi-
szik: hogy újabb segítség nélkül ki tudja

MINT ANNYI MILLIÓ MAGYAR:

hordjon Ön is



Dorco-cipőt

Kapható szürke, fehér és fekete színben,
vörös gumitalppal, gumikéreggel

Gyermekeknek
22—27 nagyság
P 3-25

Lányoknak
28—34 nagyság
P 3-45

Nőknek
35—41 nagyság
P 4—

Férfiaknak
42—46 nagyság
P 4-55

Ezek az olcsó árak, a csinos külső, a szőlő kivétel, a tartós anyag teszik
olyan nép-
szerűvé a Dorco-cipőt, egyformán kényelmes és egészséges.

Csak Dorco védjeggyel a talpán valódi!

lunni Debrecenben a társulat a május hóna-
pot. És még abban az esetben sem lehet a
jövő évadra szervezkednie az igazgatónak, ha
most segítséget kapna. Annak a szingizgató-
nak, aki a jövő évre szervezkedik, már most
tudnia kell, hogy milyen szubvenciót kap a
jövő évben s aszerint szervezkedni, miután

a mostani szubvenció segítségével lehe-
tetlen kielégíteni a jelenlegi szerződés
által megszabott kívánalmakat.

Meglehetősen fokozza a színháznál az el-
keseredést, hogy a többi színházaktól na-
gyobb szubvenciókról érkeznek hírek. A pécsi
társulat a szubvenció és a kölcsönök mel-
lett most 10,000 pengőt kapott a színészek
gázsijának kifizetésére.

A szegedi színház 1150,000 pengő szub-
venciót kapott, de eddig már 170,000 pen-
gőt költött el s nem tudni, hogy a defi-
citié mennyire rug majd a szezon végéig,
augusztusig.

Van aztán a szegedi színház esetében egy
olyan felháborító mellőzése a többi vidéki
színházaknak, amelyek nem is maradhat így,
ahogy van.

Arról van szó, hogy

amíg a debreceni színház évenként 800
pengő állami szubvenciót kap a kultusz-
minisztériumtól, a szegedi színháznak csu-
pán „segélyként az ifjúsági előadások
tartásához” címen a jövő évre 50,000
pengő segélyt ad a kultuszminiszter.

Jellemző azonban a helyzetre, hogy a sze-
gedi színház lapja szerint a város a sok ve-
szekedés miatt már így is belefáradt a házi-
kezelésbe és szívesen fizetné havi 15,000
pengő szubvenciót egy szingizgatónak, aki
átvepné a színházat.

Bármilyen legyen is a helyzet, ilyen, vagy
ennél jobb,

a városnak most már végre tisztába kell
jőnie azzal a kérdéssel, hogy mivel,
mennyi ideig lehet fenntartani a Csokonai-
színházat.

Ki kellene küldeni egy bizottságot, amely meg-
állapítaná végre, hogy kell-e segítség, hogy
mennyire kell ennek rugnia, tegyen javaslat-
ot az iránt, hogy milyen eszközökkel, — a
bérletk törzskönyvezése a bérletek új rend-
szere, a szingizgató felújítása, — lehetne
segíteni ezen a helyzeten.

A színháznál nem tudják elképzelni, hogy
hasznoló társulat fenntartásába jövőre
45—50,000 pengő szubvenciót alul bele
tudjon menni a szingizgató.

Tény is, hogy a színház valamennyi tagja-
nak, még azoknak is, akiknek kétéves szerző-
désük volt, felmondta a szerződést. Mi lesz
a jövő évben? Rendezni kell már végre ezt
a folyton nyitvatartott kérdést.

Vakmerő betörés a Bundi uccában

Tóth Ferenc gazlalkodó Bundi ucca 13.
számu házába ismeretlen tettesek az elmúlt
éjszaka álküles segítségével behatoltak és az
uccai szoba falába épített szekrényből ellop-
ták a családi ékszereket, arany órákat, gyűrű-
ket, nyakláncokat. Az ékszereken kívül még
ruhaneműket és egy nagy edény zsírt is el-
vitt a vakmerő betörő.

A házbeliek csak kora délelőtt vették észre
a betörést, mikor a tanyáról hazatértek. A
rendőrség a feljelentés alapján megindította
a nyomozást és azt már megállapították, hogy
csakis olyan egyén követhette el, aki ismerős
volt a viszonyokkal és tudta, hol tartják az
ékszereket. A nyomozás folyik és rövidesen
kézre kerül a tettes.

Elnökválasztás a Keres- kedő Társulatnál

A Kereskedő Társulatnak a közgyűlésen
megválasztott választmánya első alakuló ülés-
sén megválasztotta a Társulat elnökségét: el-
nökül Kardos Gyulát, a két alelnöki helyre pe-
dig Bernfeld Sámuel és Rickl Antal szemé-
lyt tüntette ki a választmány bizalmával:
mindhárom legjava a város kereskedői vilá-
gának.

Kardos elnök keresetlen szavakkal köszönte
meg a választást, érzi — mint mondá — a
nehéz viszonyok között a feladat nagyságát,
erőt ad neki részben a kartársak bizalma, rész-
ben a szép tradíciók, amelyek családjának
nygyevű tagjait fűzték a Társulathoz; az 1848
—49-es években nagyatyja, az 1912-es évek
után a háboru alatt atyja látta el a Társulat
elnökségét; fokozódott az elnökség és a vá-
lasztmány tagjainak gondjai, mert a kereskedő
helyzete általában rendkívül megnehezedett. Bu-
dapest versenye súlyos ellentéteket támaszt,
a helyi verseny pedig sajnálatos versenytisz-
tségtelenségeket termel ki, viszont a közönség
híszékenysége ismételt csalódások dacára sem
ábrándult még ki a „versenytisztségtelenségek
megtévesztő rablogzáldalkodásából”; ezekben a
kérdésekben éppúgy szükséges egy egységes
kereskedő front összetömörítése, mint ahogyan
az iskolafenntartás nehéz pénzügyi kérdéseiben
a kereskedő kultúrát megérdemlő, a mainál
megfelelőbb támogatások kieszközlése; ezek az
ő programjának legkiemelkedőbb pontjai, ame-
lyekhez a választmányi tagok támogatását,
összeműködését kéri és reméli.

Rickl Antal a Társulatnak régi támasztéka,
aki a háborus nehézségek óta állandóan a leg-
nagyobb odaadással ápolta a Társulat s az
iskolák ügyét, azokhoz most is meleg szívvél
ragaszkodik; őbenne a város régi kereskedői
multjának egy szorgalmas buvártját ismerjük,
aki nagy szorgalommal foglalkozik és írodal-
milag is értékeset produkált a régi magyar ke-
reskedővilágnak a nemzeti kultúrát és nemzeti
vagyonsodást előmozdító tevékenységéről.

Bernfeld Sámuelben, az elnökség új tagjában
egy izig-vegrig tisztos kereskedőt becsült meg
a választmány a megválasztással, aki ezen te-
vékenysége mellett felekezeti kulturális
szolgálatát körül is nagy áldozatokat és nagy
tevékenységet fejtett ki.

A Társulat az így újalakított elnökség mel-
lett a választmány tagjait alábbiakat ajándé-
kozta meg bizalmával:

Békés Lajos, Bosznay Dezső, Deutsch Samu,
Ferenyzy Károly, Félégyházy János, Hegedűs
Sándor, Killer Ede, Király István, Kontsek
Géza, Lukács Andor, Schlachta Sándor,
Schwartz Vilmos, Somlyai József, Böszörményi
István, Gerstner Kálmán, vitéz Dávid Géza dr.,
Kovács János, Rex Ferenc dr., Somossy
László, Szabó Sándor dr.; póttagok: Kontsek
László, Mandel Lipót, Werner Sándor, Békés
István, Glöck I. Ignác, Róth Jenő; a számviz-
sgálóbizottság rendes és póttagjai: Bakos Ist-
ván, Keiner Ármán, Kontsek Miklós, Löbl
Gyula, Weisz Márton, Weszter Béla.

Ez a névsor a város kereskedőségének leg-
jobbait foglalja magában és a Társulat a leg-
kedvezőbben indul állandóan nagyfontosságú
tevékenységének továbbfejlesztése felé.

Stabil gőzgépközlelő tanfolyam nyílik
meg a debreceni m. kir. áll. fa- és fémipari
szakiskolában április 23-án. A tanfolyam tíz
hétig tart, hetenkint háromszor, este 6—9-ig,
9-ig. Felvehető az, akinek kazánfűtői vizs-
gája van. Tandíj 28,30 pengő (két részletben
fizethető), vizsgadíj 11,20 pengő. Jelentkezni
lehet az igazgatóságánál: Széchenyi ut 2.

Magyar Vasutak Autóközlekedési Vállalata r. t.

(Mavart)

debreceni kirendeltsége Piac u. 61. Telefon 395. Garage telefon 15-72.

Szállít árut autóval vidékre, vá-
sárra járó kereskedőket
és áruit, vasutól távoleső
vidékre, butorokat, nagyterjedelmű
darabokat, gépeket.

A szállítás üzembiztos, világított, nagy te-
herbirásu, kényelmes kocsival történik.

Kiválóan alkalmas áruszállításra, mert hely-
től helyig gyorsan és olcsón bonyolít.

Központifűtés, vízvezeték, csatornázás, légszesz, fürdőszoba berendezéseket

készít, átalakít, javít, valamint raktárról szállít

Gyenes Antal Debrecen, Arany János ucca 27. szám alatt

Alapítva 1905.

Tervezés, költségvetés díjtalan.

Télfon 937.

ASSZONYOKNAK

ROVATVEZETŐ: H. FARKAS ILONA

Az ember élete olyan, mint a gondolatai

Ma, a feltámadás, a szeretet, a megbocsátás husvétii ünnepén az ember alig tud gondolatban elszakadni az evangéliumok örök képeitől. A názáreti Jézus szenvedéseiről a kintől vonagló emberiség szenvedései jutnak eszünkbe. Soha olyan fájdalmasan komolyan nem kellett még az asszonyoknak, anyáknak és feleségeknek a kötelességüket teljesíteni, mint éppen ma. A háboruban elkinzott emberiség lelke mintha kettéhasadt volna. Rideg újsághírek a legigazibb bizonyítékai ennek; az ember elszörnyülködve olvassa, hogy kis iskolásfiú agyonlővi magát egy intő miatt, fiatal csitri kislány leugrik az iskola emeletéről, mert a retiküljében pudert találtak. És a többi sok-sok újsághír, ami már nem a gyerekek, hanem a felnőttek öngyilkosságairól, sikkasztásairól, csalásairól számol be. Abnormáltságok és betegségek mindenfelé!

Az ember mindenütt kiáltó, megoldatlan problémákba ütközik. Pedig az emberiség örök nagy szent célja a biblikus időktől kezdve mindig a haladás és a bol-

dogságra törekvés volt. Boldognak lenni és másokat is boldoggá tenni! Egy ember csak úgy tud boldog lenni, ha belül elrendezett és harmonikus. Kétségekkel vivődő, tépelődő ember maga is szenved és a környezetére is rossz hatással van.

A legiuresább paradoxonja az életnek az, hogy az emberek külső dolgoktól, gazdagságtól, sikertől, szerelemtől várják életük problémájának a megoldását. Pedig a megoldás saját maguktól függ, mert a megoldás saját magukban van. Nem tudok elszakadni attól a régi hitemtől, hogy a gondolatoknak cselekvő erejük van és külön életük. Így tehát természetesen, hogy egy rossz, bűnös gondolatot rossz és bűnös történés kell, hogy kövesson.

Drága asszonyaim, a legszívesebben azt mondanám, vigyázzanak a gondolataikra; hiszen az önök gondolataitól, intelligenciájuktól, lelki kondíciójuktól a férjük és a családjuk lelki jóléte függ. Próbálják meg a reggelt mosolyogva kezdeni és a legapróbb munkában megkeresni a szépséget. Ez a szépség-keresés

legyen a vezérfonal, amely köré csoportosuljon minden más jó tulajdonság, ami az igazi embert adja. A legapróbb dolgoktól kezdve szoktassák magukat türelemre és jószágra és egy olyan szeretetre, amely csodálatos önzetlenséggel tudjon mindent megérteni. Próbáljanak magukba nézni. Türelemesek? Önzetlenek? Próbáljanak egészen ösztintén felelni még egy csomó ilyen kérdésre és ha a felelet nem egy bátor „igen” lesz: itt, ezeken az okokon kell gyökeresen változtatni. Ez a változás, a belső jószág, a szelidség és szeretet az egész lényükön átugrázik. Az arckifejezésüket, a hangjukat, az egész lényüket szépiíti meg. Ez a szépség pedig nagy öröm és az öröm, az önzetlen, tiszta öröm a legigazibb hálaadás az Istenhez, olyan, mint az imádkozás. Egy nap arra fognak ébredni, hogy az életüket szépnek látják, hogy problémák, amelyek azelőtt keserűséget okoztak, most könnyedén oldódnak meg, mert derűsen és vidáman tudják nézni őket. Életvidám, nyugodt, harmonikus lényök a legigazibb erősség és segítség lesz férjüknek, gyermekeiknek. Próbálják meg asszonyaim, vigyázzanak a gondolataikra, legyenek telve szépséggel, tisztasággal: az életük fog széppé változni. Mert az ember élete olyan, amilyenné a gondolatai teszik.

F. I.



Legújabb tavaszi divat

A tavaszi kalap-divat máról-holnapra változott meg, délelőtte keskeny karimájú „klos” kalapokat viselnek, délutánra és estére pedig lenge, széles karimájú kalap majdnem minden arcnak előnyös, mert érdekessé és finommá varázsolja a lehajló karima alól kilátzó arcot. Hölgyeink talán nem is bánják, hogy a fejhez simuló tokocskák és turbánok divatja alábbhagyott; ösztintén szólva ugyanis kevés nőnek állt jól.

Kosztümhöz délelőtte lapossarku angol cipőket hordanak, délutánra magasarkut, a ruha színével megegyező cipő a divat. Szandál formákat, két szinből, fekete, fehér, vagy szürke, kék szinekben készítenek.

A divatkeletelő a hölgyek ékszerviselését is meghatározza. Az elegáns hölgy „igazi” ékszereit egy bank biztos safejében tartja és csupán a legtrikább esetben viseli. Sportruhához fa, bőr, vagy fémből készült eredeti nyakláncokat viselnek, melyek a primitív indián ékszerekre emlékeztetnek. Délutáni vagy esti

ben viseli. Sportruhához fa, bőr, vagy fémből készült eredeti nyakláncokat viselnek, melyek a primitív indián ékszerekre emlékeztetnek. Délutáni vagy esti

Kiadó üzlethelyiségek.

A ref. egyház Hatvan u. 1--3. sz. számú bérházában az alábbi üzlethelyiségek:

- 13. sz. uccai üzlethelyiség (Weisz Albert bérletében),
- 16. sz. uccai üzlethelyiség (Szabó János bérletében),
- 20. sz. udvari üzlethelyiség (Soltész László bérletében),
- 23. sz. udvari üzlethelyiség (Hajnal Artur bérletében) és a Széchenyi u. 2. sz. alatt (Kistemplom-bazár, Fenyvesi Emánuel bérletében) egy üzlethelyiség

f. évi április hó 25-én délelőtt 10 órakor a ref. egyház tanácstermében (Kalvin-tér 17. sz.) tartandó nyilvános árverésen f. évi május hó 1-től 3 évre bérbeadatnak. Az árverési szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül az árverelő küldöttség kezéhez letenni. Az árverési, valamint a bérleti szerződés feltételei a ref. egyház g. gondnokánál megtekinthetők (Kalvin-tér 17. sz. keresztépület).

toilettekhez a sok színben pompázó kristály kolliékat viselik.

Mai divatképünkön néhány könnyű, bájos délelőtti ruhát mutatunk be. Szabásuk bármily alaku hölgynek előnyös. Anyagukat mindenki izlése szerint a tavaszi divat minden színében pompázó krepp, jersai, vagy musslinból választhatja.

Konyhaművészet

Miután a narancsszezon rövidesen befejeződik, néhány kitudó narancsreceptet ajánlok olvasónőink figyelmébe s arra figyelmeztetem őket, hogy ne sajnálják sem a költséget, sem a fáradságot, amibe a narancsbefőzés kerül, mert sokszorsan kárpótolva lesznek érte.

Narancstorta.

20 db kockacukrot jól megdörzsölünk narancshéjjal. Másnapig száradni hagyjuk, aztán finoman megtörjük. Ha kevés lenne, annyit teszünk hozzá, hogy megszáradva 6 kárállal legyen. 6 tojás sárgáját a cukorral habosra keverjük, hozzáadunk 14 dkg darált fehér mandulát, 2 kanál narancsot, végül a 6 tojás kemény habját s kisütjük. Töltelék: 10 dkg kockacukrot narancshoz dörzsölve, 2 db narancs levét, 3 tojás sárgáját jól elkeverve forró víz felett sűrű krémmé főzzük. Ha kihűlt, 3 tojás kemény habját és 3 tábla felvasztott zselatint adunk hozzá s mielőtt megkeményedne, megkenjük a 2-3 részre felvágott tortát. Tetejét a következő narancslevesgel kenjük be: 12 kockacukrot ismét narancs-csal dörzsölünk, 1 narancs levét és nagyon kevés vízzel szirupot főzünk belőle.

Narancs befőtt.

Tetszés szerint vegyünk szép nagy narancsokat, kapariuk le a sárga héját, szurkáljuk meg vékony tűvel és áztassuk 7 napig minden nap változtatott friss vízben. Aztán tiszta vízben megabláljuk (egyszer forni hagyjuk) és minden narancsot 9-10 szeletre vágunk, a magját kiszedjük. Egy kg narancsra 1 kg cukrot veszünk, sűrű szirupot készítünk és felfőzött benne a narancs szeleteket. Ezt a műveletet 3-4 napon keresztül megismételjük. Aztán üvegbe rakjuk, erősen lekötjük és pároljuk. Ugyanez a készítése a hámozott narancsoknak, csak nem kell megablálni, sem áztatni.

Narancshéj cukorban főzve és szárítva.

Vastag narancshéjat egyenlő darabokra vágunk, 1-2 napig sűrűn változtatott hideg vízben áztatjuk, aztán többször változtatott vízben puhára főzzük. Egy napig a cukorban hagyjuk, másnap kiszedjük és a szirupot egész sűrűre főzzük. A héjat visszatesszük és ismét főzzük, forni hagyjuk, hogy a cukor rátapadjon. Aztán olajjal megkenjük egy márványlapot, a narancshéjat cukorban megkengetjük és a márványlapon száradni hagyjuk.

Narancslikőr.

Négy narancsra csak a sárga héját apró metéljük s egy literes üvegbe tesszük. Ráöntünk annyi finom gabonapálinkát, hogy ellepie. Két hétig meleg helyen tartjuk. Pőzünk 20 dkg cukorból és 2 és fél deci vízből egy sűrű szirupot, a narancshéjat sűrű vászonruhán átszűrjük és hozzáadjuk a szirupot, az egészét üvegbe öntjük és jól ledugaszoljuk. Minél tovább áll a likőr, annál kitünőbb.

Rovatvezetőnk „Nagyanyó” helyszíne miatt lapunk hasábjain minden kérdésre nem válaszolhat, azonban szerkesztőségünk „Nagyanyó” jellegű beküldött levelekre — amennyiben válaszbelvél mellékelve van — készséggel válaszol levélben is.

Ujabb feljelentések Karmazsin Sándor ellen.

Hirt adtunk már arról, hogy Karmazsin Sándor ellen sikkasztás miatt feljelentést tettek, mert két kerékpárt sikkasztott el és megszökött a városból. Most utabb feljelentések érkeztek ellen. Az Agrikultura tett feljelentést, mert egy dinamót sikkasztott el. Borossy Gyula aszalomestertől pedig javításra átvett egy kerékpárt és eladta. Gábor Lajos józsa szabómester, aki megvette az asztalosól elsikkasztott kerékpárt, visszaidta a gépet, mikor megtudta, hogy milyen uton került az Karmazsinhoz.

EREDETI MODELLEK

DIVATUJDONSÁGOK

Kardos Béláné

MIKLÓS UCCA 4. SZ.

Takarékossági könyvre 6 havi hitel.

A. RIMBAUD:
FAUN-FEJ

A lomb — arany-zöld ékszer — közén,
a rejtelmes és dus virághalomnak
fátylán, ahol a Csók alszik, üdén,
áttörve ékes szöttest a lombnak,

eltévedt faun villantja szét szemét
s fehér fogát vörös virágba ássa:
mint óbor, ajka véres és setét,
s az ágak alján feltör kacagása.

S amint, friss mókus elfut, reszketeg
trillái még a lombokon libegnek,
lám, egy kis pirók riasztotta meg
arany Csókját az ájtatos ligetnek.

Fordította: KARDOS LÁSZLÓ.

A. RIMBAUD:

Alvó a völgyben

Virágos, kicsi völgy, a daloló pataknak
ezüstös rongya zöld pázsitra hull, a hegy
csucsán lobog-vakít tüze a büszke napnak
s a katlan mélyein sugárzó fény pezseg.

Egy ifju katona — szájtátva, sapka nélkül,
tarkóját fürdetik a pázsit füvei —
alszik kinyulva — fönn a felhők fürtje kékül —
zöld ágyán sáppatag képét a fény veri.

Lábtól lilimok. Alszik. Mosolyog ajka,
mint beteg gyermeké. Álmodik, látni rajta.
Jaj, fázik! — melegen ringasd el, szép vidék!

Az illatok az ő cimpáit nem zavarják —
A napban aluszik, mellére tette karját,
pihen. Jobb oldalán két mélypiros lyuk ég.

Fordította: KARDOS LÁSZLÓ.

Kétféle mérték

**Tartható-e az a közgazdasági politika, amely az egyik foglal-
kozási ág tönkretételével nyújt könyöradományt a másiknak**

Irta: Dr. SZABÓ MIHALY.

Sok szó esik mostanság a lapok hasábjain
arról, hogy a sütők és husiparosok késhégyig
menő harcot folytatnak a kereskedelmi mi-
niszter legújabb rendelete ellen, amely a
szabad husárutitást és sütést teszi lehetővé.
Mivel nagyon sokan nincsenek tisztában a
kérdés lényegével, — különösen azok, akiket
közvetlenül nem érint, — nem vélek felesle-
ges munkát végezni, amidőn a szóbanforgó
rendeletnek a husiparosokra vonatkozó rész-
sét röviden ismertetem.

Távol áll tőlem az a szándék, hogy a gazda-
társadalom jelentőségét kétségbevonjam, vagy
lekicsinyeljem. Szívesen elismerem, hogy a
gazdák jóléte vagy tengődése közvetve az
ipar és kereskedelem jólétét vagy tengődését
vonja maga után. Elégge megtanultuk már a
saját bőrünkön, hogy a társadalom termelő
rétegei egymással szorosan összefüggenek.
Tudjuk, hogy a múlt év a gazdákra nagyon
rossz volt. Rajtuk akar segíteni az elhibázott
125.887/XI—1930. sz. ker. min. rendelet. Mivel
azonban ez a rendelet ugyanakkor a husipa-
rosok életérdekeit gyökerében támadja meg,
kénytelenek voltak ellene a harcot ország-

szerte felvenni és eltökélt szándékuk; azt
mindaddig folytatják, amíg céljukat, a rende-
let visszavonását el nem érik.

A jogállam egyik sarkalatos tétele az
egyenlő elbánás elve. A közélet minden me-
zején egyforma mértékkel kell mérni: sze-
génynek vagy gazdagnak, boldognak vagy bol-
dogtalanoknak egyaránt, de nem mérhetünk más
mértékkel az östermelőnek vagy az iparosnak
sem. Az az állam, amely a maga jogrendjét ab-
ovo arra építi fel, hogy az egyik társadalmi
réteget teszi meg az állam gerincévé és ezt
a réteget favorizálja, ha kell, a többi rová-
sára is, homokra épít várat és formálisan ki-
rugja maga alól az egyenlő elbánás erkölcsi
alapelvét. Teljes megbékülés, a társadalom
termelő rétegei között abszolút harmónia,
nem is képzelhető el másképp, mint az
egyenlő elbánás alapelve szerint. Ha a vezető
tényezők ezt a sarkalatos alapelvet nem veszik
figyelembe, akkor ez könnyelműség, felüle-
tesség, mondhatnám úgy is, — lelkiismeret-
lenség, súlyosan megbosszulhatja magát.

Enyvit általánosságban. Most nézzük a
konkrét esetet.

**Megbirja-e a kritikát az egyenlő elbánás szem-
pontjából a kereskedelmi miniszter rendelete?**

A feleletet mindjárt meg is adom: nemcsak
hogy nem bírja meg, de az egyenlő elbánás
alapelvének egyenes kigunyolása, iskolapélda
arra, hogyan lehet kétféle mértékkel mérni,
egyikkel az édes-, másikkal a mostohagyerekek-
nek.

Nagyon tévedett a kereskedelmi miniszter
akkor, amidőn a nála járt egyik küldöttség-
nek azt mondta, kár a nagy lármáért, a most
kiadott rendelet amúgy is azonos a három
évvél előbb kiadott 101.644/XI. sz. rendelet-
tel. Hogy ez nem így van, egyszerű paraszt-
logikával is eldönthetjük. Ha azonos a két
rendelet, miért kellett a második rendeletet
kibocsájtani?

Ettől függetlenül pontról-pontra kimuta-
tom, hogy az új rendelet súlyos megszorítá-
sokat tartalmaz a husiparosok rovására. Mind-
két rendelet megegyezik abban, hogy a hus-
árutitásra nem jogosított személyek alkalmi
husárutitását szabályozza. Mindkét rendelet
felsorolja az alkalmi husárutitást lehetősége-
nek eseteit. Miután az 1., 3. és 4. pont lénye-
gileg azonos, ezekkel nem foglalkozom. A 2.
pontban vannak a sérelmek. A régi 2. pont
ezt mondja: „alkalmilag eszközölt vágásnak
tekintendők azok az esetek, amikor a gazda
vagy más állattartó kérszerűen és veszteség
nélkül tovább nem tartható állatait azért
vágja le, mert azt élőállapotban helyben
megfelelően értékesíteni nem tudja, máshová
pedig ragadós betegség miatt elrendelt for-
galmi korlátozás miatt nem szállíthatja”.

Az új rendelet 2. pontja ehhez hozzáteszi,
hogy a gazda vagy más állattartó akkor is
jogosult alkalmi vágást eszközölni,

ha állatait csak a forgalmi ár alatt értéke-
sithetné, ha nézete szerint a kicsinybeni
eladási ár és az élőállatok ára között ak-
kora különbség mutatkozik, amely kivá-
natossá teszi a termelvénynek a termelő-
től közvetlenül a fogyasztókhoz való jut-
tatását,



“2514” MINDEN EDDIGT FELÜLMŰ KEZELÉSE EGYSZERŰ
1 ÉVI JÓTALLASSAL
BÁRHOL BESZEREZHETŐ
6-12-18 HAVIRÉSZLETRE
KÉRJEN OKVETLEN RÁDIO
KERESKEDŐJÉTŐL ISMERTETÉST

**MINDENT A
HÁLÓZATBÓL**

végül az alkalmi vágáshoz nem szükséges
az sem, hogy ragadós betegség miatt for-
galmi korlátozás legyen elrendelve és hogy
teljes legyen a csokor, a régi rendelet „le-

vágott állatok husa” kifejezés alatt mindenütt
a fehéraru is értendő. Pont. Se több, se ke-
vesebb. Ennyi a különbség a két rendelet
között.

A „kiküszöbölési” rendszer

Az új rendelet nyilvánvalóan korlátlanul
részabadija a husipari képesítéssel nem ren-
delkező „termelőket és egyéb állattartókat”
a képesítéssel rendelkező husiparosokra.
Nyilvánvaló, hogy a termelő ezentul önha-
talmulag bíráskodhatik saját ügyében és
egyéni tetszése szerint állapíthatja meg, hogy
az élőállatok alatta vannak-e, vagy megütik
a forgalmi napiarat, saját egyéni belátása
szerint állapíthatja meg azt is, hogy arányo-
sak-e a kicsinybeni eladási árak az élőállat-
árakkal. Az új rendelet nyilvánvaló tenden-
ciája a husiparos kiküszöbölése a termelő és
fogyasztó között. Ez a kiküszöbölési metódus
emlékeztet a 20-as évek kurzus idejére, ami-
kor a legfőbb jelszó a „láncoló kezek” ki-
küszöbölése volt. Most már azonban nem
láncosokat, hanem legális husiparosokat kü-

szöbölnek ki.
Miután pedig a husiparosokat terhelő adók,
illetékek és mindennemű közterhek 10—15—
20%-ot tesznek ki, nyilvánvaló dolog, hogy a
„gazda vagy más állattartó” csak akkor nem
fog aránytalanságot látni a szóbanforgó árak
között, ha nem akar. Vita esetén pedig már
a multban láttuk, hogy vidéken a szolgabírák
az esetek 90 százalékában a termelőnek adtak
igazat a husiparossal szemben.

**A közszolgáltatások
elmaradása**

Nem is vitás, hogy az új rendelet nyomán
az alkalmi vágások gombamódra el fognak
szaporodni. Beillenek majd rendszeres vágás-
nak is. Hogyan fognak eleget tenni az alkalmi
vágatók az egészségügyi követelményeknek,
hogyan fognak kereseti és jövedelmi adót fi-
zetni, hogyan fogják és az esetek hány száza-
lékában a vágóhidat igénybe venni és azt a
tömeges közszolgáltatást leróni, amit a husi-
paros minden egyes alkalommal leró, — er-
ről talán jobb nem is beszélni. Bátrán merem
állítani, hogy ez a rendelet a gazdákon nem
segít, az állam pénzügyileg károsodik, a kö-
zönség kifogásolható árut kap, — a husiparost
pedig megöli. Hogy az ilyen és ehhez hasonló
rendeletek mennyi körültekintéssel és az
egyenlő elbánás elvének mekkora szemelött
tartásával készülnek odafenn, erre élénken rá-
világít az a tény, hogy

a gazdáknak nemcsak a saját termésű
lisztjéből, de a piacon vett lisztből is
megengedi a kenyérsütést.

Tehát a vett lisztből sült kenyeret is sza-
badon árusíthatja „piacokon, köztereken és
egyéb helyeken”. Ehhez nem kell kommentár.
Ha ezt a rendeletet Mayer János adta volna
ki, még meg lehetne valahogyan érteni, mert
neki hivatali kötelessége a gazdaérdekek vé-
delme még mások rovására is. Viszont Bud
Jánosnak hivatali kötelessége volna az ipar
és kereskedelem érdekvédelme, ha kell, még
mások rovására is. Ha egy katona a harcté-

GE-VI HARISNYA

ELISMERT LEGJOBB GYÁRTMÁNY

KAPHATÓ KIZÁRÓLAG

SOMOSSY LÁSZLÓ

— CÉGNÉL —

GAMBRINUSZ ÁTJÁRÓ

— és —

BENYÁTS EMIL

— CÉGNÉL —

PIAC UCCA.

MINDEN PÁRÉRT FELELŐSSÉG!

Kalapujdonságok 8 P-től Mint a husvét harangok

Selyem bordűrös nyakkendők 150 pengőtől

FRANK EDÉNÉL

Arany Bika főbejárat.

ren így teljesítene kötelességét saját zászlójával szemben, könnyen kitalálhatja az olvasó, mi sors várna rá?

Az érdekeltség ezekkel a rendeletekkel szemben semmiféle alkura nem hajlandó. Eltökélt szándéka a lankadatlan harcot minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel az egész országban mindaddig folytatni, amíg célját, a rendeletek visszavonását el nem éri.

A közgazdasági élet most olyan, mint a gleccserek hó- és jégmezeje. Sívár és reménytelen. Ezen a hőmezőn egymáshoz kötött turisták, a különböző foglalkozási ágak kép-

viselői menetelnek. Ha én az egyik bajbajutott turistát, — jelen esetben a gazdákat, — úgy akarom megmenteni, hogy a másikat, — jelen esetben a husiparosokat, — a kötérlől levágom és a mélységbe taszítom, aligha kapok életmentésért kitüntetést, sokkal inkább be fog következni az ügyészség vádemelése, legalább is szándékos emberölés miatt. A gazdákon sem lehet és szabad úgy segíteni, hogy a husiparosokat levágom az élet fonaláról és lelkiismeretlenül a mélységbe ejtem. Segítsen a kormány a gazdákon, ennek mi csak örülünk. De ne segítsen a mi rovásunkra!

Régi írás egy régi könyvben „Szalay Lászlónak ajándékozta Virág Benedek”

Egy ütött-kopott kis füzet fekszik előttem az íróasztalon. A fedele halványpiros lehetett valamikor, de most még annál is halványabb. Rajta régi, szívesztendős-forma betűkkel: „Hat Sonett. Kazinczytól és Szemerétől. Kiadta Horvát István.” Néhány lap az egész füzetke, a hat „övid vers belső értéke bizony csekély s mégis mély megilletődéssel forgatom a foltos, sárguló, csorba szélű lapokat; nemzeti irodalmunk történetének egy becses ereklyéjét tartom kezemben.

„A Sonett egyik leggyengébb 's' a 'kényes hangzatra nézve legérzékenyebb neve a rimes verselésnek. Edes gyönyörűséget találhat e-ben minden pallérozottabb Nemzetek, s különösen Petrarca Sonettjét az Olasz. Bűrcserét és egyebet, a Német soha kellemes elragadtatás nélkül nem olvashatja.”

Horvát István, a füzet kiadója írja ezeket a sorokat s azután mindárt így folytatja:

„Költőink nem hátródkodtak eddig e szokatlan ösvényen diadalmat keresni Kazinczy, a Szépnek, és Nemzeti Előmentetnek buzgó Előmozdítója, itt sem hagytak bennünket egyik szomszéd Nemzeteknél hátrább állani. Kezdett, és kezdete tökéletes munkává vált. Példáját követte a Nagy Mesterhez méltó Nagy Tanítvány S z e m e r e t Pál, oly örvendetes sikerrel, hogy tisztelt Mestere, s Barátjának munkája mellett méltó helyet érdemlőnek első próbatételei.”

Horvát István írja ezeket a sorokat, ugyanaz a Horvát, akinek nevéhez már váhatatlannal hozzátapadt a „délihábos” jelző, az a Horvát, akire ma már minden nyolcadik gimnazista szelíd, fölényes mosollyal gondol s aki mégis egyike a magyar tudomány leg-tiszteletreméltóbb hőseinek. És ime, ez a délihábos Horvát István, aki annyit tévedett történelemben és nyelvtudományban, mily tisztán meglátta a magyar irodalom igazi értékeit, mily biztos szemmel fölismeri a nagyszerű jövő első csíráit. Nem kis jelentőségű dolog, hogy éppen ő vállalkozik az első magyar szonettek kiadására s hogy oly helyesen fogja fel Kazinczy és Szemere kezdeményezését az érdemét.

A kis füzetben, mint azt címéből is kitalálhatni, három sonett van Kazinczytól s három Szemerétől, mégpedig oly sorrendben közölve, hogy egy Kazinczy-féle sonettet mindig egy Szemere-féle követ. A címek e sorrend szerint a következők: Az én boldogítóm. Az emlékezet. Az ő képe. A boldog pár. Cserrei Miklóshoz. Himfy.

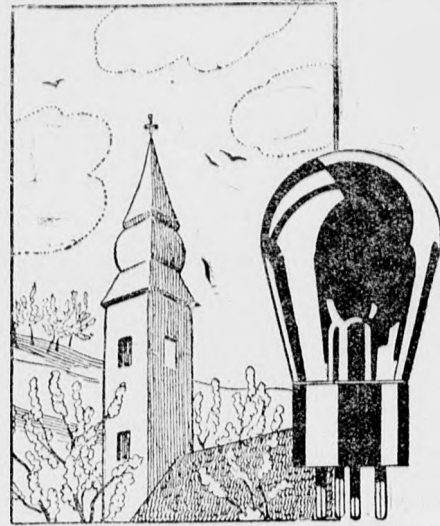
Nem ismeretlenek ezek a költemények, nagyobb részük az irodalomtörténeti olvasókönyvekben is megtalálható, de ez a ma már ritka kis füzet mégis rendkívül becses, mert részben maga a kiadás ténye, részben Horvátnak idézett előszava eleven bizonyítéka annak a lelkesedésnek, amelyet az első magyar szonettek a magyar költészet híveiben keltettek. Hiszen tudjuk, hogy Berzsenyi, aki pedig maga sohasem írt nyugati versformákban, ódában ünnepelte első szonettjeit Kazinczy Ferencet. Ma, amikor már a XX. század lírikusai, e raffinált formaművészek belefáradtak a bonyolultnál-bonyolultabb ritmusok és rím-sorozatokat virtuóz zenetéseibe, ma, amikor már a formai szépségek édességén elmélyedve, költőink nagy része rintelen, sőt ritmustalan szabad versekben igyekszik új érzéseinek, új hangulatainak új formát találni, ma alig tudjuk megérteni, micsoda diadal volt milyen győzelme a magyar nyelvnek, a magyar génusznak ez az első hat sonett: a legnehezebb, a legszigorúbb szabályhoz kötött, a legzártabb versformák hibátlan megszólaltatása az édes homi nyelven.

De ha vissza gondolunk a XIX. század elejére vagy a XVIII. végére, amikor sokan azt hirdették, hogy a magyar nyelv csak paraszti nyelv, amely magasabb eszmék, finomabb szépségek kifejezésére képtelen, amikor latinul szólott törvény és tudomány, amikor a világirodalom legnagyobb ismerője, a német Herder azt vallotta, hogy a magyar nyelvnek, amelynek nincsen költészete, el kell pusztulnia: ó, ebben az időben ki-ki megértette, hogy a rajongó Horvát István mint diadalmi lobogót lengette a hazafiak előtt ezt az együgyű kis füzetet. És mi is megértjük, hogy Horvát István szívét ugyanaz a rajongó magyar büszkeség hevítette e szonettek kiadására, mint amely esodlatos és nevétsé-

ges tévedéseibe sodorta.

Nevezhetünk teljes szívvel Horvát István délihábos tudományát, mégis el kell ismerünk, hogy ezvike volt a magyar nemzet legnagyobb hatású tanítóinak. A pesti egyetemen a tanítványok ezrei esodáltak fanatikus magyarságát s ha délihábos tanításaiban tán kétkeltek is, nem kétkelhetettek őszinte hazafias hevületében. Ez a rajongó magyarság, ez a tüzes honszerelm volt a legdrágább tanulság, amit Horvát István diáklai magokkal vitték s többet aligha mondhatnánk díszesre-tére, mintha megállapítjuk, hogy azon a magyar nemzedéken, amely 1848 nagy alkotásait létrehozta s amely a szabadságharc idején esodált mivelte az áldozatos hazaszeretetenek, ezen a nemzedéken meglátszik a Horvát István nevelése.

1826-ban történt, hogy egy feltűnően komoly ifjú lépett be Horvát tanítványának lelkes seregébe. Ifjúnak mondottam a 13 éves gyermekét, mert ez a különös növendék nem vegyült el a többi tanuló játékaiba s bár melegen szerette társait, mégis visszahúzódott tőlük. Azok érezték felsőbbbbségét, mégsem irigykedtek rá, mint iskolásgyermekek szokták, hanem vonzódtak hozzá, sőt tisztelték. Mert — bármily hihetetlenül hangzik is — ez a komoly gyermek, kit talán korai árvasága és hosszas betegeskedése tetek koráértette, már író volt és tudós. Horvát István hamar felismerte a nagy tehetséget Szalay Péter királyi consiliarius ur árva fiában és lelke egész hevélvel megszerette ezt az igazi méltó tanítványt, aki már gyermekfővel olvasta és értette a nagy német filozófusokat és történetírőket. Sejtette-e Horvát, hogy a melázó kis árva ifjú lesz az, aki majdan helyreállítja az ő



zseniális hibát, hogy a kis Szalay-gyerekből lesz majd a nagy Szalay László, aki először írja meg a magyar nemzet történetét, bár teljes tudományosságig, mégis a Horváténál nem kevesebb hazafias tüzzel?

Talán nem is gondolja reá, hiszen a kis Szalay ez időben még költői babérokra törekszik, verseket ír és novellákat, amelyek hamarosan napvilágot is látnak a kor legjobb nyelvi folyóirataiban és almanachjaiban. Nem tudják, de valószínűnek kell tartanunk, hogy kedves tanítványát maga Horvát vezette be a magyar irodalomba s mindenesetre ő ismertette meg azzal a két férfival, akiknek 1812-ben szonettjeit kiadta s akik között és ő között is „a Barátság szorosabb kötelékeket fűzött”. Kazinczy hetven felé járt már ekkoriban, Szemere Pál férfikora délen, mégis mindketten bizalmas barátságukra méltatták a gyermekifjút. Különösen Szalay és Kazinczy között válik szorosabb a kapcsolat, Szalay valóságos titkárává szegődik — persze csak tiszteletből és szívességből — a Pesten időző agg mesternek és Kazinczy aztán Széphalomról is gyakran fölkeresi fiatal barátját leveleivel. Ezekben a levelekben kisebb-nagyobb szíves-ségekre, bonyolult irodalmi és magánügyeinek pesti elintézésére kéri meg Szalayt, aki lelkes buzgósággal vézi el a megbízásokat, nyilván abban a meggyőződésben, hogy amit Kazinczyznak tesz, a hazának teszi azt.

Szinte biztosra veszem, hogy Kazinczy valamilyen megbízásában járhatott egyszer-mászor Szalay a budai Tabánnak dombhátra kapaszkodó, szűk és tekervényes utcáin, hogy eljusson, amaz egyszerű kis egyemeletes házhoz, ahol — hiunt száz évvel később énekli egy magyar költő —

...egy szent öreg élt: Virág Benedek. Kovakövel gyújtotta meg a gyertyát S luddollal körmölt magyar énekeket. A „szent öreg”, Virág Benedek, noha egy-

TUNGS RAM

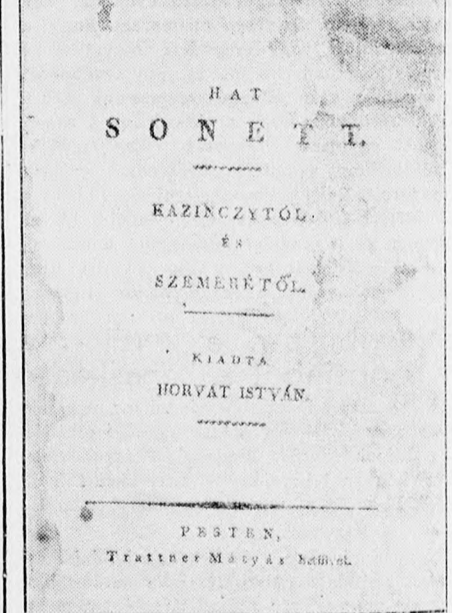
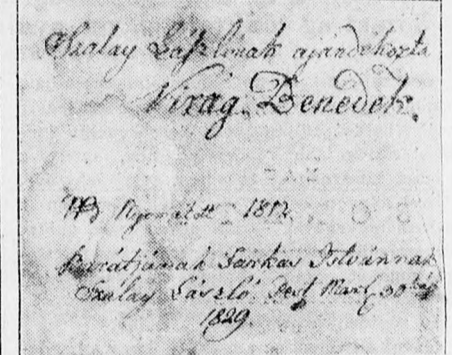
BÁRIUMCSÖVEK

esodálatosan tiszta, kristályos zenéje!

Magyar rádiómalőr csak magyar áru! kér kereskedőjétől!

kori szerzetét, a pálos rendet régen feloszlatták, szerzetesi egyszerűségben s még inkább szerzetesi szegénységben éldegélt kisdud szobájában, de e szerzetesi szegénységben is egy nemzet tisztelete és szeretete környezte az aggasztó, a klasszikus verselés első magyar mesterét, a „Magyar Századok” szerzőjét, aki még ekkor, közelebb a nyolcvanhoz, mint a hetvenhez, dolgozott Kazinczy által megcsodált nagy művén. Horatius magyarra fordításán.

Mily meghatottsággal léphette át az ifjú



Fent: Virág Benedek sajátkezű dedikációja a füzet fedelének belső oldalán. Lent: A füzet címlapja.

Szalay a megszentelt küszöböt, a XVIII. és a XIX. század találkozott ekkor Virág Benedek kis szobájában, két korszak, amelynek más-más volt a nyelve, eszméi, költészete: egy volt csak közös bennük: a magyarság, a haza lángoló, olthatatlan szeretete. Virág Benedek nagyon megkedvelhette a nála hat évitőzdeldebb Szalayt s ime, az aggasztó, aki szinte már csak barátai könyörületéből éldegélt, még ajándékozni is tudott. S vajjon adhatott-e a serdülő ifjúnak kedvesebb ajándékot, mint Szalay két nagy író-barátjának: Kazinczyznak ezt az 1812-beli verses füzetét, azt a verses füzetet, amelyet Szalaynak rajongásig szerető tanára, Horváth István nyomatott ki. Hat sonett Kazinczytól és Szemerétől. Kiadta Horvát István. Szalay Lászlónak ajándékozta Virág Benedek. Ez az utóbbi mondat van Virág Benedek szép, férfias, agg korában sem részkető betűvel bejegyezve a könyvecske belső oldalára és így nő ez a füzetke örökké, így széptül szimbolummá ez a néhány lap ócska papíros.

Igen, én úgy érzem, szimbólum ez a füzet, melyet a magyar nyelvű történetírás első nagy mestere, Virág Benedek tartott elagott kezében, amelyet Virág Benedek nagy követője, Horvát István, a magyar tudomány romantikus hőse nyomatott ki és amely Horvát István legnagyobb tanítványának, a magyar

HARLEY-DAVIDSON
A. J. S.

motorkerékpárok

Castrol olajok! Michelin stock!

WOLFNER gépszijak

S. K. F.

világhírű golyóscsapágyak

Tiszántuli képvisellete és lerakata:

Műszaki és Kereskedelmi Társaság

Horvát és Miklós

Debrecen, Hunyadi ucca 17. sz.

Telefon: 4-45.

Kedvező fizetési feltételek.

C
KAL
BE

szabadelvis...
Szalay László...
ez a könyve...
gateurópai sz...
jele, szimbol...
gyar hagyom...
végéről, a Ka...
indul ki, am...
nek, mint ah...
boluma ez a...
folytonosság...
atlan kezéb...
füzetet, ugy...
áram, a ma...
egy pillanati...
szikrát patta...

A Mentő
Az elmúlt...
esetek fordul...
belső bajok...
157, egyéb b...
Az esetel...
elő. Az ön...
szurás, egy...
gezés volt.

Betegszál
32 esetben...
magánfelek...
nyújtáshoz...
történt.

Elsősegél
gyermek. A...
nappali, 58...
ségi eset v...
A mentő...
a mentőko...
km-t tesz

A tűzolt
A tüzen...
ban az össz...
ket és robb...
azonban ki...
Megvizs...
használatb...
gánterületi...
A hatósá...
csatott 47...
eredmény...
3 felvonó...
mennyel.

Az elmu...
tén egy m...
tűz, egy ta...
tett geren...
tehat 8 tü...
A tűzká...
összeg biz...
Tüzeset...
dett könn...

Debr
Március...
vett az ip...
sági ülése...
gén tartot...
Az ipar...
hó folyan...
felügyelő...
Ipari mun...
Tanonc...
szabadult...
Iparjog...
ben, felek...
Uj ipar...
adtak az...
akik ipar...
pengőt fi...
A kiaz...
szerint a...
madia 1...
takarmán...
1, gyüm...
hentes 1...
5, ecetle...
ros 5, ci...
anyagker...
nőiszabó...
keresked...
sütemény...
1, fogte...
1, bazár...
1, ácsme...
cipőjaví...
1, tészta...
ves mes...
kedő 1,

1930 április 20.

**CZEIZLER
KALAPSZALON
BETHLEN-U. 21.**

szabadelvűség későbbi lángelkű balmokának: Szalay Lászlónak a tulajdona lett. Szimbólum ez a könyvecske, Kazinczy és Szemere nyugateurópai szellemű, merész kezdésének tanújele, szimbóluma annak a legnemesebb magyar hagyománynak, amely a XVIII. század végéről, a Kazinczyaktól és Virág Benedekektől indul ki, amelyet nemzedék ad át nemzedéknek, mint ahogy láng gyullad a lángból. Szimbóluma ez a kis füzet a magyar irodalom folytonosságának és a törpe utód, míg méltatlan kezében reszkette tartja az elsárgult füzetet, úgy érzi, hogy a hatalmas elektromos áram, a magyar költészet hallhatatlan árama egy pillanatra ő raita is keresztül futott és szikrát pattantott a szívéből. K. P.

A Mentők munkája márciusban

Az elmúlt hónapban a következő mentési esetek fordultak elő: sebészeti bántalmak 77; belső bajok 25, szállítások 333, mozgó örség 157, egyéb bajok 8, összesen tehát 600 eset.

Az esetek között 8 öngyilkosság fordult elő. Az öngyilkosságok módja egy esetben szurás, egy esetben lővés és hat esetben mérgezés volt.

Betegszállításoknál 8 esetben a hatóságok, 32 esetben egyes hivatalok, 226 esetben pedig magánfelek hívták fel a mentőket elsősegélynyújtáshoz. Elmebetegszállítás 4 esetben történt.

Elsősegélyben részesült 57 férfi, 41 nő, 12 gyermek. Az esetek és szállítások közül 385 nappali, 58 éjjeli, 55 belterületi és 388 külsőségi eset volt.

A mentőautók által befutott ut 1838 km-t, a mentőkocsik által befutott ut pedig 1281 km-t tesz ki.

A tűzoltóság márciusi működése

A tűzrendészeti bizottság az elmúlt hónapban az összes debreceni mozgóképzőket és robbanó anyagraktárakat megvizsgálta, azonban kifogásolni valót nem talált.

Megvizsgált ezenkívül 2 autogarázst és használatba vételre engedélyezett egy magánterületi benzinkutat.

A hatóság felvonó-vezetői vizsgálatra bocsátott 47 egyént, akik a vizsgát kielégítő eredménnyel tették le. Levizsgázott továbbá 3 felvonó-kezelő, szintén megfelelő eredménnyel.

Az elmúlt hónap folyamán a város területén egy műhelytűz, egy szobátűz, egy boltitűz, egy tanyai lakóházatűz, egy kéménybe épített gerendaégés, három kéménytűz, összesen tehát 8 tüzeset 2 vaklármá volt.

A tűzkárok összege kb. 3200 pengő, mely összeg biztosítás révén megtérül.

Tüzesetből kifolyólag két személy szenvedett könnyebb égési sérülést.

Debrecen ipari mozgalmá március hónapban

Márciusban az iparhatósági bizottság részt vett az iparügyi elnöki tanácsai és előjárósági ülésein és az iparügyi március hó végén tartott évi rendes közgyűlésén.

Az iparügyi osztály vezetője részt vett a hó folyamán a debreceni iparos tanácskóla felügyelő-bizottsági ülésén.

Ipari munkakönyvet kiadtak 58 egyének. Ipari munkás változás történt 489 esetben.

Tanácsszerződést kötöttek 4 tanulóra, felszabadult 6, tanviszonyt törölték 2 esetben.

Iparjogosítványt törölték hivatalból 9 esetben, felek kérelmére pedig 49 esetben.

Uj iparigazolványt, illetőleg engedélyt kiadtak az elmúlt hó folyamán 73 egyének, akik ipardij címén a város házipénztárába 666 pengőt fizettek be iparoktatási célokra.

A kiadott új iparjogosítványok iparágak szerint a következőképpen oszlanak meg: csizmadia 1, sütő 1, bérautó 1, cukorkakészítő 3, takarmánykereskedő 1, vaj- és sajtkereskedő 1, gyümölcskereskedő 4, villanyszerelő 1, hentes 1, kész férfiruhakereskedő 1, kifőzés 5, ecetkereskedő 1, szatós 2, cipész 3, fuvaros 5, cipőkereskedő 3, rőfős 2, építkezési anyagkereskedő 2, borbély-fodrász 1, timár 1, nőiszabó 2, fűzőkészítő 1, játékarú 1, bor-kereskedő 1, ügynökség 2, korcsma 2, péksüteménykereskedő 1, esztergályos 1, manikűr 1, fogtechnikus 1, tej ellátó 1, papírkereskedő 1, bazár 1, kézimunkakereskedő 1, diszműau 1, ácsmester 1, műszerész 1, bőrfestés 2, sárcipőjavítás 1, női kalapkészítő 1, könyvkötő 1, tésztakészítés 1, virágkereskedés 1, kőműves mester 1, kávémérés 1, ócskaruha kereskedő 1, mázoló 1, építőmester 1.

**„Amit a nő kíván“ „Hogy szeressék“ „Fekete csillag“
„Ce que femme veut“ „Pour être aimée“ „Étoile Noire“**

Igy hívják a mi három parfümjodonságainkat, melyek Párizsban az idény szenzációi. Legyenek bizalommal Hölgyeim, 103 éves cégünkhöz!

Gellé Fréres
Paris, 6 Avenue de l'Opera

Látogatás a debreceni szegényházban, ahol halálra váró nincstelen öregek birkóznak az étellel és az emlékeikkel

A szegényház lakója lett a hajdan híres-neves cigányprimás, akit megevett az élet, mert nagyon szerette a pezsgőt és a nőket — Egy toprongyos parasztruháju aggastyán görögül szavalja Homeroszt, de a nevét nem hajlandó elárulni — Jozefa kisasszony a Krecsányi szintársulat „körülrajongott“ primadonnája 1872-es sikereiről beszél s mindenáron vissza akar jutni a szinpadra

A Himalaya legmagasabb csúcsait inkább megmászám, minthogy megegyeszer kimenjek a Kishegyesi uton a Szegényházba.

Azt hittem, hogy ilyen sár már csak Mórincz Zsigmond falusi témájú regényeiben fordul elő.

Igaz: az utat javítják. S mint ahogy az operáció is kellemetlen és mégis egészséges lesz utána a beteg, úgy az utépítés is kellemetlen. Szerfölött kellemetlen. A debreceni sár különben alattomos. Egy helyen nagyot léptem s szilárd talajt ért a lábam, a másik helyre a legnagyobb biztonságérzettel raktam városi cipőimet és bokáig merültem a vizes homoklékvárba.

Hosszu és keserves munka után vergődtem ki a Szegényházba. Az épület tiszta, rendes és a nagy udvarai is tiszták.

Eppen ebédre csengetnek, amikor az udvarra lépünk. A konyhahelyiség aajtán egymásután lépnek be a csajkás ebédvivők. Mind-mind csupa hajlottháú öreg ember, öreg asszony.

A csajkákba jó zsiros levest mérnek, amelyben kövér tészadarabok uszálnak. Mind-egyik csajka mellé egy-egy félkilós kenyérdarabot helyeznek. Ez az ebédjük. Reggelire keménymaglevest kapnak szintén kenyérral, estére ujra levest. Az ápoltak nagyon elégedettek a kosztal. Hetenkint kétszer hust is kapnak. Csütörtökön és vasárnap.

Egy öreg ember mondja, hogy azelőtt, a régi rendszer idején sokat éheztek. Nem tudom: hitelt adják-e szavának, de mindegyik öreg ugyanezt mondja. Még most is keservesen mesélik, hogy pár héttel ezelőtt szüntették be a káposzta-kosztot, reggel, délbén, este káposztát ettek és ez a rendszer teljes két esztendeig tartott.

A mostani telepvezetőt nagyon áldják. Azt mondják, hogy áldott jó ember, aki sokat törődik velük.

A férfi-osztály egyik öreg lakója hálatelt szavakkal mondja:

— Ilyen kosztot még „odahaza“ sem ettem.

Milyen kosztot? Levest, levest és levest. Na igen: hetenkint kétszer hussal. És még a városban mernek beszélni nyomorról.

A legérdekesebb film a szegényház lakóinak saját szavaikban elmondott élete. Ezt a filmet maga a nagy Élet pergeti le. Bátran mondhatjuk, hogy pergette le. Mert itt már csak volt emberek élnék, akik megadással várják a halált.

Az udvaron találkoztam egy öreg hajdani

földesurral. Réges-régen tönkrement már. Jóval a háboru előtt. Családja is kipusztult. Az öreg itt éldegél csendesen. Már nem is igen emlékszik elmúlt sokévű életére. Fölrázon benne kérdéseimmel emlékeit. Az öreg mohtyog valamit. Nem nagyon értem szavát. Azután faképnél hagy.

A betegszobában irtózatoss büz uralkodik. A személyzet ezen nem tud segíteni. Ide speciális szellőztető készülékek és speciális termek kellenének. Az öregek megható módon ápolják egymást.

Az ajtóban álldogál egy öreg cigány. Valamikor híres-neves cigány volt. Ki se irom a nevét, derék, dolgozó családja itt él Debrecenben. Az öreg már alig mond értelmes szavakat. Csak motyog.

— ... Csellista voltam. Csellista voltam... Hallgatom szagattott szavait. Az öreg észreveszi, hogy figyelem. Erőlködik, hogy megértsem:

— Nagy uraknak muzsikáltam... Tátrában multattam velük... Budapesten... játszottam magyar nótákat... klasszikust... megevett az élet... szerettem a pezsgőt... a nőket...

Könnyek potyognak ezerráncu barna arcán. Reszkető kezével taktust int és halkán reszelődik ki a torkán egy örökszép Strausskeringő.

Egy kisebb szobában cipészműhelyt rendeztek be maguknak az öregek. Egy öreg, hajlottháú csizmadia meséli:

— Én még a híres céh tagja voltam. Remek készítettem mielőtt legénnyé avattak és vándorutra keltem. Engem még itthagytak a régi idők. De már nemsokára elmegegyek, hivnak odaát...

Az öreg muzeumbavaló suszter halottas szavait meghazudtoló frissességgel kel föl ágya széléről, leül a munkaasztal mellé és kegyetlenül kalapálni kezd egy olyan öreg csizmát, mint ő maga. A telep személyzete mondja, hogy az öreg már évek óta dolgozik ezen a csizmán. Hol elunja, hol ujra kezdi.

Belépünk az „intelligens“ szobába. Itt laknak a hajdani urak. Itt él a régi Debrecen néhány ittmarradt figurája, nevékre sem emlékszik már senkise, de az öregek élnek és élni akarnak.

Egy bácsi, aki a viláért se vetné le a 70-es évek divata szerint szabott gérokkját, elkekeredetten mondja, hogy valamikor banktisztviselő volt, de lelépítették.

— Mikor? — kérdezem.

— Amikor kitört a krach — legyint az öreg busan a kezével.

— Milyen krach?
— A régi, az 1911-es, — mondja az egykori könyvelő.

Altalában a férfiosztály lakói diszkrétebek. Alig akarnak életükről beszélni.

Megálltam egyik terem aajtaja előtt. Az asztalnál ültek az öregek. Elöttük állt egy még náluk is öregebb ember. Homerosból szavalt nekik görögül. Testét rongyos parasztruha fedte. A többiek bámulva hallgatták az idegen szavakat. Persze nem értettek egy szót sem belőle.

Beléptem az ajtón. A rétor elhallgatott. És hiába könyörögtem neki, nem mondta meg, hogy kicsoda. A személyzet sem tudott mondani nevén kívül bővebb adatokat.

Az öreg hegyeset köpött és bár foga nem igen volt, úgy foghegyről mondta:

— Paraszt vagyok én kérem.

A személyzet panaszkodik, hogy a nőosztályon sokkal nyugtalanabbak az ápoltak. Sokat beszélnek, sokat megszólják egymást és gyakran még egymásnak is esnek. Ilyenkor aztán óriási visitozást csapnak és napokig sem lehet megbékíteni őket.

Három rendkívül érdekes asszonyt találtam itt.

Az udvaron egy padon öreg néni keült. A vezetőm azt mondták rá, hogy egy kicsit bolondos.

A „bolondos“ asszonyt is megkérdelem, hogy mi volt civil életben.

Az öreg asszony nagyot sóhajt:

— Hogy ki voltam, azt nem mondom meg. De ezek itt bolondnak tartanak, mert azt mondom, hogy az egyik fiam alispán volt, a másik meg országos képviselő. Mind a kettő már régen meghalt, ők is öreg emberek lennének, ha élnének. Ezek itt ezt nem hiszik és azt mondják, hogy bolond vagyok.

Olyan nagyuri grandezza volt, hogy „ezek“, amit nem lehet senkinek se megtanulni.

Fürgén elémtoppán a 88 éves Szentiványi néni. Híres szakácsné volt a maga idejében. Barcza Daninak, a híres betyárkomisszárosnak főzött. Hét éves kis lány volt, amikor Debrecenben jártak az oroszok. 1849-ben. Szentiványi néni még most is nagyon haragszik az oroszokra.

— Kegyetlen, csunya emberek voltak. Mégis akadt magyar lány, aki velük ment. Az a szemtelen Julis. Az anyám, amikor szólni akart, mindig azt mondta, hogy olyan vagyok, mint a Julis.

— Milyen Julis? — kérdezem.

**Rádió
Csillár
Villany**
cikkek
legolcsóbb
forrása

Bárány
Rádióház
Szent Anna
ucca 1.

Személy auto
elsősorú gyártmány, hat üléses, csukott, gyönyörű karban eladó. Ára 5000 pengő.
Ertekezni: Angol-Magyar Szállítványozási Részvénytársaságnál.

**Építkezésre és házra váltó-
kölcsonöket, földingatlanokra
törlesztéses és váltókölcsonö
is folyósítatunk.**
BLEUER IMRE BANKHÁZA
Ferenc József-ut 77.

Legjobb a
Dr. Rex-féle likőressencia
Gyári főraktár a
Központi drogériában,
Városház épület.
**Nagy husvéti Parföm
Köini viz vásár.**
Legolcsóbb árak. Viszonteladónak nagy
engedmény.

Legnagyobb
nyakkendő
választék legolcsóbb árban
már 1.30-tól
WERNER
divatúru üzletében, Ferenc József ut 72.

Szentiványi néni csodálkozva fordítja reszketős fejét:

— Hát a Julis, aki elment a muszkákkal. És megsértődve otthagy. Mert nem tudom, hogy ki volt az a Julis, aki 1849-ben elment Oroszországba egy csinos kozákléggel.

Már kifelé haladunk, amikor egy összetöpörödött öreg asszony áll elébem és huncut mosollyal mondja:

— Tudja ki voltam én, lelkem? Én voltam L. Jozefa, a híres színésznő, aki olyan sok virágot kapott 72-ben a Krecsányi színpadán.

Ez az öreg asszony is olyan, mint a többi. Végignézek rajta. Az öreg színésznő eltalálja gondolatomat és lelkendezve mondja:

— Hű de szép lány voltam én ám! Bolondultak értem az urak. Minden éjszaka cigányt hoztak az ablakom alá és virágot szórtak a lábaim elé... Én táncoltam a legszebben a balettel... Én kerestem a legtöbb pénzt... én kaptam a legtöbb szerepet... És ha nem kaptam volna hályogot a szememre, még most is a színpadon volnék.

Hetvennyolc éves és hajlott a háta. A színésznő tovább beszél:

— Tessék csak hallgatni a hangom. Kítátja öreg száját, de csak tört hangokat hallok:

— ... Vak vagy ó... szerelem... A Koldusdiák-ból.

— Drámát is játszott? — kérdezem.

— Én drámát? Soha! Hát nem látja a járásmórlót, hogy vérbeli operettszínésznő vagyok?

És kecsesen eltotyog előttem. Igen, látom: vérbeli operettszínésznő.

Bucszásznál megmutatja összegömbölyödött fedélű fényképalbumát. Hódolóinak fényképgalériáját. Egy kis történelmet, no meg egy kis irodalomtörténelmet is találtam Jozefa asszony multjában. Kérem, hogy mutassa meg ifjúkori fényképét. Az öreg asszony elkeseredetten mondja:

— Megöregedtem, elcsuntyultam, széttéptem mindent. Miért fájdítam a szívemet.

Visszamentünk az irodába. Pár másodpercig tartott az ut a nagy udvaron keresztül, de mintha ötven évet haladtunk volna előre az időben.

Már el akartam hagyni az épületet és a kapu kilincsen volt a kezem, amikor korához képest gyors léptekkel siet utánam az öreg színésznő. Bevárom. Kérően, negédes bizalmas hangon mondja:

— Most tudtam meg, hogy ön újságíró. Én mindig jó barátságban voltam az újságírókkal. Magával sem akarok összeveszni. Ki ne írja, hogy itt vagyok a szegényházban. Én még szerződést akarok kapni. Én vagyok a legjobb magyar anyaszínésznő.

Hiába: a színésznő még a sir szélén is színésznő marad.

Gonda Jenő.

LUSZTI G asztalosmester
Eötvös ucca 87. — Telefon 17-97.
Költősségetés díjtalan!

Legújabb
könyvujdonságok!

Ady összes versei egy kötetben. 18.—
Köve. 4.80
Károly Sándor: Én vagyok az ut,
a hazugság. Regény. 11.50
Maurois: Byron élete. 2 kötetben. 4.50
Soltész: Családi és weekend házak. 4.50
Dr. Benda: A Magyar Alföld őstörténete. 2 kötetben. 12.—
Pataky: Hómezőben piros virágok. 4.40
Pataky: Dalos imák. Versek. 2.—

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésében, Ferenc József ut 34.

ATLANTIS KÁVEHÁZBAN Budapest, Teréz körút 32
DEBRECENI KISS LAJOS
hangversenyez. Kitűnő meleg és hideg konyha. Mérsékelt árak.

Erdőn lakom

— FÉNYES JENŐ VERSE. —

Kinyitottam az ablakom,
— erdőn lakom, —
hadd jöjjön a levegő...
nem bírom a börtönzveget,
beteg vagyok,
ha a napfény be nem jő.

Szabadságra születtem én,
kóbor legény
sorsa, amit irigylek,
akit hagynak vágyak, gondok!
De bolondok,
akik én rám irigylek!

Ó be sokszor mennék, mennék,
de az emlék
gyáván, lustán visszatart,
sajnálók még veszni hagyni,
annyi, annyi
verset, dalt, mely vigasztalt!

Kinyitottam az ablakom,
jöjjön, — hagyom, —
sok-sok napfény... mind kevés!
Két kezemet messze tárom
s amig várom,
megáldom a napsütést.

Kevés illatszer, kevés piros tojás talál vevőt az idei húsvéti vásáron

Szürkébb, színtelenebb, kevésbé vidám lett a mostani húsvét is — Parfómöt alig, kölnit hazait vásárol Debrecen locsolódó ifjusága — Sok lányos család ment az idén húsvétkor vidékre, rokonlátogatóba

Az évek során, amelyek egyre több gondal terhelnek bennünket, a kedves, régi szokások lassankint lekopnak rólunk. Amint szorul a pénztárca a hiányok újabb és újabb rohamai alatt, bucsút mondunk egy-egy kiadási tételnek, amit lukszusnak minősített az idők insége. Van úgy, hogy egy megszokott sport kerül a költségvetésünkön át könyörtelenül szántó cezurra alá, van úgy, hogy a megszokott társaságunkból kell kimaradnunk, miután nem tudunk lépést tartani a kötelezettségekkel, az ehed utáni feketénket nélkülözniük meg azzal az ürüggyel, hogy ez a kényszerű takarékoskodás csak pár hónapig tart ugyanis, van úgy, hogy a karácsonyi ajándékok között rendezünk könyörtelen szortírozást. Most a húsvéti locsolódás van soron. Pedig annyira a szívünkhez nőtt ez a vidám nap. Annyi emlékün van hozzá kapcsolódva a gyermek, meg a síheder korunkból. Oe az élet nem kegyelmes, a pénz elbújt valami titokzatos helyre, kasszába, trezorokba, boldog országokba s a húsvéti locsolódás áldozatul esik az általános nyomorúságnak.

Régen, abban a boldog időben, amelyre már alig merünk visszaemlékezni, a

a húsvét második napja igazi jutalom volt a bőlti hetek csöndességé és a nagypéntek komor magabaszállása után.

Parfomszaga volt az egész város. Fiatalemberek büszkén jártak az utcán, kiskabátjuk galériáján fürtökben lógó virágokkal, amiket a locsolódó víziteken kaptak, lányok remegve várták a függöny mögül kitékintgetve az ő jöttét. A férfiak zsebében fűrfangos parfomszörök rejtőzködtek. Virágok, amik szagos vizet fröskölte ki, ha megszagolta valaki szirmaikat. Ravasz gumállatok, titokzatos vízreceskendő

szervezetekkel, gukkerek, kézipanoramák, amelyek egy gombnyomásra kiöntötték a parfómöt a kiváncsian próbálkozó arcára. Ravaszul be lehetett állítani az agyonlocsolt házikaszonynak tett szent ígérettel, hogy „az Istenért, de-hogy locsolódom, nézze csak, egészen üres már a parfómös üvegem, különben is olyan buta szokás!” és egy alkalmas pillanatban zudítani a meglepett lány nyaka közé az elrejtett kölnivizet. Egész napra való tréfákat gyűjtöttünk az esztendő folyamán. És az összegyűjtött vidámság az egész város képét felforgatta. Nem volt rendes ember az, aki szabályszerűen megehedt húsvét második napján. Hiszen mindenütt teletömtek mindenkit locsolódás közben. A háziasszonyok a tészta, szendvicsek és sonkák valóságos hegyeit készítették elő húsvét második napjára a lányos házaknál.

Nos, ennek az aranyvilágnak egyelőre vége van. Minden esztendő, amelyik az utolsó tíz évben ránk jött, lefaragott valamit a régi húsvét bübájából. A gyógytárak és drogériák nagy üzlete volt a húsvét második napja s annak, akinek alkama lenne betekinteni ezeknek a statisztikába, pontosan megállapíthatná,

milyen tempóban színtelenedett el a mi húsvétunk, hogy csökkent évről-évre mennyiségben és mennyiségben az a parfóm és kölnivíz, amit a debreceni hölgyek nyakába öntöztek ifjaink régezt.

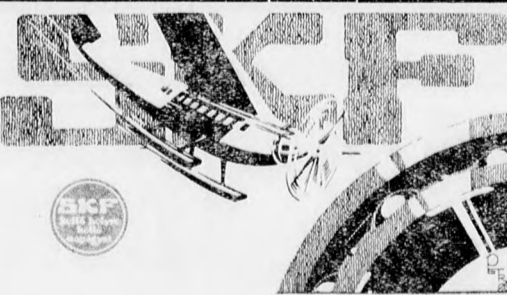
Régen, amikor még a patikák kirakataiban méteres nagyságú, festett vizes üvegek állottak, hirdette a gyermekek számára is a húsvéti locsolódás kedvelt cikkét. Azokból a krajcárok-ból, hatosokból, amit a gyerekek hordtak a patikába akkor, több összegyűlt, mint ma a drága gyártmányokból.

Azazhogy, drága gyártmányok! Itt meg kell

„Solingen“ kerékpár

dupla vastag. Küllő és váz 930 típus.

Rosenberg és Hammer Piac ucca 8, szám



S.K.F. golyóscsapágyak
utólérhetetlenek!

Kellő helyre
Kellő csapágyat!

Hajdu és Biharmegyei képviselő és lerakat:

Műszaki és Kereskedelmi Társaság
Horváth és Miklós

Debrecen, Hunyadi ucca 17. sz.

Telefon: 4-45.

Távirat: „MÜKETÁR“.

Az Északi-tenger napsugaras, ideális éghajlatu strandfürdője

OSTENDE

a belga királyi család nyári rezidenciája, az előkelő nemzetközi társaság találkozó-helye.

Óriási homokstrandja, tengerparti sétánya páratlan. Hideg és meleg tengeri fürdők, meleg ásványvízfórással, ivó- és gyógyfürdőkúra. A Kursaalban naponta világhírű művészek fellépéssel szenzációs hangversenyek, látványosságok, ünnepek, tánc. Nagy sportélet: két versenypályán minden nap lövész (Grand Prix International 600.000 frank), atlétikai, golf-, lawn-tennis- és uszóversenyek. Életmentési versenyek a tengeren, homoképítési versenyek a strandon gyermekek részére. Mintaszerű egészségügyi berendezések.

Kétszázal több szálloda és penzió. A magánházakban lakások és butorozott szobák. Vendéglők, kávéházak, cukrászdák és csemegeüzletek. Mindenki anyagi erejéhez képest helyezkedhet el. Teljes penzió már 50 belga frankért kapható. Egy belga frank 16 fillér.

Felvilágosítás és prospektus: Bureau officiel de Renseignements, Ostende.

állani egy szóra. Mert

a mai húsvét nem fogyasztja a drága gyártmányokat.

Kevesen, nagyon kevesen vannak, akik drága francia parfómöt vásárolnak az imádott lány kedvéért. Jóformán ki is ment a parfóm nemcsak a húsvéti locsolódás használatából, hanem a fogyasztásból is. Debrecen inkább szagosított kölnivíz fogyaszt, mint parfómöt. Rendes fogyasztásban ebből árusítanak valamit. Hiszen a nők nagyon nehezen mondanak le egy-egy megkedvelt kölnivíz használatáról s itt-ott, a kosztépzenen vagy a ruhaköltéségetesen igyekeznek behozni a jó kölnivíz árát. De nagyon sokan vannak, akik a régi, finom márkák helyett újabb árut vásárolnak ezek között a hölgyek között is, akik sokszor nem is válogatják meg nagyon a márkát sem. Az a fontos, hogy legyen valami „kölni” a háznál. És abból is, amiből fogyasztanak, keveset vesznek nagyon. Csak egy lehellet, ami okvetlenül szükséges, folyik el most öltözködés közben. A parfómöt csak az igazi finom meg, a kölniből azonban inkább a jó hazai készítmények fogynak. Így lesz ez a húsvéton is. Van egy debreceni illatszergyár, amelyik

hatezer üveg kölnit hoz ki a húsvéti vásárra.

Adja Isten, hogy jó piaca legyen, de szakemberek nem nagyon bíznak abban, hogy ezt az aránylag kis mennyiséget is sikerül holbiztosan elhelyezni. Békében ennek a többszöröse is könnyen vevőt talált volna.

Általában kevés a reményiség arra, hogy akár csak a tavalyi forgalmat is megüsse a locsolódószerek használata. Még egy nap van hátra, innep első napja, ezen és a második nap reggelén dől el, hogy milyen lesz az illatszerek vására. A szakértők nem sokat reménykednek s ilyesformát jósolnak azok is, akik a társadalmi életet figyelemmel kísérik.

Isten sokan látogatták meg Debrecenből vidéki rokonait.

Azt mondják, hogy ez a nagy rokonlátogatás szorosan összefügg a húsvéti locsolódással is. Mert nemcsak a fiatalembereknek került szép összegbe a húsvéti locsolódás, hanem a lányos háztartásoknak is a locsolódók vendéglátása. Okos háziasszonyok kiszámították, hogy likör- és borban, sonkában és süteményben, no meg a locsolódóknak kijáró virágban sokkal többet emésztene fel a húsvét, mint amennyibe kerül elutazni a vidékre és meglátogatni a jó rokonokat, akik amugyis oly régen hívják őket. A vidéki ember ilyenkor úgysem vágyik városba, jobban szereti a hétköznapiakat, a vásárok alkalmát, amikor bevásárolhat. Egészen praktikus ötlet tehát ilyenkor meglátogatni a falusi rokonokat. Ami meg is történik, bár a jó naiv vidékiek nem is tudják, hogy miért kapnak annyi szívesen látott vendéget a húsvéti ünnepekre.

Van aztán a húsvétnak egy specialitása, a piros tojás. Az idén is lesz elég belőle. Kivált a legolcsóbb fajtaiból meglehetősen mennyiséget adtak el a cukorkakereskedések, fűszerezések. Am a külseje nem a régi, pompázó, a belseje pedig egyenesen siralmas ezeknek a piros tojásoknak. Alig van bennük más, mint a közönséges cukrok dobozainak tartalma. Praliné, drasztik elvéve. Drágább árut alig rendeltek a kereskedők s amit rendeltek, e pillanatban még jórészt az raktáron is van. Talál-e holnap még gazdát?

Ez az 1930. év húsvétjának szomorú históriája.

— Amatőrök és szakfényképészek a világhírű „Ilford” londoni gyár készítményeit Debrecenben Liener fotolerakatában zerezhetik be! Ferenc József ut 34. Telefon 10-29. Hegedüs és Sándor-ház.

Sirkövek
minden itánosságban s kivételben legolcsóbban beszerezhető Hunyadi ucca 14
Tetőfői munkákat ócsón vállalunk
Terveket és rajzokat díjlanul készíttünk.
Telefon 7-24

A Debre...
sokszor gy...
friss szelle...
tokban. E...
Dezső vol...
hozánk...
A volt es...
zicőt vívo...
kás évek al...
ismét szép

A Debreceni katonához. Ne...
a maga útján...
dészel és kitan...
Az elmúlt r...
hozzám is pon...
debreceniek f...
Érdekes ám...
A napi esen...
replőjét ismer...
rugókat, amel...
Ismerjük örö...
Főként a bá...
A civis vált...
Olyanféle, ...
nadas.

Csak bölö...
szellőfuvallat...
egyöntetű ny...
Innen a tá...
lani látszik...
semmi nesz...
De én, aki...
valamennyire...
szótlan felüle...
Debrecen n...
A civis élet...
Kibirta azt...
határokat két...
Basahalom al...
köttyagok feji...
arculitéseket...
kán kijáró, k...
És, — ugy...
„konszolidáci...
mokat is min...
En, aki éle...
élttem le, így...
ben — nem d...
dett arculité...
szívülv kíván...
jokan keresz...

A Debrec...
atlan éjszaka...
emlékek.
Jóval a hál...
a Petőfi-té...
A kabarél...
elégge „nívó...
végén asztalt...
előadást ren...
A ráadás...
Petrigalla P...
és szeretett...
birkozott N...
funkcionárius...
Mindketter...
birkozták a...
Ebből azutá...
zás lett. Sz...
tette a felje...
ha ebben az...
nem adta ve...
nyitunk által...
tányuk. Ily...
lásról” szó s...
Ekkor lép...
Debreceni F...
országri ri...
volumunk sen...
feltűnedeztel...
szállott a má...
mögött ugya...
vizet. És a...
kesztője —...
megvető pill...
ba dobta a...
Ez volt tá...
kor éreztém...

Ami az U...
Hogy od...
tény. A job...
lomnak inn...
maradnak m...
kei, amikor...
volt Triano...
nemzeti tár...
céljai, törel...
már csak e...
moruság, ah...
határokon...
óceánokon

Levél Kanadából

Irta: DEMETROVICS DEZSŐ.

A Debreceni Független Ujság olvasói sokszor gyönyörködtek lírai melegséggel, trissz szellemességgel megírt kanadai riportokban. Ezeket a riportokat Demetrovics Dezső volt csendőrszázados küldözte hozzánk, állandó olvasónk Kanadában is. A volt csendőrszázados, aki tekintélyes pozíciót vívott ki Kanadában magának munkás évek alatt, most, a husvét alkalmával ismét szép cikkel lepett meg bennünket.

A Debreceni Független Ujság hasonlít a jó katonához. Nem kérdez, nem okoskodik. Megy a maga útján egyenesen, biztosan, meggyőződéssel és kitartással.

Az elmúlt négy esztendőben minden héten hozzám is pontosan, hűségesen megérkezett a debreceniek Független Ujságja.

Érdekes ám ilyen újságban lapozgatni.

A napi események ugyszólván minden szereplőjét ismerjük. Sejtjük, tudjuk azokat a rugókat, amelyek cselekedeteiket irányítják. Ismerjük örömeiket, bánatukat.

Főként a bánatukat.

A civis város sokat elbir.

Olyanféle, mint a körülötte élő, susogó nádas.

Csak bólongat. Meg-meghajlik a különféle szellőfuvallatokra. Azután helyre áll a felszín egyöntetű nyugalma, csendje.

Innen a távolból, mint sima viztükör, állani látszik a nádrengeteg. Semmi zaj, semmi nesz.

De én, aki ennek a nádnek a természetét valamennyire ismerem, tudom, hogy a sima, szótlan felület alatt mozgás, élet lüktet.

Debrecen nehéz idöket él, de él.

A civis életerő bírja.

Kibirta azt is, hogy az ezer éves országhatárokat két heti járőröndnyiről majd nem a Basahalom alá, a városi kertek tövébe hozták kótyagos fejű diplomaták. Kibirta a süri arcúkat hivatlanoktól, meg kibirta a ritkán kijáró, kegyelmes simogatásokat is.

És, — úgy látom, — kibirta most már a „konszolidációt” és a különféle fontos reformokat is minden különösebb emóció nélkül.

Én, aki életem negyedrészt Debrecenben életem le, igyekezem elfelejteni a Debrecenben — nem debreceniek részéről — elszenvetett arcúkat, szeretem Debrecen és szívből kívánom ennek a városnak minden bajok keresztlátó való boldogulását.

Egy régi emlék.

A Debreceni Független Ujsághoz első ártatlan debreceniek afférem kapcsán fűznek kedves emlékek.

Jóval a háború előtti évek egyikének öszén, a Petőfi-téren „Pokol” néven mulató nyílt.

A kabaréelőadás — úgy látszik — nem volt eléggé „nívós” a mi számunkra, mert a műsor végén asztaltársaságom „beléptidij nélkül” új előadást rendezett.

A ráadás-műsor egyik száma az volt, hogy Petrigalla Péter, az akkor városzerte ismert és szeretett kórházi segédorvos a színpadon birkozott N. F.-el, egy előkelő közigazgatási funkcionáriussal.

Mindketten bikaerejű férfiak lévén, tönkre birkozták a nagyjából összetakolt színpadot. Ebből azután viták, majd rendőri beavatkozás lett. Szarka, a 27-es számú rendőr megette a feljelentést. Ez nem lett volna baj, ha ebben az időtájtban Végh Gyula bácsi át nem adta volna a rendőrséget a mindannyiunk által respektált Rostás István főkapitánynak. Ilyen körülmények között „tusoszlásról” szó sem lehetett.

Ekkor lépett az események színpadára a Debreceni Független Ujság szemfüles rendőrségi riportere, aki szenzációt sejtett. Meg voltunk semmisülve. Lelki szemünk előtt feltűntek a szobafogság, a blamázs. Elszállott a mámor. Rostás István a párnás ajtó mögött ugyancsak lemosta rólunk a szentelt vizet. És a Debreceni Független Ujság szerkesztője — finom tapintattal, de a riportert megvető pillantásaitól kísérve — papirkosárba dobta a nap „egyetlen szenzációját”.

Ez volt talán életemben az első eset, amikor éreztem, hogy a sajtó hatalom.

Ami az Újvilágban is fáj a magyarnak.

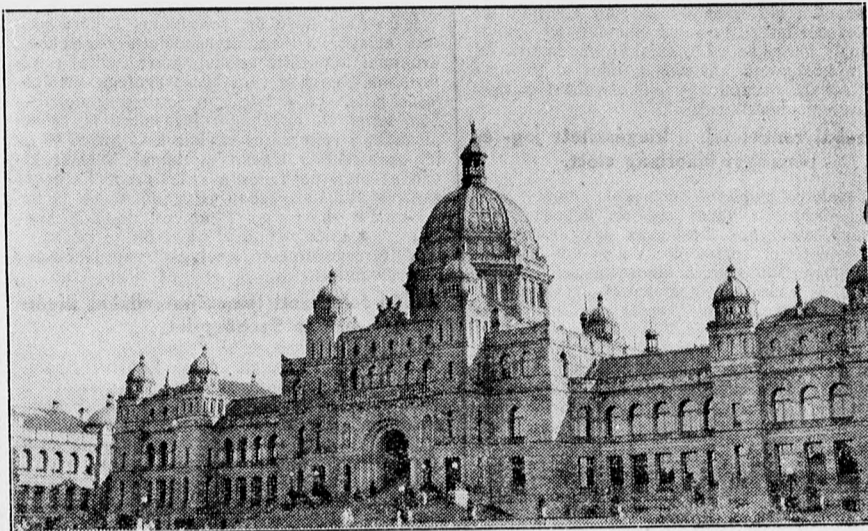
Hogy odahaza súlyos bajok vannak, az tény. A jobb sorsra érdemes magyar társadalomnak innen s tova már csak az emlékek maradnak meg. Annak a boldog kornak emlékei, amikor még nem volt kenyérgyeg, nem volt Trianon, szanálás és a pompás, egész nemzeti társadalomnak voltak egyetemleges céljai, törekvései, amelyek felé haladt. Ma már csak egy pont van, a nagy trianoni szomorúság, ahol minden magyar akarat közös a határokon belül vagy kívül és közös az óceánokon túl is.

Igen, itt is. Az amerikai magyarság között egy sincs, aki ne szívvel-lélekkel akarná a trianoni határokat megváltoztatását.

Itt, a szabadság és az egyéni szabadság házában sokszoros fájdalmat éreznék, arra gondolva, hogy vannak még „államférfiak”, akik találnak igazolást olyan gazdaságra, amely egy nemzeti egységet néhány imperialista kalandor kívánságára erőszakosan megbont.

Debrecen püspökének nemzetmentő munkája.

Debrecennek azért ne legyen panasza. Az aranyház püspök messze halló hangon hirdeti az emberi jogok retentő sérelmének, Trianonnak tarthatatlanságát. Debrecen talán többet tesz püspöke által a magyarságért, mint bárki hiszi.



British Columbia parlamentje Victoriában.

De most már Baltazár püspökkel is „van egy kis baj”. Karámos András, a Szabolcsból kivándorolt hajdukoponyás kis magyar állandó olvasója a Debreceni Független Ujságnak itt, Calgaryban. Mikor először meglátta a püspök bajszatlan képmását az újságban, kivette szájából a kozmás pipát és fejcsóválva ezt mondta:

— Ha mán Baltazár is leberetváltta azt a szép bajuszát, akkor má ott is bajnak kell lenni.

Hát igaz lehet, hogy Karámos is, meg jó magam is jobban szeretjük volna, ha majd „amerikás” létünkre hazamenve a Nagytemplom szöszékében meglátjuk a püspököt, úgy jelenjék ott meg, mint régen, amikor még a régi „szép bajusz” viselve hirdette a sárdobálók felé: „elég nekem az Isten kegyelme!”

No, de talán majd megszokjuk így is.

Amerikában is vannak bajok.

A bajok, ha egyedül kell azokat elviselnünk, látszólag súlyosabban nehezdednek ránk, mint ha sorsunkban mások is osztóznak. Arra gondolok, hogyha az amerikai bajokról beszélnek, a debreceni újságolvasó közönség talán elfeledi kissé a maga buját-bajját. Mert bizony itt is vannak ám bajok. Igaz, hogy megközelítőleg sem olyan súlyosak, mint odahaza.

Az Egyesült-Államokban az elnökválasztást nem követte a bejelentett és elvárt nagyszerű prosperitás. A munkanélküliség ijesztő méreteket ölt. A prohibíciós törvénynek nevezett „merénylet az egyéni szabadság ellen”

éket ver a társadalom testébe. A militarizációs folyamata megkezdődött. A világháborúban a yenkik megszerették az angyalbört. Katonaiskolák légióiban katonás nevelést ígérnek a prospektusok és a társadalom érdeklődése egy eddig teljesen érdeklődésén kívül álló újdonság felé terelődik, ez a militarizmus. Leszerelésről beszélnek, hazudnak az emberek és a valóságban épügy, mint léleken, fegyverkeznek.

Mégis, mindezek muló bajoknak látszanak csupán, mert itt állandó a bizalom. Mindenki meg van győződve róla, hogy rövidesen minden jóra fordul.

Az Unió a repülés szolgálatában.

Az Egyesült Államok közeljövőjének érdeklődését valószínűleg a repülés köti majd le. Az embereket, az újságokat, az iparüzemeket, a politikusokat, a kereskedelmet mind elfoglalja a repülés. A repülés tölti majd meg az újságokat, a lelkeket és az egész százhus-

millió ember a repülés gondolatának szolgálatában lesz.

Kanadában más a helyzet.

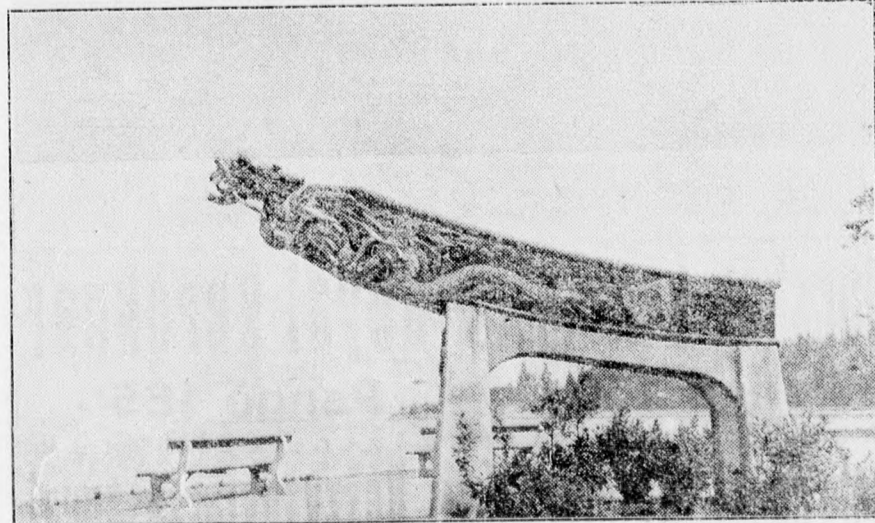
Itt is nagy a munkanélküliség. Ez itt téli baj. A kanadai munkák legnagyobb része olyan, hogy azt télen át nem lehet végezni. Hogy pedig az időn valamivel nagyobb méretű a munkanélküliség, mint tavaly volt, ennek oka az 1929. évi gyenge gabonatermés.

Kanada három problémája.

Kanadát most három dolog érdekli: a mezőgazdasági nívó emelése, termények, állatok nemesítése és többtermelés által; Kanada — eddig ugyszólván ismeretlen — értelepeinek kikutatása és a feltárás megkezdése, valamint a vízierőműveknek, olaj- és földgáztelepeknek széles skálájú kihasználása és fejlesztése; végül a bevándorlás kérdése.

A mezőgazdasági nívó emelését kísérleti telepeknek a farmer közönség szolgálatába való állításával, oktatással, vetőmagnemesítéssel, az állatállomány nemesítése, a fajkiválasztás, fajtakitenyészése által, a minőség fokozásával, kiállítások, díjazások tartása által igyekeznek elérni. Nagy súlyt helyeznek a mezőgazdasági gépeknek oly irányú módosítására, amely a termelési költségek leszorítását és a terméseredmény fokozását célozza.

A chicagói, múlt évi gabonakiállításán kanadai farmer buzája nyerte meg a világcampion címet. Babnagyságu, tökéletes buzaszemeket produkált vagy 18 mázsát 1100 négyszögölenként, maximális sikértartalommal és legkevesebb korpával.



Az Empress of Japan régi gőzös diszes orra, amely most emléket állít az English Bay (Vancouver B. C.) partján. A hajó 30 évig teljesített állandóan szolgálatot a Csendes óceán vizein.

Legtökéletesebb felvételek!



Legnevesebb művészek!

Megjelentek
SZEDŐ MIKLÓS
új felvételei

DOL DAUBER
világhírű zenekarával.

Felvételekre kerültek többek között:
VIKTÓRIA OPERETTE
slágerszámai

GARAY: CSALOGÁNY
és az összes legnépszerűbb slágerek.

Kérje

CSELÉNY JÓZSEF
magyar nótá jegyzékét!

1 lemez ára P 6.50.

The Gramophone Comp. Ltd.

Budapest, IV., Kristóf-tér 3.

Kérjen árjegyzéket!

Olyan fejőstehenet itt minden jobb tehén-szarmon lehet találni, amelyik 365 nap alatt 16,000 font tejet ad 4.5-5% zsírtartalommal.

Kiállításán azonban nagyon nehéz díjat nyerni fejős tehénnel, amelyik egy év alatt 20-25,000 fontnál kevesebb tejet ad.

A Winnipeg tótól nyugatra bámulatos gazdagságu értelepeket tárnak most fel.

A kanadai kormány és magánvállalkozás szakemberekkel Kanadaszerte kutatásokat végeztek ércek és bányászatra alkalmas egyéb anyagok után.

A geológusok parttól-partig, a déli határtól az északi sarkkövig temérdek lelőhelyre akadnak, amelyeknek kibányászási lehetősége óriási jövőt jósol.

Északalbertában nagyméretű aszfalttelepeket tártak fel. Új eljárással gázolint készítenek belőle.

A Lesser Slave tó déli partjain egyes helyeken az érc nagymennyiségben a föld felszínén hever. Amint a közlekedés és szállítás kérdése megoldást nyer, százezreknek nyílik újabb munkaalkalom ezeken a helyeken.

Elsőrendű kőszén évszázadokra elégséges mennyiségben van itt a föld alatt és a föld felszínén. Magammak is van egy darabka földem Albertában, amelyen igen jó minőségű kőszén az Isten szabad ege alá van kibujva.

Két mándoki származásu magyar, a Balogh testvérek most hoztak össze Alberta államban újabb szentelepeik kitermelésére egymillió dolláros szindikátust.

Egy másik istenadta nemzeti vagyont, a vízi utakat és vízierőt igyekeznek mentől inkább kihasználni.

A Hudson-öbölhöz új vasutvonalat és kikötőt építettek. Így a szárazföldi gabonaszállítás megrövidítették. Ezzel az olcsóbbodással a kanadai buza versenyképességét emelték a világgiacon.

Vízierő telepek minden államban működnek. Az elektromos áramszolgáltatás ötven százalékat máris vízierő adja.

Ami a bevándorlási kérdést illeti, az szakadatlanul az érdeklődés középpontjában van.

A kormányok alig győznek védekezni a társadalom különféle rétegeinek — itt a kormányok még meglehetősen tudomást vesznek a

Háztartási cikkekben olcsó Csapó-u. 5. Telefon 1-60. KRAYER

társadalom létezéséről a szavazási időn kívül is — pergőtűzében.

Egyik csoport azt mondja, hogy Kanadának egyáltalában nincsen szüksége bevándorlóra.

Ezekkel szemben legkönnyebb a kormány helyzete. Ezeket orvoshoz utasítják. (Aki ugyanis Kanadában azt mondja, hogy itt nem kell bevándorló, annak sürgős orvosi segítségére van szüksége.)

Egy másik csoport azt követeli, hogy csupán a brit szigetekről hozzanak Kanadába bevándorlót, ezáltal biztosítván az angol-szász faj szupremáciáját Kanadában, amely — szerintük — a boldogság elengedhetetlen feltétele. Le a fokhagymaszagu nációkkal, — kiáltják Kanada „fajvédői”.

A harmadik csoport azt mondja, hogy — ez a jelenlegi kormány álláspontja is — közép-európai bevándorlóra okvetlenül szüksége van Kanadának, mert a gyári munkához szokott angol nem hajlandó a bokros prairiet tisztogatni, feltörni. Nem füllik a fogáshoz a pioneer élet, amit az is bizonyít, hogy a mult évben behozott nyolcezer angol bányászból hateret államköltségen kellett visszavinni az angol szigetre, ahol több munkanélküli segélyt kapnak a munkanélküliek, mint amennyit Kanadában nehéz munkával tudott az angol bevándorló megkeresni.

Mikor a Golgotára vitték

*Mikor a Golgotára vitték,
Lába nyomában vér fakadt,
Szelid szeméből könny szivárgott
S leroskad a kereszt alatt,
Mikor a Golgotára vitték.*

*Veronikának keszkenője,
— Irgalom selymével szegett —
Megtörli a bus Istenarcot
S azóta mindig könnyezett
Veronikának keszkenője.*

*Van-e szív, aki meg ne szánna?
Círénéből való Simon
Vállat fesszít a nagy keresztnek
S lihegve sugja: nem birom!
Van-e szív, aki meg ne szánna?*

*S a golgotai ut porában,
Amerre roskadozva ment:
Piros virágok, vérvirágok
Nyíltak ki harmatozva, fent
A golgotai ut porában.*

*S a durva fára fölszegezték,
Két oldalán a két lator;
Ki szánja: megtér üdvözülve,
Ki káromolja: meglakol.
A durva fára fölszegezték.*

*S míg lelke vívott a halállal,
Táncolt a söpredék, a vad,
Hát a tanítvány, hát az anyja?
Nekik még sírni sem szabad,
Míg lelke vívott a halállal.*

*S mikor itthagya a világot:
Keresztfájából fény fakadt!
Akkor lettünk, mi holtak — élők,
Mikor a szíve megszakadt,
Mikor itthagya a világot.*

BAJA MIHÁLY.

Felmentettek négy lopással gyanúsított biharkeresztési fiatal-embert

Négy biharkeresztési fiatalember: Orosz János, Sámson Lajos, H. Tóth Zsigmond és Schiller József kerültek lopás miatt a debreceni törvényszék elé. A vád szerint a legények buzát loptak szüleiktől és Pál József korcsmárosnál a lopott buzával fizették az adósságot. A magtárakhoz Schiller csinált alkücsőt. Az ügyesség a korcsmáros ellen gazdaság miatt emelt vádat, mert átvette a lopott buzát a legényektől.

A tárgyaláson a legények azt adták elő, hogy a buza tulajdonuk volt. A szülei által már aratáskor megígért mennyiséget vitték el a magtárból, mert nagyon kellett az adósság kiegyenlítésére. A buza elhordásához azért csináltak alkücsőt, mert az öregek mindig halasztották a megígért buza kiadását.

A korcsmáros azzal védte magát, hogy nem tudta, hogyan került a legényekhez a buza. A bíróság a vádlottakat felmentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

Debrecenben nem lesz köztemetői kényszer

Külön felekezeti temetőket fenn lehet tartani, amennyiben azok szabályszerűek — A protestáns és a katolikus egyházak a köztemető mellett foglaltak állást

Debrecen város tanácsának megbízása folytán, mint megírtuk, dr. Vass Károly th. főjegyző elkészítette a köztemető használatáról és a kötelező ravatalozásról szóló szabályrendelettervezeteket, amelyeket a Debreceni Független Újság már részletesen ismertett. A szabályrendelettervezetekre az érdekeltek felekezeti is megtekintették a maguk észrevételeit. A protestáns, valamint a katolikus egyházaknak csak részletkérvényeik voltak, az izraelita hitközség és a zsidó halottak temetkezését intéző Izraelita Szentegylet azonban már lényegbe vágó kifogásokat hozott fel egy a köztemető közössége, mint a kötelező halottasházi ravatalozás ellen, vallási parancsokra való hivatkozással.

A szabályrendeletek a kiegészített jog- és pénzügyi bizottság előtt.

A szabályrendelettervezeteket most tárgyalta Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága, amelynek ülésén az ügy fontosságára tekintettel maga dr. Vass István polgármester elnököl. A bizottság tagjai csaknem teljes számban megjelentek, résztvettek azonkívül tanácskozási joggal a debreceni egyházközségek képviselői, valamint az érdekeltektől társulások és intézmények megbízottai is.

Az ülést dr. Vass István polgármester nyitotta meg, rámutatva a köztemető kérdésének nagy fontosságára és arra, hogy a megoldás sürgős.

Az egységes köztemető mellett.

Vass Károly dr. th. főjegyző adta ezután elő, hogy a törvényhatósági bizottság még a háború előtt megszökte azt az álláspontját, hogy a létesítendő köztemető felekezeti elkülönítése nélkül, egységes, közös temető legyen. A szabályrendelet összeállításánál is ez volt a vezérelv, tehát a közös temető gondolatát tartották szem előtt és ezért nem vehette figyelembe az előadó a szabályrendelet készítésénél a zsidó vallású halottak temetkezési ügyét kizárólagosan intéző Izraelita Szentegyletnek azt a kívánását, hogy a közös temetőt felekezeti szinten különítsék el. Egyenlő elbánás a város polgáiraival temetkezési esetére is: ez a szabályrendelet vezérelve. (Helyeslés.) De azért a felekezeti szabadságot teljes mértékben megadja a szabályrendelet, mert egyik felekezetre nézve sem teszi kötelezővé a köztemetőhöz való csatlakozást, sőt akár új felekezeti temető létesítésére is módot ad, — a közrendezés és a közegészségügyre vonatkozó törvényes jogszabályok korlátain belül.

Általánosságban rámutatott az előadó arra, hogy gyökeres újítás a magánházaknál történt ravatalozás eltiltása, aminek természetesen következménye a temetési gyászmenetek évszázados szokásának megszüntetése. A háziul való ravatalozás megszüntetését a sokszor szűkös lakásviszonyok és az egyre előretört közegészségügyi szempontok érvényesítése tette szükségessé. A városban keresztülvonuló gyászmenetek a mai közlekedésrendszertől viszonyok mellett egy nagy város ucacarendjébe már alig illeszthetők be, de egyébként sem illik bele a mai változott életviszonyok keretébe a temetésen kívánatos kegyeletes érzéssel telt gyászolóknak a városban keresztül való felvonulatlása.

Vass Károly dr. th. főjegyző ezután bemutatta a szabályrendelettervezeteket és kérte azoknak általánosságban, a tárgyalás alapjául való elfogadását.

A református és a katolikus egyházak örömmel fogadják a tervezetet.

Révész Imre dr. református lelkész szólt először a szabályrendelettervezetekhez, örömmel üdvözölte azokat, mert ezáltal a református egyház régi kívánásainak kielégülését látja. Az átdolgozott szabályrendeletekben, amelyek egyébként jogszilág is kitűnő munkák, a református egyház kívánásai 99 és fél százalékban teljesítve vannak. Áldást kíván az indítványra és a szabályrendelettervezeteket általánosságban elfogadhatónak tartja.

Lindenberg János dr. apostoli kormányzó szintén örömmel üdvözölte a szabályrendelettervezeteket, amelyeket általánosságban elfogadott.

Külön felekezeti temetőparcellákat kíván a Szentegylet.

Gutfreund Samu dr., az Izraelita Szentegylet elnöke szólt ezután hosszabban a szabályrendelettervezetekhez és az azokban lefektetett alapelvvel szemben indítványozta, hogy az egyes hitfelekezetek részére ne csak külön sirtóba kijelölésre nyuítsanak lehetőséget, hanem arra is, hogy a sírhelyeket a zsidó vallási törvényeknek megfelelően a halott örök tulajdonjoggal megszerezhesse. Kívánta továbbá, hogy a hitfelekezetek az egyes temetőparcellákat autonóm kezelésre és üzem tartásra kaphassák meg és a szertartásaiknak megfelelő létesítményekkel saját költségükön üllathassák.

Nincs köztemetői kényszer.

Vass István dr. polgármester, madéfalvi Zöld Aladár és dr. Fejér Ferenc hozzászólása után, — aki dr. Gutfreund Samu érvelését támogatta, — a jog- és pénzügyi bizottság amellett az álláspont mellett foglalt állást, hogy helyesnek találja az eredeti szabályrendelet alapjait, hangsúlyozva, hogy ezzel az állásfoglalásával a külön felekezeti temető fenntartásához való jogát egyetlen felekezeten sem kívánja érinteni, amennyiben azok a temetők megfelelnek a szabályoknak. Ez az állásfoglalás azt jelenti, hogy Debrecenben köztemetői kényszer nem lesz, minden felekezeti temetőt fenn lehet tartani külön felekezeti temetőként, amennyiben azokat ellátja azokkal a létesítményekkel, amelyek a köztemetőben lesznek és amelyek elő vannak írva. Tekintettel azonban arra, hogy a protestáns és katolikus egyházaknak nincsen kifogásuk a köztemetői és a kötelező halottasházi ravatalozásról szóló szabályrendelet ellen, ilyen körülmények között csak az izraelita egyházközség külön felekezeti temetőjéről lehet szó.

A jog- és pénzügyi bizottság ezután általánosságban elfogadta az előterjesztett szabályrendelettervezeteket és áttért a részletes tárgyalásra.

A klinikai és tanyai halottak beszállítása.

A kötelező halottasházi ravatalozásról szóló szabályrendelet részletes tárgyalása során elfogadták dr. Orsós Ferencnek, a tudományegyetem körbonctani tanárának azt az indítványát, hogy a klinikákon, illetve a létesítendő köztemetőben elhunytak holttestének a halottasházba való beszállítására ne a szabályrendeletben meghatározott időpont, hanem ezeknek az intézményeknek az illetékes hatóságok által jóváhagyott szabályaikban meghatározott idő legyen az irányadó. A szabályrendelet szerint ugyanis a halottakat a halál megállapítását követő 6 óra belül be kell szállítani a köztemető halottasházába. Mivel azonban nagyon sok halottnál épen csak boncolás által lehet megállapítani azt, hogy fertőző betegségben hunyt el, ha pedig a boncolást úgy végeznék, hogy a szabályrendeletben előírt beszállítási időpontnak eleget teygenek, a boncteremben éjjel-nappal állandó szolgálatot kellene végezni és éjjel-nappal boncolni. Ezért úgy módosították a szabályrendeletet, hogy a klinikákon és a létesítendő köztemetőben elhunytak holttestének a halottasházba való beszállítására ezeknek az intézményeknek a szabályaikra irányadó.

A szabályrendeletnek a halottak 6 óra belüli beszállítására vonatkozó szakasza nem érvényesíthető a várostól távolabb fekvő tanyai részeken sem, a nagy távolság miatt. Ezért a szabályrendeletet úgy módosították, hogy a távolabb eső külsőségeken meghalnak holttestét előzetes halottvizsgálat nélkül is be lehet szállítani a köztemető halottasházába és az illetékes tisztviselő ott tartja meg a halottvizsgálatot.

Sárga kereszt.

Láng Sándor dr. egészségügyi főtanácsos, tisztviselő indítványára kimondták azt is, hogy a fertőző betegségben elhalt holttestét szállító halottakocsit sárga kereszttel kell ellátni.

Ezzel a szabályrendelettervezetet részleteiben is elfogadták. A szabályrendelet most van nyomás alatt.

Az öngyilkossá lett feleség hálóingét a meggyilkolt férj koporsójával temették el

Nagyon érdekes bűnpörben tartott tárgyalást a debreceni törvényszékben Rózsa Lőrinc büntető tanácsa. A vádlottak padjára került Kerezi János debreceni gyármunkás, aki ellen szándékos emberölés büntette címén indult meg az eljárás. A vádirat szerint Kerezi János az elmúlt év augusztusában

az egyik külsőségi korcsmárosnál mulatozott Papi Sándor nevű barátjával, akivel összevesztett és egy székkel le akarta ütni.

A veszekedésre az adott okot, hogy Papi rosszalólag nyilatkozott egy asszonyról, akinek mind a ketten udvaroltak. Papi meghátrált a felbőszült Kerezi elől, aki azt ordította, hogy megöli a pletykázás miatt. A korcsmáros és a többi vendég nagynehezen lecsillapították Kerezi és hazaküldték.

Papi nagyon félt Kerezitől és ezért elhatározta, hogy megbékül vele és bocsánatot kért a sértés miatt. Félig részegen elment Kerezi lakására, de a békülésből nem lett semmi, mert úrra összeveszték és Kerezi egy hosszonyelű fejszével olyan súlyos sérüléseket okozott a fején, hogy sebeibe belehalt.

A kihallgatások során Kerezi azt hangoztatta, hogy önvédelemből használta a fejszét

és nem ő volt a támadó, hanem Papi, aki egy nagy disznóölő késsel a kezében rohant a lakására és azt kiabálta:

— No te híres vén gazember, most lesz a molok veled!

A nagy disznóölő késsel a mellébe akart szúrni, de ő kivédte a dőfést és felkapta a fejszét, hogy életét védje. Nem akarta agyonütni, csupán elkábítani. Kerezi azt az állítást, hogy Papi a disznóölőkéssel támadta meg, azzal akarta bizonyítani, hogy biztos tudomása szerint a nagy kést Papi teste alá rejtették a rókák a koporsóba és úgy temették el.

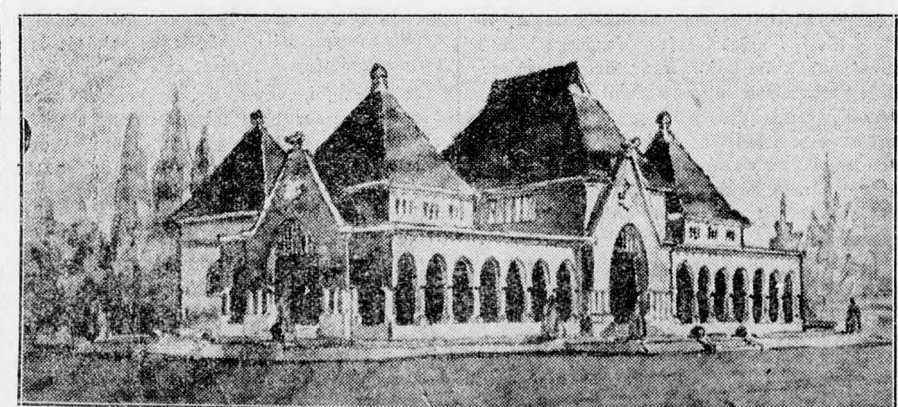
A nyomozás során nem sikerült bizonyítani Kerezinek azt, hogy önvédelemből verte volna feibe fejszéjével Papi Sándort és két tanu, kik jelen voltak a végzetes verekezésnél, azt állítják, hogy

nem volt kést Papi kezében.

A koporsóba rejtett disznóölőkéssel kapcsolatban azt mondták a kihallgatott tanuk, hogy abban a csomagban, melyet a meggyilkolt Papi koporsóba tettek, nem kést volt, hanem Papi feleségének a hálóingé, amelyet babonából temettek el a meggyilkolt férj koporsójával.

Papi Sándor felesége a férje halála előtti hetekben öngyilkossá lett és az ő sírjába temették el férjét.

A megtartott tárgyaláson nem sikerült tisztázni teljesen a vádat és a bíróság új kivizsgálás elrendelésével átadta az ügyet a vizsgálóbírónak.



A köztemető ravatalozójának távlati képe. A stílusos épületet Borsos József műszaki tanácsos, a városi műszaki ügyosztály vezetője tervezte.

Bocskay kerékpár	Royal kerékpár
Pengő 150.-	Pengő 165.-
heti 3 pengős részletre kaphatók	
Debreceni Autóforgalmi Részvénytársaságnál	
Hatvan ucca 53. szám.	Bemutatóterem: Ferenc József ut 60.

*Mutasd az irásodat:
megmondom ki vagy!*

A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG GRAFOLOGIAI ROVATA.
ROVATVEZETŐ: AUGUR.

A grafiológia alapvonalai Bevezetés.

Ebben a cikksorozatban ismertetni fogjuk a grafiológia tudományát. Pár szóban ki szeretnénk fejteni e tudomány lényegét, alapelveit, azokat a tényezőket és elgondolásokat, továbbá azokat a megfigyeléseket és tapasztalatokat, melyeken az egész felépül. Rá akarunk mutatni néhány szóval a módszereire és végül a praktikus élet ama területeire szeretnénk utalni, ahol a grafiológiának praktikus, sőt néha sorsdöntő jelentősége lehet, sőt adott esetekben van is. Jelen első cikkünkben általánosságban fogunk beszámolni a grafiológiáról, a következőkben pedig a módszereket fogjuk ismertetni praktikus utmutatásokkal, például, írás-nyomatokkal illusztrálva.

A dualista világlélelfogás szerint az ember két részből áll: testből-anyagból és a lélekből. A monista világlélelfogás hívei szerint az ember egységes, csak az anyag, a testiség van s az, amit léleknek nevezünk és mint ilyet észlelünk és ismertetünk meg, nem egyéb, mint a test megnyilvánulása, az anyag bizonyos részei működésének összessége. Akár egyik, akár a másik lélelfogás mellett foglalunk állást, annyi bizonyos, hogy a test és a lélek között az élő embernél elválaszthatatlan szoros kapcsolat áll fenn s egyik megnyilvánulása a másiké nélkül el nem képzelhető s az egyik változása okvetlenül a másik változását fogja maga után vonni.

Kretschmer a híres pszichológus „Körperbau und Charakter” c. könyvében óriási anyag megfigyelése alapján kifejti, hogy általában két emberi alaptípus van. Az egyik, a cikloid típus, labilis hangulatu, realis érzékű, tettekre, agilis, jó humoru s lelki életét a külvilágban, környezetében éli le; a másik, a schizoid típus, zárkózott, bizalmatlan, inkább belső életet élő, theoretikus természet, a külvilággal szemben meglehetősen közönyös mutat. Ezek természetesen alaptípusok és a kettő között rengeteg átmeneti forma van, sőt a két alaptípus kombinálódhatik is egymással. Ez a lelki kétfelé osztottság azonban szoros kapcsolatban van testekkel. A cikloid típus testileg többnyire alacsony, zömök, jovialis, pirospozsgás, erős

emberekből tevődik össze, míg a schizoid típusnak inkább magas, sovány, kissé beteges színű, sápadt, szikár emberek felelnek meg. Itt látjuk tehát, hogy a lelki tulajdonságok, a jellem megnyilatkozik a testalkatban is. Az pedig nyilvánvaló, hogy különböző módon felépített testek funkcióiban is lesz némi különbség, így tehát a kéz bizonyos funkciójában, az írásban is. Hogy egy egyszerű példával illusztráljam ezt, egy erős, vaskos kezű ember sokkal vaskosabban fogja meg a tollat, erősebb vonalakat fog húzni, mint egy finom, filigrán kézzel megáldott egyén. Így mennek át az egyén jellemének adott, veleszületett tulajdonságai a testalkaton keresztül az írásba.

De viszont két ugyanolyan testalkatu ember is különbözőképpen írhat különböző megszokások, esetleg pillanatnyi hangulat, indulat, szerzett betegség, kifáradás stb. hatása alatt. Ily módon belejutnak az írásba az egyén szerzett tulajdonságainak, a nevelés, a megszokás, a tapasztalás eredményeinek stb., stb. nyomai is.

A grafológus munkája tehát abban fog állni, hogy ezekből a finom nüansznyi különbségekből, az emberi élet lenyomataiból az írásban visszafelé következtessen s megkísérelje ezekből az apróságokból az egész egyént mint olyant felépíteni, jellemével, testi és szellemi képességeivel egyetemben.

Több hasonló és különböző ismert jellemű egyének írásait ha összehasonlítjuk, akkor ráakadunk az írás ama elváltozásaira, ama jellegzetes részleteire, amelyek éppen bizonyos lelki tulajdonságok lenyomatainak tekinthetők. Sok-sok ilyen megfigyelés eredményeképpen alakult ki azután a grafiológia módszer, mely persze még nem tökéletes és állandóan fejlődik; hisz a grafiológia aránylag még egészen fiatal tudomány.

Ma, bár az alapvető szabályok meg vannak adva, még mindig sok függ a grafológus logikai készségétől, intuíciójától, helyes megérzésétől, amellyel a felfedezett apró, jellegzetes részleteket helyesen értelmezi, összerakja és

az illető egyén jellemének teljes képét felépíti.

Ami a grafiológia módszereit illeti, arról majd az ezután következő cikkekben fogunk beszámolni. Most még csak egy körülményre szeretnék kitérni. Többbizben kaptam már leveleket, melyekben az illetők az analízist jóslásnak nevezik és kéri a „jóslás” közlését a lapban.

Fentiekből világosan kitűnik, hogy a grafiológia nem foglalkozhatik események megjósolásával, hiszen erre semmi támpontunk nincsen.

Ha valakinek a jellemét, gondolkodását, hajlamait és ösztöneit ismerjük, akkor tényleg lehetne bizonyos valószínűséggel arra következtetnünk, hogy az illető a jövőben ismert körülmények között és bizonyos, meghatározott külső impulzusra miként fog viselkedni, cselekedni. De a körülmények és a külső impulzus ismerete nélkül ez egy egyenlet volna három ismeretlennel, ami a matematika szabályai szerint megoldhatatlan. Így hát „jóslás” a grafiológiától senki ne várjon.

Következő cikkünkben a módszerek általános beosztását és az írás külső alakjának, elhelyezésének, terjedelmének stb. jelentőségét és az ezekből vonható következtetéseket fogjuk ismertetni.

Mint mult heti számunkban jeleztük, a grafiológiai írásvizsgálat céljából beküldött kéziratok a következő feltételeknek kell hogy megfeleljenek:

1. Legalább 10 sornyi írás küldendő be tiszta, vonalozatlan papíron írva.
 2. Megadandó az író kora és neme (férfi vagy nő).
 3. Kérünk minden íráshoz jeligét.
 4. Rövid, kivevatos analíziseket a lapban díjmentesen közlünk.
- Aki kimerítő részletes elemzést akar, küldjön az írás mellé (lehetőleg több, különböző időből származó írás) válaszbélyeggel ellátott és megcímezett borítékot és mellékeljen egy pengőt bélyegben. Amennyiben magát megnevezni nem akarná, írjon jeligét s analízisét e jelige alatt a kiadóhivatalban átveheti.
5. Tekintettel arra a körülményre, hogy az emberi jellem csak a 18. életév körül kezd véglegesen kialakulni, hölgyeknél 17, uraknál 18 éven alul nem foglalkozhatunk az írásokkal.
 6. Azok, akik a lapban óhajtják analízisüket közzétetni, legkésőbb a hét csütörtökéig küldjék be írásukat, mert ellenkező esetben csak a következő heti számban tudjuk közölni.
 7. Minden hozzánk érkező írásnál kérjük a borítékon kívül a „Grafiológia” szót feltüntetni.

„Dolej.” Méltóztassék legalább tíz sort írni. „Piros róza.” Fenti üzenet Önnek is szól. „Lúke Jancsi.” Elég intelligens, őszinte természet. Élénk, temperamentumos, kissé bőbeszédű. Tulzó, nem nagyon alapos. Erzekény, sensibilibs. Elég leleményes, jó logikája van.

„Tanulni szeretnék.” Elég jó formaérzékű, jó beosztású, izléses egyén. Kissé határozatlan, nem elég logikus. A szívét inkább használja, mint a fejét. Konvenciózus, kicsinyes. Elég törekvő. Kissé ravaszkodó. Inkább optimista, mint pesszimista.

„Cicus 18—19.” Elég jólelkű, jóindulatu, annak ellenére, hogy van benne egy jó adag önzés. Optimista. Kissé határozatlan. Elég bőbeszédű. Kissé könnyelmű, nem elég logikus gondolkodású.

„Margaréte 18.” Írása még annyira fejletlen és gyerekes, hogy sajnos nem alkalmas analízisre.

„Pálma.” 30 éves. Kissé határozatlan, pesszimista, jólelkű, jóindulatu. Elég őszinte, nyílt természet. Van benne egy adag naivság is. Beosztása nem jó, nem is gondolkozik elég logikusan.

„1000.” Intelligens, ügyes egyéniség, jó logikai érzékkel, elég kiegyensúlyozott lelki élettel. Kissé tartózkodó, finomkodó, szinte nőies természet. Elég törekvő, leleményes, kissé ravasz. Bár őszinte, mégis van benne egy kis rezerváltság, óvatosság, zárkózottság. Elég szem előtt tudja tartani a saját érdekeit. Aprólékos, kicsinyes. Pedáns, precíz, jó formaérzék és esztétikai érzéke van.

„Mária, 1910 március.” Határozatlan, szélsőséges, hisztériára hajtó egyéniség. Éles, csipkelődő, gunyoros, váratlan indulatkitörésekkel. Képtelen uralkodni saját maga fölött. Ravasz, raffinált. Kicsinyes. Öntelt.

„Vita.” Takarékos, majdnem fukar, törekvő, vágyakozó. Ambíciói nem állnak arányban képességeivel. Alapjában véve jólelkű, nem rosszindulatu. Kissé pesszimista. Nem mindig őszinte. Önbizalma nem túlságosan nagy. Alapjában nem nagyon szilárd a logikája.

„Arva.” Szélsőséges, határozatlan, depressziókra hajlik. Kissé ravaszkodó. Erzekény. Kimondottan önző és hiu. Kissé bőbeszédű, rapszódikus, nem konzekvens. Alapjában véve azért nem rosszindulatu. Rossz a beosztása.

„Miért.” Optimista, törekvő, elég érzekény. Temperamentumos, élénk. Kissé önző. Elég nagy az önbizalma, bár gyakran elcsügged. Hiu.

„Ego.” Még eléggé gyerekes. Optimista, jólelkű, egészen nyílt, őszinte természet. Kissé önző, amellet könnyelmű is. Van benne egy adag naivitás.

„Pestán jártam iskolába.” Optimista, feltűnően törtető és törekvő egyéniség, sok felbuzdulással, elannal és munkakedvvel. Intelligens, jó logikai készséggel. Céltudatos. Kissé bőbeszédű és tulzó, elég hiu. Feltétlenül őszinte, szókimondó természet. Leleményes. Néha elcsügged, de általában elég kitartó.

„Mig az ember boldog.” Kimondottan intelligens, erős logikai érzékkel. Kissé önző. Élénk, temperamentumos. A pesszimizmus felé hajlik. Fukar. Egészen nyílt, őszinte természet. Fejlett szépeérzék és izlése van. Kissé önállótlan és nem mindig konzekvens.

„Nem élhetek muzsikaszó nélkül.” Szenvedélyes, élénk természet, tele elannal. Erősen érzeki. Kissé bőbeszédű. Nem elég logikus. Sokat tart magáról. Élénk fantáziája van. Hiu. Törtető.

„Szeretem a hegyet.” Elég intelligens, jólelkű.

Tudja-e már mi a „Castrol”?

Világmarka.

A lefutott magyarországi „Grand Prix” verseny győztesei kivétel nélkül ezen olajjal futottak. Minden autó és motorkerékpár részére megfelelő minőség. Tiszántuli vezérképviselőt és lerakat:

Műszaki és Kereskedelmi Társaság
HORVÁTH és MIKLÓS

Debrecen, Hunyadi ucca 17.

Telefon: 4-45.

Távirat: „MÜKETÁR”.

Az idegenlégióba akart csábítani négy debreceni fiut egy titokzatos „francia gyáros“

Száz pengős előlegeket osztogatott és Bécsbe kért találkozót az ismeretlen francia ügynök

A debreceni rendőrkapitányság nyomozó osztályát napok óta egy szenzációs eset tartja izgalomban, melynek hőse egy titokzatos, elegáns ur, aki párisi gyárosnak mondta magát és négy jó termetű debreceni iparoslegényt akart Párisba szállítani. A rendkívül homályos háttérű ügyben nagy eréllyel dolgozik

a fővárosi rendőrség és hídsnémeti nyomozóosztály

is, de eredményt elérni nem sikerült. Nem került még kézre a rejtélyes párisi ur, aki utlevél nélkül akarta kicsempészni az országból a négy debreceni legényt. A rendőrség előtt még az sem nyert tiszta képet, hogy miért akarta átszöktetni a határon a négy legényt az előkelő megjelenésű idegen ur. Az bizonyos, hogy nem volt a szándéka becsületes, az eset részletei azt igazolják, hogy a „párisi gyárosnak“ nagyon is sok oka volt bujkálni a hatóságok elől.

A rejtélyes ügy részletei a következők: A debreceni Vígyszínház-mozgóban megjelent a nézőtérben egy nagyon elegáns 35 év körüli, idegen kiejtéssel beszélő ur és nem annyira a filmet, mint inkább

a nézőközönséget figyelte.

Kiszemelt magának egy csinos, jó termetű, fiatalos iparoslegényt, akit szívesen megjelent a dohányzóba kísért és ott egy ideig csendesen szemlélte, majd hozzálépett és megszólította: — Kedves fiatal barátom adjon egy kis tüzet!

A fiatal ember udvariasan tüzet adott az ismeretlen urnak, aki barátságosan beszélgetést kezdett vele és megkínálta finom francia cigarettával. Elmondta, hogy néki Párisban nagy gyára van, mely igen jól működik. Sajnálkozva említette, hogy tudomása van arról a nagy munkanélküliségről, mely a magyar városokban és Debreczenben is tapasztalható és megemlítette, hogy

néhány fiatal munkást szívesen kivinné Párisba és alkalmazná a gyárában.

— Magát, kedves fiatal barátom, szívesen kicsempélném Párisba, ahol ezer alkalom van az érvényesülésre — mondta — és néhány társát is magával hozhatná.

A fiatal munkás, természetesen nagy örömmel fogadta a kínáló ajánlatot és kész volt az azonnali indulásra. A „párisi gyáros“ kézfogással kötelezte, hogy megmarad elhatározása mellett és kérte, hogy néhány társával beszélje meg a párisi utat és a részletes megbeszélésre másnap este a Vígyszínház-mozgóban gyűljenek ismét össze. A mozi dohányzójában másnap este találkoztak és megismerkedett az idegen ur még három jó termetű ifjával, akik hajlandók voltak leszerződni hozzá. A titokzatos ur hosszabb megbeszélést tartott a fiukkal és aztán

mindegyiknek átadott 100—100 pengőt és meghagyta nekik, hogy utazzanak Hegyeshalomra,

ott szálljanak le a vonatról és gyalog menjenek

A. Rimbaud:

Pékműhely előtt

A hóban és ködben, setéten,
kidüldelt farral, pince-résen,
mely fényben ég,

öt aprószeant vigyázza térdén,
hogy sül a szőke, ragy kenyér benn,
süti a pék.

A tészta lágy, szeszin csomója
billen s a rőt sütőbe tolja
a póre kar.

A jó kenyér pattogva sül benn,
dunnyog a pék száján derülten
egy régi dal.

Ök csak gugolnak, egy se moccan,
anyás meleggel és pirossan
süt ki a fény.

S ha holmi dus éjféli torra
kisül a friss cipőcska sorra
a láng ölen

s a józsgában zengnek a füstös
vén gerendák alatt a tücskök
s a kanyerek,

e fült odu nekik az élet
s rossz rongyai alatt a lélek
főlfölremeg,

boldogok, ök itt ujra, vásott
toprongyosok és zuzmarások,
kis Jézusok,

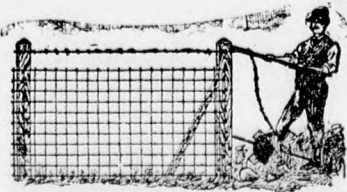
a rácsra képpel rátapadnak
s rózsálló, pötty szájuk az ablak
résén susog

révült imát — s úgy leborulnak
a pincelyukra, hol az Urnak
tűz-mennye sűt,

hogy kireped nadrágjuk alja
s a téli szél cibálja-falja
kis pendelyük.

Fordította: KARDOS LASZLÓ.

Sodronykerítések



kapa, ásó, gereblye
s mindenféle
mezőgazdasági cikkek
nagy raktára

Sesztina Lajos

vasnagykereskedésében
DEBRECEN.

„Nem én lettem hütlén hozzád“ Határozott intellektus, erős logikai érzékkel. Öszinte, talán túlságosan is az s ezzel már talán sokan vissza is éltek. Úgyes, leleményes, találgató. Gyakran elcsúszog, deprimált. Kissé pesszimista. Inkább theoretikus, mint praktikus. Van benne bizonyos hajlam a hatalmaskodásra. Elég felvilágosodott, szkeptikus, nem túlságosan konvenciózus.

„Herkules fürdő.“ Elég intelligens, jólelkű, elég öszinte, kissé pesszimista, érzékeny, sensibilibis, törekvő. Kissé önző.

„Pontifex maximus.“ Tulzó, heves, élénk, kissé szószátyár, van benne bizonyos foku erőszakosság. Hü, önző, fukar. Törtető, vágyakozó, törekvő. Optimista. Gunyoros, csipkelődő, beképzelt.

„Mikor a köd eloszlik.“ Elég intelligens. Kissé önző, de azért jólelkű, egyszerű lélek. Nem túlságosan logikus, elég optimista. Kissé lassu mozgásu, elég óvatos, körültekintő.

„Száz szál piros rózsá.“ Optimista. Jólelkű, jóindulatu, kissé könnyelmű. Kissé ravaszkodó. Nem elég határozott; ingadozó. Nem túlságosan öszinte, sok gyerekes naivság van benne. Kissé szentimentális.

„Lenni vagy nem lenni.“ Elénk, temperamentumos, elég szenvedélyes, kissé tulzó, vágyakozó, törtető. Van benne egy adag fanatizmus is. Öntudatos, elég hü. Elég jólelkű, jóindulatu.

„Bőze 1930.“ Intelligens, elég logikus. Tiszki, egyenes, nyilt, őszinte természet. Elénk, temperamentumos, kedves, közvetlen modoru. Kissé önző. Van benne egy adag kislányos naivság. Könnyelmű. Van önbizalma.

„Önzelen.“ Kimondottan önző. Érzékeny, sensibilibis természet. Elég anyagias. Nem túlságosan intelligens és a logika sem nagyon kanyere. Egyébként még elég kiforratlan. Van benne valami nőies lágyág is.

„Mélázó 17.“ Írása sajnos nem alkalmas analízisre.

„Arslán.“ Optimista, tulzó, szertelen. Elénk fantáziája és néha egészen téveszmeszerű elképzelései vannak. Hü, sokat ad a külsőségekre, formákra. Törtető. Különcködő, elég zárkózott. Rendkívül érzéki. Egyébként elég intelligens és kissé ravasz is. Van benne bizonyos foku széperzéki is. Könnyelmű.

„Havasi gyopár.“ Elénk, temperamentumos, szenvedélyes természet. Böbeszedű, kissé tulzó. Csipkelődő, gunyoros. Kissé önző. Nem túlságosan őszinte. Kissé felületes, széles. Öntudatos.

tában van saját értékével. Elénk, temperamentumos. Önző, de nem túlságosan hü. Fejlett forma- és széperzéke van. Van benne egy kis ravaszág is. Kissé könnyelmű.

„Kincs.“ Írása nem alkalmas analízisre.

„Küzdelem.“ Könnyelmű, határozatlan, ingadozó, nincs jó beosztása. Elég őszinte, szókimondó természet, kissé élesnyelvű. Elénk.

„Irodalom.“ Méltóztassék rendes levélpapíralakban, összefüggő, rendes tíz sort beküldeni.

„Dalárdista.“ Egyszerű, jólelkű, jóindulatu egyéniség. Kissé határozatlan, befolyásolható. Böbeszedű. Elég kicsinyes, konvenciózus. Tekintélytisztelő. Kissé pesszimista.

„Remény.“ Egyszerű, kissé ravasz, határozatlan, eléggé befolyásolható egyéniség. Hü, kissé erőszakos. Nem túlságosan őszinte.

„Nincs egyebem, csak a remény.“ Kissé ravaszkodó, van benne egy adag női raffinéria, de azért jószívű, jólelkű, csak nem elég őszinte. Nem elég önálló, kissé önző, hü. Elég törtető, törekvő.

„I. Rákóczi.“ Elénk, temperamentumos, sok gyerekes naivssággal. Önállótlan. Fukar. Elég jóindulatu, jólelkű. Kissé beszédes, tulzó. Néha ravaszkodik.

„Skandinávia.“ Kimondottan rosszindulatu, gonoszkodásra hajló, ravasz, alattomos egyéniség. Csipkelődő, éles nyelvű, gunyoros, kárörvendő. Önző, hü, léha. Erősen érzéki, szenvedélyes és csak az érzéki gyönyörökben leli élvezetét. Elég optimista, nagyravagyó és kissé nagyvási hóbortban is szenved.

„Gyémánt.“ Méltóztassék rendes levélpapíralakban, nem pedig levelezőlapra írni.

A grafológiáról szóló cikksorozat közlését következő heti, husvéti számunkban kezdjük meg.

„BIBER“ SZIGETEL
PORZÁRÁZ-LAKÁSOKAT,
HELYI/ÉGEKET-TÉREMT.
FEHÉR SZAGTALAN MINŐSÉGBEN
15 GYÁRTJUK, EZ: „BIBER“-F.
Viszonteladónknál mindennél kapható
„BIBER“-MŰVEK KÁTRÁNYIPARI-É.T. BUDAPEST, V.JÓKAITÉR

Egy 14 éves zsebtolvajleány azért lopott, hogy marólug-marta torkát gyógykezeltesse

A debreceni rendőrség elfogta uira azt a kis piaci zsebtolvajt, aki már többször került rendőrkézre zsebtolvajlás miatt. A tolvaj 14 éves leányka, aki nagyokat megszegyenítő ügyességgel lopkodja a pénztárcákat. Elmondta, hogy azért kellett neki a más pénze, hogy a torkát gyógyíttatni tudja Budapesten. Az elmúlt év elején marólugot ivott elkeseredésében, megmentették az életnek; a klinikán hetenként kétszer jelentkeznie kell, hogy a marólugmarta torkát szondázzák, nehogy összeforrjon és halálát okozza. A sok szondázást meguntta a gyermek és már 240 pengőt összelopott, hogy a fővárosban gyógyítsa magát. Abban reménykedik, hogy ott gyorsabban gyógyul veszélyes sérülése. A rendőrség átadta a fiataloknak bíróságának a fiatal zsebtolvaj leányt.

Használja a hazai
Mohai Ágnes
forrásvizet, ha vesebaját gyógyítani akarja.
(Dr. Kövér főorvos.)

Vezérképviselő: Ásványvíz Kereskedelmi Rt.
Budapest, VI., Király ucca 12.

nek át a határon. A bécsi pályaudvaron majd találkozunk és együtt mennek Párisig.
— Ugy tekintem magukat, mint alkalmaszótait — mondta — és elvárom, hogy az utasításom értelmében járjanak el. Ettől függ a további használhatóságuk.

Debrecenből Budapestre a Nyugati pályaudvarra érkeznek és úgy intézzék a dolgot, hogy a kelenföldi állomásra utazzanak tovább Bécs felé. A kabát alá piros színű trikót vegyenek, hogy könnyebb legyen a felismerésük a nagy tömegben. Hegyeshalomnál ügyesen átszökjenek a határon és a bécsi pályaudvaron majd találkozunk.

Az utasításokat tudomásul vették, a száz pengőket eltették az ifjak, de az egyik megkockáztatott oly kérdést:

— Miért kell nekünk szökni a határon? Miért nem megyünk egyenes uton, utlevél birtokában?

— Azért kell szökni a határon — mondta — mert így sokkal egyszerűbb és gyorsabb, nekem nincs időm várni a készülő utlevélre!

Ez a magyarázat kielégítő volt a fiatalemberek előtt és nagy bizakodással készültek az utra. Minden a legnagyobb rendben ment, csupán a piros trikók beszerzésével volt baj.

Nem kaptak a kívánt színben trikót és így csak hasonló színű, csikozott trikókkal szerelték fel magukat. A párisi urat a mozi dohányzójában történt beszélgetés óta nem látták sehol és a kapott utasítás szerint utaztak Hegyeshalomig.

A haárállomáson azonban baj történt a négy debreceni fiúval. Soha nem jártak azon a vidéken, ismerősök sem volt és nem tudták, hogyan szökjenek át a határon. Egy ideig tanakoltak és végül abban állapodtak meg, hogy egy rendőrtől, mivel az nem esapja be őket, mint kíváncsi utasok megkérdeik, hogy

— merre kell gyalog átmenni a határon.

Az állomás környékén az egyik legény nagy bátran megkérdezte a rendőrt:

— A gyalogosoknak melyik út vezet itt Bécs felé?

A rendőr megmutatta az utat, de firtatni kezdte, hogy minek kéri az ut irányát. A kérdésekre adott válaszokból baj lett. A rendőr gyanut fogott és bevitte őket a határrendőrség ügyeleti szobájába, ahol aztán kiderült, hogy utlevélük nincs és semmi keresnivalójuk Hegyeshalom környékén. A négy gyanús fiatalembert őrizetbe vették a határon és részletesen kikérdezték utjuk céljáról. Amikor látták a fiatal legények, hogy nagyon is komolyra fordult a dolog, hát elmondták őszintén az egész ügyet és igazuk bizonyítására hivatkoztak arra, hogy

a bécsi pályaudvaron várni fogja őket a párisi gyáros.

A határrendőrségen részletes jegyzőkönyvet vettek fel a vallomásokról és intézkedtek, hogy erélyes kutatás induljon a négy debreceni fiut szerződött „párisi gyáros“ kézrekerítésére. A messze kiterjedő nyomozás sem járt eredménnyel s ma sem tudják ki volt és mit akart a négy fiúval. A legnagyobb valószínűség szerint az idegen légió egyik ügynöke lehetett. A személyleírása a következő: 180 centiméter magas, hátraférsült dus feketehajú, sötétszínű ruha, sárga cipő és barna borzalino-kalap volt rajta abban az időben, mikor a négy fiatal legénnyel tárgyalt a mozgó dohányzójában.

A négy debreceni fiut, miután ügyük tisztázást nyert, toloncuton hazaküldték szüleikhez a határállomásra.

— Ha bármilyen művészi fényképre van züksége, forduljon bizalommal Liener Béla műtermébe, Csapó u. 1. Telefon: 17-22.



A német parlament kapuját és falait Halál a Young-tervre! felírással mázol-ták be.

HIREK

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG telefonaszámjai:

- Kiadóhivatal 18
Fiókiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel 18 és 812

Lapunk legközelebbi száma szerdán reggel jelenik meg.

Istentiszteleti rend vasárnap, 1930 április hó 20-án. A Nagytemplomban délelőtt 10 óra...

Istentiszteleti rend hétfőn, 1930 április hó 21-én. A Nagytemplomban délelőtt 10 óra...

Unitárius istentisztelet és urvacso-rosztás. Husvét másodnapján, április 21-én délelőtt...

Ünnepi istentiszteletek az evangélikus templomban. Április 20-án, husvét vasárnapján...

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos uca 23. szám alatt levő baptista imaházban...

Istentisztelet a tuzsok tízéves jubileuma alkalmából. Most Nagypénteken mult tiz esztendeje...

Vérmergezést kapott a roszdás ollótól. A városi kertészethen dolgozott Czeglédi Bálint kertész...

ÉRTESETÉS. A Margit-lúrdó husvét elsőnapján vasárnap déli egy óráig nyitva...

Révész Imre dr. előadásai. Az örök élet és a föltámadás mindig időzzerű nagy témáról fog három előadást tartani...

Eljegyzés. Fried Rózsikát eljegyezte Herskovics Hermann. (Minden külön értesítés helyett.)

Eljegyzési, esküvői meghívókat izlésen, olcsón készít a Hegedűs és Sándor Rt. nyomdája, Piac ucca 49., II. udvar.

A debreceni kollégiumi diákszövetség április hó 22-én, kedden délután 5 óraor választmányi ülést tart a református főgimnázium tanácstermében...

Az Ügyvédszövetség előadása. E hó 28-án, szerdán délután félhat óraor az Ügyvédi Kamara tanácstermében tartja meg előadását dr. Debreczeni Barna kormányfőtanácsos...

A Debreceni Független Ujság riportfelvételei megrendelhető Liener fotoszaküzletben Piac ucca 34. sz. Hegedűs és Sándor ház.

Kulturdelután az Iparoskörben. A Debreceni Iparos Ifjúság Önképző Köre ma, vasárnap délután négy órai kezdettel, a szokásos kulturdelután műsorát meghaladó ünnepi programmal lepi meg a közönséget...

Havonta mindössze 2 pengő részletfizetésre megszerezheti a H. G. Wells: Nagy Világtörténetét. Figyelje a Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedés — lapunk más helyén közölt — erre vonatkozó hirdetését.

Dr. Baltazár Dezső püspök külföldre utazott. Kihallgatást május hó közepéig nem tart.

Bányai Alfréd műsoros művész delutánja. Husvét hétfőjén, delután félhat órai kezdettel Demjén József hírlapíró és Bányai Alfréd színiakadémiai növendék műsoros művészdélután rendeznek...

Az összes megjelenő szépirodalmi ujdonságok, tudományos és ifjúsági könyvek a megjelenés után azonnal kaphatók Debreceni Független Ujság Kölcsönkönyvtárában.

Megnyílik a „Reklámkiállítás” az Arany Blikában. Ma, vasárnap délelőtt 9 óraor ünnepléses kiállítások között nyílik meg az a nagyszabású reklámkiállítás, amelyet a „Fáklya” írók és művészek vállalata rendezett...

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉG A LEGJOBBAK!

Forró vízzel leforázta magát. Buday Mária 2 éves leányka, szüleinek Gölya ucca 2. szám alatt levő lakásán magára rántotta a forró zsírral telt fazekat...

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalonn kirakataiban.

Agyrázkódást szenvedett a részeg kocsis. Pénteken delután a Szabó Kálmán uccán felborult egy szekér, melynek lovait két részeg ember, Simon György és Szabó János hajtolták...

Felakasztotta magát egy 18 éves legény. Tóth András 18 éves hajdusoványi legény a napokban felakasztotta magát az istálló mestertengerdejára és mire hozzátartozói észrevették, már meghalt.

Az ország legrészeg terének építője Debrecenben. Szegeden a Fogadalmi templom körüli tér kialakításában gyönyörű, nagyarányú építkezés folyik. Epen a mi legújabb és legrészeg építőanyagunkkal, a kongó (klinker) téglával, Rerich Béla építész mesteri elgondolása szerint...

Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizsketésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését...

Kutba ölte magát egy hajdubozörményi asszony. Özv. Balog Andrásné hajdubozörményi asszony az udvarán lévő gémes kutba ugrott késő éjszaka és fejével feléle zuhanva a kut mély vizében megfulladt...

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalonn kirakataiban.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése. Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága április hó 23-án, szerdán delután 4 óraor a városháza kitanácstermében ülést tart. A tárgysorozaton többek közt szerepel a város szolgálatában ideiglenesen alkalmazott 25 munkanélküli szellemi munkés alkalmaztatásának egy hónappal történt meghosszabbítása...

Amatőrfényképek tökéletes kidolgozása Liener fotolaboratóriumában, Ferenc József ut 34. Telefon 10-29.

Anyakönyvi hírek. Szombaton az alábbi bejelentések történtek a debreceni anyakönyvi hivatalban: Születések: Nagy István kocsis, leány, Margit; Molnár András im, fiu, Sándor; Szabó Gábor okl. mérnök, fiu, Endre; Geréb János im, fiu, Antal; Lakatos János im, fiu, Imre; Zelizi Imre kocsis, fiu, Imre; Cseresznyés József im, leány, Margit; Landó Lipót könyvkötő, fiu, Móric és 1 törvénytelen újszülött. Házasságok: Sarkady Károly—Varga Irma. Halálozások: Tabák József g. kath. 9 éves, Téglavető 160; özv. Murvay Györgyné 74 éves, Hatvan u. 68; Vajda Sándor ref. 50 éves, Büdzentimihály; Sánta Mihályné r. kath. 52 éves, Honvédtemető ucca 35-b; Kristóf János ref. 70 éves, Rudolf u. 48; Tallódi Sándor ref. 2 napos, Monostorpályi ut 36; Tallódi Mária ref. 2 napos, Monostorpályi ut 36; Szabó Ferenc 48 éves, Ujj u. 10.

A MAV Filharmonikusok szezonzáró hangversenye. A MAV Filharmonikus zenekar IV. bérleti hangversenyt május hó 4-én, este 8 óraor az Arany Bika-szálló dísztermében olasz opera-est keretében rendezi. Vendégművészek: Stránszky Aranka, Vinkovitch László és Csóka Béla a budapesti városi színház operaegyüttesének tagjai. A műsor Rossini, Puccini, Leocavallo és Verdi örökös dalműveit öleli fel, oly műsor amely felejtethetetlen estélyt nyújt a zeneszerető közönségnek és amely méltó befeczeése is lesz a filharmonikusaink ez idei hangverseny sorozatának. Jegyek Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében és a MAV Menetegy irodában válthatók.

Minden idők legjobb lemeze, filmje, papírja az angol „Ilford”!

Kereseti lehetőséget nyújt P 200-ig elsőrangú vállalat mindenkinak. Naponkénti fizetés és prémium rendszer, valamint magas jutalék. Kellő támogatás cimanavaggal és alapos kioktatással. Urak (hölgyek) bármely szakmából jelentkezhetnek a kiadóhivatalban megadandó címen f. hó 22-én délelőtt.

A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem, a Tiszántúli egyetlen közgazdasági hetilapja, rendkívül érdekes husvétjében méltatja gróf Hadik Jánosnak az iparosság érdekében kifejtett önzetlen munkásságát. Ismerteti a tiszántúli gazdasági élet látványait, benatóan foglalkozik a tiszántúli elektrifikálás nagy jelentőségű kérdésével, közli az összes tiszántúli versenytárgyalási, szállítás, pályázati hirdetményeket, munkakalkulákat, kereseti lehetőségeket az összes ipari, kereskedelmi, közgazdasági eseményeket stb. Néklözhetetlen ez a lap minden tiszántúli iparosnak, kereskedőnek, vállalkozónak, üzletembernek stb. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem szerkesztősége és kiadóhivatala Debrecen, Piac u. 81. Olvassák az egész Tiszántúli, hét vármegyében. Rendkívül olcsó kiadványa az új Közszállítási szabályzat, mely egy pengő ötven fillért megrendelhető.

Mozgószínházak műsora:

APOLLÓ. Telefon: 7-62. Vasárnap és hétfőn fél 5, fél 7, fél 9 órakor:	URANIA. Telefon: 12-51. Vasárnap és hétfőn 3, 5, egynegyed 8, egynegyed 10-kor:	VIGSZÍNHÁZ. Telefon: 14-71. Vasárnap és hétfőn fél 5, fél 7 és fél 9-kor:
1. Világhírű. 2. Cowboy becsület. (6 felv. kalandos film, a főszerepben: Bob Steele.) 3. Vihar. (Filmregény az orosz kommunizmusból, fősz.: John Barrymore, Camilla Horn.) Szimfonikus zenekiséret minden előadásán.	1. Békefy László magyar beszélőfilmje. 2. Bimbi. (Hangos és rajzos.) 3. Négy toll. (Két részes hangos dráma, az első rész: A tollak utrakelnek; a második rész: Az angol lobogó. Mindkét rész egy előadásban.) Hangos leadás a világhírű Gaumont gépen.	1. Világhírű. 2. Könnyű annak, aki hülye és Kisértet a lekváros hordóban. (Amerikai burleszk.) 3. Mária Terézia. (A nagy királynő regénye. Főszereplői: Lil Dagover és Petrovich Szvetiszláv.) Katonazenekari kíséret minden előadásán.

Pénztárnyitás mindkét mozgóban délelőtt tizenegy órakor, délután előadás előtt egy órával.

Ischiás, rheuma, női bajoknál

stb. nagyhatású gyógyfürdő a kétszáz év óta fennálló
Konyári Sóstó
Május 3-án már megnyílik. Modern szobák, villany, állandóan jó cigányzenekar. Kifőtűző vendéglők. Napi teljes p. n. 5 pengő. Kivánatra prospektus. Iszap párolás. Vek-end jegyek. Kifőtűző vasuti közlekedés.

— Az Alföldi Takarékpénztár téglagyárában (volt Vulkán Téglagyár) kiváló minőségű cseretégla állandóan a legolcsóbb napi árban kapható. Gyártelep: Kishegyesi út. Telefon 14-01. Központi iroda: Ferenc József út 16. Telefon 9-70 és 2-32.

— Meleg turós hétfőn reggel korán Farkasnál, Hatvan uccai bérpalotában.

— Különbejárati elegáns burtozott szoba, előszoba, fürdőszoba május 1-re kiadó, Hatvan u. 50. Fohn.

— HONSZ közlemény. Házhelyhez, vagy mezőgazdasági földhöz juttatott tagjainkat kérem, saját érdekükben való mielőbbi jelentkezésre iradánkban (Csapó u. 15.) csütörtök délután, vagy hétfőn délelőtt. E hó 21-én iradánk az ünnep miatt zárva van. Legközelebbi hivatalos óra 24-én délután.

— Fülöpné Benedek Ilona női kalapkülönlegességei feltűnő elegánsak, olcsók. Szalon: Péterfia ucca 42.

— Kéllenes meglepetésben van része, ha Varga Ilyenköpöz új kárikatit megcsenteli Piac ucca 7.

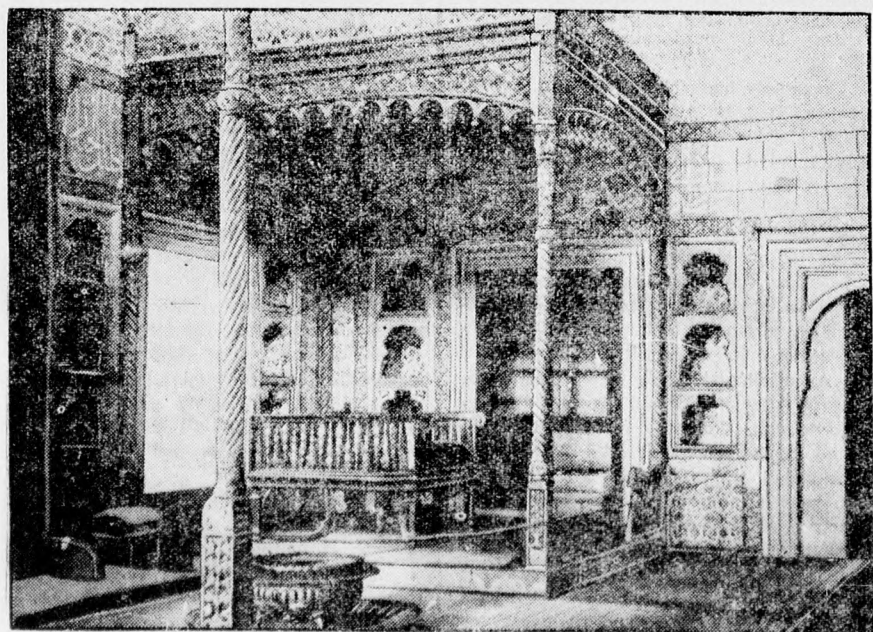
— Kiadó városi lakás. A Dobozi uccai bérház A) földszint 4. számú egy szobából és mellékhelyiségekből álló lakás ez évi május hó 1-től 1932. évi április hó 30-ig terjedő időre szabadkézbe kiadó. Értekezni lehet: városháza I. emelet 35. szám alatt naponta 12-től 2 óráig.

— „Ilford” lemez, film, papír, világárka. Amatőrök ideálja! Lerakat Liener fotózletében!

— Munkások felvetetnek jó fizetéssel Hazai Likörgyárban, Szalkai ucca 5.

— Belgium függetlenségének 100 éves évfordulója alkalmából rendezett kiállításokra a világ minden részéből tömegesen tódul a közönség. Ostende város tanácsa annak tudatában, hogy a kiállítás vendégei összekötik a hasznosát a kellemessel, feltétlenül meglátogatják Ostendét, óriási előkészületeket tett és nagyszerű ünnepi programot állított össze az 1930. évi nyári szezonnra. A világhírű Észak-tengeri fürdő teljes felkészültséggel és meleg szeretettel várja a magyar fürdővendégeket.

— Hatósági fertőtlenítés. Márciusban hatósági egyéni fertőtlenítés (tetvetlenítés) 36 esetben történt, ágy- és ruhanemű fertőtlenítést pedig 262 tárgyon eszközöltetett a hatóság.



A szultánok kedvenc szobája, ahol a nők táncban gyönyörködtek. A régi serailt, a szultánok palotáját most Kemal pasa kormánya a közönség számára megnyitja.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MŰSOR:

SZOMBAT: *A csunya lány*. Operett. — Béreltszünet.
VASÁRNAP délután fél 4 órakor: *Katica*. Operett. Este: *A csunya lány*. Operett. Béreltszünet.
HÉTFŐ délután fél 4 órakor: *Sisters*. Operett. Este: *A csunya lány*. Operett. Béreltszünet.
KEDD: *A csunya lány*. Operett. B) bérlet.
SZERDA: *A csunya lány*. Operett. C) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: *A csunya lány*. Operett. D) bérlet.

BEMUTATÓ AZ URÁNIÁBAN.

Az Uránia igazgatósága ismét egy szenzációs filmmel kedveskedett a debreceni közönségnek. „A négy toll” a címe az új filmnek, amely a Paramount egyik legnagyobb filmremekje. A premier szombaton este zajlott le az Urániában zsúfolt ház előtt. A négy toll angol szokás szerint a gyávák megbélyegzésére szolgál. Ha valakit — különösképpen katonát — gyávaoságon értek, tollat adtak neki, melyet láthatóan kellett viselnie. Ez volt a megszégyenítő büntetés. Ebből az ősrégi angol szokásból fakadt az a lenyűgöző, páratlanul érdekes történet, amelyből óriásfilmet csinált a Paramount. Egy angol katonatisztnak főbe kellett volna magát löni bizonyos adósságok miatt, de ez inkább az életet választja — gyávaoságból. Leveti az egyenruhát s Szudánba megy szerencsét próbálni. Barátja, szülei és menyasszonya átnyújtják neki a négy tollat, mely a gyávák sorába bélyegzi a fiatal embert. A volt katonatiszt a négy toll erkölcsi súlyával terheltén érkezik Szudánba az angolok és négerk harcának keletre közepébe. Nemcsak az emberi erővel, hanem a trópusi világ minden borzalmával, leselkedő vadállataival kell itt megküzdenie. Az afrikai trópusi flóra minden bujasága, szemképrázató szépsége és nagyszerűsége bontakozik ki ezen a remek filmen, ahol nem kevesebb, mint 300 majom és ezer viziló jut a filmszalagra. A gyávának helyezett volt katonatiszt ezer veszély s küzdelem között hős lesz és megmenti azoknak életét, kik neki a tollat átadták.

A nagyszerű filmet a „Halálélegző” rendezője vitte a filmszalagra. A főszereplők a legnagyobb amerikai filmszínészek: Clive Brook, Richard Arlen, Noah Beery és a gyönyörű Fay Wray.

Földhaszonbéri árverés.

A debreceni ref. egyház tulajdonát képező alábbi földek:

Péterfia dűlőbeli 20 hold 39 -öl,

Péterfia dűlőbeli 8 hold 304 -öl,

Péterfia dűlőbeli 11 hold 446 -öl

területű földek f. évi április hó 25-én délelőtt 9 órakor a ref. egyház tanácsstermében tartandó nyilvános árverésen f. évi október hó 1-től 6 évre haszonbérbe adatnak. Az árverési szándékozók kötelesek a kikialtási ár 10%-át bánatpénzül az árverés megkezdése előtt az árverelő küldöttség kezébe letenni. Az árverési feltételek, valamint a haszonbéri szerződés feltételei megtekinthetők a ref. egyház g. gondnoki hivatalában (Kalvin-tér 17. sz. keresztépület).

A négy toll hatalmas sikert aratott a bemutatásán.

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI

A HUSVÉTI PROGRAMJA A CSOKONAI SZÍNHÁZBAN.

Ma, husvét vasárnap délután fél 4 órai kezdettel mérsékelt helyárakkal

KATTICA

operett kerül színre a legnagyobb szereposztásban.

Holnap, husvét hétfőn délután fél 4 órai kezdettel mérsékelt helyárakkal

SISTERS

revüoperett kerül színre az eddigi előadások főszereplőivel.

Husvét vasárnap és husvét hétfőn és a következő hét minden napján a szezon legnagyobb slágere, a tegnap esti bemutatón tomboló sikert aratott

A CSUNYA LÁNY

szerepel a színház játékkönyvében. Ünnep vasárnap és hétfőn béreltszünetben kedden B), szerdán C), csütörtökön D) és pénteken A) bérletben van műsorra tűzve a Csunya lány. A színház igazgatósága ezúttal is felhívja a t. A) bérletkés szíves figyelmét, hogy a husvét ünnep előtt hétfőn A) bérlet előadás ezúttal kivételesen pénteken, április 25-én lesz pótolva.

A CSUNYA LÁNY
TEGNAPI PREMIERE ÓTA
MINDENKI AZT BESZÉLT,
MINDEN VEREB AZT CSIRIPELLI,
HOGY A LEGNAGYOBB SIKER,
HOGY A LEGSZEBB OPERETT
A CSUNYA LÁNY.

Husvégi előadás szerdán d. u. 3 órakor rendkívül mérsékelt helyárakkal:

A SAMARJAI ASSZONY
Rostand Edmond, a Cyrano de Bergerac és a Sásinok költőjének legjobb evangéliumi játéka. Zóna előadás csütörtökön d. u. 3 órai kezdettel, rendkívül olcsó helyárakkal

MISS AMERIKA

a legnagyobb revüoperett.

A színház igazgatósága tisztelettel felkéri az iskolák m. t. igazgatóságait, hogy az ifjúsági előadások jegyei iránti igényeiket a színház titkári hivatalánál szíveskedjenek megbiroztatni utján legkésőbb kedd délelőtti bejelentéssel.

Jön Takács Alice! Szomorú Dezső nagyszerű darabja! Takács Alice a Vigaszínház legnagyobb sikere! Figyelje a színház hírdelményeit!

MOZI



Husvét napján:

SEVILLA RÓZSAI

Spanyol attrakció 6 felvonásban.

Alexander d'Arcy s Eugénie Amannal

ÉVA ALMÁJA

Nyolc kérésves és küzdelemes felvonásban.

Monty Banks és Gillian Deannal.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Husvét hétfőn:

A REPÜLŐ VONAT

Izgalmas vasuti dráma 9 felvonásban.

Moore Marriott és Pauline Johnson főszereplésével. És a kisérő műsor.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Csónak

London, április 19-én. A csónakozás és elítélés azonban teljes mértékben elmaradt. Gandli önkénteseinek, t. a. a tanácsot. Tancolnól kebleteket, — m. res könnyekkel tek el.

Gandli saját men nem fogdú tisztséget, amely apját választotta kétes nősapat antialkoholista d. k. hol ellen, Kall

Ha bármilyen zűksége, forrás Béla műtermék 17-22.

Érdekes utját a motorverseny koszoruk, szalag pénzzel akarja elnökös, mely vezeték. A TFA s. a. június 1-én P-t szavazott meg dr. Hódy Béla gondolt megoldás emlékile 20 koronás araszta, aminek a végén is lesz csatolva bírtokosa díj nyertese.

A verseny pr szűlték, azok a Club, mint sport gyattak és egy kluboknak szét pontjait közöljü.

I. Kezdek ve 350, 500 cm³ ka

II. Főverseny 500 cm³ kategó

III. Debrecen kategóriára való

IV. Kezdek 350, 600 cm³ ka

V. Főverseny cm³ kategória.

VI. Debrecen géppel, kategóri

A verseny pr szűlték, azok a Club, mint sport gyattak és egy kluboknak szét pontjait közöljü.

I. Kezdek ve 350, 500 cm³ ka

II. Főverseny 500 cm³ kategó

III. Debrecen kategóriára való

IV. Kezdek 350, 600 cm³ ka

V. Főverseny cm³ kategória.

VI. Debrecen géppel, kategóri

A verseny pr szűlték, azok a Club, mint sport gyattak és egy kluboknak szét pontjait közöljü.

I. Kezdek ve 350, 500 cm³ ka

II. Főverseny 500 cm³ kategó

III. Debrecen kategóriára való

IV. Kezdek 350, 600 cm³ ka

V. Főverseny cm³ kategória.

VI. Debrecen géppel, kategóri

A verseny pr szűlték, azok a Club, mint sport gyattak és egy kluboknak szét pontjait közöljü.

I. Kezdek ve 350, 500 cm³ ka

II. Főverseny 500 cm³ kategó

III. Debrecen kategóriára való

IV. Kezdek 350, 600 cm³ ka

V. Főverseny cm³ kategória.

VI. Debrecen géppel, kategóri

A verseny pr szűlték, azok a Club, mint sport gyattak és egy kluboknak szét pontjait közöljü.

I. Kezdek ve 350, 500 cm³ ka

II. Főverseny 500 cm³ kategó

III. Debrecen kategóriára való

IV. Kezdek 350, 600 cm³ ka

V. Főverseny cm³ kategória.

VI. Debrecen géppel, kategóri

A verseny pr szűlték, azok a Club, mint sport gyattak és egy kluboknak szét pontjait közöljü.

I. Kezdek ve 350, 500 cm³ ka

II. Főverseny 500 cm³ kategó

III. Debrecen kategóriára való

IV. Kezdek 350, 600 cm³ ka

V. Főverseny cm³ kategória.

VI. Debrecen géppel, kategóri

A verseny pr szűlték, azok a Club, mint sport gyattak és egy kluboknak szét pontjait közöljü.

I. Kezdek ve 350, 500 cm³ ka

II. Főverseny 500 cm³ kategó

III. Debrecen kategóriára való

IV. Kezdek 350, 600 cm³ ka

V. Főverseny cm³ kategória.

VI. Debrecen géppel, kategóri

A verseny pr szűlték, azok a Club, mint sport gyattak és egy kluboknak szét pontjait közöljü.

I. Kezdek ve 350, 500 cm³ ka

II. Főverseny 500 cm³ kategó

III. Debrecen kategóriára való

IV. Kezdek 350, 600 cm³ ka

V. Főverseny cm³ kategória.

VI. Debrecen géppel, kategóri

A verseny pr szűlték, azok a Club, mint sport gyattak és egy kluboknak szét pontjait közöljü.

I. Kezdek ve 350, 500 cm³ ka

II. Főverseny 500 cm³ kategó

III. Debrecen kategóriára való

IV. Kezdek 350, 600 cm³ ka

V. Főverseny cm³ kategória.

VI. Debrecen géppel, kategóri

A verseny pr szűlték, azok a Club, mint sport gyattak és egy kluboknak szét pontjait közöljü.

I. Kezdek ve 350, 500 cm³ ka

II. Főverseny 500 cm³ kategó

III. Debrecen kategóriára való

IV. Kezdek 350, 600 cm³ ka

V. Főverseny cm³ kategória.

VI. Debrecen géppel, kategóri

A verseny pr szűlték, azok a Club, mint sport gyattak és egy kluboknak szét pontjait közöljü.

I. Kezdek ve 350, 500 cm³ ka

II. Főverseny 500 cm³ kategó

III. Debrecen kategóriára való

Csönd a hindu sófronton

London, április 19. Csütörtökön több letartóztatás és elítélés történt, a pénteki nap azonban teljes csöndben telt el az indiai sófronton. Gandhi szigorú szabályokat írt elő az önkénteseknek, többek közt nem megartóztatást. Tancolnák, ha golyók szakítanak szét kábelteket, — mondotta a mahatma — de véres könnyeket hullatnak, ha erőszakot követnek el.

Gandhi saját leartóztatását is várja s e címen nem fogadja el a kongresszusi elnöki ütsziséget, amelyre így a bebörtönzött Nehru apját választották meg. Gandhi felesége önkéntes nécsapat élén ma házról-házra jár, antialkoholista dalokat énekel és agítál az alkohol ellen. Kalkutta uccán hajnal óta rendezték.

Ha bármilyen művészi fényképre van züksége, forduljon bizalommal Liener Béla műtermébe, Csapó u. 1. Telefon: 17-22.

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó DÉGENFELD TÉR 4. SZ. TEMETÉSEI:

Juhász Saanyika életének 9-ik havában elhunyt. Temetése i. hó 20-án, délelőtt fél 1 órakor lesz a Péterfia uccai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint tartandó énekszó után a Péterfia uccai temetőbe.

Ózv. Böszörményi Mihályné Gulyás Juliánna életének 78-ik évében elhunyt. Temetése i. hó 21-én délután 3 órakor lesz a Kossuth uccai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Vaida F. Sándor földművelő, életének 51-ik évében elhunyt. Temetése i. hó 20-án, délelőtt 10 órakor Debrecenből Búdszentmihályra szállítva, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Községi temetőbe.

Gyászjelentéseket, köszönetnyilvánításokat gondos kivitelben, olcsó árban készít a Hegedűs és Sándor rt. nyomdája, Piac ucca 49., II. udvar.

Rádiószok huzal kétszer pamuttal, mindenféle méretben KOVÁCSLAJOS-nál, Kossuth u. 29 (udvarban)

füredre teszik. A BEMAC csillagurát rendez május 25-re Lillafüredre s a délelőtti megnyitást követő délután motorkerékpárok és autómobilok részére házi kísérleti hegyi versenyt rendez kb. 10 kilométeres szakaszon, melyen csakis BEMAC tagok fognak résztvehetni. Minden csillagurára beérkező emléklapok kap, ugyancsak díszes emléklapokat kapnak a verseny résztvevői és a verseny helyezettei pedig tiszteletdíjakat. Részletes programmal majd később jövünk, annyit azonban már most is közlünk, hogy a start ott lesz, ahol a Palota-szálló helyéről kitelepítettek részére az új házcsoportot építették, a cél pedig a vadászlak és Répáshuta közötti azon utszakaszon, amely jó kifutást enged.

Május 11-én lesz Miskolcon az ügató-pálya-motorkerékpárverseny, melyre a fővárosi klubok és a vidéki motorosok megígérték lejáróljukat. Ugyanaznap lesz a kaposvári S. A. C. magyarországi salakpályabajnokság első kötelező futama.

A TIAC husvétii programja. Az autókлуб és motorosztály tagjai a husvétii ünnepek alatt kétnapos kirándulásra indultak Erdőbénye és környékére.



Elutazott a Bocskay csapata Görögországba

Pénteken korán reggel utnak indult a Bocskay csapata görögországi túrájára. A pályaudvaron a korai utazás ellenére is sok vezetőségi tag jelent meg és a klub nevében Fényes Endre dr. ügyvezető elnök mondott tartalmas beszédet, győzelemre buzdítva a játékosokat.

A túrára reggel a következő játékosok utaztak el: Farkas, Baik, Molnár, Vampetics, Móri, Keviczky, Szolárszky, Sipos, Vincze,

Teleki, Zemler és Mertin. Markos ügye még ekkor elintézetlen volt és a kitűnő jobbszélső nem tarthatott a csapattal. Délig azonban minden rendbejött, Markos a legközelebbi gyorvonattal a csapat után utazott, amely Budapesten megvárta s így az együttes komplettén indult a Balkánra. A pesti várakozás, miatt a csapat vasárnap dél helyett csak este fog megérkezni Athénbe és hétfőn már első mérkőzését is játsza a Ethnikos ellen.

Nagy Jóska, a Bocskay volt népszerű tréner szenzációs levélben számol be az olasz futballsport paradicsomi viszonyairól

A „Pro Vercelli“-t trenirozza most Nagy Jóska és keze alatt a kis vidéki csapat a legelső sorába emelkedett — Káprázatosan előnyös az olasz futball anyagi és erkölcsi helyzete a magyar futballhoz képest

Nagy Jóska, a Bocskay népszerű volt tréner, aki jelenleg Olaszországban a Pro Vercelli csapatát trenirozza,

még mindig változatlan szeretettel gondolt Debrecenre, itteni híveire és a Bocskayra, amely az ő kiváló képességeinek köszönhetette, hogy felkerült az I. ligába.

A szimpatikus sportember az elmúlt nyáron személyesen is ellátogatott Debrecenbe, egyes játékosokkal, kedves ismerőseivel pedig állandóan levelezget, érdeklődve az itteniekéről, volt csapatáról és ennek helyzetéről.

A Debreceni Független Újság szerkesztősége állandó kapcsolatot tart fent Nagy Jóskaival, aki mindig hűségeen beszámol az olasz futball eseményeiről, amelyek most a közelgő olasz-magyar „Európa-Kupa” döntőre tekintettel az egész sportvilágot érdeklik.

Legutóbbi levelét kérésünkre már a nyilvánosság számára írta és annak tartalmát itt közöljük:

Csapatommal az utóbbi napokban nagyon el voltam foglalva, mert a Juventus elleni mérkőzésre készülődünk. Az eredmény nem is maradt el, mert a mérkőzés várakozáson felül anyagilag és erkölcsileg fényesen sikerült. A Juventus ugyanis egyike a legjobb olasz csapatoknak, de hiszen nem is csoda, mert neki van a legtöbb és ledrágább szerződött játékos.

Ott játszik Orsi, a délamerikai balszélső, valamint az uruguayi Cesarino, aki januárban érkezett szintén Amerikából. Ennek a két játékosnak évi fizetése 200 ezer lira, kb. 80 ezer pengő, amely összegből három magyar proficsapatot is el lehetne tartani.

Azonkívül ott játszik a magyar Viola is. Védelmük Cambi, Rosetta (ezt a Vercellitől vettem meg 200 ezer líráért) és Caligaris, vagyis az olasz válogatott védelem.

Ez ellen a csapat ellen 1:0-ra győztünk, ami érthetően nem volt könnyű dolog. A 35 ezer lakosú Vercelliben 160 ezer lira volt a bevétel (mikor fog itt tartani a 100 ezer lakosú Debrecen), igaz viszont, hogy a közönség felét Milánó, Torino és a környék adta.

A mérkőzésre öt különvonat és ezer autó szállította a közönséget.

Magyarországon nem is tudják elképzelni, hogy itt milyen kedvelt sportág a futball. Ebben azonban az államnak is nagy érdeme van, mert a vasut minden kedvezménytel támogatja. Utazásnál elég egy klubigazolvány, amelyen rajta van a fascista bélyeg és bárki 50 százalékos kedvezményrel utazhat. Így aztán minden klubtag elkíséri csapatát mindenhol, pláne, ha olyan derbyről van szó, mint a Pro Vercelli — Juventus.

A klubok hihetetlen összegeket költenek játékosok vételére.

Zanella nevű jobbhátvédemért a Torino FC 300 ezer lírát ígért, azonban klubom javaslatomra nem adta el, mert jövőre bele akarunk szólni a bajnokságba.

Minden egyesületnek idegen játékosai vannak, csupán a Pro Vercelli csapatánál tradíció, hogy csak Vercelliben született játékosokat szerepeltet. Ennek én örülök a legjobban, mert

minden játékos legjobb tudása szerint játszik és nincsenek veszekedések vagy primadonnáskodások.

A Róma FC egymillió 200 ezer, az FC Torino 900 ezer, a Juventus 800 ezer, az FC Napoly 800 ezer, a Lazio Roma 800 ezer és a Genova FC 600 ezer lírát költött tavaly játékos vásárlásra.

Egy jobb klub évi kiadása játékos fizetésre és trénerre 2 millió lírát emészt fel, de a külön prémiumok ezt az összeget majdnem megduplázzák.

Érdekes azonban, hogy bár minden játékosnak külön szerződése van, ők még mindig amatőröknek tartják magukat.

Csapatommal nagyon meg vagyok elégedve. Másfél éve vagyok itt, de már egy egész kis generációt neveltem és akkor lesz igazi nagy csapat a Pro Vercelli, ha ezek a kezem alatt nevelkedett gyerekek bekerülnek az első csapatba.

Erre pedig 2 éven belül sor kerül. Nagyszerű anyag az olasz, csak meg kell őket tanítani gondolkodni és mérskelni a túlságos temperamentumot.

Pénzünk főlöleslegesen sok van, minden kis faluban építenek pályát, a nagy városokban pedig állami támogatással sorra épülnek a nagy stadionok.

Az olasz futball most nagyon jó és határozottan féltém a magyar csapatot a május 11-iki találkozón.

Ha a magyar együttes nem lesz jól előkészítve és nem szűnnek meg a veszekedések a szövetségben, az olaszok meglepetést fognak csinálni.

Itt nagy készülődések folynak. Még közönségről is gondoskodnak, hogy a csapatnak legyen hangos támogatója. Különvonatot szerveznek és ha a magyar állam nem adja meg a félúri kedvezményt, az olasz állam fogja fedezni a felutazók költségeit. Mikor lesznek Magyarországon ilyen ideális sportviszonyok?

A magyarok ellen már valószínűleg a délamerikai „olaszok” is szerepelni fognak, akikkel az olasz csapat nagyon megerősödik.

Május 5—10 ezer lírás prémiumokat ígérnek a játékosoknak, de nekik az Európai Kupa minden pénzt megér.

Május 11-én magam is Budapesten leszek, egyik barátommal, aki résztvesz a Milánó-

AUTÓ ÉS MOTOR

Rovatvezető: BENCZE MIHALY.

A TTAC versenyen 1200 pengős díjat tűznek ki

Érdekes újítást akar bevezetni a T. T. A. C. a motorversenyeken. Az eddigi tiszteletdíjak, koszorúk, szalagok és plakettek helyett készpénzzel akarja díjazni a verseny győzteseit az első, második, harmadik helyezett számára. A TTAC. legutóbbi választmányi ülésén a június 1-én rendezendő versenyre 1200 P-t szavazott meg a versenyzők díjazására, mit dr. Hódy Béla elnök javaslatára olyanformán gondolt megoldani, hogy a készpénzdíjazás mégis emlékjelleget is megőrizze, hogy 100 és 20 koronás aranykban lesznek a díjak kiosztva, amihez természetesen egy elismerő levél is lesz csatolva, melyből kitűnik, hogy a levél birtokosa ennyi és ennyi aranykoronás díj nyertese.

A versenypropozíciói egyébként már elkészültek, azok a Királyi Magyar Automobil Club, mint sportfőhatóság által jóvá is hagyattak és ugy a fővárosi, mint a vidéki társcluboknak szét lettek küldve. Egyébként főbb pontjait közöljük:

- I. Kezdek versenyre sologépekkel 175, 250, 350, 500 cm³ kategória.
II. Főverseny sologépekkel 175, 250, 350, 500 cm³ kategória.
III. Debrecen város bajnoksága sologéppel, kategóriára való tekintet nélkül.
IV. Kezdek versenyre oldalkocsisgépekkel, 350, 600 cm³ kategória.
V. Főverseny oldalkocsis gépekkel, 350, 600 cm³ kategória.
VI. Debrecen város bajnoksága oldalkocsis géppel, kategóriára való tekintet nélkül.

Az autó vészfékúthossza

A bírósági tárgyalásoknál a közúti baleseteket okozott vádlottak mind azzal védekeznek, hogy ők ismerik a kocsijuk fékútját s ennek megfelelően fékeztek. Ez elhárítható, de nem bizonyított az, hogy minden vezető magamagáról objektíven meg tudja ítélni azt is, hogy váratlan akadály esetén hogyan reagál ő a bajra. Már vannak ugyan ilyen megbízható s tudományos kísérleteken alapuló vizsgálati módszerek, de sajnos, nem tették még kötelezővé, hogy a vezetői igazolvány kiadásakor ennek magát mindenki alávése.

Az autó fékútja rendszerint a kocsi sebességétől, az ut minőségétől és állapótól, lejtés szögétől s a fékek szerkezetétől és azok használatának módjától függ. Vészfékútnak pedig azt a távolságot mondhatjuk, melyet az autó azalatt fut be, míg a vezető a vészfék észleli, arra reagál s a kocsi megállásra bírta. Mert bizony az autót egy szempillantás alatt „lestoppolni” nem lehet. A legtrünyözöttabb vezetőnek is 1/2—1 másodpercre van züksége ahhoz, hogy lélekjelenlétének birtokában érzékzervei, agya izmai hozzákezdjenek az akadály felbukkanásakor a munkához s ez az ijedelmet kiváltó pillanatt „hosszu érzékelő vészfékkel” megvert embereknél 3 másodpercebe is beletelhet. Ez alatt pedig a kocsi változatlan sebességgel fut... Ismerünk soffőröket, akik bámulatos nyugalommal haladnak a szabad kislátást biztosító országúton, de a nagy város forgatagában minden sarkon váratlan helyzetet teremtő meglepetésektől tartva, szívesen engedik át a helyüket a volánál másnak, érzik, hogy nem reagálnak elég gyorsan, el-

veszük a biztonság fölényes tudatát, helytelen fogásokat végeznek, stb. Különösen ezeknek, de általában mindenkinek azt ajánljuk tehát: hajtson óvatosan, lassan!

Motorkerékpárok!

Az 1930-as idény szenzációja

MÉRAY-JAP

350 köbcentimétertől 1000-ig. Leszállított olcsó árak!

Rüdge-Whitwort

a jelenkor legszebb, speciális sportgépe: 4 ütemű 4 sebesség 4 szelep Cserélhető kerekek, két kerékfák

JAMES

Villicós motorral, a legjobb kisgép, szenzációs teljesítmények. Árak 1150— pengőtől.

TRIUMPH

angol gyártmányu, legelsőrendű turagép.

550 köbcentiméteres typus Ár 1650— pengő.

Legkedvezőbb fizetési feltételek. Gyári jótállás. Díjtalan bemutatás. Vezérképviselő!

Hungária Üzemfelszerelési és Árukereskedelmi Részvénytársaság Debrecen, Hunyadi u. 11.

A lillafüredi Palota-szálló megnyitásakor, május 25-én lesz a hegyi verseny

Pfeiffer Gyula miniszteri tanácsossal Siposs Géza, a BEMAC. alelnök-igazgatója beható tárgyalásokat folytatott a lillafüredi Palota-szálló megnyitása alkalmából az addig elkészült Miskolc—egri utszakaszon rendezendő

automobil és motorkerékpár hegyi verseny tárgyában. Elhatározták, hogy az ugyanaznap megtartandó MAC. Hősök emlékversenyének, mely 24 óra alatt 1200 km. távot abszolvál, egyik ellenőrző állomását ez alkalommal Lilla-

Ruhafestésben és vegytisztításban Biró olcsó, mert jó Bika-udvarban



A Bocskay Athénbe induló gárdája a debreceni pályaudvaron a vonat indulása előtt.

Budapest turán, autón teszem meg az utat. Egyelőre csak ennyit az olasz viszonyokról, legközelebb talán még érdekesebb dolgokat írok.

Üdvözlöm a debreceni kedves közönséget, sok sikert kívánok a Bocskaynak és az olasz-magyar napján a viszontlátásig mindenkit üdvözöl

Nagy Jóska.

Eddig szól a levél, mely sok érdekes adattal szolgál az olasz futballsport mai helyzetéről. Tanulhat belőle mindenki, de elsősorban a magyar hatóságok, melyek még mindig nem látják be, hogy a magyar futball világnagyságának egyetlen akadályja a kellő állami és hatósági támogatás hiánya. Az olasz-magyar mérkőzés tanulságai után azonban remélhetően megváltozik a hangulat és könnyíteni fognak a magyar futball elviselhetetlen terheire, amelyek hatása igen jótékony kihatással lesz a további fejlődésre.

A DTE közgyűlése. A Debreceni Torna Egyesület (1867) elnöksége tisztelettel tudatja, hogy folyó évi április hó 24-én, csütörtökön délután 5 órakor a város háza tanács-termében (esetleg a 3. sz. teremben) folyó évi

KÖZGAZDASÁG

Meg kell alakítani a Tiszántúli Husser-tés Tenyésztők egyesületét

(III. közlemény.)

Örömmel kell leszögezmem, hogy az általam első feladatként megjelölt, a gazdaközönség felvilágosítása és kioktatása a meginduló Bacongyárral kapcsolatos husser-tés-tenyésztésben, a megvalósulás felé közeledik s e téren az első lépés megtörtént.

A debreceni Gazdasági Egyesület vezetői felkérték dr. Rácz Mihály gazd. akadémiai tanár urat, hogy a Gazdakörben tartson ily tárgyú előadást, aminek az országos szaktekintélyű tanár ur e hó 13-án eleget is tett.

Mangalicá-e, vagy husser-tés? E kényes és gazdaközönségünkre igen fontos kérdés képezte a tanár ur előadásának gerincét, különös tekintettel a Tiszántúl természeti és gazdasági viszonyaira.

„Tagadhatatlan, — mondta a tanár ur, — hogy a mangalica tenyésztés előfeltételei a Tiszántúl természeti viszonyaihoz, bőséges legelők és tengeri termés, száz százalékban adva vannak, azonban éppen ily száz százalékban elő lehet teremteni nálunk a husser-tés tenyésztés előfeltételeit is.”

Ha e megállapításhoz még közlöm a tanár ur által szintén igen helyesen megállapított tételt, hogy ma a mezőgazdálkodás, termelés szigorúan „üzleti vállalkozás”, melynek simulni kell a kereslethez, talán a felvetett problémát el is döntöttük.

Előbbi cikkeimben már rámutattam, hogy — mint üzleti vállalkozás — miben és mennyivel fölülte áll a husser-tés tenyésztés napjainkban, a mangalica tenyésztésénél. Hogy pedig ma nagyobb s a Bacongyár helybeli megindulásával csak még fokozottabb lesz a kereslet husser-tésben, mint mangalicában, elvitázhatatlan tény, amit az előadó tanár ur is megállapított s amit ő igen helyes élelással, nemcsak a külföldi piacok, így különösen Anglia, szükségletének, hanem saját hiszapunk lendületes fejlődésének és annak tud be, hogy befogyasztásunk is ma már nem annyira a zsírral átitott u. n. „meleg” húst, hanem mindinkább finomuló ízűlével a könnyebben emészthető, soványabb, „hideg” húst keresi.

Csak az problematikus, hogy az évszázadok óta mangalica tenyésztéshez hozzászokott alföldi

rendes közgyűlést tart. Közli az elnökség, hogy amennyiben fentjelzett időben a közgyűlés határozatképes szám hiánya miatt megtartható nem volna, ugyanakkor és ugyanott délután 6 órakor a megjelölt számúra tekintet nélkül a közgyűlést megtartja. Tárgysorozat: 1. Titkári jelentés. 2. Az 1929. évi költségvetésről pénztári jelentés. 3. Az 1930. évi költségvetési előirányzat. 4. Tisztikar lemondása és új tisztikar választás. 5. Esetleges indítványok. A közgyűlésnek csak olyan indítvány vehető tárgyalás alá, amely indítvány a közgyűlésnek fent meghirdetett idejét megelőző 24 órával belülről adott be. A Debreceni Torna Egyesület elnöksége tisztelettel felhívja mindazokat az egyesületi tagokat, akik a közgyűlésen való alapszabály szerinti joggyakorlásra jogosultak, hogy teljes számban megjelenjenek a közgyűlésre. Debrecen, 1930. évi április hó 19. A Debreceni Torna Egyesület elnöksége nevében: Steinfield István ügyvezető elnök. Dr. Való Antal titkár.

DKASE—Zerkovitz barátságos tréning mérkőzés lesz vasárnap délután 4 órakor az Ügetőtéren, előzőleg ifjúsági csapatok játszanak, a mérkőzések 20 filléres tréningjegyekkel tekinthetők meg.

gazdaközönségünk, — s itt ismét hangsúlyozom, kisgazdaközönségünk — mily mértékben és miként vigye keresztül a kívánatos és jövődélmezőség szempontjából szükséges fajtaváltoztatást.

Tiszta vérben, vagy mangalica keresztezésben tenyészünk-e a husser-tést, melyik lesz keresettebb és jobb árú; honnan és mily módon szerezzük be a szükséges tenyészállatokat, honnan és miként vegyük a szükséges mesterséges takarmányokat; miként adjunk egy-egy szűkebb körzetnek küllem és minőségbeni egyöntetiséget, miként tanítsuk és szoktassuk kisgazdáinkat a husser-tés tenyésztés alapelveire, a jó istállóra és a kellő takarmányozásra s főleg miként vigyük keresztül a ma már túltermelésben levő tej felhasználását a husser-tés tenyésztéssel kapcsolatosan? Amint hogy e felerjegyzet gazdákalmi tapasztalataim után — nélkülözni és esetleg más felerje dus preparatumokkal pótolni nem lehet.

Ezek a problémák csak gazdáink s főleg kisgazdáink egyesülése által lesznek megoldhatók úgy, hogy a husser-tés-tenyésztés valódi célját elérje.

Vidékünk husser-tés-tenyésztésének központi irányítását és termékeink központi értékesítését e kérdésben nem nélkülözhetjük s helyes utra csak akkor fogunk jutni, ha az Országos Husser-tés-tenyésztők Egyesületétől teljesen függetlenül megalakítjuk a Husser-tés-tenyésztők Tiszántúli Egyesületét, feltétlen szoros kapcsolatban közönségünkben a már megalakult és még alakítandó Tejszövetkezetekkel.

A mézszáros szakosztály jelentése.

Április hó 11-től 18-ig levágott: Nagymarha 158 drb., növendékmárha 28 drb., borjú 257, bányás 875, ló és csikó 7, összesen 1325 drb. Nyersbőr drak: Tarka marhabőr 1.05 P, magyar marhabőr —.95, borjubőr 2.— P.

Húsdrak: I. rendű marhahús 1.80, II. rendű marhahús 1.40, I. rendű borjúhús, 12 héten alul 2.20, II. rendű borjúhús 1.80, I. rendű borjúhús 12 héten felül 2.00, II. rendű borjúhús 1.60, bányás hús 1.60, eleje 1.40 P.

Nyilt-tér.*)

Tekintetes

Szönyei Sándor urnak

Helyben.

Főnököm, Kontsek Miklós ur előtt Önt meggyanusítottam és megrághalmaztam, az elhangzott tényállítást abszolút nem telem meg a valóságnak, ezton kerek Öntől bocsánatot. Debrecen, 1930. évi április hó 19-én.

Kiváló tisztelettel
Rácz István
keresk-soréd.

* E rovatban közlötteként nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

MEGHÍVÓ.

A Gebauer Károly fémáru, első hazai érc-, fakoporsó és gyászokcsigár részvénytársaság 1930. évi április hó 29-én délután 4 órakor a gyártelep tanácstermében (Homokkert, Hid u. 10. sz.) tartandó XIX. évi rendes közgyűlése. Tárgysorozat: 1. Jegyzőkönyvhiteltesítők kiküldése. 2. Az 1929. évi zárszámadások, mérleg- és eredmény-számla bemutatása az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései kapcsán. 3. Javaslat a nyereség hovatfordítása, a felmentvény megadása tárgyában. 4. Igazgatósági tagok választása. 5. Felügyelő-bizottsági tagok választása. 6. Esetleges indítványok. Debrecen, 1930. április 15-én. Az igazgatóság. — Jegyzet. A közgyűlésen csak azok a részvényesek bírnak szavazati joggal, kik részvényeiket a társaság pénztáránál a közgyűlés előtt 8 nappal letétbe helyezték. (Alapszabály 15. §.) A mérleg- és eredmény-számla a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a részvénytársaság gyártelep irodájában a részvényesek rendelkezésére áll. (Alapszabály 38. §.) A részvényeseknek csakis olyan indítványai vehetők fel a közgyűlés tárgysorozatába, melyek legkésőbbben a számadási év december 31-ig az igazgatósághoz benyújtottak. (Alapszabály 14. §.)

HIRDETMEY.

Debrecen város közterületein létesítendő 14 darab benzinkut létesítésére és haszonbérbevetelésére nyilvános szóbeli árverést hirdetek.

— árverést 1930. évi május hó 2-ik napján — pénteken — délelőtt 9 órakor tartom meg a város háza tanácstermében.

Az árverelni szándékozók az árverési részletes feltételeket a közigazgatási rendészeti ügyosztály (város háza, magas földszint) 12. számú helyiségében megtekinthetik és önköltségi áron megszerezhetik.

Dr. Vásáry István
polgármester.

HIRDETMEY.

Közlöm a város érdeklét közönségével, hogy a Nagyálló—Nyirbátor állami műút átépítés alatt áll és ez az utvonat az építés tartama alatt a közlekedés elől el van zárva.

Az ez irányba haladó járművek csak az irányjelző táblákkal megjelölt utvonalon közlekedhetnek.

Dr. Vass Károly
tb. főjegyző.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A debreceni kir. Járásbíróságnak 1930. Pk. II. 39099. sz. végzése folytán dr. Liedermann József ügyvéd által képviselt Gelber testvérek végrehajthatóknak 137 pengő 90 fillér tőke, ennek 1929 június hó 29-től 12% kamata és 81 pengő 43 f. eddigi és a még felmerülő költségekből, valamint az ezennel csatlakoztatottnak kimondott mindazon végrehajthatók, kik az árverés kitűzése napjáig jogerős kielégítési zálogjogot szereztek tőke és járulékaiból álló követelésüknek behajtása végett a fizetett összeg betudásával debreceni lakos ellen 1930. évi április hó 29. napján d. u. fél 7 óráján Debrecenben, Sarok ucca 10. sz. házban elárverezem azon 1170 pengőre becsült ingókat (a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is), melyek a debreceni kir. Járásbíróság 930—200. sz. végrehajtást rendelő végzése folytán a Pk. II. 39099—1930. sz. vh. jkvben 1—3. sz. a. és a Pk. II. 38996. 1930. sz. vh. jkvben 1—3. t. sz. a. le- és felülfoglalva lettek, u. m.: butorfélék, csikók, tehén. Kelt Debrecen, 1930. évi április hó 9. napján.

Rápolthy János
kir. bir. végrehajtó.

MEGHÍVÁS.

A Debreceni Cirokseprő és Kosárfonó RT debreceni bej. cég ez évi április hó 28-án délután 5 órakor saját helyiségében (Arany János u. 20.) tartja évi rendes közgyűlést, melyre a tisztelt részvényesek azon figyelemztetéssel hivatalnak meg, hogy alapszabályaink értelmében jogaikat csupán azon részvényesek gyakorolhatják, kik részvényeiket ez évi április hó 25-ig bezárolag vállalatunk pénztáránál letétbe helyezték. Az 1929. évi zárszámadások a vállalat helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Tárgysorozat: 1. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1929. évi zárszámadások tárgyában. 2. Az 1929. évi zárszámadások előterjesztése és jóváhagyása. 3. A felmentvény megadása. 4. Három felügyelő-bizottsági tag választása egy évre. 5. Esetleges indítványok. Debrecen, 1930. április hó 15-én. Az igazgatóság.

HIRDETMEY.

Értesitem a tehéntartó gazdákat, hogy a kontsgáti és füzfacsozházi legelőre a jószágokat április hó 28-tól kezdve lehet kihajtani. A kihajtandó állatokra a kihajtó cédlúkat a kontsgáti legelőre kihajtandó tehének után 50 pengő, a füzfacsozházi legelőre kihajtandó tehének után 80 pengő legelőbér fizetése mellett a számvétségél ez évi április hó 23-tól kezdve a jelentkezés sorrendjében lehet váltani.

Polgármester.

Kiadó modern 5 szobás

I. emeleti uccai urllakás

teljes komforttal és egy Uzethelyiség.

Értekezhetni Alföldi Takarékpénztárnál.

Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság

DEBRECEN

FERENC JÓZSEF UT 32. SZ.

Érdekközösségben a Magyar Általános Hitelbankkal.

BANK- ÉS VÁLTÓÜZLET.

Telefon: 4-78, 7-20.

ÁRUOSZTÁLY.

Telefon: 5-96.

Jobb

„Kronp



rá t, száma
a fazékok
es títom
70% me
Próbafőzés
Budapest

Körje
Kronprin
Güntr
S
ing
Háza
„Kronprin

KÉ

Az e rovat
Hegedüs és
könyvkeres

Pálffy Józ
a háborus t
nában indul
nagy katasz
kellett hozz
ményvalóság
kerüljön és
mák felöltés
regények a
geinek sors
tással s csa
akik a háb
egyen szem
művészet g
adatra — a
megírására
lent Katona
hőse egy sz
akit éppen a
hara, mikor
feltalálja, a
keresett. A
harctéri vál
esik, ahol
elénk a reg
blémája, an
milyen visz
férfi önma
olyan probl
vedő hősei
Meghalni se
bena teste
haza. Pálffy
sebb megol
igazán mely
épséget és
szettek h
önkéntesít
mény prób
vagyon, an
noha nem l
jesíti a b
happy end-
hatólag az
s e célt sz
frontjelenet
zatosan fel
bizonyára s

Budapest
Kálvin-téri
László dr.
10: Egyh
bánya-temp
Bangha Bé
11.15: Ev
téri templ
püspök.
12.25: Po
Majd: a n
zenekar ha
methy Ella
Operaház r
2.45: Szá
3.30: Ho
ló előadás
köztes terr
4: Rádió
vüli népmü
időjelzés, i
5.15: M
hangversen
nagy.
6.45: Gr
7.45: Sp
8: Szini
dalai.” Vig
Irta: Berc
a Nemzeti
rendezője.
Utána: I
Majd: Ma
hangversen

Bécs. 10.
Z. 18: F. 1
Berlin. 2

Jobban főzni, jobban enni!

a füst és szagmentes „Kronprinz” petrolgáz-géppel



megtakarítjuk a nagy szén-költséget mert a kőolaj jóval olcsóbb, de idét és munkát is takarítunk és az et: jobb is lesz, mivel a koncentrárt, szabályozható főzόμεleg közvetlenül a fazékok alatt van. Ennek folytán gyors és finom a főzés, a rántás és sütés. 70% megtakarítás. Ára P 20 tól. Próbafőzés terakataimban delután 3 órától Budapest, VI., Andrássy-ut 31. minden csütörtökön.

Kérje ár- és referenciakatalógust! Kronprinz-Werke P. R. Kimplink, Guntramsdorf b. Wien cégtől. Szállítás vám- és bérmentesen, ingyen csomagolással. Háztalo ügynököket nem tartok. „Kronprinz” a moderna háziasszony idôt és pénzt takarító uépe!

KÖNYVEJHÁZ

Az e rovatban felsorolt könyvek kaphatók: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében, Debrecen, Piac ucca 34.

Pálffy József: Katonadolog. Érdekes, hogy a háborus tárgyú regényirodalom csak mostanában indult virágzásnak, egy évtizeddel a nagy katasztrófa lezajlása után. Egy évtized kellett hozzá, hogy a háboru idegtépô eleményvalósága a művészi szemlélet távlatába kerüljön és alkalmassá váljék a művészi formák felöltésére. A legnagyobb sikerü háborus regények a harcetek és foglytáborok tömegeinek sorsát bontogatták megrendítô realitással s csak kevesen voltak iróink között, akik a háboru szörnyü forgatagába került egyén személyes, zárt tragédiáját vették a művészet göröcsöve alá. Erre az érdekes feladatra — az egyén belső háborus drámájának megírására — vállalkozott Pálffy most megjelent Katonadolog címü regényében. A regény hőse egy szegénysorsu ifju, kezdô mérnök, akit éppen akkor sodor a frontra a háboru vihára, mikor egy szépséges, finom leányban feltalálja, akit kietlen, robotos életében egyre keresett. A mérnök-önkéntes egy vakmerô harctéri vállalkozáson megebesül, fogságba esik, ahol félállat amputálják. Itt duzzad elénk a regény tulajdonképeni, centrális problémája, amely így volna megfogalmazható: milyen viszonyba kerül a nyomorékká lett férfi önmagával és kedvesével? Kétségkívül olyan probléma ez, amely a harcetek szenvedô hőséit nagyon mélyen foglalkoztatta. Meghalni sem tetszett oly szörnyüségnek, mint béna testtel, örökre elnyomorodva kerülni haza. Pálffy az optimisták megnyugtató, derülsőbb megoldását választja. A nő szerelme, ha igazán mélyről fakadt, kárpolitást nyújt a testi épségért és vissza tudja varázsolni az elvesztettnek hitt boldogságot. Pálffy mérnök-önkéntesét is megmenti menyasszonyának kemény próbára tett szerelme s az a hatalmas vagyon, amelyhez hirtelen és váratlanul — noha nem logikátlanul — hozzájut, csak kiteljesíti a békés akkorddal csendülô, kedves happy end-et. Pálffy e regényben szemmel láthatólag az olvasó szórakoztatására törekedett s e cél szolgájják az eleven realitással megírt frontjelenetek, a fogolyélet epizódjai, a változatosan felvonultatott figurák. A regénynek bizonyára sok olvasója lesz. (—s—ó)

RADIO

VASARNAP, április 20.

Budapest. 9: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Ravasz László dr. püspök. 10: Egyházi zene és ének a belvárosi plébánia-templomból. — Szentbeszédet mond: Bangha Béla S. J. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál: Raffay Sándor dr. püspök. 12.25: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködik: Némethy Ella és Székely Mihály, a m. kir. Operaház művészei. 2.45: Szányi Aladár meséi. 3.30: Horn János m. kir. kertészeti felügyelő előadása: „A gyümölcsösök kihasználása köztes terményekkel”. 4: Rádió Szabad Egyetem. (Az iskolánkülvüli népműv. rádióelőadása.) Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.15: Másfélóra könnyűzene. (Zenekari hangverseny.) Vezényel: Polgár Tibor karnagy. 6.45: Gramofonhangverseny. 7.45: Sport- és löversenyeredmények. 8: Színműelőadás a Studióból. „Himfy dalai.” Vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal. Irta: Berczik Árpád. Rendező: Odry Árpád, a Nemzeti Színház örökös tagja, a Studió főrendezője. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból.

Külföld.

Bécs. 10.30: Hg. 11: Z. 13: Hg. 15: Z. 16: Z. 18: F. 19: Hg. 21.20: Színmű. Utána Z. Berlin. 20: Hg. 21.35: Hg.

Milánó. 19.15: Z. 20.30: Operett. Prága. 18: Opera. 19: Z. 20: Hg. 22.15: Z. Róma. 21.02: Opera. Zágráb. 20: Opera.

HÉTFŐ, április 21.

Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és ének a budavári koronázó főtemplomból. Szentbeszédet mond Rogács Ferenc dr. szombathelyi kanonok. 11.15: Unitárius istentisztelet a Koháry uccai templomból. Prédikál: Józán Miklós püspöki vikárius. 12.25: A m. kir. 1. honvédelmi vezényel: Fricssay Richárd zeneügyi igazgató. 3.30: Manchen Mariska rádióelőadása. — Zongorán kísér: Polgár Tibor. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Utána: a Mándits-szalón- és jazz-zenekar hangversenye. Weygand Tibor (ének) közreműködésével. 6: Népszínmű részletek. Előadják: Bodán Margit és Cselényi József Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 7.10: Sporteredmények. 7.20: Operettelőadás a Studióból. „Tatárjárás”. Operett 3 felvonásban. Irta: Bakonyi Károly. Zenéjét szerette Kálmán Imre. Rendező: Hegedüs Tibor. Karnagy: Polgár Tibor. 10.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, sport-, ló- és ügétversenyeredmények. Majd Gramofonhangverseny. Művész- és tánclemezek.

Külföld:

Bécs. 10.30: Sprenger: „Feltámadás” c. műve vegyeskarra, zongorára és harmóniumra. 13: Geiger zenekar déli zenéje. 16: Hg. 20.02: Strauss operett. Berlin. 19.30: Mozart: „Varázsfuvola”. Kassa. 10: G. Tovább egész nap Prága. Milánó. 19.15: Z. 20.30: Opera. Prága. 19.30: Opera. 22.20: Z. Róma. 21.02: Négypárti hangverseny. Zágráb. 21: Dalok. 22: Külföldi állomások közvetítése.

KEDD, április 22.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés. 12: Déli harangsz. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 1: Pontos időjelzés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak, árfolyam hírek. 4: Harsányi Gizi meséi a gyermekeknek. 4.45: Pontos időjelzés, hírek. 5: Bán Márton felolvasása: „Utazás az orosz uralom alól felszabadult államokban”. 5.25: Szórakoztató zene. 6.25: Francia nyelvoktatás. 7: Rádió amatőrpósta. 7.35: A Gyermekvédô Liga előadássorozatában Neugebauer Vilmos, a Gyermekvédô Liga igazgatójának felolvasása. 7.45: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. 8.45: Dohnányi Ernô dr. zongorahangversenye. Utána kb. 9.45: Pontos időjelzés, hírek. Majd: A Fejes szalonzenekar, az Osztrák jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból. 10.25: Időjárásjelentés. Utána Somogyi Gyula franciayelvü előadása: „L'histoire des relations hungaro-polonaises.” Majd a hangverseny folytatása az Ostende-kávéházból.

Külföld:

Bécs. 11: G. 15.30: Z. 21.20: Dalok. Utána jazz. Berlin. 19.05: Régi német táncoktatók. Kassa. 12.05 Z. 17.10: G. 20: Hg. 21: Hegedűhangverseny. 21.30: Cellohangverseny. Milánó. 19.15: Vacsorai zene. Prága. 20.45: G. 21: Hegedűhangverseny. — 22.25: Zene az Autókulból. Róma. 21.02: Opera a nápolyi San Carlo színházból, vagy hangverseny a Studióból. Zágráb. 20.30: Fentartott hely, valószínűleg átvitelnek.

Kerékpárok

javítását szakszerűen készíti, alkatrészek jutányosan kaphatók

Nagy István műszerésznél Széchenyi ucca 6.

Molykár ellen szörme megóvást

szakszerűen, felelősség mellett vállal

SZABÓ ANTAL szűcsmester, SAS UCCA 4.

Hentesek, vendéglősök figyelmébe! SZEGEDI PAPRIKA-különlegesség. Alapadón nagy ráktér. LINDENFELD, DÉGENFELD TÉR 7. SZ.

Arany János u. 21. számú

ház

május 1-re azonnal eladó illetve bérbeadó!

Értekezni lehet

Magyar Országos Központi Takarékpénztár debreceni fiókjánál, Piac ucca 59.

LAKÓHÁZ

Csapó ucca 40. sz. alatti elsőrangban épült 2 uri lakással, valamint Domokos Lajos uccai (Vénkert) 7. sz. lakóháza és szőlő f. évi május hó 14-én nyilvános bírói árverésen leg-többet ígérőnek el fognak adatni. Árverési hirdetmény kifüggesztve: a tkvi hatóságánál, Deák Ferenc u. 17. sz. 13. ajtó és Debrecen város előjáróságánál.

SODRONY ÁGYBETÉTEZ legjobb minőségben készíti NEUMANN, PÉTERFIA UCCA 19 Telefon 6-75

200 kalap eladása

heti egy pengő lefizetésre

Schimmer Mórénál, Piae ucca 2. szám

A szépség és fiatalság megőrzésének titka

SZÉKELY GYÓGYSZERTÁR

Debrecenben, Petöfi tér és Telcki u. sarkán közvetlenül a nagyalomás mellett.

67 CSAPÓ UCCA 67 BÁLINT JÓZSEF asztalos ajánlja saját készítésű bútorait.

Naptól, hidegtől megvédi és díszíti lakását, ha ablakain szővött farolettlát vásárol. Készíti: Redőnyüzem Debrecen, Bethlen ucca 19.

Cserépkályhák Hardmuth egyedárusítója és saját készítményű nagy választékban Gönczy Gábor kályhás mesternél CSAPÓ UCCA 19. TELEFON 588. SZÁM Cserépkályhák átrakását, tisztítását jutányosan vállalom.

KALAPOT DALMI férfi és női kalaposnál HATVAN U. 1 (püspöki palota) II. udvar Alakítást, javítást készit.

Arverésen vett férfi, női és gyermek cipők egy tételben jutányosan eladók. Cim a kiadóban.

SZENTIVAN FURDO. AZ ALACSONY TATÁRBAN TENGERSZÍN F. 676 M. KLIMATIKUS GYÓGYHELY MELEG FORRÁSOK. STRAND FURDO. SPORT: USZÁS / LAJNTENNISZ. TURISZTIKA / Téli SPORT VADÁSZAT / MALASZAT. BOSTAI LIPTOVSKY SVATV. JAN. C. S. R. KÉRJEN PROSPEKTUST!

DEBRECENI NÉPSZÖVETSÉGI HITELSZÖVETKEZET a Pénzüntézeti Központ tagja DEBRECEN, SZENT ANNA UCCA 10-12. VÁROSI BÉRPALOTÁBAN. Takaréketétekre a legmagasabb kamatot adja. KÖLCSÖNÖKET olcsón és előnyösen folyósít.

Molykár ellen szörme- és téli ruhák beraktározását felelősség mellett vállalom. KÖVÁRY szűcsmester József kir. herceg u. 3. Bika fürdő mellett.

FIGYELEM! Nagyrédemű közönség, nincs többé! POLOSKA! mert Nánássy bícsi a cyangázzal hatóság és vegyész mérnök felügyelete alatt felelősséggel elpusztítja. A vállalatnál vizsgálunk. Csakis gyakorlatát beigazolt cyános légerítővel dolgoztassunk. Nánássy István Első Debreceni Cyangáz és Vegyipari Féregítő Vállalkozó — Kossuth ucca 47. — Telefonhívó 845.

HIRDETME NY. Debrecen sz. kir. város adóhivatala értesíti a város területén italméresi engedéllyel bíró lakosokat, hogy az 1930-1932. évekre az engedélyilleték kivétele megtörtént. A kivételről készült kimutató a városi adóhivatal 2. számú szobájában közszemlére tétetik ki f. hó 10-től kezdődően, ahol azt az érdekeltek megtekinthetik s az illetékkivétel ellen az értesítéstől számított 15 napon belül a felszólamlási bizottsághoz intézendő s a városi adóhivatalnál írásban benyújtandó felebbezással lehet élni. Az illetéket azonban egyelőre elsőfokulag megállapított mérvben évnegyedenként előre esedékes részletekben kell fizetni. Debrecen, 1930. április 8. Városi Adóhivatal.

Gyönyörű világos 5 szobás II-ik és III-ik emeleti uccai lakások minden modern komforttal (központi fűtés, személyfelvonó, melegvíz stb.) kiadó a Piac uccán. A III. emeleti azonnal, a II. emeleti május 1-ére. Értekezhetni Piac ucca 34. sz. alatt könyvkereskedésben.



Városi Takaré- és Hitelintézet Rt.

Debrecen, Csapó-u. 4.

Alakult 1873-ban.

Részvénytőke: 2,380.000 pengő.



Elfogad betéteket könyvecskére és folyószámlára.

Folyósít kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett.

Foglalkozik a bank és takarékpénztári üzlet minden ágával.

Külön osztály: Zálogház.

Rózsakarók :: kuglibábuk :: kugligolyók
legelőcsöbben beszerezhetők

Könyves Tóth Antal
faesztergályos üzemében RÁKÓCZI UCCA 14. SZÁM ALATT

**Harisnya, csipke, kötöttáru,
rövidáru szaküzlet**

HATVAN UCCA 1.

PÜSPÖKI PALOTA.

Ujabb olcsó újdonságok érkeztek!

1000 minta csipke már 6 fillértől.

Áraink mindenkor legelőcsöbök! Kérjük erről meggyőződni!

ANGOL MAGYAR BANK

DEBRECENI FIÓKJA

Alap és tartaléktőke 40 millió P.

Foglalkozik
a banküzlet minden ágazatával
Legelőnyösebb feltételek mellett
nyújt kölcsönöket

Takarék és folyószámla betéteket mindenféle pénznemben a legelőnyösebben
k a m a t o z t a t

Lukács Vilmos és Testvére

műkő- és cementárugyár, tetőfedési
vállalat, építkezési anyagraktár
DEBRECEN.

Irodáját

1930 május hó 1-én

Károly Ferenc József ut 3b. szám alá
helyezi át.

Telefon 308.

ALUMINIUM edényvásár 2 P, 2.50 minden darab
Bészler és Dávid vaskereskedésében, Kossuth-szobor mellett.

Üzletem megszűnése miatt

a még visszamaradt nagymennyiségű valódi

angol szöveteket és posztókat

Piac ucca 81. szám alatt — az udvarban
— minden elfogadható árért árusítom.

Friedmann Miksa

Piac ucca 81. szám alatt.



Magyar Általános Hitelbank

debreceni fiókja

Piac ucca 45. sz. Saját házában

Fiókok és affiliált intézetek a nagyobb városokban
Foglalkozik: a banküzlet minden ágával,
elfogad betéteket. Folyószámlai hitelek, váltó-
leszámítás, finanszírozások, értékpapírüzlet. Vá-
sárol: mindennemű külföldi pénzeket és devizákat.
Tőzsdei megbízások keresztülvitele. Árusztálya
foglalkozik mezőgazdasági termények vételével.

Az intézet saját tőkéje: **68 millió pengő.**

Telefon: 3-70, 14-54.

Alapított 1867.

Padlólakkok

legszebb színekben, magas fényű, kiváló minőségben, nagyon olcsón kaphatók

STERN festéküzletben

Piac ucca 10. szám. Bikával szemben. Ugyanott patkány- és egérintő garantált minőségben olcsón kapható.

Eladó telek

1460 négyszögöl egy darabban, vagy 300 négyszögöles parcellánként, ház helynek, vagy ipartelepnek kitűnően alkalmas, vilamos megállással szemben, vágóhid mellett, Dióségi ut és Sipos u. sarok.

Értekezni: **BARTHA FATELEP** spótály 3/b. Telefon 7-85.

Az egész életben hű barát

**SINGER VARRÓGÉP.**

*Kedvező fizetési feltételek
Harcsony havi részletek*

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS
DEBRECEN, PIAC UCCA 79.

Eredeti amerikai

**„John-Deere“
tengeriültetők**

(Debrecen és környékén mintegy 100 darab van már belőle használatban)

Weeder nyomirtók

szabadalmazott 3 és 5 soros

„Deyl“ répakapák

könnyebb és nehezebb kivitelben,

eredeti Bächer

tengeri- és répakapák

kizárólagos képviselő és raktára

Ráhrer Sándornál

DEBRECEN,

DEÁK FERENC UCCA 11. SZ.

7903. és 3819—1930. aü.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1930. évre vonatkozó föld- és házadó kivetést 1930. évi április hó 10-től 1930. április 25. napjáig terjedő 15 napi közzemlére tette ki, az egyes adókötelesekre vonatkozólag illetékes közigazgatási kerület hivatalos helyiségében. Ezt a körülményt azzal hozza a város lakosságának tudomására, hogy a közzemlé ideje alatt a kített kivetési lajstromokat bárki megtekintheti és a mások adójára vonatkozó észrevételeit a közzemléi idő lejártát követő 15 nap alatt megteheti.

Debrecen, 1930. évi április hó 8-án.
Városi Adóhivatal.

Gazdakölcsönöket

belvárosi házakra és szántóföldekre bekebelezéses váltós alapon **tételes lejárattal** igen alacsony kamat mellett leggyorsabban folyósítottunk.

100% os kifizetésű 35 éves törlesztéses kölcsönökre előjegyzést elfogadunk.

Díjtalan felvilágosítást készséggel adunk.

Frenkel Miklós bankháza

Debrecen, Hatvan u. 2.

Megérkezett!

Budapest székesfőváros tulajdonát képező „Hungaria gyógyfürdő” szénasavas ásványvíze a

„HARMATVIZ“

Mindenütt kapható. Házhoz szállítva megrendelhető
Mikiós u. 45.

Olcsó kalaphét

Schimmer Mórénál Piac ucca 2. szám.

Özv. Eikli Józsefné

„DANKÓ“

temetkezési vállalata

Debrecen, Kossuth ucca 3

Telefon:

Nappal: 3-22. Éjjel: 66. sz.

Elfogad temetkezési megbízásokat és ekhumálásokat. Holttest szállításokat (a Tisza Isván Tudományegyetemen síhaltakat is) leolmozott kettős koporsóban

160 pengőért

vállal 30 kilométeren belül, **saját autóval**, melyen a hozzátartozók is utazhatnak. Minden további kilométer 50 fillér.

**ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR
DEBRECENBEN.**

Alapított 1872-ben.

Telefon:

2-32

9-70

Telefon:

Raktárház: 4-03

Téglagyár: 14-01

**Betéteket a legjobban gyümölcsöztet.
Kölcsönöket a legjutányosabban folyósít.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával.**

**Raktárházában tároló árukra kölcsönöket nyújt
előnyös feltételekkel.**

Ajánlja téglagyára elsőrendű gyártmányait.

Megkezdődött, de csak rövid ideig tart az

olcsó alumínium edényvásár

P 2 — P 250 darabonként

Tóth Gyula

vasnagykereskedésében DEBRECEN,
Városháza épület. — Telefon 29. sz.

Csepeli KERÉKPAR gyári lerakat.

Hibás mágnesgyújtókat

tökéletesen javít, újra delejez teljes garancia mellett

Földvári, Széchenyi ucca 55. szám.**Üzletem Piac ucca 73. alá helyeztem****PAULO****vésnök és bélyegzőkészítő**

Gumi-, réz- és acélbélyegzők, pecsétnyomók, zománc és öntött címtáblák.
DOMBORNOMDA

A Gazdasági Takarékpénztár Rt.

Debrecen, Király ucca 2. szám alatti üzlethelyiségét

a **Svetits-palotába, Ferenc József ut 43.
szám alá helyezte át.**

Miről is beszélnek a háziasszonyok?

Hogy mily kellemes reájuk nézve a nemrég megnyílt „KRISTÁLY TAKARÍTÁSI VÁLLALAT”, amely nemcsak a lakások és irodahelyiségek takarítását végzi el kifogástalanul, de az elismert

„PARASIN“

féregirtó szerrel hatásosan és mindün feltűnés mellőzéseivel irtja ki a kellemetlen férgeket

Nap u. 3. KRISTÁLY TAKARÍTÁSI VÁLLALAT Telefon 17-55

Vevőim meglegedettsége bizonyítja áruim jóságát és olcsóságát.

Győződjön meg Ön is erről.

Férfi és fiuruhát, felöltőt, esőkabátot

elegáns kivitelben, olcsón vásárolhat nálam.

Plattner Sándor

férfi- és fiuruha áruháza

PIAC U. 1. (HATVAN U. SAROK.)

Külön mérték utáni osztály.

Takarékossági könyvecskére 6 havi hitel készpénzáron.

Debreceni Első Takarékpénztár

Alakult 1846-ban.

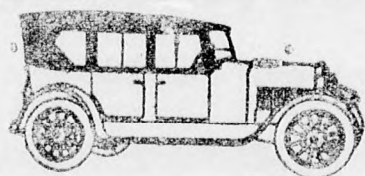
Foglalkozik
a banküzlet minden
ágazatával.

Műbutorok, egyszerű butorok, **énület asztalos munkák**,
elsődrendű kivitelben készülnek és készen kaphatók
WEISZ FERENC asztalosmesternél
Fürdő ucca 4, Margit-fürdő mellett. — Telefon 10-89.



Nagy
aluminium vásár

Reklám árak!



**AUTO-KAROSSZERIÁK
KOC S I K
MODERN DUCO RENDSZERŰ FÉNYEZÉS
RIESZ HENRIK kocsigyár
Debrecen, Halvan u. 58**

Eladó

a Tiszacsegei ugynevezett Kismarjai gazdaság összes holt és élő felszerelése.

Az eladások április 21-én hétfőn reggel kezdődnek. Eladásra kerül: juhászat, ökrök, lovak, gulyabéliek, mindenféle gazdasági eszközök nevezetesen: ekék, szekerrek, taligák, kocsik, rögtörő hengerek, tárcsák, vasboronák, kapalogépek, kézikapák, vetőgépek, hid- és egyéb mérlegek, autogénhegesztő, rosták, fahengerek, vashordók, fahordók, lószerszámok, műhelyfelszerelések, stb.

A gazdaság tizperenyire van a Tiszacsegei vasuti állomástól.

A Magyar Ruháipar

Magyarország egyik legnagyobb férfiruha áruháza
a Bika-szálló épületében

Husvételi vásár

Férfiruhákban
(olcsó árak)

Husvételi vásár

Fiuruhákban
(kitűnő minőség)

Husvételi vásár

Gyermekruhákban
(izléses kivitel)

Husvételi vásár

Felöltőkben
(legújabb divatszín)

Husvételi vásár

Trencoatokban és
Hubertuszokban
(óriási választék)

Husvételi vásár

Különösen kedvező
bevásárlási alkalom

a Magyar Ruháiparnál
közvetlen az Arany Bika
épületében.

Debreceni Angol Magyar Szállítmányozási R. T.

M. kir. államvasutak Szállító Hivatala.

Költöztetéseket butorszállítókoscsikkal, autóval, társszekerekkel

előnyös árban, elsőrendű munkásokkal végezi

Ferenc József ut 72. szám, (Royal-szállóval szemben, Deák Ferenc ucca sarok.)

TELEFON 37.

Nemzetközi szállítmányozás.
Vámkezelés.

Iparvágányos raktárak.
Fuvarozás.

Belvárosi Takarékpénztár R.-T.

(Budapest)

debreceni fiókja

Alaptőke

12,000.000

pengő

SÜRGÖNYCIM:
INTERNA DEBRECEN
TELEFON: 9-52, 8-40

Foglalkozik a banküzlet minden ágával

Ne vegyen **KALAPOT** addig, amíg meg nem nézte

M. Nagy Mihály férfi és női kalap nagy raktárát.

SZINHÁZATJÁRÓ. CSAPÓ UCCA 17

Női kalapok legújabb divatanyagból már P 450. Az üzlet dél alatt is nyitva

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank

debreceni fiókja

DEBRECEN,

Piac ucca 26. és 28. szám (Városi bérpalota).

Alakult 1869. évben.

Alap és tartaléktőke 21,000.000 — pengő.

Bankosztálya

elfogad betéteket könyvecskékre, folyó- és csekkszámlára a legelőnyösebb kamatozás mellett. Folyósít törlesztéses jelzálogkölcsönöket dollár záloglevelekben, betáblázott váltó- és folyószámlahiteleket. Leszámitol tárcaváltókat. Átutalásokat eszközöl az összes külföldi piacokra. Devisákat és valutákat vesz és elad a legelőnyösebb napi áron. Elfogad tőzsdei megbízást értékpapírok vételére és eladására.

Áruosztálya

Piac ucca 26. szám, városi bérpalota, foglalkozik mindennemű mezőgazdasági termények nagybani vételével és eladásával naplárán.

Bankosztályi telefonszámok 35 és 941
Áruosztályi telefonszámok 11-66, 11-67

Tavaszi mosó szarvasbőr, antilop és nappa **keztűk**

nagy választékban

SCHÖN SÁNDOR keztű-, kötszer- és orvosi kötszertára

DEBRECEN, Piac-u. 14. (Csapó-u. sarok.) Telefon 11-55.

Az északmagyarországi Kőbánya és Magyar Tarmac Részv.-Társ.

szállít a Tokaj **hidegoldai** kőbányájából elsőrangú faragott utburkolati anyagokat úgymint: kockakövet, fejkövet, nyers kockát, kis kockát idomított terméskövet, és mindennemű zuzott követ

szerencsi bányájából épületek alapozására

és külső burkolatozására, sárga és vörös színezett éserezett elsőrendű fagyálló terméskövet faragott és faragatlan állapotban



Debrecen, Hatvan u. 6.

Telefon 676, szám.

Üzletigazgatóság.

Magyar Általános Takarékpénztár

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

(ALAPITTATOTT 1881-BEN.)

Befizetett részvény és tartaléktőke 33 millió pengő

Fővárosban 10
vidéken 23
fiók

DEBRECENI FIÓKJA

FERENCZ JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 81. SZÁM.

Telefonszám: 14-50 és 14-96. Sürgőnycim: Generalcassa.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TÖVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASFAGYOR TÁRVAL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TÁRIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR UT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM MATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

Házasság

Bárki

szerencsés nősüléssel örökké boldog lehet. Földbirtokkal, készpénzhozománnyal férjhezmenendő gazdaleányokról, árvaokról, özvegyekről válaszbélyegért kimutatást küld Kincses kisgazda, — Orosháza. 219-a

Férjhezmenének

gazdaleány százhetvenholdas tanyásbirtokkal, árvaléány negyven holdással, — testihás kisgazdaleány 20 ezer pengő értékkel, özvegyasszony tizenöt ezerrel, az összes férjhezmenendőkrol válaszbélyegért kimutatást küld Kincses kisgazda, — Orosháza. 53-a

Kiadó

udvari szoba májusra. Homokkert Oláh Károly ucca 48. Ugyanott tengerimorzsoló jutányosan eladó. 2270-b

Piac 79.

II. emelet modern butorozott uccai szoba rendelőnek, irodának alkalmas, kiadó. 2269-a

Kiadó

szoba, konyha és szobás lakások. Homok u. 72. 2268-b

A főtéri

Svetits palotában 1 háromszobás, 1 garzon lakás, mühely, iroda és üzlethelyiség kiadó május 1-re. Értekezni lehet ott helyben, a Gazdasági Takarékpénztárnál. 2319-c

Kiadó

két vagy három pince, villanyvilágítással, dinamóval. Széchenyi ut 14. 2327-a

Szoba,

konyha kiadó, ugyanott butorozott szoba, ügyvédi irodának alkalmas. Hunyadi u. 12. 2328-a

Egy

szoba, konyha családalan házasparnak esetleg záros autogarázssal kiadó. Miklós u. 51. 2280-b

Kiadó

május elsejére két uccai szoba, előszoba, konyha, üvegezett verandával, mellékkeliségekkel. Eprektert ucca 7. 2323-a

Kiadó

május 1-re két szoba, előszoba, konyha Miklós u. végén. Posta u. 5-b. 2322-a

Kiadó

Komlóssy ut 43. szám alatt az épülő egyetem közelében egy három szoba és mellékkeliségekből álló ház május elsejétől. 2296-a

Kiadó

irodának vagy rendelőnek alkalmas, külön kis előszobából nyíló két szoba május vagy augusztus elsejétől. — Batthyány ucca 5. 2297-a

István ut 45.

két világos, egészséges két szoba, konyha virágos kerttel, jóvízű kuttal, villanyvilágítással május 1-re olcsón kiadó. Értekezés dr. Szabó Mihály, Hunyadi 23. 2285d

Két

szoba, konyha lakás május 1-re kiadó. Piac 52. 249-a

Modern

két szoba, konyha, kamara, pince, villany és vízvezeték a lakásban, intelligens kis családnak május 1-re kiadó. — Hadházi ucca 5. 2298-a

Kiadó

május 1-re egy szoba, konyha, nyári konyha, fűskamara, disznótarással. Harsányi Gusztáv ucca 19. Homokkert. 2290-a

Modern

4 parkettes szoba, hall, fürdő- és cselédszoba május 1-re kiadó. Csapó ucca 59. 2310-a

Két

szoba, konyha kiadó. Thaly Kálmán u. 13. 2309-a

Egy

szoba, konyha, speiz kiadó. Ghillányi ucca 17. 2288-a

Butorozott

szoba azonnal is kiadó. — Bethlen u. 57. 2304-a

Egy

szoba, konyha, speiz kiadó. Ghillányi ucca 17. 2288-a

Kiadó

május 1-re 1 szoba, konyha, mellékkeliségekkel. Wesselényi u. 105., nagyalománál. 2306-a

Egy

uccai és egy különbejáratu butorozott szoba kiadó. Kigyó 30. 2338-a

Különbejáratu

butorozott szoba ágyemű nélkül kiadó. Nyomatató ucca 9. 2339-a

Egy

nagy szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. Kigyó u. 30. Szép udvar. 2337-a

Egy

uccai szoba, konyha kiadó. Bethlen ucca 63. 2331-a

Butorozott

szoba, különbejáratu uccai csinosan butorozott szoba május 1-re kiadó. Péterfia 19. 2326-b

Erdő közelében

kétszobás uccai lakás verandával és mellékkeliségekkel májusra kiadó. Lugosi u. 1., Hadházi 31-i. 2334-a

Szolid

urinőnek butorozott szoba központon, esetleg teljes ellátással, fürdőszoba használatlall kiadó. Értekezni lehet 5-18. telefonon. 2342-a

Butorozott

szoba szolid férfi részére kiadó. Bundi u. 15., II-ik lakás. 232-a

Uccai

parkettes butorozott szoba egy vagy két személyre kiadó. Hatvan u. 13. 230-a

Nagyerdőn

butorozott szoba esetleg teljes ellátással kiadó. Értekezni Miklós u. 4., földszint jobbra. 224-d

5 szobás,

esetleg 3 szobás modern lakás fürdőszobával május 1-re kiadó Degenfeld-tér 10. szám alatt. — Értekezhetni ugyanott Króh Vilmosnál. 208-c

Miklós u. 4.

alatt földszint uccai szoba, előszobahasználattal butorozva irodának vagy orvosi rendelőnek májusra kiadó. 225-d

Vörösmarty u.

14., kétrendbeli 2 szobás lakás kiadó. Sertésakol és kert van. 211-a

Piac u. 79.

második emeleten modern butorozott uccai szoba kiadó. 257-a

Két

nagy világos szobás szoba és mellékkeliségekkel, fürdőszobával május 1-re kiadó. Megtekinthető 9-12-ig és 2-5-ig. Boldogfalva u. 11. 251-a

Vargakertben

egyszobás kintő lakás kiadó. Értekezni lehet kenyérgyári irodában. 253-a

Háromszobás

teljes komforttal, lifttel ellátott lakás kiadó. Piac 10. 254-a

Hid ucca

12. alatt egy szoba, előszoba, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Értekezni a Gebauer-gyárban, — ugyanott. 261-a

Kiadó

szoba, konyha, fűskamara. Biró u. 9. Vagongyárhoz közel. 238-a

Három szobás

lakás kiadó. Barna u. 5. 152-b

Különbejáratu

elegáns butorozott szoba azonnal kiadó. Kossuth 60., keresztépület. 2155-b

Két

szobás lakás mellékkeliségekkel együtt május 1-re kiadó. Rothermere u. 34. 2253-a

Kiadó

egy szoba, konyha és speiz elsejére. Vargakert, K. Tóth u. 12. 2331-a

GYÖNYÖRÜ

világos 5 szobás II-ik és III-ik emeleti uccai lakások minden modern komforttal (központi fűtés, személyfelvonó, melegvíz stb.) kiadók a Piac uccán. A III. emeleti azonnal, a II. emeleti május 1-ére. Értekezhetni Piac ucca 34. sz. alatt, könyvkereskedésben. 604-d

A KÖZÖNSÉG SZIMPÁTIÁJÁT MEGTARTANI

MINDEN VALLALAT ÉS ÜZLET SZÁMÁRA A LEGNAGYOBB ÉRTEK. — KERESKEDŐINK JÓL TUDJAK, HOGY A KÖZÖNSÉG SZIMPÁTIÁJÁT, MINDEN ÜZLET ÉLTETŐ ELEMÉT A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG HIRDETÉSEI UTJÁN LEHET LEGBIZTOSABBAN MEGSZERZENI ÉS MEGTARTANI.

EZERT HIRDESSEN ÖN IS A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁGBAN!

Két

szobás lakás mellékkeliségekkel július elsejére Nagyerdőhöz közel kiadó. Vasvári ucca 7. 2336-a

Kiadó

uccai háromszobás lakás mellékkeliségekkel, szép, ujonnan festve, május 1-re. Teleki u. 68. 2149-b

Teleki u. 46.

sz. alatt május 1-ére kiadó modern egy szobás, konyhás, ugyanott egyszobás, továbbá Homokkert uccán levő teljesen különálló udvarban 2 szobás, konyhás, kertés és két külön-különálló szoba együtt és külön-külön is kiadó. Értekezni Szent Anna u. 33. 47-d

Két

szoba, konyhából álló lakás május 1-re kiadó. Piac 52. 148-a

Kiadó

Nyugoti u. 32. sz. alatt két szoba elő- és fürdőszobával, mellékkeliségekkel. 161-b

Nyilastelepen

egy szoba, konyha, egy bolt, egy kétszobás lakás, egész udvar május egyre kiadó. Bövebbet Miklós ucca 33. 1689-a

Kapualatti

bejárattal egy kéttablakos uccai szoba egy ur részére május 1-re kiadó. Arany János ucca 8. 2-től 5-ig. 246-a

Főpóttával

szemben elegáns kétszobás lakás egy ur részére azonnalra kiadó. 175-c

Egy

világos tiszta uccai szoba konyhával fűskamarával május 15-re kiadó. Apaffy ucca 20. 2260-d

Egy

szép uccai szoba, konyha nyári konyhával, kemencével május 1-re kiadó. Korponay ucca 5. 2261-d

Központban

kiadó egy vagy két ur részére szép világos kényelmes szoba fürdőszoba használatlall május 1-re. Cim a kiadóban. 1452-d

Kiadó

egy szoba, konyha, speiz május 1-re. Ugyanott házmester felvétetik. Csokonai ucca 44. 2240-c

Butorozott

szoba konyha használatlall, esetleg ellátással kiadó. Huszár ucca 13. Széchenyikert. 2241-c

Orvosi

rendelőnek, irodának vagy lakásnak 2 szoba, előszoba, Piac ucca 61. számú házban félemeleten kiadó. Telefon: 5-54. 2220-c

Főuccán

4 szoba, hall, fürdőszoba, hozzávaló mellékkeliségekkel május 1-re kiadó. Cim: 2220-c

Kiadó

május 1-re egy szoba fürdőszobával, ugyanott eladó nagy kredenc, ebédlőasztal. Király u. 9. 2194-d

Két

szoba, előszoba május 1-től, egy szoba, konyha azonnal kiadó. Kéký Sándorné, Budai Ézsaiás uccából. Tarr ucca 3. 2129-b

Kiadó

Thaly Kálmán ucca 4. sz., uccai pincelakás. 2130-d

Világos

pincelakás takarításért május 1-re kiadó. Apaffy ucca 20. 2121-d

Uccai

egy szoba, konyha, kamarás lakás azonnalra is kiadó. — Apaffy ucca 20. 2122-d

Háromszobás

előszobás, fürdőszobás uccai lakás május 1-re kiadó. Burgundia u. 4. 62-d

Maróthy u. 7.

négy szoba, fürdőszobás családi sarokház bérbeadó. Értekezés Benkó főügyész-nél, vármegyeháza. 2164-c

Különbejáratu

uccai butorozott szoba hivatalnoknak kiadó. Eötvös u. 59. 2162-c

Központban

lakást adok takarításért fiatal gyermektelen házaspárnak. Cim városnáza trafik, Piac ucca. 2230-b

Kerti lakás

három szoba, cselédszoba, konyha, fürdőszoba, a legszébb helyen, Széchenyi ut 7. szám alatt, ezerszáz negyszögletes parkkal, az utakon virágkosaras villanyoszlopokkal, kintővízű kuttal, viztoronnyal, négyezer literes víztartállyal, villamos szivattyúval, konyhakerttel, fenyőligettel, közel száz gyümölcsfával bérbe kiadó. Értekezhetni a helyszínen. 1708

Kiadó

május 1-re földszinten három szobás uccai modern, parádés lakás nagy szobákkal, fürdőszobával, parkra nyíló terrasszal. Péterfia 48. Értekezni ugyanott uccai emeleten. 2207-d

Csinosan

butorozott különbejáratu szoba esetleg ellátással kiadó. Arany János 39. 128-d

Két

szoba, előszoba, konyha mellékkeliségekkel május 1-re kiadók. Széchenyi 19. 2226b

Szerényen

butorozott egy ágyas szoba kiadó. Hatvan u. 18., II. e., balra. 2112-d

Kiadó

május elsejére uccai nagyon csinos két szoba, előszoba és mellékkeliségekből álló lakás. Lorántffy ucca 42. 2090-d

Két

szoba, konyha keresztény családnak május 1-től kiadó. II. ajtó, Varga ucca 9. 2193-d

Három

szoba, előszoba, konyha, kamara, cseléd- és fürdőszobából álló udvari modern lakás Piac ucca 70. sz. alatt május hó 1-re kiadó. Feltételek meg tudhatók Kossuth ucca 8. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézetnél. 2218-d

Háromszobás

modern lakás májusra kiadó. Simonffy ucca ötvennégy. Értekezni Széchenyi ucca 4. 2206-c

Meszana u.

12. alatt kétrendbeli 2 szoba s mellékkeliségekből álló lakás május 1-re kiadó. 2158-c

Három

szoba, előszobás uccai urilakás május elsejére kiadó. Rothermere u. 33. 28-d

Kiadó

egy szoba, konyha, speiz, meg egy udvari szoba májusra. Vargakert, K. Tóth ucca 12. 2228-b

Világos

pince lakás takarításért május 1-re kiadó. Apaffy ucca 20. 2121-d

Üzletek

Üzlethelyiség

azonnal kiadó. Szilágyi, Budai Ézsaiás ucca 1. 248-a

Egy

hentesület berendezéssel és egy fűszerüzlet kiadó. Homokkert, Szabó Kálmán 22. 244-a

Legalkalmasabb

nyugdíjasoknak vagy nyugdalomba vonuló gazdálkodóknak munkás negyedben jogfolytonossággal, nagy borforgasztásu italmérés. — Házzal együtt eladó. Értekezni lehet telefon 501. 229-a

Üzlethelyiség

azonnal kiadó. Szilágyi, Budai Ézsaiás u. 1. 2332-a

Pesti ucca 73.

sütőde 2 kemencés, uccai lakással, üzlethelyiséggel azonnal kiadó. Értekezni Borz u. 15. 217-a

Kiadó

jutányos árban kétkirakatos bolthelyiség bármilyen üzletnek. Péterfia 8. Ugyanitt egy száraz betonos, világos, nagy pince bármilyen mühelynek. 203-a

Pásti ucca 2.

és Hatvan ucca 18. sz. sarokházban modern üzlethelyiségek kiadók május 1-re. Felvilágosít dr. Sebestyén ügyvéd, Piac 49. 649-d

Üzlethelyiség,

divat, cipő vagy textil szakmának alkalmas, május 1-től kiadó. Széchenyi 3. Értekezni Szilágyinál. 156-c

1930 április 20.

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR... MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR...

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49...

Fiatal

bejárónő jó bizonyítvánnyal orvosi rendelőbe felvétetik. J. kir. herceg u. 34. 158—d

Uzlethelyiség

Deák Ferenc uccán kiadó. Értekezhetni: Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete, Hunyadi ucca 2. szám. 644d

Biztos

megélhetést nyújtó vendéglő kerthelyiség teljes felszereléssel, nagy borfogyasztással munkásnegyedben házszállal együtt eladó. Értekezni lehet telefon 501. 121-c



Megvételre

keresek nagyobb és kisebb mennyiségben buza-, köles- és repcealj keveréket. Apaffy ucca 20. Ugyanott fajtálgalambok eladók. 2257-d

„Eszterházy”

fekete vagy sárga hajtókoscsit veszek készpénzért, teljesen jó karban levőt. Husvétkor megnezem. Nagy intéző, Rákóczi u. 35. 179—b

Ócska

rezet veszek. Széchenyi ucca 55. 259—a

Szönyegszövő

rámát veszek teljes felszereléssel. Cim a kiadóban. Telefon 130. 2300—a

Vendéglői

asztal szék, kassza, borpuld, berendezést keresek. Ajánlatot a kiadóba. 2267-b

100 mázsa

csöves tengeri kerések azonnali szállításra. Diószegi ut 20-b. Tóth András. 2317a

Anódpótló,

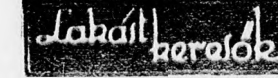
jókarban levő gyári privától megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 218—a

Két

csipkefüggőnyt megvételre keresek. Cimeket a kiadóhivatalba beadni kérem. 199-a

Használt

fél lóerős villanymotort vennék. Biró, Külsővásártér 18-a. 164—a



Május

elsejére házvezetőnői állást keres a háztartás minden ágában és fehérműi varrásban tökéletesen jártas nő. Cim a kiadóban. 258—a

Keresek

különbéjáratu butorozatlan szobát kóser ellátással május 1-re. Levelezéssel értesíteni. Friedmann, Hatvan ucca 35. sz., II. emelet. 220a

Keresek

2 szobás, lehetőleg mellék-helyiségekkel álló lakást nagy kerttel, külön udvarral május 1-re. Cim a kiadóban. 181—a

Butorozott szobát

egyszerűt keresek, lehetőleg a központhoz közel. Cim a kiadóban. 1564—d

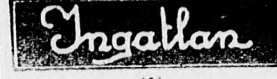
Keresek

kettőszobás modern lakást. Cimet kérem a kiadóba: „Tiszviselő” jellegre leadni. 150—d



Fizetés nélkül!

csupán ellátásért helyben vagy vidéken mindennemű munkát vállal Romániából most kiutasított, zseniális ismeretekkel bíró fáradhatatlan fiatal férfi munkaerő. Mezőgazdaság, erdészet, faipar, fatereskedelem és az összes általános kereskedelmi ismeretek. Mindennemű adminisztrációs teendők, könyvelés, számtartás, levelezés stb. Összes üzleti és magánügyek elintézése, valamint a háznál előforduló apróbb ipari munkák elvégzése. Kitűnő referenciák. Szíves megkereséseket „Szerey” jellegű a kiadóba kérem.



TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE ingatlanforgalmi osztályának hirdetései:

ELADÓ FÖLDEK:

Szepesen 21 hold, Bánkon 20 hold, Bellegelön 8 hold, Fancsikán 10 1/2 hold, Elepen 40 hold.

ELADÓ HÁZAK:

Kigyó uccán, Csokonai uccán, Borz uccán, Maróthy György uccán, Batthyány uccán, Szondi uccán. Családi ház Hajduszoszlón. 11 járatu malom nagyobb vidéki városban. Felvilágosítás nyerhető

TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNél, Hunyadi u. 2. Royal épület. Telefon 17-49. szám.

Eladó

ujjonnan épült modern családi ház, azonnal beköltözhető lakásokkal. Homok ucca 127. 2244—d

Eladó

háza a Baromvásártérrel szemben. Böszörményi ut 71. alápincézett két szoba, konyha, nagy istálló, 600 négyszögöl udvar. Állatkereskedőknek, gazdálkodóknak alkalmas. Értekezni városi árvaszéknél, közgyámnál. 2248—b

Házhelyek

a vágóhid közelében. Galamb u. 6. sz. 209—342 négyszögöles parcellákban 10 éves lefizetésre is kaphatók. Értekezni megbízásból: Kölcsonös Segélyező Egyletnél, Kossuth u. 8. 2250—c

Monostorpályi

község határában eladó 400 m. hold birtok, 2 tanyával, m. holdanként 240 P. vagy átcserelem heves-, nógrád-megyei birtokért. Bővebbet: Surányi Alajos, Jászárokszállás. 2238—b

Arany János ucca

21. számú ház május 1-re azonnal eladó, illetve bérelhető. Értekezni lehet Magyar Országos Központi Takarékpénztár debreceni fiókjánál, Piac ucca 59. 2239—c

DIENES JÓZSEF

ny. községi főjegyző országos földbirtokrendező bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája, Fűvészkeret ucca 16. (Saját ház.) Telefon 14—98.

Eladó házak:

Alvinczy Péter tér 16. Andrassy ut 12. Apaffy 4. Arnold 12. Árpádtér 29. Bajnok 21. Balogh Mihály 1-8. Basahalom 72-c. Báthori 46. Bellegelő 484. Biró 10. Bornemissa 14. Böszörményi 20., 48., 57. Budai Ézsaiás 24., 26. Cecillia 3. Csap 72. Csapókeret u. 3. Cserepes 11. Csillag 16. Csokonai 29. és 41. Délisor 21. Dévai 8., 11. és 30. Diófa 14. Eötvös 91. Erzsébet 20. Faragó 3. Géza 25. Gróf Tisza István 10. Gróf Vecsey 11. Gyöngyvirág 20. György 3. Hadházi ut 34. Hadházi ucca 26. és 37. Harsányi Gusztáv 7., 30. Honti 4-a, 24. Huszár Gál 2., 51. Irén 14. Ispotály 13. István 32-b. János 32-a. Jerikó 42. Kálmán 31. Károly Ferenc József 23. Keletisor 1-d. Kender 14. Keresztesi 23-b, 27. Késes 46., 76. Kincseshegy 23. Király Ferenc 18. Kisfaludy 3. Kishegyesi 38-e. Kossuth 55. Kölcsey 16. Kuruc 110-11. Lahner 27. Léai ut 12. Lugosi 29. Magyar 2. Malvin 9., 33. Mátyás király 8. Márton Kálmán 9. Munkás 33., 98-b. Nap ucca 2. Nádor 4., 24. Nyil 26. Perces 19. Pesti 73. Poroszlai 22., 48. Rákóczi 23. Rázso Gyula 35. Rudolf 12. Sámsoni 9., 19. Sárosi 16. Szabó Kálmán 43., 53. Szávay Gyula 31. Szeder 40. Szent Anna 54. Szeremley 11. Széchenyi ut 30. és 36. Széchenyi ucca 43. Szél 10. Szép 1-a, 17. Szoboszlai Papp István 6. Szotyory 28. Tanító 6. Tancsics Mihály 30-32. Teleki 15. Temető 24. Thaly Kálmán 14. Thury András 12. Tímár 33.

Torday Gábor 7. Töhötöm 26. Uj ucca 22. és 19. Vasöntöde 4., 7. Vasvári 12. Vendég 71. Vörösmarty 8., 28. Zrinyi 49. Zvingli 6.

Vidéki házak:

Hajduböszörményben Hajduhadházon, Hajdusozboslón, Nyíradonyban, Alsójózsán. Házhelyek: Andrassy uton. Budai Ézsaiás uccán. Csapókeretben. Diófa uccán, Diószegi uton, 36 óra. Egyetemen szemben. Hadházi uccán, Isó uccán. Homokkeretben. Honvédtető uccán. Károly Ferenc József uton. Komlóssy uton. Kondor uccán. Köntöskertben. Kuczik-telepen. Poroszlai uton, Rigó uccán, Sámsoni uton. Széchenyi uton, Tégláskertben. Újkeretben. Vágóhidnál. Vámospercsi uton. Vénkeretben. 85 darab házhely a Monostorpályi uton 36 havi részletre.

Komlóssy uton. Kondor uccán. Köntöskertben. Kuczik-telepen. Poroszlai uton, Rigó uccán, Sámsoni uton. Széchenyi uton, Tégláskertben. Újkeretben. Vágóhidnál. Vámospercsi uton. Vénkeretben. 85 darab házhely a Monostorpályi uton 36 havi részletre.

Olcso házhelyek: havi 10 pengős részletre, négyszögölenként egy pengőért alsójózsai megállónál.

Szölők:

Bocskayban, Hajdusámsonban, Hajdusozboslón. Köntöskertben. Martinkán. Vámospercsen.

Földek:

Apafán 3 hold. Balmazújvároson 25. Bánkon 50. Bárádon 18. Biharban 600. Biharkeresztesen 56. Diószegi uton 6. Hajdusámsonban 16. Hajdusozvátton 82. Halápon 15. és 20. Haláp mellett 15. Léai uton 22, 40. Nádudvaron 113. és 287. Nyírmartonfalván 225. Penészleken 50. Szepesen 19, 105. Vagongyárnál 7. Dienes iroda, Fűvészkeret ucca 16. szám.

Eladó

házhelyek, Nagyerdő alatti Kassai ut 34. Értekezhetni: Monti ezredes ucca 9. 2293—a

Hortobágy ucca 19.

3 katasztrális hold föld (bel-sőség) lakóházzal és gazdasági épületekkel kiadó. Felvilágosít dr. Sebestyén ügyvéd, Piac u. 49. 649—d

Eleserélném

belterületi házért, vagy eladnám Törökszentmiklóson (budapesti vonalon harmincezer lakosú gazdasági központ) levő 3 szoba, előszoba, fürdőszoba piac mellett, főúcai nagytelkű házat. Fűvészkeret u. 6. sz. Nagy tanító. 237—a

Haszonbérbe

kiadó a város alatt közvetlen 88 hold szántóföld. Péterfia u. 50. 2295—a

Felcsibe

adjuk vargakereti kilencszáz négyszögöl földünket. Értekezni lehet Piac 10. 252a

Ön még

nem háztulajdonos? Ön még mindig lakbért fizet másnak, mikor lakbérével házhelyet vehet, családi házat építhet saját izlése szerint, csekély előleggel, kedvező fizetési feltételekkel, 25 éves adómentes területen, a legegészségesebb környéken az apafai és a Nagyerdő alatti, a Kassai uti Köztemető villamos megállóhoz, valamint a mélykútforráshoz 8 percre levő 350 négyszögöles beállított, fagyótól megkímélt természetülegesen. Építkezésre előjegyezhető lehet a tulajdonosnál. Vár ucca tiz, reggeli 7 órától 14 óráig, ünnepnapokon is. Telefon 10-28. 191—a

350 négyszögöles

sarokföld eladó a Homokkert főúccáján. Szabó Kálmán 22. 245—a

Elkölözés

miatt jutányos áron sürgősen eladó az Erzsébet u. 20. számú ház és az Andrassy ut 87. számú szőlő. Értekezni lehet Erzsébet u. 20. sz. alatt. 228—a

Eladó

háza nagy gyümölcsösrel, jutányosan, részben is, házhelynek. Boldogkert, Borsovai 15. 243—a

Eladó

Aczél ucca 2. számú uri villaszerű ház nagy telekkel. Ára 6000 pengő. Fele ára nem szükséges. 234—a

Házhelyek

Cserei uccán és nyiregyházi vasut mellett Köztemető villamos megállótól egy perc, portmentes helyen eladók. Értekezhetni Deák Ferenc u. 13. 2282—a

Haszonbérbeadó tanya.

Kabán a Gorszás-dűlőben 83 kat. hold elsőosztályú föld épületekkel. Értekezhetni: Debrecenben, Kossuth ucca 56. 2311—a

Eladó

csinos családi ház Péterfia közelében olcsón. Kut ucca 4. 2343—a

Eladó

halápi állomásnál 13 hold szántó. Értekezhetni: Simonffy ucca negyvenkettő. 146—d

Hajduhadházi

Bocskay-kertben egy kat. hold kitűnő karban levő szőlő eladó. Megmutatja Körszi hegyőr. 216—a

Haszonbérbe

kiadó Monostorpályi utfélen Bellegelő 218. számú Eötvös-féle 74 magyar holdas tanyabirtok 6 évre. Bérleti ajánlatok készpénzben és garancia megjelölésével dr. Helfersohn József ügyvéd, Büdtszentmihály címre küldendők. 221—a

Eladó

Csillag u. 77. számú beköltözhető 4 szobás családi ház. 198—c

Házhely

a volt Kuczik-telep legelején, körut és Kálmánhelyi uccák sarkán, 344 négyszögöl saroktelek olcsón, kedvező részletfizetési feltételek mellett eladó. Házépítő Szövetkezet, Máv. kolónia. 153a

Házak és házhelyek

Boldogkertben, Borzsovai uccában 2 szoba, konyha, Onossay uccában két 1 szoba, konyha lakás és külön nagy péksütióde és üzlettel ellátott nagy telkű házak, továbbá a Monostorpályi uton és Rigó uccában teljesen új egy szoba, konyha házak, valamint egy itt, mint a Tégláskertben a Létai és Basahalom uccában házhelyek és többrendbeli házak, ujak és régiék azonnali beköltözéssel eladók. Ugy a házak, mint a házhelyek kis összegű bányapénz lefizetése ellenében nagyon kedvező áron és részletfizetési kedvezményrel bárki által megszerezhető és az új tulajdonosnak telekkönyvileg és használatra is azonnal át lesznek adva. Mindenre kiterjedő felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth ucca 8. 412



Ugyes

kabátvarró és tanuló lányokat felveszek. Szabó Kata, Piac u. 63., I. em. 1464—d

Deutsches

Fräulein wird gesucht. Fahidi, Szoboszlai ut 15. 178-b

Takarításért

lakást, fizetést adok gyermektelen házaspárnak. Monti ezredes u. 9. 2294—a

Jobbérszű

ügyes nőt keresek, ki főzéshez is ért. Jó bánásmód biztosítva. Teleki ucca 12. Jelenkezni délután 4—5-ig. 2279—a

Középiskolát

végzett jóházból való fiut tanulóknak keres Mészaki Társaság, Hunyadi u. 17. 195-a

Gyorsírásban

jártas gyakorlókat vagy gyakorlóknót keres Mészaki Társaság, Hunyadi u. 17. 194—a

Bejárónő

fél vagy egész napra jelentkezzen könyvvel. — Szent Anna 32. 235—a

Élővirágüzletbe

ügyes kifutó lányok felvétetnek. Előnyben azok, kik ily üzletben már működtek. Értekezhetni vasárnap és hétfőn délután. Csapó ucca 27. Hermann. 2195-a

Asztalos

tanulót felvesz Harsányi, Nyil ucca 18. 2316—a

Fejőstehenet

és egy kocsi komencióra felveszek azonnal is. Fél komenciós fiát is felveszem. — Cim a kiadóban. 2320—a

Ugyes,

jó bizonyítványu szobalányt május 1-re felveszek. Miklós u. 37. 222—b

Kifutófiu

17—20 éves felvétetik fűszerüzletben, Petőfi-tér 2. szám. 160—a

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÉK ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZER KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK VAGY MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT. PIAC UCCA 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNAK. —

Vízvezetékcsere
felvezetek, fejős kecskét veszek. Emerich vízvezeték vállalat, Péterfia 52. Telefon 10-12. 226-a

Pénzbeszedő
azonnali belépésre felvétetik. Hölgyek ajánlatai is figyelembe vétetnek. Ajánlatokat üzletszerzésben jártas egyénektől „Biztos egzisztencia” jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 227-a

Német
levelező délutáni, esetleg esti munkára kerestetik. Ajánlatokat „Perfekt” jellegre. 206-a

Egyszerű
házaspárnak házi munkáért lakást adok. Huszár ucca 13. Széchenyi kert. 2242-b

Ügyes
kifutóleány felvétetik. Piac u. 83., cukorka- és csmegeüzletben. 154-a

Eladás

Rézüst,
villanyluszter, 3 lámpás rádió teljes felszereléssel eladó. Széchenyi ucca 7. 212-a

Rövid zongora
(Beregszászi-féle) potomon eladó. Cim a kiadóban. 233-c

Wertheim-kassza
eladó. Értekezni dr. Fényes ügyvédi irodában. 202-a

Eladó
egy alig használt nagyon szép rézágó — sodronnyal együtt. Garantált tiszta. Cim Széchenyi ucca 21. szám, emeleten. 696-a

Eladó
nemesített muharmag mászás tételekben. Cim: Szilágyi József, Széchenyi ucca 31. szám. 696-a

Kalap
ujdonságok 8.— pengőtől, selyem bordűrös nyakkenedők P 1.50-től Frank Imréné, Arany Bika főbejárta. 167-a

Törzskönyvezett
fajtiszt Bernáthegyi nőstény kutya, mely továbbtenyésztésre igen alkalmas, eladó. Ugyanott három milliméteres vassodronnykerítés is eladó. Vasvári ucca 7. 2335-a

Eladó
egy hintó, egy Eszterházy-kocsi, ugyanott két kocsi. Megtekinthető Rothermerek u. 46. 2302-a

Nyereg
felszerelés, kantárral, — komplet, olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2290-a

Íróasztal
és Forgalmi banki részvény eladó. Baranyi ucca 22. 2286-a

Gramofon
eladó, udvari szoba sertés-tartással kiadó. Kinizsi ucca 14. szám. 262-a

Szép
és jókarban levő butorok eladók jutányosan. Böszörményi ut 49., hátul az udvarban. 196-b

Kéthengeres
A. J. S. motorkerékpár oldalkocsival eladó. Cim a kiadóban. 2324-a

10 SZAVAS APRÓHIRDETÉS 50 FILLÉR KÉT REGGELI LAPBAN CSAK MI KOZOLJUK APRÓHIRDETÉSEIT

két reggeli napilapban. APRÓHIRDETÉSEIT

a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG

részére a következő helyeken lehet feladni: a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG főkiadóhivatalában, Piac ucca 49. szám; a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG kölcsonkönyvtárában, Széchenyi u. 2.; a HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám alatt és a MARGIT-FÜRDŐ pénztáránál.

Egyszer fizet 50 fillért és ezért a pénzt a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG közli apróhirdetéseit. VIGYÁZZON A FENTI CIMEKRE, MERT CSAK MI KÖZÖLJÜK EGYSZER FELADOTT APRÓHIRDETÉSÉT KÉT NAPILAPBAN.

Varrógép
eladó, kölcsön is. Nyomatató 9., félemelet. Értekezni lehet délután. 2320-a

Kitűnő
zamatú bor 5 liter vételnél 60 fillér, vámospécsi finom vegyes 76 fillér Dénesnél. Cegléd u. 22. 2264-b

Eladó
1 üveges és 1 nyitott veranda. Jókai 6. 2284-c

Bor,
saját termésű, literje 64 fillér. Burgundia 9. 2283-a

Kifogástalan
jó állapotban levő bőr fedeles hintó eladó. Jó hangú Neuberger rövid zongora eladó, vagy bérbeadó. Péterfia 19. 2325-b

Asztaltűzhely
jókárban eladó. Piac 32., II. em. 2341-a

Tükör,
nagy márvány asztalkával, álló óra eladó. Hatvan u. 61., keresztépület. 2340-a

Mész,
cément, gipsz gyári árban, körítálpfa termelő árban beszerezhető Pollák Zsigmondnál, Debrecen, Miklós u. 13. 213-a

Elszigetelő
és mindenféle kátránypapír gyári árban beszerezhető. Pollák Zsigmondnál, Debrecen, Miklós u. 13. 214-a

Ujlétai
saját termésű 6 és ujboraime literenként 80 fillérről árusított, nagyobb vételnél árengedmény. Arany János u. 19. szám. 223-a

Autótaxi
joggal együtt elköltözés miatt sürgősen eladó. Erzsébet u. 20. 231-a

Eladó
vízvezeték szivó kut, egy nagy kapu, ablakok, ajtók. Magoss György tér 24. 204a

Hg. Festetics
berzencei tenyészetéből származó 2 éves tenyész igazolványos, magasvériu Simmenthali bika eladó. Megtekinthető 22-én a debreceni baromvásárban. Puskás Sándor, Hosszupályi. 205-a

Motorkerékpár,
angol gyártmányu, keveset használt, eladó. Timár ucca 9. 209-a

Kerti butorok,
kerti ernyők, jégsekreányok mezerkeztek, nagy választékban. Rosenberg Emilnél, Piac 52. 250-a

Eladó
igen jutányosan jóhangú zongora. Simonffy u. 1-b, I. emelet, Ungárnál. 210-a

Chrysler
személyautó prima állapotban olcsón eladó. Bővebbet: Szántó ruhaüzletben, Piac ucca 47. sz. 256-a

700 pengőért
eladó keveset használt motorkerékpár. 400 pengővel átvehető. Hungaria főpincélnél. 260-a

Uj
modern diófa ebédlő, körte háló, olajfestmények, csillárok elköltözés miatt eladók. Cim a kiadóban. 193-a

Ford-autó,
üzemképes állapotban nyolcszáz pengőért kedvező feltételekkel eladó. Műszaki Társaság, Hunyadi ucca 17. 241-a

Eladó
egy uccai kétszárnyú díszes nagy kapu. Nyil u. 13. 2292a

Zamatos
házihoz az ismert jó minőségben literenként kapható. Poroszlai ut 53. 141-d

Buzalaszt
22 fillér, kalácsos legfinomabb cukrász nullás lisztet, fűszerárak legolcsóbban: — Horváth, Degenfeldtér, Sas ucca sarok. 2220-b

Kerti
lócák, lócalábak, gyermek- és vendégágyak, mosdó állványok, tüzhelyek Nagy vasúletében, Csapó u. 77., kanyarsarok. 2229-b

Tölgyfa ebédlő,
hozzá csillár, szalon szőnyeg egyszerű íróasztal eladó. Piac ucca 16., I. em. I. 2221-b

Fajnyulak
eladók. Köntöskert, Szabolcs u. 30. 151-a

Faj
rizling borok literenként 70 fillér, kifogástalan. Krausz, Csapóker, János ucca. 144-b

Oakland
(general motor) keveset futott autó jó állapotban jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 174-c

Eladó
egy teljesen jó állapotban levő barokk stílusú ebédlő butor dus faragással olcsó áron a Szent Anna ucca 8. szám alatti ügyvéd irodában. 2216-d

Hálószoba,
ebédlő, konyha berendezés és háztartási eszközök eladók. Megtekinthetők 10-12 és 15-17 óra között. Dr. Neuhauser Ilona, Szent Anna ucca 42. 2255-b

Ujlétai
saját termésű 6- és ujboraime literenként 80 fillérről árusított. Nagyobb vételnél árengedmény. 170-c

Három
ágy jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 173-c

Kereskedelmit végeztek!
Gyorsíró tanári vizsgára eredeti Radnay-jegyzet és szükséges könyv eladó. Cim a kiadóban. 2263-d

Kitűnő
zamatú 6- vagy ujboraime literenként 60 fill., finom kádár 76 fill. Dénesnél, Cegléd u. 22. 188-a

Motorkerékpár,
kéthengeres, A. J. S. gyártmányu, sürgősen eladó oldalkocsival, teljes felszereléssel. Cim a kiadóban. 1247-d

CHAMOTTE TÉGLA
és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 15. 270-d

Ki akar
olcsón dodgemet? Mert most igen olcsón kapható Angol-park berendezésű kis autókocsikkal, teljes felszereléssel és kedvező fizetési feltételekkel. Felvilágosítás kapható dr. Varga Samu ügyvédnél, Pesterzsébet, — Hunyadi u. 32. 2217-d

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutygyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 270-d

Olcsón
férfi szöveteket csakis Domán posztóüzletében vásárolhat. Maradékok félárban. Csapó 4. 39-d

Rádió
4 lámpás készülék 3 fejhallgatóval teljesen felszerelve olcsón eladó. Simonffy ucca 13., I. emelet 4. 40-d

Árverésen vett
és zálogházból kiváltott cipőket rendkívül olcsón vehet Arany János 50., keresztépület. Mindenféle zálogcédulát veszek. 124-d

Szép
antik butor eladó jutányosan. Böszörményi ut 49. szám, hátul az udvarban.

Különféle

Felhívás
azon megszállott területről kiülőzött közalkalmazottakhoz, akiknek a magyar államtól semmiféle ellátásuk nincs, saját érdekükben közölnék címüket „Tömörülés” jellegre kiadóra. 236-a

Fűzőüzem,
Kossuth 58., hozott anyagból készit melltartót, haskötőt, csipőfüzőt, legolcsóbb árban 1 nap alatt. Kossuth u. 58., keresztépület. 2058-d

Poloskairtást
ciángázzal vagy szabadalmazott folyadékcszerrel felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányirtószert kapható. — Nánássy, Kossuth ucca 47. Telefonhívó 845. 72-c

Kocákat
rühetésre elfogadok. Biró u. 10., vagongyár végibe. 2254-b

Hölgyeim!
Alakítás 2 pengőtől, új kalap 4 pengőtől. Tanulókat fizetéssel felvesz Buby, Csapó u. 76. 2255-b

Német anyanyelvű
egyetemi hallgató jól bevált módszerrel német órák adását vállalja, magyar, latin, németből érettségire előkészit, korrepetál. Egészen jutányos árak. Cim a kiadóban. 1203-d

Husvét
első napján estétől reggelig táncmulatság lesz a „Gazdúrám” csárdában. Hosszupályi kövesutnál. 2160-d

Gyors-
s gépirás tanítás olcsó díjért, rövid idő alatt. Cim a független Ujság kiadóhivatalában. 1440-d

Cserépkályhák
nagy választékban raktáron. Cserépkályhák átrakását, — tisztítását vállalom a mai nehéz gazdasági viszonyoknak megfelelő áron. Krish Károly kályhámester, Debrecen, Piac u. 89. Telefon: 12-18. 651-d

ELVESZETT
vasárnap délután 2 és 3 óra között a Piac ucca 47-től a püspöki palotáig terjedő útvonalon egy darab hosszukás alaku melltű, melynek becsületes megtalálója a rendőrséghez, vagy a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókájához való beszoolgáltatás ellenében magas jutalomban részesül. 6-d

Mérlegjavítás
hitelesítéssel legjutányosabban Garainál, Zsák ucca 11. (Csokonai uccánál.) 1500 kg-os hitelesített tolosulyos mérleg eladó. Használt mérlegek adás-vétele. 239-a

Paplanvarrást
háznál is vállalom. Hívásra elmegeyk. Biró Edith, Kékes tizenégy. 240-a

Mosást,
vasalást 3 pengőért vállalom. Magoss ucca 5. szám. 263-a

Szabni
tanitok uri lányokat, külön részükre dolgozhatnak. Jeczerniczky, Nyomatató 9. 2321-a

Gazdaság
város alatt még elfogad néhány tehenet tejhasználatért. Levélbeli ajánlat a Független Ujság kiadóhivatalába „Tehenészet” jellegre kiadók. 2281-b

Gyors-
és gépirás tanulás rövid idő alatt olcsó díjért eredményesen. Cim a kiadóhivatalban. 2318-d

Elveszett
kasszakulcsom, megtalálójá jutalomban részesül. Szabó, Miklós ucca 6. 2333-a

Olcsó
talpalás, női 2.50, férfi 3.50, festés 1.50. Nagy János, Szappanos u. 25. 215-a

Az ünnepre
való tekintettel saját termésű fajoraim árát leszállítottam. Litenként is kapható. Bihari, Barna u. 10. 207-a

Debreceni Műkögyárban
cément, mozaiklap, betoncső, kutygyűrű, cementúra és építési anyag raktár. Fűrdő ucca 2. Telefon 10-93. Zsolnay fayence és parketta eladás. 201-a

Kisbabát,
kisgyermeket elsőrendű tartásra szeretetteljesen elfogadok. Eötvös ucca 69., I. ajtó. 200-a

Elveszett
kasszakulcsom megtalálójá jutalomban részesül. Szabó, Miklós ucca 6. 247-a

Korcsmaüzletemet
Szent Anna ucca 46. alá helyeztem. Számos látogatót kér Stern Vilmosné. 250-a

Társat
keresek jól bevezetett üzlethez kevés tőkével. Csapó u. elején. Cim a kiadóban. 255a

Poloskairtást
ciángázzal vagy szabadalmazott folyadékcszerrel felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányirtószert kapható. — Nánássy, Kossuth ucca 47. Telefonhívó 845. 197-c

Filécspék,
függönyök, párna montirozást olcsón készítek. Fűvészkert ucca 12., II. 192-a

Világos, nagy szín
70 négyzetméter nagyságú, ugyanakkor nagy betonon száraz pince villanyvilágítással, ucca felől közvetlen bejárattal, alkalmas ipartelepnek, anyagraktárnak, garázsnak stb. kiadó. Erzsébet ut 48. Dr. Szabó Mihály. 698-d